

Fremsat den 13. december 2019 af ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen)

Forslag

til

Lov om planter og plantesundhed m.v.

Kapitel 1

Lovens anvendelsesområde og definitioner

Lovens anvendelsesområde

§ 1. Loven finder anvendelse på produktion af og handel med planter og bekæmpelse af uønskede hjemmehørende plantearter.

Stk. 2. Med henblik på sikring af plantesundheden finder loven også anvendelse på enhver art, stamme eller biotype af patogener, dyr og parasitplanter, der er skadelige for planter eller planteprodukter (skadegørere). Loven finder endvidere anvendelse på andre objekter, med hvilke der kan indslæbes eller spredes skadegørere, herunder jord og vækstmedier.

Definitioner

§ 2. I denne lov forstås ved:

- 1) Handel: Salg, herunder lagerføring, fremvisning, frembydelse eller besiddelse med henblik på salg, udbud til salg og enhver overdragelse, levering eller overførsel med henblik på kommerciel udnyttelse af planter til tredjepart mod vederlag eller vederlagsfrit.
- 2) Planter: Levende planter og følgende levende plantedele:
  - a. Frø i botanisk forstand, bortset fra sådanne, som ikke er bestemt til brug som såsæd.
  - b. Frugter i botanisk forstand.
  - c. Grønsager.
  - d. Rod- og stængelknolde, løg, jordstængler, rødder, grundstammer og stoloner.
  - e. Skud, stængler og udløbere.
  - f. Afskårne blomster.
  - g. Grene med eller uden løv.
  - h. Fældede træer med løv.
  - i. Blade og løv.
  - j. Plantevævskulturer, herunder cellekulturer, kimplasma, meristemer, kimæriske kloner og materiale produceret ved mikroformering.

k. Levende pollen og sporer.

l. Knopper, okuleringsmateriale, stiklinger, podedviste og podninger.

m. Kogler og frøstande.

Kapitel 2

Bemyndigelse til regulering af produktion af og handel med planter og til foranstaltninger mod planteskadegørere m.v.

Gennemførelse af EU-lovgivning m.v.

§ 3. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler eller træffe beslutninger med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af denne lov. Ministeren kan endvidere fastsætte regler eller træffe de beslutninger, som er nødvendige for anvendelsen af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov. Ministeren kan fastsætte regler om fravigelse af reglerne i de ovennævnte retsakter, i det omfang disse indeholder adgang hertil.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler med henblik på opfyldelse af internationale konventioner og aftaler inden for lovens område.

Registrering m.v. af professionelle operatører

§ 4. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætter regler om registrering, godkendelse og autorisation af professionelle operatører. Ministeren fastsætter nærmere regler herom, herunder betingelser og vilkår for registrering m.v., tilbagekaldelse af autorisation og indbringelse af afgørelser for domstolene.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at professionelle operatører er registreringspligtige i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger på plantesundhedsområdet.

Produktion af og handel med planter

§ 5. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætter regler om produktion og handel med planter, herunder om afprøvning og godkendelse af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter med henblik på optagelse på sortsliste og af formeringsmateriale af slægter og arter af træer med henblik på optagelse på kåringslisten, om klassificering og godkendelse til salg på grundlag af oprindelse, anvendelse, sundhed, kvalitet og behandling, om dokumentation, egenkontrol, indførsel, udførsel, pakning og mærkning samt regnskab over lager, køb og salg.

Navngivning af plantesorter, sortslisten og kåringslisten

§ 6. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætter regler om navngivning af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter.

Stk. 2. Ministeren fastsætter regler om en officiel fortegnelse over godkendte sorter af landbrugsplante-, frugtplante- og grønsagsarter (sortslisten).

Stk. 3. Ministeren fastsætter regler om en officiel fortegnelse over godkendt formeringsmateriale af slægter og arter af træer, der finder forstlig anvendelse (kåringslisten).

Foranstaltninger mod skadegørere m.v.

§ 7. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om foranstaltninger med henblik på at forebygge introduktion og spredning af skadegørere og på at inddæmme og udrydde skadegørere.

Stk. 2. Ministeren underretter offentligheden og professionelle operatører om foranstaltninger efter stk. 1 i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger på plantesundhedsområdet.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om fravigelse af offentlighedens og professionelle operatørers underretningsforpligtelser om forekomst af skadegørere i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger på plantesundhedsområdet.

Undersøgelse af plantesundhedstilstanden

§ 8. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling undersøger plantesundhedstilstanden i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger på plantesundhedsområdet. Undersøgelserne kan foretages på offentlige og private ejendomme og lokaliteter og af transportmidler, maskiner og emballage.

Stk. 2. Undersøgelser efter stk. 1 foretages ved visuel gennemgang, opsætning af fælder til indsamling af skadegørere, indsamling af prøver og analyser heraf.

Foranstaltninger påkrævet efter tredjelandes plantesundhedslovgivning

§ 9. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan ved eksport af planter, planteprodukter og andre objekter, med hvilke der kan spredes skadegørere, herunder jord eller vækstmedier, træffe afgørelse om iværksættelse af nødvendige foranstaltninger, som er påkrævet efter modtagerlandets plantesundhedslovgivning.

Grænsekontrolsteder m.v.

§ 10. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om, at der i forbindelse med udpegningen af et grænsekontrolsted, et inspektionscenter i tilknytning til et grænsekontrolsted eller et andet kontrolsted uden udgift for staten af de lokale interessenter stilles udstyrede lokaler og indretninger til rådighed for grænsekontrollen i overensstemmelse med den Europæiske Unions retsakter om forhold, der er omfattet af denne lov med henblik på kontrol af planter, planteprodukter og andre objekter ved indførsel fra lande, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at omkostninger i forbindelse med drift af grænsekontrolsteder, der ikke dækkes af den betaling, der opkræves i medfør af § 13 helt eller delvist afholdes af de lokale interessenter i grænsekontrolstedet.

Stk. 3. Ministeren kan indgå aftaler om, at etablering og drift af grænsekontrolsteder helt eller delvist finansieres af lokale interessenter.

Kompensationsordning

§ 11. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om kompensation til ejere i forbindelse med påbudt tilintetgørelse af planter, planteprodukter eller andre objekter efter § 16.

Stk. 2. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, i hvilket omfang udgifter i forbindelse med påbudte foranstaltninger mod skadegørere, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler, kan kompenseres.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om beregning af kompensationen i henhold til stk. 1 og 2.

Uønskede hjemmehørende plantearter

§ 12. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte, hvilke hjemmehørende plantearter der skal anses for uønskede, og kan med henblik på bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af disse plantearter fastsætte regler om

- 1) håndtering og behandling af varer og produkter med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 2) transport ad offentlig vej af varer og produkter med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 3) rengøring af transportmidler, maskiner, redskaber, emballage og lokaler, der har været anvendt til transport, behandling, håndtering og opbevaring af varer med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 4) overdragelse af varer og produkter med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 5) behandling af dyrkede og udyrkede arealer med forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter og
- 6) pligt til at afgive oplysning om forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter, herunder ved overdragelse af ejendoms- eller brugsret til arealer eller ved anvendelse af maskiner og redskaber m.v., der tilhører andre.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at regler fastsat i medfør af stk. 1 finder anvendelse for ejere og brugere af

ubebyggede og ubefæstede arealer, samt virksomheder tilknyttet landbrugsdrift.

Kapitel 3

Formålsbestemte betalinger m.v.

Betaling for omkostninger ved kontrol m.v.

§ 13. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om betaling for omkostninger ved kontrolopgaver, der udføres efter loven eller regler fastsat i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om betaling for særlige ydelser og ekspeditioner, herunder autorisationer, certificeringer, godkendelser, registreringer, tilladelser, undersøgelser, attestationer og dispensationer, der ydes i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven eller i henhold til Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov.

Stk. 2. Bestillinger på plantesundhedscertifikater for frø og konsumvarer, der udføres til stater, der ikke er medlemmer af den Europæiske Union, kan mod betaling af et tillæg til certifikatgebyret behandles forud for tidligere modtagne bestillinger. I hastende tilfælde betales et tillæg på 50 pct. af certifikatgebyret, som fastsat efter stk. 1. I meget hastende tilfælde betales tillige et tillæg på 400 kr.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om betaling for omkostninger ved opgaver vedrørende opfølgende kontrol og genkontrol efter konstatering af manglende overholdelse af pligt til bekæmpelse af uønskede hjemmehørende plantearter efter regler fastsat i medfør af § 12.

Erindringskrivelser og rentetilskrivning ved for sen eller udeblivende betaling m.v.

§ 14. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte nærmere regler om opkrævning af beløb, der er nævnt i § 13, herunder ved brug af særlige e-betalings tjenester.

Stk. 2. Betalingsforpligtelser, der er fastsat ved forordning inden for lovens område, i denne lov eller i regler udstedt i medfør af denne lov, og som ikke betales rettidigt, tillægges, medmindre andet er fastsat i Den Europæiske Unions retsakter, en årlig rente, der svarer til den fastsatte referencesats i renteloven med tillæg fra forfaldsdagen at regne. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For rykkerbreve betales et gebyr på 100 kr., som reguleres med tilpasningsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb, der kan deles med 10.

Kapitel 4

Kontrol og offentliggørelse af kontrolresultater m.v.

Kontrol og tilsyn

§ 15. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om tilsyn og kontrol med overholdelsen af denne lov eller de i medfør heraf fastsatte regler eller Den

Europæiske Unions retsakter om forhold omfattet af denne lov.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om opbevaring af oplysninger og analysemateriale med henblik på tilsyn og kontrol med overholdelsen af denne lov eller de i medfør heraf fastsatte regler eller Den Europæiske Unions retsakter om forhold, der er omfattet af denne lov.

Påbud og forbud m.v.

§ 16. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan træffe de afgørelser, herunder meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for overholdelse af loven eller af regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov.

Stk. 2. Hvis et påbud ikke efterkommes inden for en nærmere fastsat frist, kan ministeren lade arbejdet udføre for den ansvarliges regning. §§ 17 og 18 finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med arbejdets udførelse.

Pligt til at yde myndigheden bistand

§ 17. Den, der er omfattet af reglerne i denne lov, af regler fastsat i medfør af denne lov eller af bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af denne lov, skal efter anmodning fra ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, eller den ministeren bemyndiger hertil, give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som er påkrævet af hensyn til gennemførelse af kontrol efter loven eller efter Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov.

Stk. 2. Den, der er omfattet af reglerne i denne lov, af regler fastsat i medfør af denne lov eller af bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov, skal vederlagsfrit yde ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, fornøden bistand ved kontrol, undersøgelser, udtagning af prøver, kopiering og udlevering af skriftligt materiale samt udskrifter af elektroniske data. Ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, kan vederlagsfrit medtage sådant materiale i forbindelse med kontrol.

Stk. 3. Ministeren, eller den ministeren bemyndiger hertil, kan som led i løsningen af opgaver i henhold til loven, regler fastsat i medfør af loven eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov, vederlagsfrit medtage eller udtage prøver af planter, planteprodukter og andre objekter mod kvittering.

Adgang uden retskendelse

§ 18. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling eller den, ministeren bemyndiger hertil, har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til offentlig og privat ejendom, lokaliteter, transportmidler, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger, der er nødvendige til brug for kontrol og løsning af opgaver i henhold til denne lov, regler fastsat i

medfør af loven eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov.

Stk. 2. Politiet yder om nødvendigt bistand til gennemførelse af kontrol efter stk. 1. Ministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler herom.

Offentliggørelse af kontrolresultater

§ 19. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om offentliggørelse med navns nævnelse af resultater samt art og omfang af sanktioner på grundlag af kontrol, som gennemføres i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at klage ikke har opsættende virkning på offentliggørelsen.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form kontrolresultaterne skal gøres tilgængelige for offentligheden, herunder på hvilke betingelser virksomheder kan fritages for pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om formen for og omfanget af offentliggørelse, herunder at offentliggørelse kan ske elektronisk. Ministeren kan bestemme, at visse resultater af administrativ kontrol ikke skal offentliggøres, hvis resultatet kun har begrænset relevans for offentligheden.

Stk. 4. Ministeren kan bestemme, at offentliggørelse skal ske på grundlag af et af ministeren oprettet elektronisk informationssystem vedrørende kontrolresultater. Ministeren kan på ethvert tidspunkt, herunder periodisk, videregive såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger fra informationssystemet til en ubestemt kreds af modtagere. Enhver har adgang til fra informationssystemet at få meddelt oplysninger, som enten har været offentliggjort, eller som skal offentliggøres. Adgangen omfatter såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger.

Kapitel 5

Obligatorisk digital kommunikation

§ 20. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Miljø- og Fødevareministeriet om forhold, der er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør heraf eller af Den Europæiske Unions forordninger, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse efter denne lov anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 4. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør heraf er et krav, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har

udstedt dokumentet, jf. dog stk. 5. Sådanne dokumenter si-destilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om opfyldelse af underskriftskravet nævnt i stk. 4.

Kapitel 6

Delegation og klage

§ 21. Henlægger ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet, kan ministeren fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan efter forhandling med vedkommende minister henlægge sine beføjelser efter loven til en anden statslig myndighed eller institution. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens eller institutionens afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

§ 22. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan henlægge løsning af visse opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed og som følger af regler fastsat i medfør af §§ 5 og 15 om sagsbehandlingskridt i forbindelse med kontrol og prøvetagning på læggekartoffelområdet, til en privat juridisk person. Den private juridiske person er undergivet ministerens instruktion og tilsyn med hensyn til alle opgaver, som er henlagt efter denne bestemmelse.

Stk. 2. Henlægger ministeren opgaver efter stk. 1 til en privat juridisk person, gælder forvaltningslovens § 3, § 4, stk. 1, § 6 og § 27 for enhver, der er beskæftiget hos den private juridiske person med varetagelsen af de tillagte opgaver.

§ 23. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf eller i henhold til direkte anvendelige bestemmelser i Den Europæiske Unions retsakter kan, hvis ikke andet er fastsat i regler udstedt i medfør af § 21, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den afdeling, der er nævnt i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. § 21 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra

myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.

Kapitel 7

Straf m.v.

Straffebestemmelser

§ 24. Medmindre strengere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) overtræder beslutninger truffet i medfør af § 3, stk. 1, 1. pkt.,
- 2) undlader at efterkomme beslutninger truffet i medfør af § 3, stk. 1, 2. pkt.,
- 3) overtræder vilkår i afgørelser meddelt efter § 16,
- 4) overtræder et forbud meddelt efter § 16,
- 5) undlader at efterkomme påbud meddelt efter § 16, eller
- 6) undlader at afgive oplysninger eller at stille bistand til rådighed efter § 17.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan i regler, der udstedes i medfør af denne lov, fastsætte straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser fastsat af Den Europæiske Union om forhold, der er omfattet af denne lov.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Administrative bødeforelæg

§ 25. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at Landbrugsstyrelsen for nærmere angivne sager om overtrædelser af denne lov, regler fastsat i medfør af denne lov og regler i den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov, der ikke skønnes at medføre højere straf end bøde, i et bødeforelæg kan tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget.

Stk. 2. Retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse på sådanne bødeforelæg.

Stk. 3. Vedtages bøden, bortfalder videre forfølgning.

Kapitel 8

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 26. Loven træder i kraft den 1. februar 2020, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 12 af 4. januar 2017, ophæves.

Stk. 3. Lov om planteskadegørere, jf. lovbekendtgørelse nr. 14 af 4. januar 2017, ophæves den 1. januar 2022.

Stk. 4. Regler fastsat i medfør af de love, der er nævnt i stk. 2 og 3, og § 10, stk. 2 og 3, i lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbekendtgørelse nr. 958 af 10. juli 2017, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler fastsat i medfør af denne lov eller lov om drift af landbrugsjorder. Regler om straf for overtrædelser af regler, der er fastsat i de pågældende bekendtgørelser, forbliver i kraft, indtil bekendtgørelsen ophæves eller afløses af regler fastsat i medfør af denne lov eller lov om drift af landbrugsjorder.

Kapitel 9

Ændringer af anden lovgivning

§ 27. I lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som ændret ved § 57 i lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, foretages følgende ændring:

1. I § 19 indsættes som nr. 9:

»9) Klager over afgørelser, der indbringes for nævnet efter § 23 i lov om planter og plantesundhed m.v.«

§ 28. I lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbekendtgørelse nr. 958 af 10. juli 2017, foretages følgende ændringer:

1. Overskriften før § 10 affattes således:

»Bekæmpelse af kæmpebjørneklo«.

2. § 10, stk. 1, ophæves.

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 1 og 2.

3. § 10, stk. 2, der bliver stk. 1, affattes således:

»Ministeren kan fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af kæmpebjørneklo, herunder om behandling af arealer med forekomst heraf.«

4. I § 10, stk. 3, 1. pkt., der bliver stk. 2, 1. pkt., udgår »flyvehavre og«.

5. I § 10, stk. 3, 2. pkt., der bliver stk. 2, 2. pkt., udgår »af disse arter«.

Kapitel 10

Territorial gyldighed

§ 29. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

- 1.1. Lovforslagets baggrund og formål
- 1.2. Regulering af planter og plantesundhed i historisk perspektiv
  - 1.2.1. Kontrollen med frø og sædekorn
  - 1.2.2. Kontrollen med plantemateriale og skadegørere
  - 1.2.3. Bekæmpelse af flyvehavre
- 1.3. Plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen
- 1.4. Miljø- og Fødevareministeriets lovkompas
- 1.5. Overordnet om den retlige ramme for lovforslaget

2. Lovforslagets hovedpunkter

- 2.1. Lovens anvendelsesområde
  - 2.1.1. Gældende ret
  - 2.1.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
  - 2.1.3. Den foreslåede ordning
- 2.2. Bemyndigelse til at gennemføre EU-lovgivning m.v.
  - 2.2.1. Gældende ret
  - 2.2.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
  - 2.2.3. Den foreslåede ordning
- 2.3. Regulering af produktion af og handel med planter
  - 2.3.1. Gældende ret
    - 2.3.1.1. Produktion af og handel med planter
    - 2.3.1.2. Registrering m.v. af operatører
    - 2.3.1.3. Navngivning af plantesorter, sortslisten og kåringslisten
  - 2.3.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
  - 2.3.3. Den foreslåede ordning
    - 2.3.3.1. Produktion af og handel med planter
    - 2.3.3.2. Registrering m.v. af operatører
    - 2.3.3.3. Navngivning af plantesorter, sortslisten og kåringslisten
- 2.4. Regulering af foranstaltninger mod skadegørere m.v.
  - 2.4.1. Gældende ret
    - 2.4.1.1. Foranstaltninger mod skadegørere m.v.
    - 2.4.1.2. Foranstaltninger påkrævet efter tredjelandes plantesundhedslovgivning
    - 2.4.1.3. Grænsekontrolsteder m.v.
    - 2.4.1.4. Kompensationsordning
  - 2.4.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
  - 2.4.3. Den foreslåede ordning
    - 2.4.3.1. Foranstaltninger mod skadegørere m.v.
    - 2.4.3.2. Registrering af operatører
    - 2.4.3.3. Undersøgelser af plantesundhedstilstanden
    - 2.4.3.4. Foranstaltninger påkrævet efter tredjelandes plantesundhedslovgivning
    - 2.4.3.5. Grænsekontrolsteder m.v.
    - 2.4.3.6. Kompensationsordning
- 2.5. Bekæmpelse af uønskede hjemmehørende plantearter
  - 2.5.1. Gældende ret
  - 2.5.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
  - 2.5.3. Den foreslåede ordning
- 2.6. Betaling for omkostninger ved kontrol m.v.
  - 2.6.1. Gældende ret
    - 2.6.1.1. Gebyrordninger

- 2.6.1.1.1. Importkontrol af planter og planteprodukter
- 2.6.1.1.2. Avls- og omsætningskontrol af planter inkl. herkomstkontrol af skovplanter i produktion
- 2.6.1.1.3. Prøvetagning og analyse af jordprøver fra læggekartoffelarealer
- 2.6.1.1.4. Øvrig herkomstkontrol af skovfrø- og planter
- 2.6.1.1.5. Eksportkontrol af planter og planteprodukter
- 2.6.1.1.6. Certificering af virksomheder, som producerer og varmebehandler træemballage
- 2.6.1.1.7. Sortslisteoptagelse af planteforneringsmateriale
- 2.6.1.1.8. Certificering af planteforneringsmateriale
- 2.6.1.2. Erindringskrivelser og rentetilskrivning ved for sen eller udeblivende betaling m.v.
- 2.6.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
- 2.6.3. Den foreslåede ordning
  - 2.6.3.1. Gebyrordninger
  - 2.6.3.2. Erindringskrivelser og rentetilskrivning ved for sen eller udeblivende betaling m.v.
- 2.7. Kontrol m.v.
  - 2.7.1. Gældende ret
    - 2.7.1.1. Kontrol og tilsyn
    - 2.7.1.2. Påbud og forbud m.v.
    - 2.7.1.3. Pligt til yde myndigheden bistand
  - 2.7.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
  - 2.7.3. Den foreslåede ordning
    - 2.7.3.1. Kontrol og tilsyn
    - 2.7.3.2. Påbud og forbud m.v.
    - 2.7.3.3. Pligt til at yde myndigheden bistand
- 2.8. Adgang uden retskendelse
  - 2.8.1. Gældende ret
  - 2.8.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
  - 2.8.3. Den foreslåede ordning
- 2.9. Offentliggørelse af kontrolresultater
  - 2.9.1. Gældende ret
  - 2.9.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
  - 2.9.3. Den foreslåede ordning
- 2.10. Obligatorisk digital kommunikation
  - 2.10.1. Gældende ret
  - 2.10.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
  - 2.10.3. Den foreslåede ordning
- 2.11. Delegation og klage
  - 2.11.1. Gældende ret
    - 2.11.1.1. Delegation til statslige myndigheder m.v. og bemyndigelse til at regulere klageadgang
    - 2.11.1.2. Delegation til private juridiske personer
    - 2.11.1.3. Indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet
  - 2.11.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
  - 2.11.3. Den foreslåede ordning
    - 2.11.3.1. Delegation til statslige myndigheder m.v. og bemyndigelse til at regulere klageadgang
    - 2.11.3.2. Delegation til private juridiske personer
    - 2.11.3.3. Indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet
- 2.12. Straf m.v.
  - 2.12.1. Gældende ret
    - 2.12.1.1. Straf
    - 2.12.1.2. Administrative bødeforelæg

- 2.12.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
  - 2.12.3. Den foreslåede ordning
    - 2.12.3.1. Straf
    - 2.12.3.2. Vejledende bødeniveau for de enkelte kategorier af visse strafbare forhold
      - 2.12.3.2.1. Forbud mod indslæbning, flytning, opbevaring, opformering og frigivelse af EU-karantæneskadegørere
      - 2.12.3.2.2. Forbud mod flytning af beskyttet zone-karantæneskadegørere
      - 2.12.3.2.3. Forbud mod indslæbning og flytning af EU-regulerede ikkekarantæneskadegørere på planter til plantning
      - 2.12.3.2.4. Hindring af spredning og tilbagetrækning
      - 2.12.3.2.5. Sporbarhed
      - 2.12.3.2.6. Import, eksport, genindførsel, transit og samhandel m.v.
      - 2.12.3.2.7. Manglende registrering
      - 2.12.3.2.8. Manglende efterkommelse af vilkår, påbud, forbud m.v.
      - 2.12.3.2.9. Manglende samarbejde med myndighederne, oplysnings- og underretningspligter m.v
      - 2.12.3.2.10. Udskiftning af læggemateriale ved avl af konsumkartofler
      - 2.12.3.2.11. Salg af partier af frø og sædekorn, der ikke opfylder minimumskvalitetsnormerne
      - 2.12.3.2.12. Manglende bekæmpelse af flyvehavre
    - 2.12.3.3. Administrative bødeforelæg
  - 2.13. Konsekvensændringer af anden lovgivning
    - 2.13.1. Gældende ret
      - 2.13.1.1. Klagenævnsloven
      - 2.13.1.2. Driftsloven
    - 2.13.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
    - 2.13.3. Den foreslåede ordning
      - 2.13.3.1. Klagenævnsloven
      - 2.13.3.2. Driftsloven
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
  4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
  5. Administrative konsekvenser for borgerne
  6. Miljømæssige konsekvenser
  7. Forholdet til EU-retten
  8. Internationale forpligtigelser
  9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
  10. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets baggrund og formål

Formålet med lovforslaget er at tilpasse dansk plantesundhedslovgivning i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/2031/EU af 26. oktober 2016 om beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere (herefter plantesundhedsforordningen) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2017/625/EU af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevarer- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plante-

sundhed og plantebeskyttelsesmidler (herefter kontrolforordningen), for så vidt angår beskyttelsen mod planteskadegørere. De to forordninger gælder umiddelbart i dansk ret men stiller dog krav om supplerende regler af hensyn til anvendelsen af forordningerne.

Herudover foreslås en forenkling af lovgivningsstrukturen på planteområdet, hvorefter lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 12 af 4. januar 2017 (herefter frøloven), og lov om planteskadegørere, jf. lovbekendtgørelse nr. 14 af 4. januar 2017 (herefter planteskadegørerloven), ophæves og erstattes med en ny lov om planter og plantesundhed m.v.

Samtidig foreslås reguleringen af hjemmehørende planterarter, der er uønskede, som hidtil har været omfattet af lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbekendtgørelse nr. 958 af 10. juli 2017 (herefter driftsloven), overført til den nye lov om planter og plantesundhed m.v.

Hensigten med lovforslaget er at understøtte første fase af udmøntningen af Miljø- og Fødevareministeriets lovkompass om udarbejdelse af en samlet plantelov således, at regelgrundlaget om produktion og salg af planter samles med regelgrundlaget om plantebeskyttelse og med reguleringen af hjemmehørende plantearter, der er uønskede.

Med lovforslaget reduceres antallet af love således på planteområdet.

Denne foreslåede samling af reglerne i nærværende lovforslag medfører et behov for at foretage konsekvensændringer i anden lovgivning nærmere lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet (herefter klagenævnsloven) og driftsloven. De nødvendige ændringer af disse love foreslås medtaget i nærværende lovforslag.

1.2. Reguleringen af planter og plantesundhed i historisk perspektiv

1.2.1. Kontrollen med frø og sædekorn

Produktionen af frø og sædekorn spiller en stor rolle inden for landbrugs-, skovbrugs- og gartnerisektoren i EU. Tilfredsstillende resultater af dyrkningen afhænger i vid udstrækning af kvaliteten og sundheden af det materiale, som anvendes dertil.

Købere af eksempelvis frø kan have svært ved at afgøre, hvilken sort eller sorter der er tale om, om frøet kan spire, og om der er andre sorter eller arter i sækken. Forkert sort, lav spireevne eller uønskede frø i udsæden kan have store konsekvenser. For dyrkeren kan dette resultere i lavere afregning af avlen eller udgifter til omsåning af marken. Der kan også ske spredning af uønskede arter, som der skal bruges tid og penge på at fjerne flere år frem i tiden.

For at sikre køberne materiale af sund og god kvalitet og dermed også EU's landbrugs- og gartneriproduktion er der derfor på EU-plan fastsat harmoniserede plantesundheds- og kvalitetsnormer for dette grundlæggende dyrkningsmateriale.

Frøkontrollen begyndte i Danmark i privat regi som Dansk Markfrøkontrol helt tilbage i 1871, hvor E. Møller Holst efter inspiration fra udlandet ønskede at sikre landmændene mod forfalskninger og dårlig kvalitet af frø. Allerede dengang var formålet at tjene dansk landbrug og dansk frøhandel.

Med finansloven i 1883-1884 opnåede Dansk Markfrøkontrol økonomisk støtte fra staten og blev i 1891 overtaget af staten og videreført under navnet Statsanstalten Dansk Frøkontrol. Fra 1916 til 1989 hed myndigheden Statsfrøkontrollen og var en statslig myndighed, der førte tilsyn med ægtheden og sundheden af frø i handelen, primært til brug i landbrug og skovbrug. Statsfrøkontrollen blev i 1990 samlet

med en række andre statslige institutioner i Plantedirektoratet, herunder med Statens Plantetilsyn, som var den danske plantesundhedsmyndighed. Området administreres i dag af Landbrugsstyrelsen under Miljø- og Fødevareministeriet.

Der blev meget tidligt skabt et samarbejde mellem frøkontrolstationer i flere lande, og behovet for et mere organiseret samarbejde førte til dannelsen af ISTA – den internationale sammenslutning af frøanalyselaboratorier – i 1924 med den daværende direktør i Statsfrøkontrollen, K. Dorph-Petersen, som den første præsident. ISTA udarbejder metoder for prøvetagning og analyse af frø.

Parallelt med dannelsen af frøkontrollen blev man i Danmark opmærksom på betydningen af det rette sortvalg og afprøvning af nye plantesorter under danske forhold. Tystofte Forsøgsstation blev således indviet 1. april 1886 af Peder Nielsen og stod allerede fra begyndelsen for afprøvning af nye sorters egenskaber. Efter Peder Niensens død blev Tystofte Forsøgsstation solgt til staten i 1899. Forsøgsstationen eksisterer fortsat og blev i 2015 omdannet til den erhvervsdrivende fond TystofteFonden.

Danmark deltog i udviklingen af de første regler om certificering af frø i regi af OEEC (Organisationen for Europæisk Økonomisk Samarbejde), der trådte i kraft i 1948, med det formål at tilskynde brug af kvalitetsfrø i medlemslandene. OEEC blev i 1961 omdannet til OECD (Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling). Reglerne sikrer sporbarhed og mærkning og er en garanti for frøets sortsrenhed. Metoder for prøvetagning og analyse af frø udarbejdet i regi af ISTA anerkendes af både OECD, Verdenshandelsorganisationen (WTO) og EU.

ISTA- og OECD-reglerne er med til at fremme international handel med frø gennem harmoniserede regler og danner grundlaget for EU's markedsdirektiver om handel med frø.

Danmark har en stor eksport af frø på ca. 2 milliarder kroner (2018). Danske frø eksporteres i dag til over 80 lande verden over. Eksporten er spredt på mange forskellige plantearter, såsom sædekorn, græsfrø til foder og plæneformål og spinatfrø. Danmark står for ca. 50 % af EU's produktion af græs- og kløverfrø. Denne føreposition skyldes bl.a. dygtige avlere og højt specialiserede planteforædlings- og handelsvirksomheder, som producerer certificeret frø, der lever op til de fastsatte EU-kvalitetsnormer for handel i EU og internationalt.

1.2.2. Kontrollen med plantemateriale og skadegørere

Adgangen til sundt planteforædlingsmateriale af god kvalitet er afgørende for produktion og omsætning af planter indenfor gartnerier og planteskoler. For producenter af frugt og grønsager er det særligt vigtigt, at sorten er korrekt, så produktionen kan målrettes kundernes efterspørgsel.

For at sikre køberne materiale af god og sund kvalitet, herunder også EUs gartneri- og planteskoleproduktion, er der derfor på EU-plan fastsat harmoniserede plantesundheds- og kvalitetsnormer for dette grundlæggende dyrkningsmateriale. Kvalitetsnormerne omfatter både forme-

ringsmaterialet og de færdige frugt- og grønsagsplanter til erhvervsmæssig videredykning, mens sundhedskravene omfatter alle planter til plantning.

På plantesundhedsområdet blev den danske plantesundhedsmyndighed etableret i 1913. Myndigheden blev hovedsageligt oprettet, så Danmark kunne stille garantier om, at danske planter var sunde, inden de skulle eksporteres til andre lande i verden. Dette skulle ske ved udstedelse af plantesundhedscertifikater, som også i dag udgør en hjørnesten i den danske plantesundhedsmyndigheds virksomhed.

I første omgang drejede det sig om eksport af planteskoleplanter og kartofler til USA, der havde lukket for importen af oversøiske planter. Dette skyldtes, at udenlandske planter kunne medbringe plantesygdomme og skadedyr, som udgjorde en trussel mod den amerikanske natur. Mange andre lande fulgte hurtigt efter og lukkede også deres grænser for import af planter.

Dermed blev grundstenen lagt til oprettelse af "Landbrugsministeriets Tilsyn med Planteskoler og Planteskoleartikler", som myndigheden hed dengang. I 1946 skiftede myndigheden navn til "Statens Plantetilsyn". Statens Plantetilsyn blev som førnævnt i 1990 samlet med en række andre statslige institutioner i Plantedirektoratet. Området administreres i dag af Landbrugsstyrelsen under Miljø- og Fødevarerministeriet, som er den formelle danske plantesundhedsmyndighed.

I 1951 vedtog FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations) – der er en FN organisation med en række traktat- og bistandsmæssige opgaver inden for fødevarer, landbrug, skovbrug, fiskeri og akvakultur – den internationale plantebeskyttelseskonvention (herefter IPPC-konventionen). Ved kgl. resolution af 2. december 1952 ratificerede Danmark IPPC-konventionen, jf. bekendtgørelse nr. 31 af 25. juni 1962 af den internationale konvention af 6. december 1951 om plantebeskyttelse.

IPPC-konventionen – der er en multilateral traktat - har til formål at sikre fælles handelsmåder med henblik på en koordineret og effektiv indsats for at forebygge og bekæmpe indførelse og spredning af planteskadegørere og fremme hensigtsmæssige tiltag til at kontrollere udbredelsen og udryddelsen af planteskadegørere.

Konventionen strækker sig ud over beskyttelse af dyrkede planter og beskyttelse af naturens flora også til beskyttelse af planteprodukter. Dette indebærer, at konventionen omfatter både skadegørere med direkte virkning på planter, og de skadegørere, som har indirekte virkning på planter, som f.eks. ikke-parasitære invasive plantearter, der udkonkurrerer hjemmehørende flora.

Selvom IPPC-konventionens primære fokus er på planter og planteprodukter, der bevæger sig i international handel, dækker konventionen også forskningsmaterialer, organismer i biologiske bekæmpelsesmidler, kimplasmabanker, indslutningsfaciliteter, fødevarehjælp, nødhjælp og alt andet, som kan fungere som middel til spredning af planteskadegørere, som eksempelvis containere, emballagematerialer, jord, køretøjer, skibe og maskiner.

Konventionen har 183 parter, som omfatter 180 FN-lande, Cook-øerne, Republikken Niue og EU.

Ledelsesorganet for IPPC er CPM (Commission of Phytosanitary Measures) og består af de kontraherende parter. CPM fører tilsyn med gennemførelsen af konventionen. Under CPM er der nedsat et ekspertudvalg for plantesundhedsforanstaltninger (SC), der har til formål at udvikle internationale standarder for plantesundhedsforanstaltninger – de såkaldte ISPM'er (International Standards for Phytosanitary Measures). Disse standarder er underlagt en konsultationsproces af alle konventionens kontraherende parter.

IPPC-sekretariatet under FAO har base i FAO's hovedkvarter i Rom og er ansvarlig for koordineringen af kerneopgaverne i IPPCs arbejdsprogram, mens CPM Bureau er bindeleddet mellem CPM og IPPC-sekretariatet.

I henhold til IPPC-konventionens artikel IX skal der oprettes regionale plantebeskyttelsesorganisationer (RPPO'er). Det fremgår af artiklen, at RPPO'erne skal fungere som koordinerende organer inden for de områder, der er omfattet af IPPC, samarbejde med IPPC-sekretariatet med henblik på at nå IPPC's mål, samarbejde med andre RPPO'er og deltage i de regelmæssige tekniske konsultationer for RPPO'er, der indkaldes af IPPCs sekretariat.

I 1951 oprettede 15 europæiske lande, heriblandt Danmark, den regionale plantebeskyttelsesorganisation for Europa og middelhavsområderne (herefter EPPO), jf. bekendtgørelse nr. 37 af 26. juli 1962 af konvention af 18. april 1951 om oprettelse af en plantebeskyttelsesorganisation for Europa og middelhavsområderne, som ændret den 27. april 1955. Sekretariatet for EPPO er beliggende i Paris. EPPO omfatter i dag 52 medlemslande. Alle EU-lande er medlemmer, mens EU ikke er selvstændigt medlem af EPPO men har observatørstatus.

På nuværende tidspunkt findes der i alt 10 RPPO'er, der dækker de forskellige regioner i verden.

IPPC anerkendes af WTO som det standardsættende organ for plantesundhed, og standarderne om plantesundhedsforanstaltninger anerkendes i WTO's sundheds- og plantesundhedsaftale (SPS-aftalen) som enestående tiltag til harmonisering af plantesundheden, der skal anerkendes i det omfang, de eksisterer.

IPPC-konventionen er i vidt omfang gennemført i EU-lovgivningen om beskyttelse mod planteskadegørere. Det fremgår således af betragtning nr. 5 i præambelen til plantesundhedsforordningen, at EU og alle dens medlemsstater er kontraherende parter i IPPC. Det fremgår endvidere af betragtning nr. 52 i plantesundsforordningen, at der i forordningen bør fastsættes krav vedrørende behandling, mærkning og reparation af emballagemateriale af træ i overensstemmelse med ISPM nr. 15.

1.2.3. Bekæmpelse af flyvehavre

Flyvehavre er naturligt forekommende i den danske natur, og dens forekomst har generelt ikke nogen negativ betydning for naturen og biodiversiteten. Flyvehavre er en étårig ukrudtsplante af græsfamilien, der under gunstige forhold

kan modne ca. 800 kerner. Modningen sker, før de normale kornarter er høstmodne, og kernens spireevne bevares i 8-10 år. Kernerne fremspirer dog kun med ca. 10-20 pct. hvert år. Kernen kan i visse tilfælde passere husdyrs og fugles fordøjelseskanaler uden at miste spireevne.

Flyvehavre har en stor spredningsevne, idet kernerne har et løsningslag, som betyder, at kernerne kan sprede sig på mange måder, herunder med vinden, vand, fugle, ved korntransporter og husdyr samt med høstmaskiner, halmpressere, emballeringsredskaber og jordredskaber.

Flyvehavre er i praksis vanskelig at bekæmpe, og et års manglende indsats kan spolere en påbegyndt intensiv bekæmpelse.

Planten er uønsket i landbrugserhvervet på grund af det økonomiske tab, dens forekomst i kornmarker kan have på udbyttet, og de væsentlige omkostninger, der følger af behovet for bekæmpelsen af planten. Bekæmpelse af flyvehavre har derfor været reguleret i Danmark siden 1956. Reguleringen findes i dag i bekendtgørelse nr. 1548 af 11. december 2015 om flyvehavre (herefter flyvehavrebekendtgørelsen) udstedt i medfør af driftsloven.

Den effektive udryddelseskampagne rettet mod flyvehavre i Danmark efter regler fastsat i medfør af driftsloven suppleres af de danske særregler om 0-tolerance for indhold af flyvehavre i danskproducerede udsædspartier, jf. § 14 og bilag 5, afsnit III i bekendtgørelse nr. 1394 af 30. november 2018 om sædekorn (herefter sædekornsbekendtgørelsen). Særreglerne er fastsat inden for rammerne af det nationale råderum i artikel 5 i Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn, hvorefter medlemsstaterne kan fastsætte strengere regler end direktivets regler for så vidt angår f.eks. tolerancer for indhold af kerne af anden kornart og frø af andre plantearter i egne producerede partier af sædekorn, der certificeres med henblik på salg.

Den effektive udryddelseskampagne rettet mod flyvehavre i Danmark er den grundlæggende forudsætning for Kommissionens beslutning 74/269/EØF af 2. maj 1974 om bemyndigelse af visse medlemsstater til at tage strengere forholdsregler i tilfælde af, at der findes *Avena fatua* i frø af foderplanter og i såsæd. I henhold til beslutningen er Danmark i forbindelse med import bemyndiget til at fastsætte krav om, at sædekorn ikke må forhandles i Danmark, medmindre det er ledsaget af en officiel attest, der er udstedt i henhold til artikel 11 i direktivet om handel med sædekorn, jf. artikel 2, stk. 1. Bemyndigelsen i artikel 2, stk. 1, i beslutning 74/269/EØF er i medfør af frølovens § 1, stk. 2, udnyttet i sædekornsbekendtgørelsen § 32, stk. 4.

1.3. Plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen

Den 6. maj 2013 fremsatte EU-Kommissionen forslag til en plantesundhedsforordning og en kontrolforordning. Plantesundhedsforordningen blev endeligt vedtaget den 26. oktober 2016, mens kontrolforordningen blev vedtaget den 15. marts 2017.

Plantesundhedsforordningen trådte i kraft den 13. december 2016 og finder anvendelse fra den 14. december 2019, jf. forordningens artikel 113, stk. 1.

Efter forordningens artikel 109, stk. 1 og 2, ophæves følgende direktiver på plantesundhedsområdet:

- Rådets direktiv 69/464/EØF af 8. december 1969 om bekæmpelse af kartoffelbrok.
- Rådets direktiv 74/647/EØF af 9. december 1974 om bekæmpelse af nellikeviklere.
- Rådets direktiv 93/85/EØF af 4. oktober 1993 om bekæmpelse af kartofflens ringbakteriose.
- Rådets direktiv 98/57/EF af 20. juli 1998 om bekæmpelse af *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.
- Rådets direktiv 2000/29/EF af 8. maj 2000 om foranstaltninger mod indslæbning i Fællesskabet af skadegørere på planter eller planteprodukter og mod deres spredning inden for Fællesskabet (herefter plantesundhedsdirektivet).
- Rådets direktiv 2006/91/EF af 7. november 2006 om bekæmpelse af San José skjoldlusen.
- Rådets direktiv 2007/33/EF af 11. juni 2007 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder og om ophævelse af direktiv 69/465/EØF.

Ophævelsen af Rådets direktiv 74/647/EØF af 9. december 1974 om bekæmpelse af nellikeviklere og Rådets direktiv 2006/91/EF af 7. november 2006 om bekæmpelse af San José skjoldlusen sker uden, at disse blive erstattet af foranstaltninger efter forordningen, da skadegørerne nellikeviklere og San José skjoldlusen er blevet spredt til hele Unionens område, hvorfor indeslutningsforanstaltningerne i de to ovennævnte direktiver ikke længere kan anvendes, jf. betragtning nr. 83 i præambelen til plantesundhedsforordningen.

For så vidt angår plantesundhedsdirektivet, ophæves dette således, at visse artikler i direktivet fortsat finder anvendelse indtil den 14. december 2022 eller en tidligere dato fastsat i en delegeret retsakt efter kontrolforordningens artikel 165, stk. 3, jf. kontrolforordningens artikel 165, stk. 2. Disse relevante artikler i plantesundhedsdirektivet finder fortsat anvendelse i forbindelse med de spørgsmål, der er reguleret af kontrolforordningens artikel 47, stk. 2, (Dyr og varer, der er omfattet af offentlig kontrol på grænsekontrolsteder), artikel 48 (Dyr og varer, der er undtaget fra offentlig kontrol på grænsekontrolsteder), artikel 51, stk. 1, litra b, c og d, (Særlige regler for offentlig kontrol på grænsekontrolsteder), artikel 53, stk. 1, litra a, (Offentlig kontrol, der ikke gennemføres på grænsekontrolsteder), artikel 54, stk. 1 og 3, (Hyp-pighed af dokumentkontrol, identitetskontrol og fysisk kontrol), og artikel 58, litra a, (Format, tidsfrister og særlige regler for anvendelse af det fælles sundhedsimportdokument), i stedet for de nævnte bestemmelser i plantesundhedsforordningen.

Endvidere følger det af plantesundhedsforordningens artikel 113, stk. 2, at Rådets direktiv 69/464/EØF af 8. december 1969 om bekæmpelse af kartoffelbrok, Rådets direktiv 93/85/EØF af 4. oktober 1993 om bekæmpelse af kartofflens ringbakteriose, Rådets direktiv 98/57/EF af 20. juli 1998 om

bekæmpelse af *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. og Rådets direktiv 2007/33/EF af 11. juni 2007 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder og om ophævelse af direktiv 69/465/EØF, først ophæves pr. 1. januar 2022. I tilfælde af konflikt mellem disse direktiver og plantesundhedsforordningen finder forordningen anvendelse.

Plantesundhedsforordningen overholder IPPC og aftalen om anvendelsen af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger og retningslinjerne i henhold til disse, jf. betragtning nr. 88 i præambelen til plantesundhedsforordningen.

Plantesundhedsforordningen regulerer indslæbning, etablering og spredning af planteskadegørere, der ikke findes eller ikke er udbredt i Union. Målet med den er at beskytte EU-afgrøder og offentlige og private grønne områder og skove, samtidig med at Unionens biodiversitet og miljø sikres, og kvaliteten af planter og planteprodukter og sikkerheden af fødevarer og foder, der fremstilles af planter, sikres, jf. betragtning nr. 8 i præambelen til kontrolforordningen.

Med introduktionen af den nye plantesundhedsforordning i samspil med den horisontale regulering af offentlig kontrol på fødevarer-, foder-, dyre- og plantesundhedsområderne fastsat i den nye kontrolforordning, ændres arkitekturen for EUs plantesundhedsregulering radikalt. Forordningerne med tilhørende gennemførelsesbestemmelser vil indeholde en øget harmoniseringsgrad på plantesundhedsområdet i forhold til tidligere.

Plantesundhedsforordningen indgår i en større reformpakke af EU-lovgivningen om agrofødevarekæden, og den nye plantesundhedsregulering skal virke i samspil med den nye, reviderede kontrolforordning. I dag findes reglerne om offentlig kontrol i plantesundhedsdirektivet, men fremadrettet vil kontrolforordningen regulere dette.

Kontrolforordningen introducerer en mere risikobaseret kontrolmodel på plantesundhedsområdet, hvor kontrollen i højere grad afpasses de konkrete risici for plantesundheden, f.eks. i forhold til kontrollens intensitet og hyppighed, og en kontrolstrategi fastlagt på grundlag af kendte risici, jf. betragtning nr. 58 og 76 i præambelen til forordningen. Det betyder også oprettelse af EU referencelaboratorier på det plantediagnostiske område samt krav til nationale referencelaboratoriernes samspil med disse, jf. kontrolforordningens artikel 92 og 101.

Kontrolforordningen trådte i kraft den 27. april 2017 og finder ligesom plantesundhedsforordningen anvendelse fra den 14. december 2019, jf. kontrolforordningens artikel 167, stk. 1.

Plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen vil have direkte virkning i Danmark, hvilket betyder, at der som udgangspunkt ikke må være anden dansk lovgivning, der indeholder regulering af plantesundhedsområdet, såfremt forholdene er reguleret i forordningerne.

Danmark er således forpligtet til at indrette dansk lovgivning i overensstemmelse med forordningernes bestemmelser med virkning fra den 14. december 2019 med de modifikationer, der er beskrevet ovenfor i forhold til visse typer af planteskadegørere og kontrolbestemmelser.

Direktiverne på plantesundhedsområdet som opregnet ovenfor er gennemført i dansk ret ved bekendtgørelser fastsat i medfør af planteskadegørerloven og frøloven.

1.4. Miljø- og Fødevareministeriets lovkompass

Miljø- og Fødevareministeriet igangsatte i efteråret 2015 et større regelforenklingsarbejde rettet mod både den eksisterende og fremtidige lovgivning på miljø- og fødevarerområdet. Formålet med arbejdet var at styrke retssikkerheden ved at gøre lovgivningen nemmere at overskue for borgere og virksomheder og lettere at administrere for myndigheder.

En del af regelforenklingsarbejdet var udarbejdelsen af et forslag til en mere enkel, klar og sammenhængende lovstruktur på miljø- og fødevarerområdet - også kaldet "lovkompasset".

Som led i dette arbejde blev der i foråret 2016 nedsat et ekspertpanel, der fik til opgave at vurdere Miljø- og Fødevareministeriets forslag til en model for en fremtidig struktur for miljø- og fødevarerlovgevingen. Ekspertpanelets anbefalinger vedrørende den fremtidige lovstruktur blev offentliggjort i december 2017.

Miljø- og Fødevareministeriet har i den fremtidige lovstruktur på landbrugsområdet foreslået at samle bestemmelser om frembringelse og beskyttelse af plantenyheder, produktion og salg af frø, kartofler og planter samt sikring mod indførelse og udbredelse af planteskadegørere i Danmark i en central plantelov. Ekspertpanelet har tilsluttet sig dette forslag. Af ekspertpanelets anbefalinger fremgår endvidere en opfordring til at overveje spillet mellem reguleringen i driftsloven med anden lovgivning på Miljø- og Fødevareministeriets ressortområde, herunder eksempelvis regler om bekæmpelse af uønskede plantearter.

Nærværende lovforslag understøtter opfølgningen på lovkompasset og udgør første fase i arbejdet med samlingen af bestemmelserne på planteområdet.

Første fase omfatter forslaget i nærværende lovforslag om samling af reglerne om produktion og salg af planter, som hidtil har været omfattet af frøloven, med reglerne om plantesundhedsbeskyttelse, som hidtil har været omfattet af planteskadegørerloven. Samtidig hermed indarbejdes bestemmelser med henblik på regulering af uønskede hjemmehørende plantearter omfattet af driftsloven, da disse regler har en så naturlig sammenhæng med de øvrige regler på planteproduktionsområdet, at samlingen af reglerne vil bidrage til en øget overskuelighed for borgerne og virksomheder.

1.5. Overordnet om den retlige ramme for lovforslaget

Ifølge artikel 288 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) er der forskel på, om et område harmoniseres ved et direktiv eller en forordning.

Et direktiv er med hensyn til det tilsigtede mål bindende for enhver medlemsstat, som det rettes til, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen, jf. TEUF artikel 288, 3. pkt.

Lovforslaget skal danne grundlag for og videreføre den danske gennemførelse af de såkaldte markedsdirektiver, der omfatter følgende direktiver med efterfølgende ændringer og tilhørende gennemførelsesbestemmelser:

- Rådets direktiv 66/401/EØF af 14. juni 1966 om handel med frø af foderplanter.
- Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn.
- Rådets direktiv 68/193/EØF af 9. april 1968 om handel med vegetativt formeringsmateriale af vin.
- Rådets direktiv 98/56/EF af 20. juli 1998 om afsætning af prydplanteformeringsmateriale.
- Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale.
- Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortsliste over landbrugsplantearter.
- Rådets direktiv 2002/54/EF af 13. juni 2002 om handel med bederoefrø.
- Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grøntsagsfrø.
- Rådets direktiv 2002/56/EF af 13. juni 2002 om handel med læggekartofler.
- Rådets direktiv 2002/57/EF af 13. juni 2002 om handel med frø af olie- og spindplanter.
- Rådets direktiv 2008/72/EF af 15. juli 2008 om afsætning af plantemateriale og formeringsmateriale af grøntsagsplanter bortset fra frø.
- Rådets direktiv 2008/90/EF af 29. september 2008 om afsætning af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion.

Direktiverne indeholder primært bestemmelser af teknisk karakter, som f.eks. kvalitetsnormer, kontrol- og certificeringskrav, krav til mærkning og lignende. Direktiverne indeholder ganske få bestemmelser, hvorefter medlemsstaterne overlades et nationalt råderum. Der sker jævnlige justeringer af direktiverne på området.

Til forskel fra et direktiv er en forordning ifølge TEUF artikel 288, 1. og 2. pkt., almenyldig og er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen virker således som love i medlemsstaterne og gælder i den form, som de er vedtaget. Forordninger må som udgangspunkt ikke gennemføres i national ret.

Forordningerne stiller dog krav om supplerende regler af hensyn til anvendelsen af forordningerne. Dette kan f.eks. være regler om administrativ rekurs, jf. kontrolforordningens artikel 7, hvoraf det fremgår, at afgørelser, der træffes af de kompetente myndigheder i henhold til visse af forordningens bestemmelser vedrørende fysiske og juridiske personer, er omfattet af sådanne personers ret til at klage i overensstemmelse med national ret. Der vil også kunne være tale om fastsættelse af straffebestemmelser, jf. plantesundhedsforordningens artikel 108 og kontrolforordningens artikel 139.

Forordningerne indeholder samtidig også en række bestemmelser, hvorefter EU-Kommissionen tillægges beføjelse til at fastsætte gennemførelsesbestemmelser. På tidspunktet for fremsættelsen af nærværende lovforslag udestår vedtagelse af et antal af disse retsakter.

Ud over at forordningerne som udgangspunkt ikke må gennemføres i national ret, vil medlemsstaternes modstridende lovgivning blive fortrængt af forordningerne, hvorefter det vil være hensigtsmæssigt at ophæve denne lovgivning således, at der ikke opstår nogen usikkerhed om retstilstanden. Forordningerne vil ikke i sig selv være en tilstrækkelig hjemmel til at ophæve lovgivningen. Som følge heraf vil den gældende lovgivning om planteskadegørere, der gennemført ved bekendtgørelser udstedt i medfør af planteskadegørerloven og frøloven, blive ophævet.

Danmark er således forpligtet til at indrette dansk lovgivning i overensstemmelse med forordningernes bestemmelser med de modifikationer, der er beskrevet ovenfor i afsnit 1.3, i forhold til visse typer af planteskadegørere og kontrolbestemmelser.

Som det fremgår ovenfor, så har Danmark ratificeret IPPC-konventionen. Lovforslaget skal derfor også danne grundlag for opfyldelsen af de danske forpligtelser i henhold til IPPC-konventionen, som ikke allerede er opfyldt i kraft af EU-reguleringen på området.

Miljø- og Fødevarerministeriet har derfor vurderet, at det er nødvendigt, at der fastsættes en bemyndigelseslov med henblik på at kunne fastsætte supplerende bestemmelser til gennemførelse af det nye forordningsgrundlag på plantebeskyttelsesområdet, herunder i nødvendigt omfang de gennemførelsesretsakter, der udstedes i medfør af forordningerne. Herudover tilgodeser udformningen af loven som en bemyndigelseslov muligheden for at tilpasse lovgivningen om produktion og handel med planter fastsat med henblik på gennemførelse af markedsdirektiverne, som jævnlige justeres.

Miljø- og Fødevarerministeriet har derfor vurderet, at det er nødvendigt, at der fastsættes en bemyndigelseslov med henblik på at kunne fastsætte supplerende bestemmelser til gennemførelse af det nye forordningsgrundlag på plantebeskyttelsesområdet, herunder i nødvendigt omfang de gennemførelsesretsakter, der udstedes i medfør af forordningerne. Herudover tilgodeser udformningen af loven som en bemyndigelseslov muligheden for at tilpasse lovgivningen om produktion og handel med planter fastsat med henblik på gennemførelse af markedsdirektiverne, som jævnlige justeres.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Lovens anvendelsesområde

2.1.1. Gældende ret

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i frølovens § 1, stk. 1, bemyndiget til at fastsætte regler om produktion og salg af frø, kartofler samt levende planter og plantedele.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i planteskadegørerlovens § 1 bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og om forebyggelse af indslæbning og udbredelse af levende organismer, dog ikke hvirveldyr, samt vira, der direkte og indirekte kan forvolde tab for planteavl (planteskadegørere), og regler til gennemførelse af regler fastsat af Det Europæiske Fællesskab.

Ifølge bemærkningerne til planteskadegørerloven, jf. Folketingstidende 1983-84 (2. samling), tillæg A, spalte 1023, retter de foranstaltninger, som ministeren efter loven bemyndiges til at fastsætte, sig mod årsagerne til de konstaterede plantesygdomme eller tab som følge af insektangreb, ikke mod de synlige symptomer på disse skadegørere. Lo-

vens anvendelsesområde er efter bemærkningerne til bestemmelsen i § 1, jf. Folketingstidende 1983-84 (2. samling), tillæg A, spalte 1025, afgrænset således, at hvirveldyr, dvs. padder, pattedyr og fugle, ikke er omfattet, uanset at de kan anrette betydelige skader på planteavl. Det fremgår, at bekæmpelse af disse skadegørere vil kunne ske efter anden lovgivning, som f.eks. lov om jagt- og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 265 af 21. marts 2019, hvorefter ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er bemyndiget til at fastsætte regler om regulering af vildt bl.a. for at beskytte flora og fauna og hindre omfattende skader på bebyggelse, afgrøder, husdyr, skove, fiskeopdræt eller fiskeri- og vandområder, hvis der ikke findes tilfredsstillende alternativer til reguleringen. Ved lov nr. 300 af 24. april 1996 om ændring af lov om planteskadegørere blev lovens anvendelsesområde udvidet til også at omfatte bekæmpelse m.m. af skadegørere, der indirekte kan forvolde tab for planteavl, samtidig med, at det også blev muligt at iværksætte foranstaltninger vedrørende indenlandsk handel samt plantevækstmedier.

Af bemærkningerne til denne ændringslov, jf. Folketingstidende 1995-96, tillæg A, spalte 3727, fremgår det, at behovet for udvidelsen af lovens anvendelsesområde skyldtes konstatering af udbredt forekomst af den new zealandske fladorm (*Artioposthia triangulata* Dendy) i bl.a. New Zealand, Skotland og Island.

Denne skadegører lever af regnorme og kan indslæbes med inficeret jord. Hvis den indslæbes, vil den kunne forårsage en kraftig tilbagegang i bestanden af visse arter af regnorme, hvilket med tiden kan føre til en negativ ændring i jordens frugtbarhed med betydelige økonomiske konsekvenser for jordbruget til følge.

Der er i medfør af planteskadegørerlovens § 1 fastsat nationale regler, der hindrer indslæbning og spredning af den new zealandske fladorm. Det fremgår således bl.a. af § 16, jf. bilag I, afsnit II, litra e, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 883 af 26. august 2019 om planter (herefter plantebekendtgørelsen), at planter, der sælges, skal være fri for new zealandsk fladorm. Herudover fremgår det af § 1, stk. 2, nr. 1, jf. bilag I, afsnit II, litra e, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 882 af 26. august 2019 om import af planter og planteprodukter m.m. (herefter importbekendtgørelsen), at det ikke er tilladt at importere new zealandsk fladorm. Endelig fremgår det af § 3, stk. 1, jf. bilag I, afsnit II, litra e, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 884 af 26. august 2010 om planteskadegørere, at den new zealandske fladorm ikke må fordeles eller på anden måde overdrages til andre.

Endelig er ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i driftslovens § 10, stk. 1, bemyndiget til at træffe bestemmelse om, hvilke plantearter der skal anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen og landskabet. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i driftslovens § 10, stk. 2, endvidere bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af uønskede plantearter. Begrebet ”uønskede plantearter” omfatter både invasive ikke-hjemmehørende plantearter, som f.eks. kæmpebjørneklo, og hjemmehørende plantearter, som f.eks. flyvehavre.

I medfør af bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 2, er der bl.a. fastsat regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af flyvehavre i flyvehavrebekendtgørelsen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.

2.1.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser

Som en del af Miljø- og Fødevarerministeriets arbejde med at skabe en mere enkel, klar og sammenhængende lovstruktur på miljø- og fødevarerområdet (Lovkompasset) foreslås det at samle reglerne om produktion og salg af frø, kartofler samt levende planter og plantedele med reglerne om bekæmpelse og om forebyggelse af planteskadegørere. Hertil kommer indarbejdelse af reglerne om bekæmpelse og udbredelse af uønskede plantearter, der anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen eller landskabet. Ministeriet vurderer, at samlingen af reglerne er hensigtsmæssig på grund af reglernes indbyrdes sammenhæng.

Der henvises til afsnit 1.4.

For så vidt angår reguleringen af bekæmpelse m.m. af skadegørere, der indirekte kan forvolde tab for planteavl og nærmere de foranstaltninger, som er rettet mod f.eks. den new zealandske fladorm, som er beskrevet ovenfor i afsnit 2.1.1, vil denne ikke blive opretholdt, da den new zealandske fladorm nu er optaget på EU's liste over invasive ikke-hjemmehørende arter, jf. bilaget til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/1262 af 25. juli 2019 om ændring af gennemførelsesforordning (EU) 2016/1141 for så vidt angår ajourføring af listen over invasive ikkehjemmehørende arter, som anses for at være problematiske på EU-plan.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås i § 1, stk. 1, at lov om planter og plantesundhed m.v. vil finde anvendelse på produktion af og handel med planter og bekæmpelse af uønskede hjemmehørende plantearter.

Forslaget i § 1, stk. 1, om, at loven også skal omfatte bekæmpelse af uønskede hjemmehørende planter, indebærer, at reguleringen af uønskede hjemmehørende plantearter overføres fra driftsloven.

Med henblik på sikring af plantesundheden foreslås det, jf. § 1, stk. 2, 1. pkt., at loven også skal finde anvendelse på enhver art, stamme eller biotype af patogener, dyr og parasitplanter, der er skadelige for planter og planteprodukter (skadegørere).

Endelig foreslås det, at loven finder anvendelse på andre objekter med hvilke, der kan indslæbes eller spredes skadegørere, jf. § 1, stk. 2, 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 1, er en videreførelse af gældende ret for så vidt angår lovens anvendelsesområde i forhold til produktion af og handel med planter. Det samme gør sig gældende for så vidt angår reguleringen af bekæmpelse af uønskede hjemmehørende plantearter, der overføres fra driftsloven. Den foreslåede bestemmelse i § 1,

stk. 2, indebærer, at lovens anvendelsesområde angående bekæmpelse af skadegørere udvides i forhold til gældende ret, således at loven ikke længere er begrænset til kun at angå skadegørere, der kan forvolde tab for planteavl, men fremover også retter sig mod alle skadegørere, uanset om disse findes i planteproduktionen, skove, naturområder eller beplantede områder m.v.

2.2. Bemyndigelse til at gennemføre EU-lovgivning mv.

2.2.1. Gældende ret

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i frølovens § 1, stk. 1, 1. pkt., bemyndiget til at fastsætte regler om produktion og salg af frø, kartofler samt levende planter og plantedele. Der henvises til afsnit 2.1.1. Ministeren er herudover i frølovens § 1, stk. 1, 2. pkt., bemyndiget til at fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af loven. Endelig er ministeren i frølovens § 1, stk. 1, 3. pkt., bemyndiget til at fastsætte de regler, der er nødvendige for anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold, der er omfattet af loven.

I medfør af frølovens § 1, stk. 1, er der fastsat regler, der gennemfører de såkaldte markedsdirektiver med efterfølgende ændringer og tilhørende gennemførelsesbestemmelser om produktion og salg af frø, kartofler samt levende planter og plantedele. Der henvises til afsnit 1.5 for en opstilling af markedsdirektiverne. Markedsdirektiverne er gennemført i dansk ret ved bekendtgørelser som beskrevet nedenfor:

- Bekendtgørelse nr. 1393 af 30. november 2018 om markfrø (herefter markfrøbekendtgørelsen), der gennemfører Rådets direktiv 66/401/EØF af 14. juni 1966 om handel med frø af foderplanter, Rådets direktiv 2002/54/EF af 13. juni 2002 om handel med bederoefrø og Rådets direktiv 2002/57/EF af 13. juni 2002 om handel med frø af olie- og spindplanter.
- Sædekornsbekendtgørelsen, der gennemfører Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn.
- Importbekendtgørelsen og plantebekendtgørelsen, der gennemfører Rådets direktiv 98/56/EF af 20. juli 1998 om afsætning af prydplanteformeringsmateriale.
- Bekendtgørelse nr. 596 af 31. maj 2017 om skovfrø og planter (herefter skovfrøbekendtgørelsen), der gennemfører Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale.
- Bekendtgørelse nr. 1406 af 30. november 2018 om en fortegnelse over godkendte sorter af landbrugsplante-, frugtplante- og grønsagsarter (sortslisten) (herefter sortliste-bekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 942 af 11. august 2015 om plantesortsnavne, der gennemfører Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortliste over landbrugsplantearter.
- Sortsliste-bekendtgørelsen og bekendtgørelse nr. 1421 af 30. november 2018 om grønsagsfrø (herefter grønsagsfrøbekendtgørelsen), der gennemfører Rådets direktiv

2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grøntsagsfrø.

- Bekendtgørelse nr. 584 af 28. maj 2018 om avl m.v. af kartofler (herefter kartoffelbekendtgørelsen), der gennemfører Rådets direktiv 2002/56/EF af 13. juni 2002 om handel med læggekartofler.
- Plantebekendtgørelsen, der gennemfører Rådets direktiv 2008/72/EF af 15. juli 2008 om afsætning af plantemateriale og formeringsmateriale af grøntsagsplanter bortset fra frø.
- Plantebekendtgørelsen og sortsliste-bekendtgørelsen, der gennemfører Rådets direktiv 2008/90/EF af 29. september 2008 om afsætning af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion.

For så vidt angår ministerens bemyndigelse i frølovens § 1, stk. 1, 2. pkt., til at træffe bestemmelser med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af loven, så forudsættes bestemmelsen alene anvendt i tilfælde af, at der f.eks. skal gennemføres EU-beslutninger om hastende foranstaltninger vedrørende f.eks. importbegrænsninger, og hvor der ikke er tid til at afvente udstedelse af generelle regler.

Endvidere er ministeren i frølovens § 1, stk. 2, bemyndiget til at træffe bestemmelser om fravigelse af reglerne i de i frølovens § 1, stk. 1, nævnte retsakter, i det omfang disse indeholder adgang hertil.

I Kommissionens gennemførelsesafgørelse 2017/478/EU af 16. marts 2017 er der fastsat regler om fritagelse af en række medlemsstater for forpligtelsen til for visse arters vedkommende at anvende Rådets direktiv 66/401/EØF, 66/402/EØF, 68/193/EØF, 1999/105/EF, 2002/54/EF, 2002/55/EF og 2002/57/EF. Afgørelsen indebærer, at Danmark er fritaget for forpligtelsen til at implementere direktiverne for så vidt angår visse arter af foderplanter, sædekorn, olie- og spindplanter samt skovfrø- og plantearter, der enten ikke kan dyrkes i Danmark eller som har meget lille økonomisk betydning i Danmark. Ligeledes indebærer afgørelsen, at Danmark er fritaget for forpligtelsen til at gennemføre Rådets direktiv 68/193/EØF af 9. april 1968 om handel med vegetativt formeringsmateriale af vin.

Herudover findes der en række regler i markedsdirektiverne, der åbner adgang for medlemsstaterne til enten at fastsætte lempede eller skærpede krav til det materiale, der dyrkes i medlemsstaten, i forhold til direktivernes krav.

Som eksempel på bestemmelser, der giver mulighed for fastsættelse af skærpede regler, kan nævnes artikel 5 i Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn, hvorefter medlemsstaterne kan fastsætte strengere regler end direktivets regler for så vidt angår f.eks. tolerancer for indhold af kerne af anden kornart og frø af andre plantearter i egne producerede partier af sædekorn, der certificeres med henblik på salg. Artiklen er i medfør af bemyndigelsen i frølovens § 1, stk. 2, udnyttet i Danmark til bl.a. at fastsætte 0-tolerance for indhold af flyvehavre i partier af sædekorn, jf. sædekornsbekendtgørelsens § 14 og bilag 5, afsnit III. Ved Kommissionens beslutning 74/269/EØF af 2. maj 1974 om bemyndigelse af visse medlemsstater til at ta-

ge strengere forholdsregler i tilfælde af, at der findes *Avena fatua* i frø af foderplanter og i såsæd, er Danmark i forbindelse med import bemyndiget til at fastsætte krav om, at sædekorn ikke må forhandles i Danmark, medmindre det er ledsaget af en officiel attest, der er udstedt i henhold til artikel 11 i Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn, jf. artikel 2, stk. 1. Bemyndigelsen i artikel 2, stk. 1, i beslutning 74/269/EØF er i medfør af frølovens § 1, stk. 2, udnyttet i sædekornsbekendtgørelsen § 32, stk. 4.

Et yderligere eksempel på muligheden for fastsættelse af skærpede regler er muligheden i artikel 5 i Rådets direktiv 2002/56/EØF af 13. juni 2002 om handel med læggekartofler. Det fremgår af artikel 3, at medlemsstaterne skal foreskrive, at læggekartofler kun bringes i handlen, hvis de er officielt certificerede, og hvis de opfylder de mindstekrav, der er fastsat i direktivets bilag I og II. Medlemsstaterne kan dog for så vidt angår mindstekravene i henhold til direktivets artikel 5 fastlægge yderligere eller strengere betingelser for certificering af deres egen produktion. Muligheden i direktivets artikel 5 er udnyttet i kartoffelbekendtgørelsens bilag 7 og 8 til at fastsætte strengere regler for så vidt angår de tærskelværdier, der gælder for forekomst af symptomer på virus og sortbønsyge ved marksyn af læggekartoffelavlens vækst og ved laboratorieundersøgelser for forekomst af virus i kartoffelknolde efter høst.

Som eksempel på muligheden for at fastsætte lempeligere regler end direktivets regler kan nævnes artikel 2, stk. 2, litra b, i Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn. Det fremgår af bestemmelsen, at medlemsstaterne kan fastsætte, at de officielle undersøgelser vedrørende spireevnen og den specifikke renhed ved godkendelsen (certificeringen) ikke foretages på alle partier, undtagen hvis der består tvivl om, hvorvidt de i direktivets bilag II fastsatte betingelser er overholdt.

Bestemmelsen er bl.a. udnyttet ved sædekornsbekendtgørelsens § 15, hvorefter antallet af analyser, der skal foretages af såkaldte store partier af sædekorn (moderpartier på op til 120 tons) med henblik på konstatering af, om kvalitetsnormerne i bekendtgørelsens bilag 5 er overholdt, er reduceret, såfremt den producerende virksomhed har sikret sig, at moderpartiet overholder EU-kvalitetsnormerne i bilag 5, der er en gennemførelse af direktivets bilag II.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i planteskadegørerlovens § 1 bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og om forebyggelse af indslæbning og udbredelse af levende organismer, dog ikke hvirveldyr, samt vira, der direkte og indirekte kan forvolde tab for planteavlens (planteskadegørere), og regler til gennemførelse af regler fastsat af Det Europæiske Fællesskab.

I medfør af planteskadegørerlovens § 1 er der fastsat regler, der gennemfører de såkaldte plantesundhedsdirektiver med tilhørende gennemførelsesforanstaltninger. Der henvises i øvrigt til afsnit 1.3 for en opstilling af plantesundhedsdirektiverne. Reglerne, der gennemfører disse, er fastsat ved følgende bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse nr. 9 af 11. januar 1985 om bekæmpelse af kartoffelbrok, der gennemfører Rådets direktiv 69/464/EØF af 8. december 1969 om bekæmpelse af kartoffelbrok.
- Bekendtgørelse nr. 80 af 1. marts 1976 om bekæmpelse af nellikeviklere, der gennemfører Rådets direktiv 74/647/EØF af 9. december 1974 om bekæmpelse af nellikeviklere.
- Bekendtgørelse nr. 96 af 31. januar 2007 om kartoffelringbakteriose, der gennemfører Rådets direktiv 93/85/EØF af 4. oktober 1993 om bekæmpelse af kartoffelens ringbakteriose, som ændret ved Kommissionens direktiv 2006/56/EF af 12. juni 2006 om ændring af bilagene til Rådets direktiv 93/85/EØF om bekæmpelse af kartoffelens ringbakteriose.
- Bekendtgørelse nr. 97 af 31. januar 2007 om planteskadegøreren *Ralstonia solanacearum* (Kartoffelbrunbakteriose og tomatvisnesyge), der gennemfører Rådets direktiv 98/57/EF af 20. juli 1998 om bekæmpelse af *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al., som ændret ved Kommissionens direktiv 2006/63/EF af 14. juli 2006 om ændring af bilag II-VII til Rådets direktiv 98/57/EF om bekæmpelse af *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.
- Bekendtgørelse nr. 884 af 26. august 2019 om planteskadegørere, importbekendtgørelsen, plantebekendtgørelsen, kartoffelbekendtgørelsen, skovfrøbekendtgørelsen, markfrøbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 1348 af 29. november 2017 om salg af træ af platan, grønsagsfrøbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 1032 af 26. september 2014 om eksport og udførsel af planter og planteprodukter m.m. (herefter eksportbekendtgørelsen), bekendtgørelse nr. 1031 af 26. september 2014 om betaling for plantesundhedskontrol m.m. (herefter betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol), og bekendtgørelse nr. 1035 af 17. december 1997 om indførsel og flytning af planteskadegørere m.m. til brug ved forsøg, forskning og planteforædling, der gennemfører plantesundhedsdirektivet.
- Bekendtgørelse nr. 41 af 7. februar 1951 om foranstaltninger til bekæmpelse af San Jose-skjoldlusen, der gennemfører Rådets direktiv 2006/91/EF af 7. november 2006 om bekæmpelse af San José skjoldlusen (Kodificeret udgave).
- Bekendtgørelse nr. 471 af 26. april 2019 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder (herefter bekendtgørelse om bekæmpelse af kartoffelcystenematode), bekendtgørelse nr. 584 af 28. maj 2018 om avl m.v. af kartofler og bekendtgørelse nr. 1118 af 3. september 2018 om planter, der gennemfører Rådets direktiv 2007/33/EF af 11. juni 2007 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder og om ophævelse af direktiv 69/465/EØF.

Herudover er bekendtgørelse nr. 1122 af 20. september 2013 om certificering af virksomheder der fremstiller træemballage (herefter ISMP-15 bekendtgørelsen) fastsat i medfør af planteskadegørerlovens § 1. Bekendtgørelsen opfylder behandlings- og mærkningsbestemmelserne i den gældende plantesundhedsstandard ISPM 15 med henblik på

opfyldelse af de danske forpligtelser i henhold til IPPC-konventionen.

Beføjelsen tillagt ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter planteskadegørerlovens § 1 er ligeledes udnyttet til at udøve plantesundhedsmyndighedens opgaver angående kontrol og udstedelse af plantesundhedscertifikater og reeksportcertifikater ved eksport af forsendelser af planter og planteprodukter m.v. inden for rammerne af IPPC-konventionen.

2.2.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

Miljø- og Fødevareministeriet finder, at den nuværende bemyndigelse til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til efter frøloven at fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger omfattet af loven og tillige til at fastsætte de regler, der er nødvendige for anvendelsen af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold, der er omfattet af loven, bør opretholdes.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at det herved gøres muligt at videreføre den danske implementering af markedsdirektiverne med tilhørende gennemførelsesbestemmelser, der er oplyst i afsnit 1.5 og 2.2.1.

For så vidt angår plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen, gælder disse i den form, de er vedtaget, og de må som udgangspunkt ikke gennemføres i dansk ret. Det er dog Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at det vil være nødvendigt af hensyn til anvendelsen af forordningerne og tilhørende gennemførelsesbestemmelser i dansk ret at fastsætte visse supplerende regler. Samtidig skal den foreslåede nye lov om planter og plantesundhed m.v. også danne grundlag for opfyldelsen af de danske forpligtelser i henhold til IPPC-konventionen, som ikke allerede er opfyldt i kraft af EU-reguleringen på området.

Det vurderes derfor hensigtsmæssigt, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling tillægges beføjelser til at fastsætte de nødvendige supplerede regler til opfyldelse af de danske EU-retlige og IPPC-konventionsretlige forpligtelser. I det omfang, disse ikke allerede er opfyldt i kraft af EU-reguleringen på området.

Miljø- og Fødevareministeriet finder, at behovet for at videreføre planteskadegørerlovens § 1, stk. 1, bortfalder, når plantesundhedsdirektivet erstattes af plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås i § 3, stk. 1, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler eller træffe beslutninger med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver og beslutninger om forhold omfattet af denne lov. Det foreslås endvidere, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler eller træffe de beslutninger, som er nødvendige for anvendelsen af Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af denne lov.

Den foreslåede bestemmelse vil gøre det muligt at videreføre den danske implementering af markedsdirektiverne med tilhørende gennemførelsesbestemmelser, der er opregnet ovenfor i afsnit 2.2.1 for så vidt angår produktion af og handel med planter. Derudover vil den foreslåede bestemmelse også udgøre hjemmelsgrundlaget for fastsættelse af nationale regler til supplerende af henholdsvis kontrolforordningens og plantesundhedsforordningens bestemmelser på plantesundhedsområdet.

Ministeren vil kunne fastsætte regler eller træffe de beslutninger, som er nødvendige for anvendelsen af Den Europæiske Unions forordninger på plantesundhedsområdet i det omfang, der i øvrigt er hjemmel i loven til at fastsætte disse regler. Dette kan f.eks. være regler om administrativ rekurs, jf. kontrolforordningens artikel 7, hvoraf det fremgår, at afgørelser, der træffes af de kompetente myndigheder i henhold til visse af forordningens bestemmelser vedrørende fysiske og juridiske personer, er omfattet af sådanne personers ret til at klage i overensstemmelse med national ret. Det vil også kunne være regler om foranstaltninger med henblik på bekæmpelse og forebyggelse af indslæbning og udbredelse af skadegørere, jf. f.eks. plantesundhedsforordningens artikel 10, 17 og 18. Der vil også kunne være tale om fastsættelse af straffebestemmelser, jf. plantesundhedsforordningens artikel 108 og kontrolforordningens artikel 139.

Forordningerne indeholder samtidig også en række bestemmelser, hvorefter EU-Kommissionen tillægges beføjelse til at fastsætte gennemførelsesbestemmelser.

Det foreslås i § 3, stk. 1, 3. pkt., at ministeren tillægges beføjelse til at fastsætte regler om fravigelse af reglerne i de ovennævnte retsakter, såfremt disse indeholder adgang hertil.

Med hensyn til plantesundhedsområdet fremgår det af plantesundhedsforordningens artikel 31, stk. 1, at medlemsstaterne på deres område kan anvende strengere foranstaltninger end dem, der er vedtaget i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 28, stk. 1, 2 og 3, artikel 30, stk. 1, 3 og 4, hvis det er begrundet i målet om plantesundhedsbeskyttelse og er i overensstemmelse med principperne i afsnit 2, bilag II. De strengere foranstaltninger må ikke påføre eller resultere i forbud mod eller restriktioner for indførelse på eller flytning inden for og gennem Unionens område af planter, planteprodukter og andre objekter ud over dem i plantesundhedsforordningens artikel 40-58 og 71-102. Artikel 31 finder efter plantesundhedsforordningens artikel 37, stk. 9, tilsvarende anvendelse på de foranstaltninger, som skal træffes af medlemsstaterne vedrørende regulerede ikke-karantæneskadegørere og de respektive planter til plantning.

For så vidt angår muligheden for at fastsætte regler om fravigelse af reglerne i Den Europæiske Unions retsakter om produktion af og handel med planter, i det omfang disse indeholder adgang hertil, er der tale om en videreførelse af gældende ret.

Endelig foreslås det i § 3, stk. 2, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler

med henblik på opfyldelse af internationale traktater, konventioner og aftaler inden for lovens område.

Hensigten med den foreslåede bestemmelse er at sikre hjemmel til, at der kan fastsættes regler på områder, hvor Danmark har påtaget sig forpligtelser til at opfylde internationale traktater, konventioner og aftaler inden for lovens område, jf. lovens § 1.

Den foreslåede bestemmelse udgør således hjemmelsgrundlaget for opfyldelsen af de danske forpligtelser efter IPPC-konventionen og ISTA- og OECD-reglerne i det omfang, disse i øvrigt ikke er omfattet af Den Europæiske Unions retsakter for så vidt angår plantesundhedsområdet og produktion af og handel med planter.

2.3. Regulering af produktion af og handel med planter

2.3.1. Gældende ret

2.3.1.1. Produktion af og handel med planter

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er efter frølovens § 1, stk. 1, bemyndiget til at fastsætte regler om produktion og salg af frø, kartofler samt levende planter og plantedele. Det fremgår af frølovens § 1, stk. 3, nr. 1-7, at regler udstedt i medfør af stk. 1, blandt andet kan indeholde forskrifter om

- 1) registrering af produktions- og salgsvirksomheder,
- 2) afprøvning, godkendelse og navngivning af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter og om oprettelse af officielle fortegnelser over godkendte sorter,
- 3) godkendelse og afprøvning af formeringsmateriale af slægter og arter af træer, der finder forstlig anvendelse, og om oprettelse af en officiel fortegnelse over godkendt materiale,
- 4) klassificering og godkendelse til salg på grundlag af oprindelse, anvendelse, sundhed, kvalitet, behandling m.m.,
- 5) indførsel og udførsel,
- 6) pakning og mærkning og
- 7) regnskab over lager og salg.

Som det fremgår ovenfor af afsnit 2.2.1, har ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling udnyttet bemyndigelsen i frølovens § 1 til at fastsætte regler, der gennemfører de såkaldte markedsdirektiver med tilhørende gennemførelsesbestemmelser.

Markedsdirektiverne regulerer bl.a. kvalitetskrav og kontrol af disse krav til planteformeringsmateriale for kommercielt vigtige afgrøder forud for, at planteformeringsmaterialet kan bringes i handlen indenfor EU.

For så vidt angår godkendelse og certificering af frø- og sædekorn, er disse forhold reguleret i markfrøbekendtgørelsen og sædekornsbekendtgørelsen.

Frø, der ønskes markedsført, skal således opfylde en række kvalitets- og mærkningskrav, jf. § 14 og bilag 6 i bekendtgørelsen om markfrø og § 10, §§ 14 og 15 i sædekornsbekendtgørelsen. Herudover er der fastsat nærmere

regler for kontrollen af kvalitetskrav, herunder krav om marksyn, teknisk afprøvning, prøvetagning og analyse af de prøvetagne partier, jf. §§ 6, 8 og 12 i markfrøbekendtgørelsen. Endvidere er der regler om forskellige typer af egenkontrol m.v., jf. § 8, stk. 3, § 9 og bilag 4 i markfrøbekendtgørelsen.

Derudover er der fastsat regler om godkendelse og certificering af grønsagsfrø i grønsagsfrøbekendtgørelsen. Grønsager, der skal markedsføres, skal opfylde en række kvalitets- og mærkningskrav, jf. § 12 og § 18, i grønsagsfrøbekendtgørelsen. Herudover er der nærmere regler for kontrollen af kvalitetskrav, herunder krav om marksyn, teknisk afprøvning, prøvetagning og analyse af de prøvetagne partier, jf. § 10, §§ 12 og 13, § 16 og § 35 i grønsagsfrøbekendtgørelsen. Endvidere er der regler om forskellige typer af egenkontrol m.v., jf. § 12 og bilag 5 i grønsagsfrøbekendtgørelsen.

Det bemærkes, at opgaverne inden for certificering af planteformeringsmateriale efter disse tre bekendtgørelser er henlagt til TystofteFonden, jf. tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019.

Endvidere er der fastsat regler om certificering af planteformeringsmateriale i plantebekendtgørelsen. Planteformeringsmateriale af frugtplanter, grønsagsplanter og pryddplanter skal opfylde en række krav til produktion og salg samt kvalitetskrav, jf. §§ 8 og 11 i plantebekendtgørelsen.

Samtidig er der fastsat regler om godkendelse og certificering af forstligt formeringsmateriale af træarter i skovfrøbekendtgørelsen. Forstligt formeringsmateriale, hvilket vil sige skovfrø og skovplanter, der ønskes markedsført, skal opfylde visse kvalitets- og mærkningskrav, jf. § 3 og §§ 11 –13 i skovfrøbekendtgørelsen.

Desuden er der fastsat regler om godkendelse og certificering af læggekartofler i kartoffelbekendtgørelsen. Læggekartofler, som skal markedsføres, skal opfylde en række kvalitetskrav, jf. §§ 26 og 28 i kartoffelbekendtgørelsen. Samtidig er der fastsat krav om lukning og mærkning, jf. §§ 25 og 26 i kartoffelbekendtgørelsen. Derudover er forskellige autorisationsordninger reguleret ved §§ 4-6 i kartoffelbekendtgørelsen. Samtidig er der fastsat krav om godkendelse af arealer til avl af læggekartofler, jf. § 9 i kartoffelbekendtgørelsen. Derudover er der fastsat regler om krav til mærkning af konsumkartofler og om kvalitetsnormer ved salg af spisekartofler, jf. §§ 32, stk. 2, og § 37 i kartoffelbekendtgørelsen.

Endvidere er der fastsat bestemmelser om adskillelse af læggekartofler fra andre kartofler under produktionen af læggekartofler af plantesundhedsmæssige hensyn, jf. § 15, § 18 stk. 1 og 2, § 23, stk. 1 og 2, og §§ 33-35 i kartoffelbekendtgørelsen.

For så vidt angår marksyn af præbasislæggekartofler, der er en forudsætning for godkendelse af avlen, jf. kartoffelbekendtgørelsens § 24, stk. 1, nr. 2, er denne opgave henlagt til SEGES efter udbud. Der henvises i øvrigt til afsnit 2.11.1.2.

Ligeledes er der i bekendtgørelserne fastsat de nødvendige regler for at udnytte det nationale råderum, som er muligt

inden for rammerne af markedsdirektiverne. Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.1 og bemærkningerne til § 3.

2.3.1.2. Registrering m.v. af operatører

Som omtalt i afsnit 2.2.1 og 2.3.1.1 har ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling udnyttet bemyndigelsen i frølovens § 1 til at fastsætte regler, der gennemfører de såkaldte markedsdirektiver med tilhørende gennemførelsesbestemmelser.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan således i medfør af frølovens § 1, stk. 3, nr. 1, fastsætte regler om registrering af produktions- og salgsvirksomheder.

I flere bekendtgørelser, der gennemfører markedsdirektiver, er der fastsat krav om registrering af virksomheder ved henholdsvis TystofteFonden, jf. tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019, eller Landbrugsstyrelsen. Sådanne bestemmelser er fastsat af administrative hensyn med henblik på at sikre en effektiv administration og kontrol af bl.a. området for certificering af planteformeringsmateriale.

Desuden er der fastsat regler om autorisation af avlskontrollører, prøvetagere og frølaboratorier, jf. §§ 7, 8 og § 51 og bilag 4 i både markfrøbekendtgørelsen og sædekorns-bekendtgørelsen samt §§ 11, 12 og 43 og bilag 5 i grønsagsfrøbekendtgørelsen.

Det er endvidere fastsat krav om registrering af virksomheder, der markedsfører formeringsmateriale af EU- og OECD regulerede træarter, eller som markedsfører certificeret materiale af øvrige OECD-regulerede træarter med reference til et officielt stamcertifikat, jf. § 5 i skovfrøbekendtgørelsen.

Endeligt er fastsat regler om otte autorisationsordninger på læggekartoffel-området, jf. §§ 4-6 i kartoffelbekendtgørelsen.

2.3.1.3. Navngivning af plantesorter, sortlisten og kåringslisten

Som omtalt i afsnit 2.2.1 og 2.3.1.1 har ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling udnyttet bemyndigelsen i frølovens § 1 til at fastsætte regler, der gennemfører de såkaldte markedsdirektiver med tilhørende gennemførelsesbestemmelser.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan i medfør af frølovens § 1, stk. 3, nr. 2, bl.a. fastsætte regler om navngivning af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter og om oprettelse af officielle fortegnelser over godkendte sorter.

Efter frølovens § 1, stk. 3, nr. 3, kan ministeren fastsætte regler om godkendelse og afprøvning af formeringsmateriale af slægter og arter af træer, der finder forstlig anvendelse, og om oprettelse af en officiel fortegnelse over godkendt materiale.

Ministeren har udnyttet bemyndigelsen i frølovens § 1, stk. 3, nr. 2, til at fastsætte regler om navngivning af plante-

sorter, jf. bekendtgørelse nr. 942 af 11. august 2015 om plantesortsnavne, hvor der er fastsat regler om betingelser for godkendelse af sortsnavne og registrering af disse, jf. bekendtgørelsens §§ 2 og 4.

Endvidere har ministeren udnyttet bemyndigelsen i frølovens § 1, stk. 3, nr. 3, i sortslisbekendtgørelsen, hvor der er fastsat regler om anmeldelse og optagelser af sorter på sortslisten, jf. bekendtgørelsens §§ 1 og 2, og offentliggørelse af sortsliste, jf. bekendtgørelsens § 19.

Det bemærkes, at opgaverne inden for sortsadministration efter disse to bekendtgørelser er henlagt til TystofteFonden, jf. tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019.

Endeligt har ministeren udnyttet bemyndigelsen i frølovens § 1, stk. 3, nr. 3, til at fastsætte regler om optagelse af godkendte bevoksninger på kåringslisten, jf. skovfrøbekendtgørelsens § 3, stk. 1, og § 8.

2.3.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser

Miljø- og Fødevarerministeriet finder, at den nuværende implementering af de såkaldte markedsdirektiver med tilhørende gennemførelsesbestemmelser bør videreføres uændret. Lovforslaget skal således danne grundlag for og videreføre den danske gennemførelse af de såkaldte markedsdirektiver med efterfølgende ændringer og tilhørende gennemførelsesbestemmelser.

Dog vurderes det hensigtsmæssigt, at de foreslåede bestemmelser sprogligt revideres, så det tydeligt fremgår, hvilke beføjelser ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er tillagt.

Det er samtidig Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at udformningen af de foreslåede bestemmelser som bemyndigelser, der gør det muligt for ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling at tilpasse lovgivningen om produktion af og handel med planter med henblik på gennemførelse af markedsdirektiverne, er den mest hensigtsmæssige, da markedsdirektiverne primært er af teknisk karakter og derfor jævnlige justeres.

For så vidt angår autorisationsordninger og særligt ved afgørelse om tilbagekaldelse eller nægtelse af autorisation, er det Miljø- og Fødevarerministeriets opfattelse, at det er afgørende at sikre den enkelte borgers retssikkerhed i sådanne situationer, da afgørelsen angår muligheden for at udøve et erhverv på bestemte betingelser og er et vidtgående indgreb, som vil have store økonomiske konsekvenser for den pågældende, hvorfor den berørte borger skal have mulighed for at få afgørelsen om inddragelse prøvet ved domstolene.

2.3.3. Den foreslåede ordning

2.3.3.1. Produktion af og handel med planter

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil få bemyndigelse til at fastsætte regler om produktion og handel med planter, herunder om afprøvning og god-

kendelse af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter med henblik på optagelse på sortliste og af formeringsmateriale af slægter og arter af træer med henblik på optagelse på kåringslisten, om klassificering og godkendelse til salg på grundlag af oprindelse, anvendelse, sundhed, kvalitet og behandling, om dokumentation, egenkontrol, indførsel, udførsel, pakning og mærkning samt regnskab over lager, køb og salg.

Det er hensigten med den foreslåede bestemmelse at videreføre den nuværende gennemførelse af markedsdirektiverne for så vidt angår de ovennævnte forhold.

Det er derfor hensigten, at der fremadrettet også vil blive fastsat krav om godkendelse og certificering og kvalitets- og mærkningskrav af frø- og sædekorn og grønsagsfrø. Endvidere er det hensigten med den foreslåede bestemmelse at fastsætte regler for kontrollen af kvalitetskrav, herunder krav om marksyn, teknisk afprøvning, prøvetagning og analyse af de prøvetagne partier.

Det bemærkes, at det fortsat er hensigten at henlægge opgaverne inden for certificering af planteformeringsmateriale af markfrø, sædekorn og grønsagsfrø til TystofteFonden, jf. tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019.

Derudover er det hensigten at fastsætte krav til planteformeringsmateriale af frugtplanter, grønsagsplanter og prydplanter, som dermed vil skulle opfylde en række krav til produktion og salg samt kvalitetskrav.

Desuden er det hensigten, at der fastsættes regler om godkendelse og certificering af forstligt formeringsmateriale af træarter i skovfrøbekendtgørelsen, således at dette skal opfylde visse kvalitets- og mærkningskrav.

Endvidere er det hensigten at fastsætte regler om godkendelse og certificering af læggekartofler, hvorefter disse skal opfylde en række kvalitets- og mærkningskrav.

Det bemærkes, at det fortsat er hensigten at henlægge marksyn af præbasislæggkartofler, der er en forudsætning for godkendelsen af avlen, til en privat juridisk person i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse i § 22, stk. 1.

Ligeledes vil der i bekendtgørelserne fortsat blive fastsat de nødvendige regler for at udnytte det nationale råderum, som er muligt inden for rammerne af markedsdirektiverne. Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.1 og bemærkningerne § 3.

Den foreslåede ordning er en videreførelse af gældende ret.

2.3.3.2. Registrering m.v. af operatører

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kunne fastsætte regler om professionelle operatørers pligt til registrering, godkendelse og autorisation.

Begrebet professionelle operatører skal forstås i overensstemmelse med definitionen i plantesundhedsforordningens artikel 2, nr. 9, hvorefter en professionel operatør forstås

som enhver offentligretlig eller privatretlig person, der er erhvervsmæssigt involveret i og juridisk ansvarlig for en eller flere af følgende aktiviteter vedrørende planter, planteprodukter og andre objekter:

- a) plantning
- b) avl
- c) produktion, herunder dyrkning, opformering og vedligeholdelse
- d) indførelse på og flytning inden for og ud af Unionens område
- e) markedsføring
- f) opbevaring, indsamling, forsendelse og forarbejdning.

Det bemærkes, at det er hensigten, at udmøntningen af bemyndigelsen for så vidt angår registrering og godkendelse af professionelle operatører vil ske ud fra administrative hensyn med henblik på at sikre en effektiv administration og kontrol af bl.a. området for certificering af planteformeringsmateriale. Det er således hensigten at fastsætte regler om krav om registrering og godkendelse og vilkår med videre for at opnå denne registrering eller godkendelse ved henholdsvis TystofteFonden, jf. tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019 eller Landbrugsstyrelsen.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af gældende ret.

Desuden vil ministeren i medfør af den foreslåede bestemmelse på samme måde som i dag kunne fastsætte regler om, at professionelle operatører skal autoriseres for at kunne udføre funktioner som f.eks. avlskontrollører og prøvetagere eller frølaboratorier. Det bemærkes, at det fortsat er hensigten at henlægge disse autorisationer til TystofteFonden, jf. tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019, da disse er en del af opgaverne inden for certificering af planteformeringsmateriale af markfrø, sædekorn og grønsagsfrø.

Videre kan ministeren med den foreslåede bestemmelse fastsætte regler om, at en professionel operatør skal autoriseres for at kunne varetage visse former for erhverv på læggekartoffelområdet og de nærmere betingelser for opnåelse af disse autorisationer.

Det er hensigten i videst muligt omfang at videreføre de eksisterende otte autorisationsordninger på læggekartoffelområdet, jf. §§ 4-6 i kartoffelbekendtgørelsen.

Endvidere er det hensigten at fastsætte regler om, at en autorisation kan tilbagekaldes, hvis autorisationsindehaveren groft eller gentagne gange har overtrådt bestemmelser i denne lov eller regler fastsat i medfør af loven eller Det Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov. Ved afgørelse om tilbagekaldelse af en autorisation vil der skulle tages hensyn til almindelige principper om proportionalitet. I den forbindelse må det bl.a. tages i betragtning, at en fratagelse af autorisationen – selv om den ikke formelt har karakter af en straf – typisk vil være overordentlig indgribende for den pågældende, da autorisationsindehaveren ved fratagelsen af autorisation også fratages

retten til at udøve sit erhverv. Derfor skal det bl.a. sikres, at fratagelsen ikke er uforholdsmæssig i forhold til den forseelse mv., som autorisationsindehaveren har begået.

Det er desuden hensigten at fastsætte regler om, at adressaten for en afgørelse om nægtelse eller tilbagekaldelse af autorisation kan forlange sådanne afgørelser indbragt for domstolene af ministeren. Det forventes, at der vil blive fastsat regler om at anmodning herom skal fremsættes over for ministeren for inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt adressaten.

Samtidig forventes det, at der vil blive fastsat regler om, at ministeren anlægger sag mod ansøgeren eller autorisationsindehaveren i den borgerlige retsplejes former og at anmodning om sagsanlæg har opsættende virkning, medmindre retten bestemmer andet.

Der henvises til bemærkningerne til § 4 for en nærmere beskrivelse af autorisationsordningerne på læggekartoffelområdet.

Det er endvidere hensigten at fastsætte regler i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 21, stk. 1, om, at afgørelse om tilbagekaldelse eller nægtelse af autorisation kan ikke påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

2.3.3.3. Navngivning af plantesorter, sortlisten og kåringslisten

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler om navngivning af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter, sortlisten og kåringslisten.

Det er hensigten at udnytte bemyndigelsen til at gennemføre de markedsdirektiver, der bl.a. regulerer navngivning af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter og oprettelse af officielle fortegnelser over godkendte sorter.

Det er derfor hensigten at fastsætte regler om betingelser for godkendelse af sortsnavne og registrering af disse, anmeldelse og optagelse af sorter på sortlisten og anmeldelse og optagelse af godkendte bevoksninger på kåringslisten.

Det bemærkes, at det forventes, at opgaverne inden for sortsadministration af landbrugs- og havebrugsplantearter fortsat henlægges til TystofteFonden, jf. tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019.

Den foreslåede ordning er en videreførelse af gældende ret.

2.4. Regulering af foranstaltninger mod skadegørere m.v.

2.4.1. Gældende ret

2.4.1.1. Foranstaltninger mod skadegørere m.v.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er - som det også fremgår ovenfor af afsnit 2.1.1 - i planteskadegørerlovens § 1 bemyndiget til fastsætte bestemmelser om bekæmpelse og om forebyggelse af indslæbning og udbredelse

af levende organismer, dog ikke hvirveldyr, samt vira, der direkte eller indirekte kan forvolde tab for planteavl (planteskadegørere), og kan herunder fastsætte bestemmelser til gennemførelse af regler fastsat af Det Europæiske Fællesskab. Efter planteskadegørerlovens § 2 kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i forbindelse med fastsættelse af bestemmelser efter § 1 fastsætte regler om:

- 1) forbud mod indførsel, salg, opbevaring samt anden form for besiddelse af levende planteskadegørere eller kulturer af planteskadegørere samt af planter, planteprodukter, jord eller andre vækstmedier, der er eller formodes at være angrebet af eller at indeholde sådanne planteskadegørere,
- 2) udførselskontrol med planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier,
- 3) forbud mod tilsåning eller tilplantning af arealer samt påbud om isolering af disse,
- 4) forbud mod plantning af angivne plantearter,
- 5) forbud mod fjernelse af angivne planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier fra et angivet område,
- 6) påbud om behandling af arealer, planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier med bekæmpelsesmidler,
- 7) påbud om beskæring eller fjernelse af planter,
- 8) påbud om desinfektion af emballage, redskaber, maskiner, transportmidler samt rum og andet, hvorfra planteskadegørere må antages at kunne udbredes,
- 9) påbud om tilintetgørelse af planter, planteprodukter og emballage,
- 10) påbud om indsamling og tilintetgørelse af planteskadegørere.

Ministerens bemyndigelse er, som det tillige fremgår af afsnit 2.2.1, udnyttet til at gennemføre de såkaldte plantesundhedsdirektiver med tilhørende gennemførelsesbestemmelser. Bemyndigelsen er ligeledes udnyttet til at udøve plantesundhedsmyndighedens opgaver angående kontrol og udstedelse af plantesundhedscertifikater og reeksportcertifikater ved eksport af forsendelser af planter og planteprodukter mv. inden for rammerne af IPPC.

2.4.1.2. Foranstaltninger påkrævet efter tredjelandes plantesundhedslovgivning

Efter § 3 i planteskadegørerloven kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling ved udførsel af planter, planteprodukter, jord eller andre vækstmedier træffe de foranstaltninger, som er påkrævet efter modtagerlandets plantesundhedslovgivning.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 2 i Lov nr. 488 af 21. december 1923 om Bekæmpelse af smitsomme Plantesygdomme og Skadedyr.

Bestemmelsen skulle sikre, at ministeren til brug for udstedelse af sundhedscertifikater påkrævet efter fremmede landes plantesygdomslovgivning ved udførsel af levende planter og plantedele kunne foretage undersøgelser af de pågældende kulturer i vækstperioden i gartnerier eller planteskoler.

Efter gældende ret kan ministeren betinge udstedelsen af attester i forbindelse med udførsel af planter, planteprodukter, jord eller andre vækstmedier, som er påkrævet efter plantesundhedslovgivningen i et modtagerland uden for Den Europæiske Union af, at virksomheden foretager de nødvendige foranstaltninger til brug for udfærdigelsen af attesten.

I praksis har bestemmelsen fundet anvendelse i forbindelse med en virksomheds eksport af planter til et land uden for Den Europæiske Union, hvor det har været nødvendigt, at den danske plantesundhedsmyndighed har attesteret, at en bestemt organisme som af modtagerlandet betragtes som en planteskadegører ikke er til stede på den konkrete virksomhed.

Derudover har bestemmelsen også været anvendt i forbindelse med udstedelse af særlige attester til brug ved eksport af visse landbrugsmaskiner til Norge med henblik på at attestere, at landbrugsmaskinen er fri for jord med hvilken, der kan indføres og spredes planteskadegørere.

Sådanne ekspeditioner foretages mod betaling, jf. planteskadegørerlovens § 11, stk. 1. Der henvises til afsnit 2.6.1.1.

2.4.1.3. Grænsekontrolsteder m.v.

Efter planteskadegørerlovens § 2, stk. 1, nr. 1, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i forbindelse med fastsættelse af bestemmelser efter § 1 fastsætte regler om forbud mod indførsel, salg, opbevaring samt anden form for besiddelse af levende planteskadegørere eller kulturer af planteskadegørere samt af planter, planteprodukter, jord eller andre vækstmedier, der er eller formodes at være angrebet af eller at indeholde sådanne planteskadegørere.

Ministeren har udmøntet bestemmelsen til at fastsætte regler om import af planter og planteprodukter m.m. fra lande uden for Den Europæiske Union, jf. importbekendtgørelsen.

Det følger af importbekendtgørelsens § 9, stk. 1, at import af planter, planteprodukter m.m. skal ske over ét af indførselsstederne i Billund Lufthavn, Københavns Lufthavn, Kastrup, eller postcentrene Fredericia og København. Indførsel af træ kan tillige ske over indførselssteder i havne, der er godkendt af told- og skatteforvaltningen, jf. importbekendtgørelsens § 9, stk. 2. Derudover kan importen ske til et godkendt bestemmelsessted, såfremt visse betingelser er opfyldt, jf. importbekendtgørelsens § 9, stk. 3, og § 10. Det er en forudsætning for denne forskudte importkontrol, at told- eller plantesundhedsmyndigheden for første indgangssted i Den Europæiske Union har foretaget dokumentkontrol af forsendelsen, jf. importbekendtgørelsens § 10.

2.4.1.4. Kompensationsordning

Efter planteskadegørerlovens § 8, stk. 1, påhviler udgifterne ved gennemførelse af påbudte foranstaltninger efter regler fastsat i medfør af planteskadegørerloven som hovedregel den, som påbuddet er rettet til. Ifølge bemærkningerne, jf. Folketingstidende 1983-84/2, tillæg A, side 793, findes tab som følge af en påbudt tilintetgørelse af planter m.m.,

der er konstateret at være angrebet af planteskadegørere, at være omfattet af den almindelige risiko for driftstab som følge af angreb af planteskadegørere.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan dog efter planteskadegørerlovens § 8, stk. 2, bestemme, at udgifter i forbindelse med påbudte foranstaltninger, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler skal afholdes af statskassen. Bestemmelsen har været udnyttet i sommeren 1983 i forbindelse med bekæmpelse af coloradobiller. Statskassen afholdt her udgifterne til indkøb af sprøjtemidler.

Statskassen kan efter planteskadegørerlovens § 7 erstatte tab som følge af en påbudt tilintetgørelse af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier samt emballage, medmindre det tilintetgjorte er angrebet af eller befængt med planteskadegørere.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i planteskadegørerlovens § 7, jf. Folketingstidende 1983-84/2, tillæg A, side 793, at statens erstatningspligt efter bestemmelsen er begrænset til tilfælde, hvor der påbydes tilintetgørelse af planter og planteprodukter og emballage, der ikke er konstateret at være angrebet af planteskadegørere. Anvendelsen af erstatningsbestemmelsen har igennem årene været yderst beskedent bl.a. som følge af, at det i konkrete tilfælde i stedet for at påbyde tilintetgørelse af planter eller planteprodukter har været muligt og plantesundhedsmæssigt forsvarligt at anvise andre anvendelses- eller afsætningsmuligheder af de berørte produkter.

Krav om erstatning efter planteskadegørerlovens § 7 fortabes, hvis det ikke er fremsat inden 6 måneder efter, at den påbudte tilintetgørelse har fundet sted, jf. planteskadegørerlovens § 9, stk. 1.

Hvis den, som de påbudte foranstaltninger er rettet imod, ved overtrædelse af bestemmelser fastsat efter loven, af forbud eller påbud meddelt efter sådanne bestemmelser eller på anden måde ved uforsvarlig adfærd har nødvendiggjort tilintetgørelsen, bortfalder retten til erstatning efter planteskadegørerlovens § 7, jf. planteskadegørerlovens § 9, stk. 1.

2.4.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

Miljø- og Fødevareministeriet finder, at det vil være hensigtsmæssigt, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling tillægges bemyndigelse til at fastsætte regler om foranstaltninger med henblik på at forebygge introduktion og spredning af skadegørere og på at inddæmme og udrydde skadegørere, således at ministeren kan fastsætte de nødvendige supplerende regler om de konkrete foranstaltninger i Danmark i overensstemmelse med plantesundhedsforordningen, hvor den relevante foranstaltning netop afhænger af den konkrete situation.

For så vidt angår tredjelandes plantesundhedslovgivning vurderer Miljø- og Fødevareministeriet, at Danmark efter plantesundhedsforordningen og under IPPC-konventionen er forpligtet til at understøtte de forskellige plantesundhedsregelsæt, der er fastsat i lande uden for EU i forbindelse med eksport af planter og planteprodukter. Bestemmelsen i planteskadegørerlovens § 3 bør derfor videreføres uændret.

Med hensyn til grænsekontrolsteder er det efter Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering væsentligt, at kontrollen af planter, planteprodukter og andre objekter ved import fra lande, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union, er velfungerende og smidig. Det er derfor Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt, at der kan etableres nye grænsekontrolsteder, herunder også inspektionscentre i tilknytning til et grænsekontrolsted og andre kontrolsteder i det omfang, erhvervet ønsker at stille udstyrede lokaler og indretninger til rådighed for grænsekontrollen uden udgift for staten.

For så vidt angår en kompensationsordning, finder Miljø- og Fødevarerministeriet, at det vil være hensigtsmæssigt, at der efter loven vil være mulighed for at yde ejeren en kompensation ved påbud om behandling, destruktion og efterfølgende fjernelse af planter, planteprodukter eller andre objekter som foranstaltning mod skadegørere og for udgifter i forbindelse med rengøring og desinfektion af lokaler, arealer, vand, jord, vækstmedier, anlæg, maskiner og udstyr.

En sådan kompensationsordning vil efter Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering understøtte efterlevelsen af anmeldelsesforpligtelserne for professionelle aktører og private efter plantesundhedsforordningens artikel 14 og 15 ved forekomst eller mistanke om forekomst af EU-karantæneskadegørere og dermed også understøtte muligheden for en tidlig identifikation af EU-karantæneskadegørere.

Efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2014/652/EU af 15. maj 2014 om bestemmelser vedr. forvaltning af udgifter i tilknytning til fødevarekæden, dyresundhed og dyrevelfærd samt til plantesundhed og planteformeringsmateriale, er der etableret mulighed for, at medlemsstaterne kan opnå medfinansiering af bl.a. kompensation til erhvervsdrivende eller private, der bliver pålagt hasteforanstaltninger til udryddelse, inddæmning og forebyggelse af spredning af de skadegørere, som har de alvorligste konsekvenser for Unionen, forudsat at de pågældende foranstaltninger medfører en merværdi for Unionen som sådan, jf. betragtning nr. 15 og 16 i præambelen og artikel 18, stk. 1, litra c og d. Denne forordning er senest ændret ved plantesundhedsforordningens artikel 111.

For at opnå denne medfinansiering af kompensation til erhvervsdrivende og private er det nødvendigt, at det er tale om nogle nærmere fastsatte foranstaltninger mod skadegørere.

Det fremgår af artikel 16, stk. 1, litra a-c, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2014/652/EU af 15. maj 2014 om bestemmelser vedr. forvaltning af udgifter i tilknytning til fødevarekæden, dyresundhed og dyrevelfærd samt til plantesundhed og planteformeringsmateriale, at der kan opnås EU-finansiering af kompensation for udgifter til foranstaltninger til udryddelse af en skadegører fra et angrebet område truffet af de kompetente myndigheder i henhold til artikel 17, stk. 1, artikel 28, stk. 1, artikel 29, stk. 1, eller artikel 30, stk. 1, i plantesundhedsforordningen. Derudover kan der opnås EU-medfinansiering af kompensation i forbindelse med udgifter til foranstaltninger til inddæmning af en prioriteret skadegører truffet af Kommissionen efter arti-

kel 29, stk. 2, i plantesundhedsforordningen. Endeligt kan der opnås EU-medfinansiering til kompensation for udgifter til forebyggende foranstaltninger mod spredning af en prioriteret skadegører fastsat af Kommissionen efter artikel 28, stk. 3, i plantesundhedsforordningen.

Derudover følger det af artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2014/652/EU af 15. maj 2014 om bestemmelser vedr. forvaltning af udgifter i tilknytning til fødevarekæden, dyresundhed og dyrevelfærd samt til plantesundhed og planteformeringsmateriale, at foranstaltningerne efter artikel 16 kan komme i betragtning som støtteberettigede, hvis de er gennemført omgående og de gældende bestemmelser i den relevante EU-lovgivning er overholdt, forudsat at foranstaltningerne opfylder én eller flere af følgende betingelser:

- de vedrører EU-karantæneskadegørere, der på listen i henhold til artikel 5, stk. 2, i plantesundhedsforordningen er opført som skadegørere, der ikke vides at forekomme på Unionens område,
- de vedrører skadegørere, der ikke er listeopført som EU-karantæneskadegørere, som er omfattet af en foranstaltning vedtaget af den kompetente myndighed i en medlemsstat i henhold til artikel 29, stk. 1, i plantesundhedsforordningen,
- de vedrører skadegørere, der ikke er listeopført som EU-karantæneskadegørere, som er omfattet af en foranstaltning vedtaget af Kommissionen i henhold til artikel 30, stk. 1, i plantesundhedsforordningen, eller
- de vedrører prioriterede skadegørere, som er opført på listen i henhold til artikel 6, stk. 2, i plantesundhedsforordningen.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at en evt. udmøntning af muligheden for at fastsætte regler om en kompensationsordning bør afspejle de muligheder, som ministeriet har for at søge at opnå EU-medfinansiering i henhold til den ovennævnte forordning eller regler, der måtte erstatte denne.

2.4.3. Den foreslåede ordning

2.4.3.1. Foranstaltninger mod skadegørere m.v.

Den foreslåede bestemmelse i § 7, stk. 1, vil medføre, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om foranstaltninger med henblik på at forebygge introduktion og spredning af skadegørere og på at inddæmme og udrydde skadegørere.

Med den foreslåede bestemmelse vil det være muligt for ministeren at fastsætte de nødvendige supplerende regler om foranstaltninger i Danmark med henblik på at forebygge introduktion og spredning af skadegørere og på at inddæmme og udrydde skadegørere, herunder begrænse skadegørerrisici til et acceptabelt niveau, i overensstemmelse med plantesundhedsforordningen.

Der kan være tale om foranstaltninger både mod karantæneskadegørere og EU-regulerede ikke-karantæneskadegø-

rere. Der henvises til bemærkningerne til § 7 for en nærmere beskrivelse af disse.

Hvis en myndighed har mistanke om eller har modtaget dokumentation for forekomst af en EU-karantæneskadegører eller en potentiel EU-karantæneskadegører på en del af den pågældende medlemsstats område, hvor den pågældende skadegørers forekomst ikke tidligere var kendt eller i en sending af planter, planteprodukter eller andre objekter, der er indført eller skal indføres på eller flyttes inden for Unionens område, skal myndigheden efter plantesundhedsforordningens artikel 10 træffe de nødvendige foranstaltninger for på grundlag af en diagnosticering fra et officielt laboratorium at bekræfte, at den pågældende skadegører forekommer eller ikke forekommer. Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 10, 2. pkt., at mens der ventes på officiel bekræftelse af forekomst af skadegøreren, skal de berørte medlemsstater, når det er relevant, træffe plantesundhedsforanstaltninger for at eliminere risikoen for spredning af skadegøreren.

Det er derfor hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse i § 7, stk. 1, til ved bekendtgørelse at fastsætte de nødvendige midlertidige plantesundhedsforanstaltninger for at eliminere risikoen for spredning af skadegørere, som omhandlet i plantesundhedsforordningens artikel 10.

Hvis en medlemsstat konstaterer, at en EU-karantæneskadegører forekommer på medlemsstatens område, og denne karantæneskadegører ikke var kendt der, eller forekommer på en del af medlemsstatens område, hvor den ikke tidligere forekom, jf. plantesundhedsforordningens artikel 11, stk. 1, litra a og b, skal den kompetente myndighed omgående træffe alle nødvendige plantesundhedsforanstaltninger for at udrydde den relevante EU-karantæneskadegører fra det pågældende område, jf. artikel 17, stk. 1.

Disse udryddelsesforanstaltninger vil blive fastsat i overensstemmelse med plantesundhedsforordningens bilag II, jf. artikel 17, stk. 1.

Derudover fremgår det af plantesundhedsforordningens artikel 31, stk. 1, at medlemsstaterne kan anvende strengere foranstaltninger end dem, der er vedtaget af Kommissionen for specifikke EU-karantæneskadegørere, jf. artikel 28, stk. 1-3, og for skadegørere, der ikke er opført på listen over EU-karantæneskadegørere, jf. artikel 30, stk. 1, 3 og 4, hvis det er begrundet i målet om plantesundhedsbeskyttelse og er i overensstemmelse med principperne i forordningens bilag II, afsnit 2.

De strengere foranstaltninger må ikke påføre eller resultere i forbud mod eller restriktioner for indførelse på eller flytning inden for og gennem Unionens område af planter, planteprodukter og andre objekter ud over de i plantesundhedsforordningens artikel 40-58 og 71-102 nævnte.

Medlemsstaterne underretter straks Kommissionen og andre medlemsstater om sådanne foranstaltninger, jf. plantesundhedsforordningens artikel 31, stk. 2.

Med den foreslåede bestemmelse i § 7, stk. 1, vil ministeren kunne fastsætte regler om sådanne udryddelsesforanstaltninger, herunder også strengere foranstaltninger i over-

ensstemmelse med plantesundhedsforordningens artikel 31, stk. 1.

Det fremgår endvidere af artikel 18, at den kompetente myndighed omgående skal etablere et eller flere områder, hvor der skal træffes udryddelsesforanstaltninger ("afgrænset område"), hvorfor det er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse i § 7, stk. 1, til at fastsætte afgrænsningen af det pågældende område ved bekendtgørelsen med angivelse af koordinaterne for områderne.

Det bemærkes, at det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 19, stk. 1, at de kompetente myndigheder mindst hvert år på passende tidspunkter skal foretage en undersøgelse af de enkelte områder afgrænset efter plantesundhedsforordningens artikel 18, for så vidt angår udviklingen i forekomsten af den pågældende EU-karantæneskadegører i tilfælde af et udbrud.

Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 19, stk. 3, at de kompetente myndigheder skal ændre afgrænsningen af området, hvis det på baggrund af de foretagne undersøgelser findes relevant. De kompetente myndigheder kan på de betingelser, der er nævnt i plantesundhedsforordningens artikel 19, stk. 3, ophæve et afgrænset område og bringe de fastsatte udryddelsesforanstaltninger til ophør, såfremt det pågældende områdes status som skadegørerfrit er blevet bekræftet.

Med den foreslåede bestemmelse i § 7, stk. 2, vil ministeren få bemyndigelse til at underrette offentligheden og professionelle operatører om foranstaltninger efter stk. 1 i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger på plantesundhedsområdet. Det er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse til ved bekendtgørelse at foretage de i artikel 13 og artikel 14, stk. 7, omhandlede underretninger.

Hvis en medlemsstat konstaterer, at en prioriteret EU-karantæneskadegører forekommer på medlemsstatens område, og denne karantæneskadegører ikke var kendt der, eller forekommer på en del af medlemsstatens område, hvor den ikke tidligere forekom, jf. plantesundhedsforordningens artikel 11, stk. 1, litra a og b, skal den kompetente myndighed efter plantesundhedsforordningens artikel 13 underrette offentligheden om de foranstaltninger, der er truffet eller påtænkes truffet, og om foranstaltninger, der om nødvendigt skal træffes af relevante kategorier af professionelle operatører eller andre personer.

Endvidere skal den kompetente myndighed underrette offentligheden, hvis der skal træffes foranstaltninger med hensyn til planter, planteprodukter eller andre objekter, hvorpå en EU-karantæneskadegører eller en potentiel EU-karantæneskadegører kan forekomme, jf. plantesundhedsforordningens artikel 14, stk. 7.

Med bestemmelsen i § 7, stk. 3, foreslås det, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om fravigelse af offentlighedens og professionelle operatørers underretningsforpligtigelser om forekomst af planteskadegørere i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger på plantesundhedsområdet.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 14, stk. 1, har en professionel operatør pligt til at underrette myndigheden om mistanke eller kendskab til, at en EU-karantæneskadegører eller en potentiel EU-skadegører forekommer på planter, planteprodukter eller andre objekter, som operatøren har kontrol med. Efter artikel 14, stk. 2, kan myndigheden dog beslutte, at den i stk. 1 nævnte underretning ikke er påkrævet, hvis en specifik skadegører vides at forekomme i et område. I sådanne tilfælde underretter den de pågældende professionelle operatører om denne beslutning.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 15, stk. 1, har endvidere også en person, som ikke er professionel operatør, pligt til at underrette myndighederne, hvis den pågældende får kendskab til eller har begrundet mistanke om forekomst af en EU-karantæneskadegører. Myndigheden kan efter plantesundhedsforordningens artikel 15, stk. 2, beslutte, at den i artikel 15, stk. 1, omhandlede anmeldelse ikke er påkrævet, hvis en specifik skadegører vides at forekomme i et område.

Det er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse i § 7, stk. 3, til ved bekendtgørelse at fravige professionelle operatørers underretningsforpligtelse i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 14, stk. 1, og andres underretningsforpligtelse efter plantesundhedsforordningens artikel 15, stk. 1.

2.4.3.2. Registrering af operatører

Den foreslåede ordning efter § 4, stk. 2, vil medføre, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om, at professionelle operatører er registreringspligtige i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger på plantesundhedsområdet.

For så vidt angår forståelsen af begrebet professionelle operatører, er dette beskrevet ovenfor i afsnit 2.3.3.2, hvortil der henvises.

Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 65, stk. 1, at den kompetente myndighed skal føre og ajourføre et register over følgende professionelle operatører, som opererer på den pågældende medlemsstats område:

- a) professionelle operatører, som på eller inden for Unionens område indfører eller flytter planter, planteprodukter og andre objekter, for hvilke der kræves et plantesundhedscertifikat eller et plantepas på grundlag af gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 72, stk. 1, artikel 73, artikel 74, stk. 1, artikel 79, stk. 1, og artikel 80, stk. 1
- b) professionelle operatører, der er godkendt til at udstede plantepas i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 89
- c) professionelle operatører, der anmoder den kompetente myndighed om at udstede de i plantesundhedsforordningens artikel 100, 101 og 102 omhandlede certifikater
- d) professionelle operatører, der er godkendt til at foretage mærkning i overensstemmelse med plantesundhedsforordningens artikel 98, udstede attesteringer i overens-

stemmelse med plantesundhedsforordningens artikel 99 med oplysninger i henhold til artikel 45 eller 55 eller indføre planter, planteprodukter eller andre objekter i grænseområder i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 46, stk. 1, eller artikel 56 eller udføre aktiviteter, for så vidt angår de relevante planter i afgrænsede områder, medmindre disse operatører er opført i et andet officielt register, som er tilgængeligt for de kompetente myndigheder og

- e) andre professionelle operatører end dem, der er omhandlet i dette afsnit, litra a-d, hvis det kræves i en gennemførelsesretsakt, der er vedtaget i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 28, stk. 1, artikel 30, stk. 1, artikel 41, stk. 2, artikel 49, stk. 1, artikel 53, stk. 2, eller artikel 54, stk. 2.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 65, stk. 1, 2. pkt., kan medlemsstaten beslutte, at yderligere kategorier af avlere eller andre professionelle operatører skal registreres, hvis det er berettiget ud fra skadegørrisikoen ved de planter, som de dyrker, eller ved enhver anden af deres aktiviteter.

Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 65, stk. 3, at registreringspligten efter artikel 65, stk. 1, ikke omfatter professionelle operatører, der er omfattet af et eller flere af følgende kriterier:

- a) De leverer udelukkende små mængder af planter, planteprodukter og andre objekter direkte til slutbrugere på andre måder end gennem fjernsalgsaftaler
- b) De leverer udelukkende og direkte til slutbrugere små mængder af frø undtagen frø, der er omfattet af plantesundhedsforordningens artikel 72
- c) Deres erhvervsmæssige aktivitet vedrørende planter, planteprodukter og andre objekter er begrænset til transport heraf for andre professionelle operatører
- d) Deres erhvervsmæssige aktivitet vedrører udelukkende transport af objekter af enhver art med anvendelse af emballagemateriale af træ.

Videre kan medlemsstaterne efter plantesundhedsforordningens artikel 65, stk. 3, 2. pkt., beslutte, at undtagelsen fra registreringspligten i litra a ikke finder anvendelse på alle eller visse avlere eller andre professionelle operatører, hvis det er berettiget ud fra skadegørrisikoen ved de planter, som de dyrker, eller som er berørt af enhver anden af deres aktiviteter.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 4, stk. 2, ved bekendtgørelse således kunne fastsætte krav om, at yderligere kategorier af avlere eller andre professionelle operatører skal registreres samt at professionelle operatører, der udelukkende leverer små mængder af planter, planteprodukter og andre objekter direkte til slutbrugere på andre måder end gennem fjernsalgsaftaler, skal registreres.

Det bemærkes, at det vil være ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, der vil føre det i artikel 65, stk. 1, nævnte register. Kravene til de professionelle operatørers ansøgning om registrering og registerets indhold følger i øvrigt af plantesundhedsforordningens artikel 66 og 67.

2.4.3.3. *Undersøgelser af plantesundhedstilstanden*

Det foreslås med § 8, stk. 1, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling undersøger plantesundhedstilstanden i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger på plantesundhedsområdet. Undersøgelserne kan foretages på offentlige og private ejendomme og lokaliteter og af transportmidler, maskiner og emballage.

Den foreslåede bestemmelse vil give ministeren hjemmel til foretage undersøgelser af plantesundhedstilstanden i overensstemmelse med plantesundhedsforordningen. Ministerens foreslåede adgang til at kunne foretage undersøgelser af plantesundhedstilstanden på private ejendomme og lokaliteter og af private transportmidler, maskiner og emballage er betinget af, at ejeren af disse frivilligt giver ministeren adgang til at foretage undersøgelserne.

Som omtalt ovenfor i afsnit 2.4.3.1 fremgår det af plantesundhedsforordningens artikel 19, stk. 1, at de kompetente myndigheder mindst hvert år på passende tidspunkter skal foretage en undersøgelse af de enkelte områder afgrænset efter plantesundhedsforordningens artikel 18 for så vidt angår udviklingen i forekomsten af den pågældende skadegørere. Denne undersøgelse skal efter plantesundhedsforordningens artikel 19, stk. 1, 2. pkt., foretages i overensstemmelse med artikel 22, stk. 2.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 22, stk. 1, skal medlemsstaterne foretage risikobaserede undersøgelser i specifikke perioder, hvor de som minimum kontrollerer forekomst af EU-karantæneskadegørere og tegn eller symptomer på skadegørere, der er omfattet af foranstaltningerne i artikel 29, eller potentielle EU-karantæneskadegørere. Undersøgelserne skal finde sted i alle områder, hvor den pågældende skadegørers forekomst ikke var kendt.

Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 22, stk. 2, at udformningen af de undersøgelser, der er omhandlet i plantesundhedsforordningens artikel 22, stk. 1, skal baseres på risikoen for, at skadegøreren forekommer i det område, der er dækket af den enkelte undersøgelse. Undersøgelserne skal som minimum bestå af visuelle undersøgelser foretaget af den kompetente myndighed, og hvis det er relevant, indsamling af prøver og gennemførelse af test. Undersøgelserne skal foretages på hensigtsmæssige steder og omfatter om nødvendigt anlæg, køretøjer, maskiner og emballage anvendt af professionelle aktører og andre personer. Undersøgelserne skal baseres på solide videnskabelige og tekniske principper og foretages på passende tidspunkter med hensyn til muligheden for at påvise den pågældende skadegørere.

Endelig følger det af plantesundhedsforordningens artikel 24, stk. 1, at for hver enkelt prioriteret skadegørere skal medlemsstaterne en gang om året foretage en undersøgelse i overensstemmelse med artikel 22, stk. 1 og 2. Disse undersøgelser skal omfatte et tilstrækkeligt stort antal visuelle undersøgelser, prøveudtagninger og test i forhold til hver enkelt skadegørere for med en høj grad af vished at sikre, at disse skadegørere opdages i tide, så vidt som det er muligt i

forhold til den pågældende skadegørers biologi eller de økologiske forhold.

Endvidere foreslås det i § 8, stk. 2, at ministerens undersøgelser af plantesundhedstilstanden foretages ved visuel gennemgang, opsætning af fælder til indsamling af skadegørere, indsamling af prøver og analyser heraf.

Det er hensigten, at undersøgelserne skal baseres på solide videnskabelige og tekniske principper og foretages på passende tidspunkter med hensyn til muligheden for at påvise den pågældende skadegørere i overensstemmelse med plantesundhedsforordningen. Den konkrete undersøgelsesmetode ved den visuelle gennemgang, herunder også hvilken teknisk løsning, der kan tænkes anvendt, vil dog afhænge af hvilken type skadegørere, som undersøgelsen angår.

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren udover de visuelle undersøgelser også kunne opsætte fælder til indsamling af skadegørere, indsamle prøver og foretage analyser af disse til brug for undersøgelserne af plantesundhedstilstanden.

Det bemærkes, at det efter den foreslåede bestemmelse i § 17, stk. 3, vil være muligt for ministeren vederlagsfrit at udtage prøver i forbindelse med undersøgelser af den generelle plantesundhedstilstand i Danmark i medfør af § 8.

Endvidere vil den foreslåede bestemmelse ikke være til hinder for, at ministeren kan foretage yderligere undersøgelser med henblik på at fastslå, om visse arter, stammer eller biotyper af patogener, dyr og parasitplanter, der er skadelige for planter eller planteprodukter, og som anses for at være skadegørere i lande uden for Den Europæiske Union, findes i Danmark. I forbindelse med disse undersøgelser kan virksomheder og andre på frivillig basis give ministeren adgang til at foretage undersøgelserne på offentlige og private ejendomme og lokaliteter og af transportmidler, maskiner og emballage.

2.4.3.4. *Foranstaltninger påkrævet efter tredjelandes plantesundhedslovgivning*

Den foreslåede bestemmelse i § 9 vil bemyndige ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling ved eksport af planter, planteprodukter og andre objekter med, hvilke der kan spredes skadegørere, herunder jord eller vækstmedier, til at træffe afgørelse om iværksættelse af nødvendige foranstaltninger, som er påkrævet efter modtagerlandets plantesundhedslovgivning.

Den eksisterende ordning foreslås videreført uændret.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 9.

Det foreslås samtidig i § 13, at sådanne ekspeditioner på samme måde som i dag foretages mod betaling. Se også afsnit 2.6.3.1.

2.4.3.5. *Grænsekontrolsteder m.v.*

Det foreslås i § 10, stk. 1, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om, at der i forbindelse med udpegnings af et grænsekontrolsted, et inspekti-

onscenter i tilknytning til et grænsekontrolsted eller et andet kontrolsted uden udgift for staten af de lokale interessenter stilles udstyrede lokaler og indretninger til rådighed for grænsekontrollen i overensstemmelse med den Europæiske Unions retsakter om forhold omfattet af loven med henblik på kontrol af planter, planteprodukter og andre objekter ved indførsel fra lande, der er ikke er medlemmer af Den Europæiske Union.

Ved lokale interessenter forstås den eller de virksomheder, der har en interesse i den kontrol, der udføres på det pågældende grænsekontrolsted etableret i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 1.

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren kunne fastsætte regler om, at i de tilfælde, hvor en eller flere virksomheder ønsker etablering af grænsekontrolsteder med eventuelle tilknyttede inspektionscentre, skal sådanne stilles til rådighed for grænsekontrollen uden udgift for staten. Lokaler og indretninger skal være etableret i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forskrifter herom for at kunne blive udpeget som grænsekontrolsted, jf. artikel 64, stk. 3, i kontrolforordningen.

Derudover vil ministeren kunne fastsætte regler om, at andre kontrolsteder, hvilket vil sige de steder, hvor der gennemføres identitetskontrol og fysisk kontrol af planter, planteprodukter og andre objekter, og som ikke er grænsekontrolsteder i overensstemmelse med artikel 53, stk. 1, i kontrolforordningen, også skal finansieres af den eller de virksomheder, der har en interesse i at få udført kontrol på det pågældende kontrolsted.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at ministeren kan gennemføre offentlig kontrol på grænsekontrolsteder m.v., der ikke er finansieret af staten.

Den offentlige kontrol skal gennemføres i overensstemmelse med kontrolforordningens artikel 47, stk. 1, litra c, hvorefter de kompetente myndigheder skal gennemføre offentlig kontrol på grænsekontrolstedet for første ankomst til Unionen af hver sending af planter, planteprodukter og andre objekter, som indføres til Unionen, og som efter plantesundhedsforordningens artikel 72, stk. 1, og artikel 74, stk. 1, kræver plantesundhedscertifikat ved indførelsen på Unionens område eller i en beskyttet zone. Ligeledes kræves der gennemførelse af offentlig kontrol på grænsekontrolstedet for første ankomst til Unionen af hver sending af planter, planteprodukter og andre objekter, der er omfattet af en beredskabsforanstaltning efter retsakter vedtaget i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 28, stk. 1, artikel 30, stk. 1, artikel 40, stk. 3, artikel 41, stk. 3, artikel 49, stk. 1, artikel 53, stk. 3, og artikel 54, stk. 3.

Kravene til placering og andre betingelser i forbindelse med grænsekontrolsteder, inspektionscentre i tilknytning til grænsekontrolsteder og andre kontrolsteder følger af kontrolforordningens artikel 64, stk. 1, og tilhørende delegerede retsakter.

Efter kontrolforordningens artikel 64, stk. 1, skal et grænsekontrolsted være placeret i umiddelbar nærhed af indgangsstedet til Unionen. Af Kommissionens delegerede for-

ordning 2019/1012/EU af 12. marts 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 for så vidt angår undtagelse fra reglerne om udpegelse af kontrolsteder og fra minimumskravene til grænsekontrolsteder fremgår de nærmere betingelser, der skal være opfyldt, hvis et grænsekontrolsted skal være placeret i en anden afstand end i umiddelbar nærhed af EU-indgangsstedet.

Mindstekravene til grænsekontrolsteder fremgår af kontrolforordningens artikel 64, stk. 3. Det er bl.a. krav om rådighed over tilstrækkeligt personale, rådighed over velegnede lokaliteter, indførsel af ordninger for at sikre adgang til eventuelt andet udstyr mv., der er nødvendige ved mistanke om f.eks. sendinger, der frembyder en risiko, beredskabsplaner, rådighed over teknologi og udstyr til at sikre en effektiv drift af IMSOC, adgang til tjeneste fra officielle laboratorier, passende ordninger for forebygge risici for krydskontaminering og ordninger for overholdelse af relevante standarder for biosikkerhed. Kommissionen har ved gennemførelsesforordning 2019/1014/EU af 12. juni 2019 om fastsættelse af nærmere regler for minimumskrav til grænsekontrolsteder, herunder til inspektionscentre, og til det format, de kategorier og de forkortelser, der skal anvendes i lister over grænsekontrolsteder og kontrolsteder fastsat de nærmere minimumskrav til infrastruktur, udstyr og dokumentation på grænsekontrolsteder.

Desuden fastsættes det i kontrolforordningens artikel 53, stk. 1, at Kommissionen vedtager delegerede retsakter til supplerende af forordningen med regler for, i hvilke tilfælde og på hvilke betingelser de kompetente myndigheder kan gennemføre identitetskontrol og fysisk kontrol af planter, planteprodukter og andre objekter på andre kontrolsteder end grænsekontrolsteder forudsat, at disse kontrolsteder overholder kravene til grænsekontrolsteder i artikel 64, stk. 3, og i gennemførelsesretsakterne efter artikel 64, stk. 4.

Videre er det fastsat i kontrolforordningens artikel 59, stk. 1, at medlemsstaterne skal udpege både grænsekontrolsteder efter artikel 64 og andre kontrolsteder i medfør af artikel 53, stk. 1. Godkendelser af eksisterende indførselssteder i henhold til plantesundhedsdirektivet 2000/29 inddrages, jf. artikel 61, stk. 1. Dog kan medlemsstaterne genudpege eksisterende indførselsstederne, såfremt mindstekravene til disse i artikel 64 er overholdt, jf. artikel 61, stk. 2. Sådanne genudpegninger skal ikke meddeles Kommissionen, jf. artikel 61, stk. 3, mens medlemsstaterne skal underrette Kommissionen inden udpegnings af nye grænsekontrolsteder efter proceduren beskrevet i artikel 59, stk. 3-5, jf. artikel 59, stk. 2.

Endvidere foreslås det i § 10, stk. 2, at ministeren kan fastsætte regler om, at omkostninger i forbindelse med drift af grænsekontrolsteder, der ikke dækkes af den betaling, der opkræves i medfør af § 13, helt eller delvist afholdes af de lokale interessenter i grænsekontrolstedet.

Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at ministeren vil kunne fastsætte regler om, at omkostningerne til driften af et grænsested helt eller delvist skal afholdes af interessenterne til grænsekontrolstedet, såfremt omkostningerne til driften af grænsekontrolstedet ikke indgår i fastsættelsen af gebyrer

for kontrol ved indførsel af planter, planteprodukter eller andre objekter i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 13.

Slutteligt foreslås det i § 10, stk. 3, at ministeren kan indgå aftaler om, at etablering og drift af grænsekontrolsteder helt eller delvist finansieres af lokale interessenter.

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren kunne indgå aftaler om, at etableringen og driften af grænsekontrolsteder udover de eksisterende grænsekontrolsteder skal finansieres af den eller de virksomheder, der ønsker at få foretaget kontrol af planter, planteprodukter eller andre objekter ved indførsel fra lande, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union, på det pågældende grænsekontrolsted.

2.4.3.6. Kompensationsordning

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler om kompensation til ejere i forbindelse med påbudt tilintetgørelse af planter, planteprodukter eller andre objekter efter § 16, jf. lovforslagets § 11, stk. 1. Herudover foreslås ministeren bemyndiget til at fastsætte regler om, i hvilket omfang udgifter i forbindelse med påbudte foranstaltninger mod skadegørere, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler kan kompenseres, jf. lovforslagets § 11, stk. 2.

Det er hensigten, at ministeren vil kunne udnytte bemyndigelserne i den foreslåede § 11, stk. 1 og 2, til at etablere en kompensationsordning, der gør det muligt for professionelle aktører og private at få godtgjort tab og andre udgifter ved foranstaltninger mod karantæneskadegørere inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2014/652/EU af 15. maj 2014 om bestemmelser vedr. forvaltning af udgifter i tilknytning til fødevarekæden, dyresundhed og dyrevelfærd samt til plantesundhed og planteforneringsmateriale eller regler, der måtte erstatte denne.

Endelig foreslås ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om beregning af kompensationen i henhold til stk. 1 og 2, jf. lovforslagets § 11, stk. 3.

Det er hensigten at udnytte bemyndigelsen i den foreslåede § 11, stk. 3, til at fastsætte nærmere regler om, hvilke tab og udgifter, der kan indgå i den kompensation, der ydes efter den foreslåede § 11, stk. 1 og 2, som svarer til, de udgifter, der anses for støtteberettigende i artikel 18, stk. 1, litra c og d, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2014/652/EU af 15. maj 2014 om bestemmelser vedr. forvaltning af udgifter i tilknytning til fødevarekæden, dyresundhed og dyrevelfærd samt til plantesundhed og planteforneringsmateriale eller regler, der måtte erstatte denne.

Forordningens artikel 18 opregner, hvilke støtteberettigede udgifter, der kan indgå i den kompensation, som medlemsstaterne kan opnå EU-medfinansiering af. Det fremgår bl.a. af bestemmelsen, at udgifter til kompensation af de pågældende ejere for værdien af de destruerede planer, planteprodukter eller andre genstande, der er omfattet af forordningens artikel 16, er begrænset til den markedsværdi, sådanne planter, planteprodukter og andre genstande ville ha-

ve haft, hvis de ikke var berørt af foranstaltningerne, jf. artikel 18, stk. 1, litra d. Hertil kommer, at en eventuel restværdi af sådanne planter, planteprodukter og andre genstande fratrækkes godtgørelsen.

Ligeledes fremgår det af artikel 18, stk. 1, i forordningen, at der kun kan opnås EU-medfinansiering for kompensation, der ydes til de berørte professionelle aktører eller ejere for behandling, destruktion og efterfølgende fjernelse af planter, af planteprodukter og andre objekter samt for rengøring og desinfektion af lokaler, arealer, vand jord, vækstmedier, anlæg, maskiner og udstyr, såfremt foranstaltningerne er udført under tilsyn af den kompetente myndighed.

Den foreslåede ordning er en delvis videreførelse af ordningen efter gældende ret. Denne foreslås dog justeret således, at kompensationsordningen skal gøre det muligt for professionelle aktører og private at få godtgjort både tab og andre udgifter ved foranstaltninger mod karantæneskadegørere inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2014/652/EU af 15. maj 2014 om bestemmelser vedr. forvaltning af udgifter i tilknytning til fødevarekæden, dyresundhed og dyrevelfærd samt til plantesundhed og planteforneringsmateriale eller regler, der måtte erstatte denne.

2.5. Bekæmpelse af uønskede hjemmehørende plantearter

2.5.1. Gældende ret

Driftsloven har et bredt formål om bevaring af produktionsgrundlaget, naturen, miljøet og de landskabelige værdier, jf. driftslovens § 1, stk. 1.

Loven regulerer driften af landbrugsjorder, men omfatter alle jorder, hvor der kan dyrkes planter, fordi anvendelsen af andre arealer i visse tilfælde har indflydelse på driften af landbrugsjorderne, f.eks. ved bekæmpelse af flyvehavre. Driftsloven gælder derfor som hovedregel for alle ubebyggede og ubefæstede arealer, jf. driftslovens § 1, stk. 2.

Ved bebyggede arealer forstås de arealer, der står bygninger på, og ved befæstede arealer dem, der har belægning i form af asfalt eller grus på veje, fliser og lignende.

Loven omfatter alle arealer uanset ejerskab, dvs. både offentligt og privatejede arealer.

Efter driftslovens § 1, stk. 3, gælder loven som hovedregel både for ejere og brugere af de arealer, der er omfattet af loven, samt virksomheder tilknyttet landbrugsdrift.

Ved ejere og brugere forstås både fysiske og juridiske personer og sammenslutninger heraf. Ved ejer forstås den juridiske ejer, som kan være en virksomhed, et selskab eller lignende såvel som en enkeltperson eller en personkreds. Ved bruger forstås den fysiske eller juridiske person, som enten i kraft af ejerskab eller i kraft af en aftale med ejeren har råderet over et areal.

Virksomheder, der er knyttet til driften af landbrugsjorderne, omfatter f.eks. maskinstationer.

Som det fremgår ovenfor af afsnit 1.2.3, har bekæmpelse af flyvehavre været reguleret i Danmark siden 1956. Planten er uønsket i landbrugserhvervet på grund af de økonomiske

tab, dens forekomst i kornmarker kan have for udbyttet og de væsentlige omkostninger, der følger af behovet for bekæmpelsen af planten.

Efter § 10, stk. 1, i driftsloven træffer ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bestemmelse om, hvilke plantearter der skal anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen eller landskabet.

Bemyndigelsen til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til at føre en optegnelse over uønskede plantearter omfatter både hjemmehørende og introducerede invasive plantearter, der er uønskede, fordi de kan blive eller er blevet truende enten for de dyrkede afgrøder eller for den hjemmehørende natur.

Ved hjemmehørende plantearter forstås naturligt forekommende plantearter, der ikke er indført af mennesker. Flyvehavre er et eksempel på en hjemmehørende planteart. Som det fremgår ovenfor af afsnit 1.2.3, er flyvehavre en ukrudtsplante af græsfamilien med stor spredningsevne, da kernen spredes på mange måder, f.eks. med vind, vand, fugle og via diverse landbrugsmaskiner.

Ved introducerede arter forstås arter, der ikke er hjemmehørende i Danmark, hvilket vil sige, at de ikke naturligt har forekommet i Danmark siden sidste istid, men som på et eller andet tidspunkt er blevet bragt til landet ved menneskelig hjælp. Arterne er med andre ord spredt uden for deres naturlige udbredelsesområde og dermed uden for det område, som arten ved egen hjælp vil kunne sprede sig til. Introducerede arter betegnes endvidere som invasive, når de truer den oprindelige flora og fauna.

Kæmpebjørneklo (*Heracleum mantegazzianum*) er en skærmpolte, der oprindeligt stammer fra Kaukasus, og som blev indført til botaniske haver i 1830'erne. Kæmpebjørneklo er et eksempel på en introduceret planteart, der betegnes som invasiv.

Arter, der f.eks. er hjemmehørende i Tyskland, og som spreder sig til Danmark ved egen kraft, fordi klimaet bliver varmere, vil ikke blive betegnet som introducerede og dermed heller ikke invasive, selvom de eventuelt ville kunne have en negativ indflydelse på den danske flora og/eller fauna. Arter, der derimod er introducerede til vore nabolande, og som indvandrer herfra, vil også betegnes som introducerede i Danmark.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i driftslovens § 10, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 3939, at hjemlen ved lovens ikrafttrædelse den 1. september 2004 i første omgang ville blive anvendt til at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo. Bestemmelsen er dog også beregnet på den situation, hvor andre arter kan blive eller er blevet truende enten for de dyrkede afgrøder eller for den hjemmehørende natur. Det fremgår endvidere, at naturen er dynamisk, og at det ikke kan forudsiges, hvilke arter, der måtte tilkæmpe sig en udbredelse, der er uacceptabel i forhold til beskyttelsen af de dyrkede afgrøder.

Optagelse af uønskede plantearter på den optegnelse, som ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter driftslo-

vens § 10, stk. 1, er bemyndiget til at føre, forudsættes at ske efter en forudgående særlig høringsprocedure. Det fremgår således af bemærkningerne til bestemmelsen i driftslovens § 10, stk. 1, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 3939, at KL, Dansk Landbrug (nu landbrugets interesseorganisationer) og Danmarks Naturfredningsforening, forudsættes at være faste høringsparter i forbindelse med optagelse af uønskede plantearter på optagelsen, eller ved bortfald af optegnelsen, hvis fremtidige forhold måtte tilsige, at der ikke skal foretages bekæmpelse eller forebyggelse af udbredelse af uønskede plantearter. Flyvehavre og kæmpebjørneklo betragtedes allerede ved lovforslagets fremsættelse som uønskede plantearter, og disse plantearter kan opføres på optagelsen uden forudgående iagttagelse af høringsproceduren, idet lovforslaget har været forelagt de berørte parter til udtalelse.

Efter driftslovens § 10, stk. 2, er ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiget til at fastsætte detaljerede regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af plantearter, som anses for uønskede plantearter efter § 10, stk. 1. Ministeren kan således fastsætte regler om

- 1) håndtering og behandling af varer og produkter med indhold af uønskede plantearter,
- 2) transport ad offentlig vej af varer og produkter med indhold af uønskede plantearter,
- 3) rengøring af transportmidler, maskiner, redskaber, emballage og lokaler, der har været anvendt til transport, behandling, håndtering og opbevaring af varer med indhold af uønskede plantearter,
- 4) overdragelse af varer og produkter med indhold af uønskede plantearter,
- 5) behandling af arealer med forekomst af uønskede plantearter og
- 6) pligt til at afgive oplysning om forekomst af uønskede plantearter, herunder ved overdragelse af ejendoms- eller brugsret til arealer eller ved anvendelse af maskiner og redskaber m.v., der tilhører andre.

Bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 2, er bl.a. udnyttet til at fastsætte krav om forebyggelse og bekæmpelse af flyvehavre i flyvehavrebekendtgørelsen. Efter flyvehavrebekendtgørelsens § 1, stk. 1, har ejere og brugere af såvel dyrkede som udyrkede arealer pligt til at holde arealerne fri for flyvehavreplanter. Pligten omfatter såvel private som offentligt ejede arealer, jf. flyvehavrebekendtgørelsens § 1, stk. 3.

Begrebet "udyrkede arealer" er defineret i driftslovens § 2, stk. 1, som landbrugsjorder, hvor der ikke foregår nogen form for drift. Rydning for opvækst af træer og buske, herunder ved slåning, betragtes i denne forstand ikke som drift.

Selve naturkvaliteten på arealet er uden betydning for definitionen. Braklagte arealer betragtes i driftslovens forstand som udyrkede arealer. Det anses som drift, hvis der foregår jordbehandling, såning, græsning, slæt og anvendelse som udspretningsareal for husdyrgødning, eller hvis arealet på lignende måde indgår i driften eller giver et udbytte.

Efter flyvehavrebekendtgørelsens § 3, stk. 1, skal ejeren eller brugeren af en ejendom med forekomst af flyvehavre ved udlevering af afgrøder fra ejendommen afgive oplysning til modtageren om forekomsten. På anmodning skal dette gøres skriftligt. Foretages høst, tærskning mv. med maskiner, der tilhører en anden, skal maskinens ejer efter flyvehavrebekendtgørelsens § 3, stk. 2, underrettes om forekomsten af flyvehavre. Endelig skal overdrager ved salg, bortforpagtning, udlejning eller anden form for overdragelse af jordbrugsarealer skriftligt meddele erhverver sit kendskab til, om der forekommer flyvehavre på arealet, jf. flyvehavrebekendtgørelsens § 3, stk. 3.

Efter flyvehavrebekendtgørelsens § 4, stk. 1, må planter eller plantedele af flyvehavre, herunder friske eller tørrede buketter med indhold af flyvehavreplanter ikke sælges eller overdrages. Det er endvidere efter flyvehavrebekendtgørelsens § 4, stk. 2, ikke tilladt at udlægge fugle- eller vildtfoder med indhold af flyvehavre eller på anden måde at sprede flyvehavre.

Organisk materiale, herunder husdyrgødning, der formodes eller vides at indeholde flyvehavre, må ikke anvendes til gødsning, sælges eller overdrages, medmindre det er behandlet således, at det ikke indeholder spiredygtige flyvehavrekerner, jf. flyvehavrebekendtgørelsens § 4, stk. 3. Herudover må varer bestemt til konsum eller foderbrug, der formodes eller vides at indeholde flyvehavrekerner, ikke udleveres til den endelige forbruger, før det er konstateret, at partiet er fri for flyvehavre eller behandlet således, at der ikke kan forekomme spiredygtige flyvehavrekerner, jf. flyvehavrebekendtgørelsens § 4, stk. 4. Endelig må frø til såning af arter, der ikke er omfattet af bekendtgørelserne om sædekorn og markfrø, og som kan indeholde flyvehavre, ikke udleveres til den endelige forbruger, før det er konstateret, at partiet er fri for flyvehavrekerner, jf. flyvehavrebekendtgørelsens § 4, stk. 5.

Efter flyvehavrebekendtgørelsens § 5, stk. 1, skal markredskaber, høstmaskiner, maskiner anvendt til emballering og ensilering samt rense-, tørre- og bejdsemaskiner, der har været anvendt på en ejendom med forekomst af flyvehavre, renses, så de er fri for flyvehavre, inden de fjernes fra ejendommen. Rense-, tørre- og bejdsemaskiner, der har været anvendt til behandling af afgrøder fra en ejendom med forekomst af flyvehavre, skal renses, så de er fri for flyvehavre, før de anvendes til andre afgrøder, jf. § 5, stk. 2. Herudover skal vogne, transportredskaber, containere og anden emballage samt lokaler, der har været anvendt til afgrøder med indhold af flyvehavre, renses, så de er fri for flyvehavre, før de anvendes igen, jf. flyvehavrebekendtgørelsens § 5, stk. 3.

Det fremgår af flyvehavrebekendtgørelsens § 5, stk. 4, at det afrensede materiale fra redskaber, maskiner m.m. nævnt i § 5, stk. 1-3, skal håndteres og behandles således, at spredning af flyvehavre ikke forekommer. Ligeledes skal transport af varer med indhold af flyvehavre ske således, at spredning af flyvehavre ikke forekommer, jf. flyvehavrebekendtgørelsens § 5, stk. 5.

Bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 2, er endvidere udnyttet til at fastsætte krav om bekæmpelse af forekomst af

kæmpebjørneklo, såfremt der i den kommune, hvor det inficerede areal er beliggende, er vedtaget en indsatsplan for bekæmpelsen, jf. bekendtgørelse nr. 842 af 23. juni 2017 om bekæmpelse af kæmpebjørneklo (herefter kæmpebjørneklobekendtgørelsen).

2.5.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

Miljø- og Fødevareministeriet igangsatte i efteråret 2015 et større regelforenklingsarbejde rettet mod både den eksisterende og fremtidige lovgivning på miljø- og fødevareområdet med det formål at styrke retssikkerheden ved at gøre lovgivningen nemmere at overskue for borgere og virksomheder og lettere at administrere for myndigheder (lovkompasset), jf. afsnit 1.4.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at en samling af det regelgrundlag, der har til formål at udrydde flyvehavre med reguleringen af produktion af og handel med planter, vil bidrage væsentligt til overskueligheden af reguleringen for borgere og virksomheder.

Derfor foreslås en samling af disse regler i nærværende lovforslag.

2.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i lovens § 12, stk. 1, bemyndiges til at fastsætte, hvilke hjemmehørende plantearter der skal anses for uønskede.

Det er hensigten, at bestemmelsen vil blive anvendt til at videreføre de gældende regler om bekæmpelse af flyvehavre. Den foreslåede bestemmelse i § 12, stk. 1, er dog også beregnet på den situation, hvor andre arter kan blive eller er blevet truende for de dyrkede afgrøder eller for de øvrige hjemmehørende arter.

Det foreslås endvidere i § 12, stk. 1, nr. 1-6, at ministeren med henblik på bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af disse uønskede plantearter bemyndiges til at fastsætte regler om håndtering og behandling af varer og produkter med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter, transport ad offentlig vej af varer og produkter med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter, rengøring af transportmidler, maskiner, redskaber, emballage og lokaler, der har været anvendt til transport, behandling, håndtering og opbevaring af varer med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter, overdragelse af varer og produkter med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter, behandling af dyrkede og udyrkede arealer med forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter og pligt til at afgive oplysning om forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter, herunder ved overdragelse af ejendoms- eller brugsret til arealer eller ved anvendelse af maskiner og redskaber m.v., der tilhører andre.

Ligeledes foreslås ministeren i § 12, stk. 2, bemyndiget til at fastsætte regler om, at reglerne om bekæmpelse af uønskede plantearter fastsat efter stk. 1 finder anvendelse for

ejere og brugere af ubebyggede og ubefæstede arealer samt virksomheder tilknyttet landbrugsdrift.

Dette svarer til gældende ret.

Det bemærkes, at forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af driftsloven i lovforslagets § 28, hvorefter driftslovens § 10 tilpasses, således at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til med hjemmel i bestemmelsen i driftslovens § 10 at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af kæmpebjørneklo, herunder om behandling af arealer med forekomst heraf.

2.6. Betaling for omkostninger ved kontrol m.v.

2.6.1. Gældende ret

2.6.1.1. Gebyrordninger

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan efter frølovens § 1, stk. 3, nr. 9, fastsætte regler om opkrævning af gebyrer til dækning af udgifterne ved afprøvning, godkendelse, kontrol og administration samt gebyrer til hel eller delvis dækning af omkostningerne for erindrings skrivelser.

Efter frølovens § 1, stk. 5, kan prøver af frø og sædekorn mod betaling af et tillæg til analyseprisen undersøges forud for tidligere modtagne prøver. I hastende tilfælde betales et tillæg på 50 pct. af analyseprisen fastsat efter stk. 3, nr. 9. I meget hastende tilfælde betales tillige et tillæg på 1.200 kr.

Efter frølovens § 1, stk. 6, kan bestillinger på plantesundhedscertifikater for frø- og konsumvarer, der skal udføres til stater, der ikke er medlem af den Europæiske Union, mod betaling af et tillæg til certifikatgebyret behandles forud for tidligere modtagne bestillinger. I hastende tilfælde betales et gebyr op 50 pct. af certifikatgebyret fastsat i medfør af frølovens § 1, stk. 3, nr. 9 (II-gebyr). I meget hastende tilfælde betales et yderligere tillæg på 400 kr. (II-gebyr med fortrin).

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i frølovens § 1, stk. 6, jf. Folketingstidende 1998-92, tillæg B, Betænkning til L 11 afgivet den 9. december 1998, at bestemmelsen danner grundlag for imødekommelse af bestillinger på plantesundhedscertifikater i hastende tilfælde og mod tillægsbetaling forud for tidligere modtagne bestillinger i tilfælde, hvor det er nødvendigt for virksomhedernes ekspedition af hastende eksportordrer på frø og konsumvarer, herunder fødevarerhjælp, katastrofehjælp og lignende, til stater, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union, og som kræver et plantesundhedscertifikat som betingelse for at tillade indførsel af det pågældende parti.

Efter planteskadegørerlovens § 11, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætte gebyrer til dækning af udgifterne ved kontrollen med indførsel og udførsel af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier.

Ministerens bemyndigelser i frølovens § 1, stk. 3, nr. 9, og planteskadegørerlovens § 11, stk. 1, er udnyttet ved følgende betalingsbekendtgørelser:

- Betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol.
- Bekendtgørelse nr. 1235 af 15. december 2011 om betaling for jordprøvetagning m.v., på arealer, der skal anvendes til dyrkning af læggekartofler (herefter betalingsbekendtgørelsen om jordprøvetagning).
- Bekendtgørelse nr. 1225 af 13. december 2011 om betaling for certificering og kontrol af virksomheder der fremstiller træemballage m.v. (herefter betalingsbekendtgørelsen om træemballage).
- Bekendtgørelse nr. 1192 af 13. december 2012 om betaling for kontrol med skovfrø- og planter m.m.
- Bekendtgørelse nr. 1690 af 20. december 2016 om betaling for kontrol med planteformeringsmateriale (herefter betalingsbekendtgørelsen om planteformeringsmateriale)

Landbrugsstyrelsen udfører endvidere en række ydelser, der kan rekvireres som såkaldte frivillige ydelser. Priserne for disse ydelser fremgår af styrelsens prisliste. Dette gælder eksempelvis for rekvirering af officiel prøvetagning af partier af kartoffelknolde og jord, som ejer ønsker analyseret på andet officielt anerkendt laboratorium end ministeriets laboratorium, og hvor analysesvaret skal bruges som del af en officiel attestations, prøvetagning og undersøgelse af jord og planteprøver, herunder kartoffelknolde, gulerødder m.v., hvor en laboratorieundersøgelse er en forudsætning for eksport til et tredjeland. Dette gælder også for avlskontrol af frømarker, hvor avlen skal eksporteres til tredjelands med særlige krav til produktionsstedet og for eksportkontrol af landbrugsmaskiner til Norge med henblik på at attestere frihed for jord og plantedele m.v.

Ved fastsættelsen af taksten for de enkelte gebyrer i henhold til ministerens bemyndigelser efter frøloven og planteskadegørerloven finder Finansministeriets Budgetvejledning 2016 og vejledning om prisfastsættelse fra 2006 anvendelse. I overensstemmelse med Budgetvejledningens afsnit 2.3.1.2 er taksterne for de enkelte gebyrtyper fastsat således, at der opnås fuld dækning for de omkostninger, der er forbundet med det pågældende afgifts- eller gebyrbelagte område, og således at det tilstræbes balance over en løbende 4-årig periode fra og med regnskabsåret. Mindst en gang årligt vurderes det, om der er balance på de enkelte gebyrordninger eller om omkostninger eller om taksterne bør justeres.

Finansloven indeholder en række særlige bevillingsbestemmelser på § 24.21.01. Landbrugsstyrelsen. De særlige bevillingsbestemmelser giver blandt andet Landbrugsstyrelsen adgang til at fravige kravet om fuld omkostningsdækning for visse af styrelsens gebyrer på plantesundhedsområdet. Endvidere giver bevillingsbestemmelserne mulighed for, at Landbrugsstyrelsen kan fravige prisstigningsloftet for plantekontrolområderne. Desuden fastsætter bestemmelserne, at Landbrugsstyrelsen i takstfastsættelsen for lovpligtige ydelser ikke skal indregne kalkulatorisk momsandel.

I den danske administration af plantesundhedsområdet anvendes i overordnede træk det princip, at myndighedsopgaver af generel karakter, f.eks. beredskab, overvågning, lovgivningsarbejde, ministerbetjening mv., er bevillingsfinansieret, mens opgaver i forhold til kontrol og certificering af

virksomheders overholdelse af EU-krav på plantesundhedsområdet samt understøttelse heraf er gebyrfinansieret.

Det gebyrfinansierede planteområde, der administreres af Landbrugsstyrelsen, omfatter i dag i alt seks gebyrordninger, der i 2018 havde et samlet gebyrindtægt på ca. 19 mio. kr. Samlet indgik ca. 1.200 virksomheder i gebyrordningerne i 2018.

De seks gebyrordninger er følgende:

- Importkontrol af planter og planteprodukter.
- Avls- og omsætningskontrol af planter inkl. herkomstkontrol af skovplanter i produktion.
- Prøvetagning og analyse af jordprøver fra læggekartoffelarealer.
- Øvrig herkomstkontrol af skovfrø og –planter.
- Eksportkontrol af planter og planteprodukter.
- Certificering af virksomheder, som producerer og varmebehandler træemballage.

Dertil kommer gebyrordningerne for sortslisteoptagelse af planteformeringsmateriale og certificering af planteformeringsmateriale, jf. § 1, stk. 1, og § 2, stk. 1, i betalingsbekendtgørelsen om planteformeringsmateriale. Opgaverne inden for certificering af planteformeringsmateriale og sortadministration er i dag henlagt til TystofteFonden. TystofteFonden administrerer i den forbindelse også disse to gebyrordninger og kan opkræve gebyrerne direkte hos sortsliste- og certificeringsansøgere, jf. stk. 3 i tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019.

Disse to gebyrordninger omfattede ca. 60 virksomheder og en samlet gebyrindtægt på ca. 3 mio. kr. i 2018.

TystofteFonden aflægger årligt regnskab over de opkrævede gebyrer til Landbrugsstyrelsen. Gebyrregnskabet er en del af det godkendte officielle årsregnskab for TystofteFonden, som aflægges i overensstemmelse med bestemmelserne for virksomheder i regnskabsklasse B i årsregnskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 838 af 8. august 2019, og også Finansministeriets budgetvejledning. Gebyrregnskabet påtegnes af fondens revisor.

2.6.1.1.1. Importkontrol af planter og planteprodukter

Importkontrollen er kontrol af planter og planteprodukter, der importeres til Danmark fra lande udenfor EU efter regler fastsat i importbekendtgørelsen. Ved importkontrollen undersøges planter og planteprodukter for forekomst af uønskede planteskadegørere, og kontrollen skal sikre mod, at der indslæbes karantæneskadegørere med planter og planteprodukter, der importeres fra lande uden for EU.

Efter importbekendtgørelsens § 3, stk. 1, 1. pkt., skal importører af de planter og planteprodukter m.m., der er omfattet af importbekendtgørelsens bilag 5, være registreret i Landbrugsstyrelsen. Det fremgår af § 2, stk. 3, jf. bilag 3, nr. 1, i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol, at importører, der er registreret efter importbekendtgørelsen, skal betale et årligt registreringsgebyr.

Det årlige registreringsgebyr, der er ens for alle registreringspligtige importører, udgør 6.000 kr. og dækker bidrag

til Landbrugsstyrelsens nødvendige basisapparat vedrørende kontrol af partier af planter og planteprodukter ved import. Idet alle operatører har lige stor nytte af basisapparatet, opkræves gebyret som et ens årligt registreringsgebyr.

Registreringsgebyret finansierer den andel af styrelsens centrale omkostninger, der er faste og nødvendige som grundlag for at drive ordningen, og som ikke reduceres i samme takt som efterspørgslen efter kontrol. Sådanne omkostninger er eksempelvis understøttende opgaver i Landbrugsstyrelsens centrale kontorenhed Planter, fagspecifik IT-understøttelse, udarbejdelse af kontrolinstruktion- og -kurser, kontrolkoordinering, vedligeholdelse af registreringsbase samt samarbejdsaktiviteter med Toldstyrelsen, som knytter sig til importkontrollen. Skønsmæssigt er omkostningen til understøttelse opgjort til 50 pct. (0,6 mio. kr.) af de samlede omkostninger til ordningen i de centrale enheder samt 20 procent (0,6 mio. kr.) af de samlede omkostninger på ordningen i de regionale kontrolenheder.

Importkontrollen består af tre trin: dokumentkontrol, identitetskontrol og fysisk plantesundhedskontrol, jf. importbekendtgørelsens § 8, stk. 1.

Efter importbekendtgørelsens § 8, stk. 2, opkræves betaling for omkostningerne forbundet med kontrollen efter betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol.

Efter § 11, jf. bilag 3, i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol betales Landbrugsstyrelsens omkostninger ved administration og kontrol i henhold til importbekendtgørelsen, på baggrund af individuelt fastsatte delgebyrer for de tre trin i importkontrollen for så vidt angår kontrolbesøg, der foretages mandag-fredag i tidsrummet 7.00-17.00.

Efter § 12, stk. 2, i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol betales der en forhøjet takst for importkontrol på lørdage, søndage og søgnehelligdage samt grundlovsdag, juleaftensdag og nytårsaftensdag. Den forhøjede takst opkræves, når kontrollen ønskes udført udenfor Landbrugsstyrelsens sædvanlige åbningstid, hvor styrelsen har øgede personaleomkostninger.

For så vidt angår dokumentkontrol og identitetskontrol, opkræves der stykpriser pr. forsendelse, jf. bilag 3, nr. 2 og 3, i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol.

Gebyret for dokumentkontrol er fastsat til 351 kr. pr. forsendelse, dog udgør den forhøjede takst 702 kr. pr. forsendelse, jf. bilag 3, nr. 2, i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol. Dokumentkontrollen består af en kontrol af det medfølgende plantesundhedscertifikat, hvor det bl.a. kontrolleres, om certifikatet foreligger i original, og om det er korrekt udfyldt. Dokumentkontrolgebyrets størrelse er fastsat ud fra det anslåede tidsforbrug på ½ time, der anvendes på denne kontrol.

Gebyret for identitetskontrol er fastsat til 351 kr. pr. forsendelse, dog udgør den forhøjede takst 702 kr. pr. forsendelse, jf. bilag 3, nr. 3, i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol I forbindelse med identitetskontrollen sammenholdes plantesundhedscertifikatets angivelse af mængde og plantearart m.v. med forsendelsens faktiske ind-

hold. Identitetskontrolgebyrets størrelse er fastsat ud fra det anslåede tidsforbrug på ½ time, der anvendes på denne kontrol.

For så vidt angår den fysiske plantesundhedskontrol, opkræves der et basisgebyr på 1.100 kr. pr. forsendelse, dog udgør den forhøjede takst 2.200 kr. pr. forsendelse, jf. bilag 3, nr. 4.a, i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol.

Basisgebyret dækker omkostningerne til den fysiske importkontrol, hvor en importforsendelse kontrolleres for forekomst af karantæneskadegørere. Hvis der under kontrollen er mistanke om forekomst af karantæneskadegørere, indsendes der materiale til laboratorieundersøgelse.

Basisgebyret udløses pr. inspiceret forsendelse og omfatter et kontrolbesøg på op til 1 kontroltime i virksomhed eller på indgangssted samt bidrag til følgeomkostninger, beregnet som 1/2 time til kørsel og ½ time til administrative omkostninger, laboratorieundersøgelser, kontrolforberedelse og -afrapportering, i alt svarende til pris for 2 timer.

Laboratorieundersøgelsen dækkes af basisgebyret, da den enkelte operatør ikke kan påvirke omkostningen. Omkostningerne til kørsel er inkluderet som en fællessats for sikre ligebehandling af kunderne uanset kontrolsted. For de administrative omkostninger, laboratorieundersøgelser, kontrolforberedelse og -afrapportering er det vurderet, at det vil være administrativt kompliceret at henføre det direkte tidsforbrug på den enkelte kunde, hvorfor der opkræves en enhedspris herfor.

Hvis kontrolbesøget strækker sig ud over en time, opkræves der et tillægsgebyr pr. påbegyndt time på 806 kr. pr. påbegyndt time, dog udgør det forhøjede tillægsgebyr 1.613 kr. pr. påbegyndt time, jf. bilag 3, nr. 4.b, i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol.

Efter § 12, stk. 3, i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol opkræves der ved annullering af anmeldt import eller ved forgæves kontrolbesøg basisgebyret.

Gebyrtaksterne på ordningen blev opjusteret i 2014 for at sikre fuld omkostningsdækning på importkontrolordningen. Prisjusteringen er foretaget gennemsnitligt på tværs af gebyrerne ud fra en marginalbetragtning.

I 2018 var 150 importører registreret under ordningen, og der blev foretaget ca. 1.900 kontroller. Gebyrindtægten under ordningen udgjorde ca. 4 mio. kr.

Importbekendtgørelsens § 8, stk. 2, og §§ 11 og 12 i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol gennemfører plantesundhedsdirektivets artikel 13 d, hvoraf det følger, at der skal opkræves gebyrer til dækning af omkostningerne ved dokumentkontrol, identitetskontrol og plantesundhedskontrol.

2.6.1.1.2. Avls- og omsætningskontrol af planter inkl. herkomstkontrol af skovplanter i produktion

Avls- og omsætningskontrol er kontrol af planter til plantning under dyrkningen i gartnerier og planteskoler, herunder herkomstkontrol af skovplanter hos skovplanteskoler samt

dokument- og mærkningsmæssig kontrol hos leverandører af planter til plantning efter regler fastsat i plantebekendtgørelsen og skovfrøbekendtgørelsen.

Ved kontrollen undersøges for forekomst af planteskadegørere, mærkning og sporbarhed, jf. bestemmelserne herom i plantebekendtgørelsen henholdsvis skovfrøbekendtgørelsen. Avlskontrollen indbefatter en gennemgang af alle operatørens produktionsarealer med planter, hvor planterne undersøges for forekomst af karantæneskadegørere og øvrige kvalitetsforringende skadegørere. Hvis der er mistanke om forekomst af sådanne, indsendes der materiale til laboratorieundersøgelse.

Efter plantebekendtgørelsens § 14, stk. 1, må planter her i landet kun sælges, når Landbrugsstyrelsen har konstateret, at planterne er produceret i overensstemmelse med bestemmelserne i bekendtgørelsens bilag 3, at planterne overholder bestemmelserne i plantebekendtgørelsens bilag 1, 2 og 4 om frihed for planteskadegørere, og at de særlige krav til registrering af virksomheder i plantebekendtgørelsens bilag 4 er overholdt.

For skovfrø og -planter gælder, at disse efter skovfrøbekendtgørelsens § 11 kun må markedsføres, hvis de er frembragt fra grundmateriale, der er godkendt her i landet, i en anden EU stat eller er importeret fra tredjeland under kontrol af Landbrugsstyrelsen, jf. skovfrøbekendtgørelsens § 10.

Efter plantebekendtgørelsens kapitel 2 skal virksomheder, der producerer eller engrosomsætter planter være godkendt af Landbrugsstyrelsen.

Tilsvarende skal virksomheder, der markedsfører formeringsmateriale af træarter omfattet af skovfrøbekendtgørelsens bilag 3 A eller markedsfører certificeret materiale af træarter omfattet af skovfrøbekendtgørelsens bilag 3 B med henvisning til et officielt stamcertifikat, være registrerede i Landbrugsstyrelsen.

Efter § 6, stk. 1, i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol skal virksomheder, der er omfattede af reglerne om avls- og omsætningskontrol af planter, jf. plantebekendtgørelsen eller skovfrøbekendtgørelsen betale gebyr til dækning af Landbrugsstyrelsens omkostninger ved administration og kontrol i henhold til disse bekendtgørelser. De aktuelle gebyrsatser er fastsat i bilag 1 til betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol.

Gebyrordningen består dels af et fast årligt registreringsgebyr dels af inspektionsgebyrer i forbindelse med de konkrete kontroller.

Registreringsgebyret på 2.354 kr. pr. år dækker omkostningerne til den andel af styrelsens centrale omkostninger, der er faste og nødvendige som grundlag for at drive ordningen. Det er eksempelvis understøttende opgaver i Landbrugsstyrelsens centrale planteenhed, IT-understøttelse, udarbejdelse af kontrolinstruktioner og -kurser, kontrolkoordinering og vedligeholdelse af registreringsbase. Skønsmæssigt er omkostningen opgjort til 50 pct. (0,7 mio. kr.) af de samlede omkostninger til ordningen i den centrale planteenhed, samt 20 pct. (0,6 mio. kr.) af de samlede omkostninger

på ordningen i de regionale kontrolenheder. Idet alle operatører, der er registreret under kontrolordningen, har lige stor gavn af basisapparatet, opkræves gebyret som et årligt registreringsgebyr.

For så vidt angår inspektionsgebyrerne, er det tale om et basisgebyr pr. avls- eller omsætningskontrol og et basisgebyr pr. herkomstkontrolmæssig henholdsvis kombineret plantesundhedsmæssig og herkomstkontrolmæssig avls- eller omsætningskontrol.

Basisgebyret for avls- eller omsætningskontrol er fastsat til 2.264 kr. og dækker op til 1 times kontrol på virksomheden, samt forberedelse, kørsel og administration, i alt svarende til et beregnet samlet tidsforbrug på 2 ¾ time. Omkostningerne til kørsel er inkluderet i gebyret for at sikre en ligebehandling af virksomhederne, uanset disses beliggenhed. Tilsvarende er det for de administrative omkostninger, omkostninger til laboratorieundersøgelser, kontrolforberedelse og afrapportering vurderet, at det vil være unødigt kompliceret at henføre det konkrete tidsforbrug på den enkelte virksomhed, hvorfor der opkræves en enhedspris herfor.

Basisgebyret for herkomstkontrolmæssig henholdsvis kombineret plantesundhedsmæssig og herkomstkontrolmæssig avls- eller omsætningskontrol er fastsat til 2.712 kr. og dækker Landbrugsstyrelsens forberedelse og op til 2 timers besøg på virksomheden, inklusive afrapportering af kontrolresultat og eventuel prøvetagning, der foretages inden for dette tidsrum.

Tillægsgebyret for tidsforbrug ud over 1 henholdsvis 2 timer, som inkluderet i basisgebyrerne, jf. ovenfor, er fastsat til 510 kr. pr. påbegyndt time.

I 2018 var der registreret ca. 500 producenter og omsættelse af planter, og der blev foretaget 939 kontroller. Gebyrindtægten under ordningen udgjorde ca. 3,7 mio. kr.

2.6.1.1.3. Prøvetagning og analyse af jordprøver fra læggekartoffelarealer

Efter § 1, stk. 1, i betalingsbekendtgørelsen om jordprøvetagning, skal der betales gebyr for Landbrugsstyrelsens omkostninger ved jordprøvetagning og analyse m.v. på arealer, der skal anvendes til dyrkning af læggekartofler, med henblik på kontrol for kartoffelcystenematoder i henhold til kartoffelbekendtgørelsen. Endvidere fremgår det af § 1, stk. 2, i betalingsbekendtgørelsen om jordprøvetagning, at der skal betales gebyr for landbrugsstyrelsens omkostninger ved jordprøvetagning og analyse m.v. med henblik på begrænsning af restriktioner pålagt efter bekendtgørelse om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder.

Gebyret for jordprøvetagning er fastsat i bekendtgørelsens bilag 1, og udgør 380 kr. pr. prøve på 500 ml jord. Gebyret dækker dele af Landbrugsstyrelsens forberedelse, prøvetagning, prøveadministration, laboratorieanalyse og afrapportering af kontrolresultater m.v.

Kravene om jordprøvetagning fremgår af Rådets direktiv 2007/33/EF af 11. juni 2007 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder og om ophævelse af direktiv 69/465/EØF.

Omkostningerne til kartoffelkontrollen har siden 1995 som hovedregel været finansieret via Miljø- og Fødevarerministeriets bevilling. Gebyret for jordprøvetagning finansierer dog de yderligere omkostninger, som Landbrugsstyrelsen har som følge af implementeringen af direktiv 2007/33/EF af 11. juni 2007 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder, som indeholder krav om undersøgelse af læggekartoffelmarker før avl af læggekartofler.

Disse yderligere omkostninger er i 2018 opgjort til 1,9 mio. kr. svarende til ca. 37 pct. af den samlede omkostning til jordprøvetagning.

De yderligere omkostninger til kontrollen med kartoffelcystenematoder udgøres af følgende dele:

- Et øget antal prøver i forhold til tidligere pga. krav om en øget prøvetagningsintensitet (0,3 mio. kr.).
- Øget tidsforbrug i den fysiske kontrol dels som følge af, at det areal, som skal undersøges, skal prøvetages med tættere enkeltprøvestik, dels som følge af at kontrolløren skal lave en individuel vurdering af hver mark forud for prøvetagning, for at ramme korrekt prøvemængde og korrekt antal stikprøver (0,4 mio. kr.).
- Øgede laboratorieomkostninger dels til flere prøver pr. mark samt krav om artsbestemmelse ved fund af kartoffelcystenematoder (0,9 mio. kr.).
- Øgede administrative omkostninger som følge af oprettelse og vedligehold af register, hvor der indtastes marker, registreres fundtyper og bekæmpelsesplaner (0,1 mio. kr.).
- En forholdsvis andel af IT-understøttelsen på området (0,2 mio. kr.).

I 2018 var der ca. 80 læggekartoffelavlere, der fik foretaget samlet ca. 4.100 jordprøvetagninger. Gebyrindtægten under ordningen udgjorde ca. 1,5 mio. kr.

2.6.1.1.4. Øvrig herkomstkontrol af skovfrø- og planter

Herkomstkontrollen er en kontrol- og godkendelsesordning, der har til formål at sikre, at markedsført frø og plante materiale af en række EU-listede skovtræarter har oprindelse i godkendt grundmateriale. Ved godkendt grundmateriale forstås frø og planter fra kårede frøplantager, frøavlsbevoksninger og klonplantager. Reglerne herfor fremgår af skovfrøbekendtgørelsen.

Ordningen indeholder syn og godkendelse af dansk grundmateriale, som ønskes optaget på den kåringsliste, som Landbrugsstyrelsen offentliggør efter § 8 i skovfrøbekendtgørelsen, og kontrol med, at partier af skovfrø og –planter under produktion holdes isoleret og er udstyret med korrekte oplysninger om materialets oprindelse (herkomst). Ordningen indebærer også udstedelse af oprindelsesbeviser for indsamlede partier af skovfrø og –planter samt importerede og eksporterede partier, stikprøvekontrol af indsamlingen af frø og klonmateriale i godkendte frøplantager, frøavlsbevoksninger og klonplantager. Ordningen indebærer endvidere stikprøvevis importkontrol af forsendelser af skovfrø og –planter, som ønskes indført som materiale ligestillet med materiale af EU oprindelse, jf. herved Rådets direktiv

1999/105/EF af 22. december 1999 om handel med forstlig formeringsmateriale.

Syn og vurdering af de frøplantager og frøavlsbevoksninger samt klonbevoksninger, der anmeldes med henblik på optagelse på kåringslisten, jf. skovfrøbekendtgørelsens § 8 foretages af Kåringsudvalget, der er et rådgivende udvalg under Landbrugsstyrelsen. Landbrugsstyrelsen træffer på baggrund af Kåringsudvalgets indstilling beslutning om godkendelse og optagelse på listen over godkendt dansk grundmateriale. Denne liste er en del af EU-listen over godkendt grundmateriale.

Efter skovfrøbekendtgørelsens § 3, stk. 1, kan materialet godkendes, hvis det opfylder en række nærmere specificerede krav vedrørende bl.a. oprindelse, isolering, populationsstørrelse, ensartethed, tilpassethed og sundhed samt vedkvalitet, jf. herved skovfrøbekendtgørelsens bilag 4.

Efter § 1 i bekendtgørelse nr. 1192 af 13. december 2012 om betaling for kontrol med skovfrø og –planter m.m., skal virksomheder, der er registreret efter skovfrøbekendtgørelsen betale gebyrer til dækning af Landbrugsstyrelsens udgifter til administration af ordningen. Taksterne herfor fremgår af bekendtgørelsens bilag 1.

Registreringsgebyret udgør 5.912 kr. årligt. Dette gebyr finansierer den andel af Landbrugsstyrelsens centrale omkostninger, der er faste og nødvendige for at drive ordningen, og som ikke reduceres i samme takt som efterspørgslen efter kontrol. Det vedrører understøttende opgaver i Landbrugsstyrelsens centrale planteenhed, IT-understøttelse og udarbejdelse af kontrolinstruktion og –kurser. Skønsmæssigt er omkostningen opgjort til 50 pct. af de samlede omkostninger til ordningen i centrale enheder samt 20 pct. af de samlede omkostninger i de regionale kontrolenheder. Idet alle operatører har lige stor fordel af basisapparatet, opkræves gebyret som et årligt registreringsgebyr.

For optagelse af godkendte frøavlsbevoksninger eller frøavlsplantager i kåringsfortegnelsen opkræves et gebyr på 416 kr. pr. enhed pr. år. Dette gebyr finansierer Landbrugsstyrelsens udgifter til at føre listen.

For udstedelse af stamcertifikater opkræves et gebyr på 2.513 kr. pr. certifikat. Dette gebyr finansierer den stikprøvemæssige kontrol med indsamling af formeringsmateriale, kontrol af indført formeringsmateriale og udstedelse af stamcertifikat.

For udstedelse af oprindelsesbevis i forbindelse med udførsel opkræves et gebyr på 248 kr. pr. bevis. Gebyret finansierer Landbrugsstyrelsens administrative omkostninger i forbindelse med udstedelsen.

For besigtigelse af frøavlsbevoksninger og frøavlsplantager opkræves et gebyr på 5.149 kr. pr. år pr. anmeldt enhed. Gebyret finansierer Landbrugsstyrelsens administrative arbejde i forbindelse med udstedelsen af kåringsdeklarationer som dokumentation til ejer på, at grundmaterialet er godkendt og optaget på kåringslisten.

Endelig opkræves et gebyr på 1.398 kr. for ændring af kåringsdeklarationen pr. anmodning. Gebyret dækker Landbrugsstyrelsens administration i forbindelse med behandling

af ønsker om deklarationsændringer samt eventuel udstedelse af en ændringsdeklaration.

Det var i 2018 registreret ca. 50 virksomheder under ordningen. Der blev i 2018 gennemført ca. 20 kontrolbesøg i virksomheder under ordningen samt foretaget ca. 10 nye kåringer. Der blev opkrævet ca. 315 kåringsgebyrer og udstedt ca. 100 stamcertifikater på importeret materiale. Gebyrindtægten under ordningen udgjorde ca. 700.000 kr.

2.6.1.1.5. Eksportkontrol af planter og planteprodukter

Eksportkontrollen består af enten en administrativ eller en fysisk kontrol ved eksport af planter og planteprodukter, inkl. frø, vegetabiliske konsumvarer, træ, kartofler, juletræer og klippegrønt mv.

Den plantesundhedsmæssige eksportkontrolordning er en plantesundhedskontrol af planter og planteprodukter, der eksporteres fra Danmark til lande udenfor EU og består af udstedelse af plantesundhedscertifikat, baseret på administrativ kontrol af dokumentation for en række forhold, herunder partiets oprindelse, sundhedstilstand på basis af laboratorieanalyse resultater, sammensætning og art og type mv. eller baseret på fysisk kontrol af partierne, som fremstilles til eksportkontrol.

Eksportører af planter og planteprodukter skal være registreret i Landbrugsstyrelsen, jf. § 3 i eksportbekendtgørelsen.

For denne registrering opkræves et årligt registreringsgebyr på 3.812 kr., jf. betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol, bilag 2, nr. 1. Registreringsgebyret finansierer den andel af styrelsens centrale omkostninger, der er faste og nødvendige som grundlag for at drive ordningen, og som ikke reduceres i samme takt som efterspørgslen efter kontrol. Det er eksempelvis understøttende opgaver i Landbrugsstyrelsens centrale kontorenhed Planter, IT-understøttelse, udarbejdelse af kontrolinstruktion og -kurser, kontrolkoordinering og vedligeholdelse af registreringsbase. Skønsmæssigt er omkostningen opgjort til 30 pct. (0,4 mio. kr.) af de samlede omkostninger til ordningen i de centrale enheder, samt 10 procent (0,6 mio. kr.) af de samlede omkostninger på ordningen i de regionale kontrolenheder. Idet alle operatører på eksportkontrollen har lige stor værdi af basisapparatet, opkræves gebyret som et årligt registreringsgebyr.

Forsendelser af planter og planteprodukter skal anmeldes til Landbrugsstyrelsen med henblik på udstedelse af certifikat eller EU-informationsdokument eller fysisk eller administrativ kontrol, jf. §§ 4 og 10 i eksportbekendtgørelsen.

For så vidt angår partikontrol ved udførsel af planter og visse planteprodukter, opkræves der et basisgebyr pr. kontrolbesøg på 893 kr., jf. bilag 2, nr. 2.a i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol. Dog opkræves der en forhøjet takst på 1.563 kr., når kontrollen ønskes udført uden for Landbrugsstyrelsens sædvanlige åbningstid, jf. bilag 2, nr. 2.a, i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol. Gebyret opkræves, når Landbrugsstyrelsen udfører kon-

trol af planter og planteprodukter bestemt til eksport, og hvor der i denne forbindelse udstedes et plantesundhedscertifikat. Gebyret inkluderer op til 1 times kontrol i de tilfælde, hvor der samtidigt med udstedelsen af certifikatet skal udføres fysisk kontrol af forsendelsen. Gebyret inkluderer op til 1/2 times kontrol i de tilfælde, hvor der alene er tale om en administrativ udstedelse af plantesundhedscertifikater, og hvor der ikke skal udføres fysisk kontrol af en forsendelse. Der inkluderes følgeomkostninger i basisgebyret, herunder 1/2 time til kørsel og 1/4 time til administrative omkostninger, bidrag til laboratorieundersøgelser, kontrolforberedelse og -afrapportering, dvs. i alt opkræves en omkostning svarende til 1 1/4 timer. Omkostningerne til kørsel er inkluderet som en fællessats for sikre ligebehandling uanset operatørens bopæl. For de administrative omkostninger, bidrag til laboratorieundersøgelser, kontrolforberedelse og afrapportering er det vurderet, at det vil være administrativt kompliceret at henføre det direkte tidsforbrug på den enkelte kunde, hvorfor der opkræves en enhedspris herfor.

Når tidsforbruget til eksportkontrollen overstiger 1 time, opkræves et tillægsgebyr for partikontrol ved udførsel af planter og visse planteprodukter, som udgør 684 kr. pr. påbegyndt time, jf. bilag 2, nr. 2.b, i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol. Dog er tillægsgebyret for partikontrol ved udførsel af planter og visse planteprodukter, der ønskes udført uden for Landbrugsstyrelsen sædvanlige åbningstid (forhøjet takst), fastsat til 1.401 kr., jf. bilag 2, nr. 2.b, i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol.

Ved udstedelse af yderligere dokumenter, certifikater eller attester i samme ekspedition opkræves et gebyr på 327 kr., jf. betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol, bilag 2, nr. 2.c. Når der udstedes yderligere dokumenter, certifikater eller attester i forbindelse med samme ekspedition opkræves en reduceret stykpris, idet der er administrative besparelser ved at udstede flere dokumenter i samme ombæring. Dog således at der opkræves et gebyr for yderligere dokumenter, certifikater, attester i samme ekspedition på 574 kr., når partikontrollen ved udførsel af planter og visse planteprodukter ønskes udført uden for Landbrugsstyrelsen sædvanlige åbningstid (forhøjet takst), jf. betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol, bilag 2, nr. 2.c.

Ved administrativ udstedelse af certifikater ved eksport af frø og vegetabiliske konsumvarer m.m., opkræves et gebyr på 409 kr., jf. betalingsbekendtgørelsen for plantesundhedskontrol, bilag 2, nr. 3.a. Gebyret inkluderer op til 1/2 times tidsforbrug til sagsbehandlingsomkostninger.

Tillægsgebyret, der opkræves, hvis tidsforbruget til den administrative udstedelse af certifikater af gebyret i overstiger 1/2 time, er fastsat til 684 kr. pr. påbegyndt time, jf. betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol, bilag 1, nr. 3.c.

Gebyr for udstedelse af yderligere certifikater eller yderligere EU-informationsdokumenter i forbindelse med administrativ udstedelse af certifikater ved eksportkontrol af frø og vegetabiliske konsumvarer m.m. er fastsat til 200 kr., jf. betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol, bilag 2, nr. 3.b. Gebyret finansierer omkostningerne til administrativ

udstedelse af et plantesundhedscertifikat, et re-eksportcertifikat eller et EU-informationsdokument, såfremt der er tale om yderligere certifikater eller dokumenter, der udstedes i samme ekspedition.

Derudover tilbyder Landbrugsstyrelsen registrerede virksomheder at indgå en tilstedeværelsesaftale i forbindelse med kontrol og udstedelse af plantesundhedscertifikater. En sådan aftale indgås på baggrund af et tilbud om en fast pris og et antal certifikater, der kan forventes udstedt under en nærmere fastsat tilstedeværelsestid, jf. § 10 i betalingsbekendtgørelsen om plantesundhedskontrol. Der er pt. én enkelt operatør, der har indgået en sådan tilstedeværelsesaftale med Landbrugsstyrelsen.

Efter frølovens § 1, stk. 5, kan prøver af frø og sædekorn mod betaling af et tillæg til analyseprisen undersøges forud for tidligere modtagne prøver. I hastende tilfælde betales et tillæg på 50 pct. af analyseprisen, jf. stk. 3, nr. 9. I meget hastende tilfælde betales tillige et tillæg på 1.200 kr.

Efter frølovens § 1, stk. 6, kan bestillinger på plantesundhedscertifikater for frø- og konsumvarer, der skal udføres til stater, der ikke er medlem af den Europæiske Union, mod betaling af et tillæg til certifikatgebyret behandles forud for tidligere modtagne bestillinger. I hastende tilfælde betales et gebyr op 50 pct. af certifikatgebyret fastsat i medfør af frølovens § 1, stk. 3, nr. 9 (II-gebyr). I meget hastende tilfælde betales et yderligere tillæg på 400 kr. (II-gebyr med fortrin).

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i frølovens § 1, stk. 6, jf. Folketingstidende 1998-92, tillæg B, Betynkning til L 11 afgivet den 9. december 1998, at bestemmelsen danner grundlag for imødekomme af bestillinger på plantesundhedscertifikater i hastende tilfælde og mod tillægsbetaling forud for tidligere modtagne bestillinger i tilfælde, hvor det er nødvendigt for virksomhedernes ekspedition af hastende eksportordre på frø og konsumvarer, herunder fødevarerhjælp, katastrofehjælp og lignende, til stater, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union, og som kræver et plantesundhedscertifikat som betingelse for at tilføje indførsel af det pågældende parti.

I 2018 var 340 eksportører registreret under ordningen, og der blev udstedt eller foretaget ca. 14.000 certifikater eller kontroller. Gebyrindtægten under ordningen udgjorde ca. 7,98 mio. kr.

2.6.1.1.6. Certificering af virksomheder, som producerer og varmebehandler træemballage

Certificeringsordningen for virksomheder, der fremstiller, reparerer, behandler og mærker træemballage, fremgår af ISPM-15 bekendtgørelsen. Under auditeringen udfører Landbrugsstyrelsen kontrol med, om reglerne for certificeringsordningen for træemballage følges af operatøren.

Efter ISPM-15 bekendtgørelsen § 5 kan Landbrugsstyrelsen efter ansøgning certificere følgende virksomheder med henblik på mærkning af træemballage med ISPM 15-mærke:

- Virksomheder, der varmebehandler træ eller træemballage.

- Virksomheder, der fremstiller, reparerer eller genfremstiller træemballage af behandlet træ eller viderebehandler behandlet træ med henblik på videresalg til produktion af træemballage.

Efter § 1, stk. 1, i betalingsbekendtgørelsen om træemballage skal virksomheder, der ansøger om certificering og virksomheder, der certificeres efter ISPM-15 bekendtgørelsen, betale gebyrer som fastsat i betalingsbekendtgørelsens bilag 1 til dækning af Landbrugsstyrelsens udgifter til administration, kontrol, auditering m.m. i henhold til betalingsbekendtgørelsen om træemballage.

Efter bilag 1, nr. 1, i betalingsbekendtgørelsen om træemballage, skal der årligt betales et grundgebyr på 2.990 kr. Grundgebyret dækker bidrag til Landbrugsstyrelsens nødvendige basisapparat for certificering og kontrol af virksomheder, der fremstiller træemballage, og finansierer dermed den andel af styrelsens centrale omkostninger, der er faste og nødvendige som grundlag for at drive ordningen, og som ikke reduceres i samme takt som efterspørgslen efter kontrol. Dette omfatter eksempelvis understøttende opgaver i Landbrugsstyrelsens centrale kontorenhed Planter, IT-understøttelse, udarbejdelse af kontrolinstruktion og -kurser, kontrolkoordinering og vedligeholdelse af registreringsbase. Skønsmæssigt er omkostningen opgjort til 50 pct. af de samlede omkostninger til ordningen i de centrale enheder (0,1 mio. kr.), samt 20 pct. af de samlede omkostninger på ordningen i de regionale kontorenheder (0,2 mio. kr.). Grundgebyret finansierer primært den andel af styrelsens centrale omkostninger, der er faste og nødvendige, og som ikke reduceres i samme takt som efterspørgslen efter kontrol. Idet alle operatører, der er omfattet af træemballagekontrollen, har lige stor fordel af basisapparatet, opkræves gebyret som et årligt registreringsgebyr.

De virksomheder, der ansøger om certificering, skal herudover betale gebyrer som fastsat i bilag 1, nr. 2, i betalingsbekendtgørelsen om træemballage.

Efter bilag 1, nr. 2a, i betalingsbekendtgørelsen om træemballage skal der betales et basisgebyr for det indledende kontrolbesøg, der udgør 6.721 kr., og som dækker Landbrugsstyrelsens behandling af en ansøgning om certificering, op til 4 timers besøg på virksomheden samt evt. tildelelse af certificeringsnummer og udstedelse af certifikat. Efter ISPM 15-bekendtgørelsen skal en virksomhed forud for auditeringen med henblik på certificering have etableret og følge et særskilt beskrevet kvalitetsstyringssystem i en såkaldt kvalitetshåndbog. En andel af basisgebyret finansierer den administrative forberedelse forud for auditeringsbesøget, der indebærer en gennemgang og evaluering af operatørens beskrevne kvalitetsstyringssystem. Under selve auditeringsbesøget gennemgår Landbrugsstyrelsen alle krævede elementer i det praktiske arbejde sammen med den certificeringsansvarlige i virksomheden, herunder om virksomheden overholder de fornødne procedurer, og om kvalitetsstyringssystemet er tilstrækkeligt præcist og detaljeret beskrevet i håndbogen.

I tilfælde af, at Landbrugsstyrelsens besøg i forbindelse med auditeringen med henblik på certificering overstiger 4

timer, opkræves der i henhold til bilag 1, nr. 2b, i betalingsbekendtgørelsen om træemballage et tillægsgebyr på 510 kr. pr. påbegyndt time.

Efter bilag 1, nr. 2c, i betalingsbekendtgørelsen om træemballage, opkræves der et gebyr for opfølgende besøg på 2.240 kr. pr. besøg i forbindelse med ansøgning om certificering. Gebyret dækker op til 2 kontroltimer i virksomheden. En opfølgende auditering udføres, hvis det ved førstegangsauditeringen konstateres, at virksomheden ikke overholder procedurerne på et eller flere områder. En opfølgende auditering er mindre tidskrævende, eftersom operatørens samlede procedurer ikke skal førstegangsvurderes, når der er tale om opfølgende auditering. Forberedelse af det opfølgende besøg og kørsel udgør ca. 2 timer.

I tilfælde af, at Landbrugsstyrelsens opfølgende besøg i forbindelse med ansøgning om certificering, overstiger 2 timer, opkræves der i henhold til bilag 1, nr. 2d, et tillægsgebyr på 510 kr. pr. påbegyndt time.

Efter ISPM 15-bekendtgørelsens § 7, stk. 1, 2. pkt., er certificeringen gyldig i 12 måneder. De certificerede virksomheder, der ønsker en forlængelse af certificeringen, skal udover grundgebyret omtalt ovenfor, endvidere efter bilag 1, nr. 3 a, i betalingsbekendtgørelsen om træemballage betale et årligt basisgebyr pr. besøg på virksomheden på 5.042 kr., der dækker op til 3 kontroltimer i virksomheden. En opfølgende auditering er mindre tidskrævende end en førstegangscertificering, eftersom operatørens kvalitetsstyringssystem beskrevet i kvalitetshåndbogen ikke skal førstegangsvurderes, når der er tale om auditering med henblik på gencertificering.

I tilfælde af, at Landbrugsstyrelsens besøg i forbindelse med auditeringen med henblik på gencertificering, overstiger 3 timer, opkræves der i henhold til bilag 1, nr. 3b, i betalingsbekendtgørelsen om træemballage, et tillægsgebyr på 510 kr. pr. påbegyndt time.

Efter § 1, stk. 2, i betalingsbekendtgørelsen om træemballage, skal virksomheder, hvor der i forbindelse med forlængelse af certificeringen konstateres afvigelser, betale for opfølgende besøg på virksomheden samt for Landbrugsstyrelsens tidsforbrug ved sagsbehandling, jf. bilag 1, 3c og 3d, i betalingsbekendtgørelsen om træemballage.

Gebyret for opfølgende besøg i forbindelse med forlængelse af certificering, jf. bilag 1, 3c, i betalingsbekendtgørelsen om træemballage, udgør 2.240 kr. pr. besøg, og dækker op til 2 timers yderligere besøg på virksomheden i forbindelse med certificeringen og inkluderer derudover finansiering af administrationen forbundet med behovet for at følge op på et indledende certificeringsbesøg eller auditeringsbesøg med henblik på forlænge en certificering.

Herudover opkræves der et gebyr for sagsbehandling pr. time 685 kr., jf. bilag 1, nr. 3d, i betalingsbekendtgørelsen om træemballage, der opkræves til dækning af Landbrugsstyrelsens tidsforbrug ved behandling af konstaterede afvigelser i forbindelse med audit med henblik på gencertificering af virksomheder.

I 2018 var 132 operatører registreret under ordningen, og der blev foretaget 129 kontroller. Gebyrindtægten under ordningen udgjorde ca. 1,1 mio. kr.

2.6.1.1.7. Sortslisteoptagelse af planteforneringsmateriale

Sortslisteoptagelse sker efter regler fastsat i sortslistebekendtgørelsen. Det følger af sortslistebekendtgørelsens § 1, at sorter af frø af arter, der er omfattet af sædekornsbekendtgørelsen, markfrøbekendtgørelsen eller grønsagsfrøbekendtgørelsen, læggekartofler omfattet af kartoffelbekendtgørelsen og frugtplanter omfattet af plantebekendtgørelsen kan optages på den nationale sortsliste.

Efter sortslistebekendtgørelsens § 1 skal sorter, der ønskes optaget på sortslisten, anmeldes til TystofteFonden af den eller dem, der er ansvarlig for vedligeholdelse af sorten (vedligeholdere), eller af en repræsentant for denne. Efter sortslistebekendtgørelsens § 3 optager TystofteFonden en sort på sortsliste, hvis der på grundlag af en officiel afprøvning hos TystofteFonden eller hos en tilsvarende akkrediteret institution i en anden EU medlemsstat, herunder især ved prøvedyrkning, kan konstateres, at sorten er selvstændig, ensartet, stabil og har en tilfredsstillende dyrkningsværdi konstateret ved prøvedyrkning i Danmark efter bestemmelserne i sortslistebekendtgørelsen. Desuden skal sorten have et godkendt sortsnavn i henhold til bekendtgørelse nr. 942 af 11. august 2018 om plantesortsnavne.

Det fremgår af § 1, stk. 1, i betalingsbekendtgørelse om planteforneringsmateriale, at der skal betales et gebyr for godkendelse af sorter til optagelse på sortslisten. Gebyret, som er ens for alle arter, er på 700 kr. pr. sort til dækning af TystofteFondens udgifter til administration og godkendelse m.m.

I 2018 blev der i alt anmeldt 283 sorter til optagelse på sortslisten. Den samlede gebyrindtægt under ordningen udgjorde ca. 198.100 kr.

2.6.1.1.8. Certificering af planteforneringsmateriale

Certificering af frø sker efter markfrøbekendtgørelsen, sædekornsbekendtgørelsen og grønsagsfrøbekendtgørelsen. Det følger af markfrøbekendtgørelsens § 26, stk. 1, sædekornbekendtgørelsens § 24, stk. 1, og grønsagsfrøbekendtgørelsens § 21, stk. 1, at et parti af sædekorn eller frø først må sælges, når det er certificeret. Efter markfrøbekendtgørelsens § 13, sædekornsbekendtgørelsen § 13 og grønsagsfrøbekendtgørelsens § 17 skal et parti, der ønskes certificeret, anmeldes til TystofteFonden. TystofteFonden certificerer et parti, der opfylder avlsnormerne og kvalitetsnormerne, jf. markfrøbekendtgørelsens §§ 14 og 15 og bilag 3 og 5, sædekornsbekendtgørelsens §§ 14 og 15 og bilag 3 og 5 og grønsagsfrøbekendtgørelsens § 18 og bilag 2 og 3.

For denne certificering opkræver TystofteFonden et gebyr på 1.232 kr. for de første otte producerede partier inden for et kalenderår og et yderligere gebyr på 154 kr. pr. parti produceret ud over de første otte partier som betaling til dækning af TystofteFondens udgifter til godkendelsen m.m., jf.

§ 2, stk. 1, i betalingsbekendtgørelsen om planteforneringsmateriale.

I 2018 blev der i alt anmeldt 18.221 partier til certificering. Den samlede gebyrindtægt under ordningen udgjorde ca. 2,8 mio. kr.

2.6.1.2. Erindringskrivelser og rentetilskrivning ved for sen eller udeblivende betaling m.v.

Betalingsforpligtelser, der er fastsat ved forordning, eller som følger af regler fastsat i henhold til frøloven, og som ikke opfyldes rettidigt over for den afgiftsopkrævende myndighed, tillægges, medmindre andet er fastsat ved forordning, efter frølovens § 1, stk. 7, en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr.

Efter planteskadegørerlovens § 11, stk. 2, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, fastsætte regler om renter ved for sen indbetaling af gebyrer og om opkrævning af gebyrer for erindringskrivelser. Bemyndigelsen er udnyttet til at fastsætte regler om, at gebyrer forfalder ved påkrav, og betaling skal ske senest 30 dage efter fakturaens dato. Betales forfaldne gebyrer ikke rettidigt, skal der betales en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For erindringskrivelser betales et rykkergebyr på 100 kr., jf. § 3 i betalingsbekendtgørelse om træemballage, § 2 i betalingsbekendtgørelse om jordprøvetagning og § 13 i betalingsbekendtgørelse om plantesundhedskontrol.

Efter driftslovens § 15 tillægges betalingsforpligtelser, der er fastsat i loven eller i regler udstedt i henhold til loven, og som ikke betales, en årlig rente svarende til den i renteloven fastsatte referencesats med tillæg fra forfaldsdagen at regne. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For erindringskrivelser betales et gebyr på 100 kr., som reguleres med tilpasningsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste med 10 delelige kronebeløb.

Virksomhederne faktureres bagudrettet for den kontrol, de har fået udført. Dette sker på baggrund af oplysninger om kontrollen og kontrollens varighed.

2.6.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser

Miljø- og Fødevarerministeriet vurderer, at det fortsat vil være hensigtsmæssigt, at der sikres fuld finansiering af omkostningerne til registrering og kontrolordninger via brugerbetaling, hvorfor de eksisterende gebyrordninger bør videreføres og suppleres med de nødvendige yderligere gebyrer og begrænsede forhøjelser af eksisterende gebyrer for blandt andet for at sikre overensstemmelse med kontrolforordningens og plantesundhedsforordningens krav.

Endvidere vurderer Miljø- og Fødevarerministeriet, at der som konsekvens af kontrolforordningen må forventes en øget spredning i hvor mange og hvor lange tilsynsbesøg, myndigheden får behov for at gennemføre i de enkelte virksomheder og en større differentiering, hvad angår karakteren og omfanget af den kontrol eller audit, som myndigheden

gør brug af under tilsynsbesøget. Disse mulige ændringer og dermed behov for en yderligere gebyrdifferentiering forventes at opstå i takt med, at nogle virksomheder vil vælge at styrke deres egne interne kontroller og kvalitetssikre deres procedurer yderligere med en risikostyringsplan af hensyn til at sikre et højt plantesundhedsniveau og dermed ikke får behov for så meget kontrol som andre virksomheder, der vælger ikke at operere med en risikostyringsplan.

Fremtidige justeringer af gebyrstrukturen forventes derfor primært at ville bestå i en øget differentiering af taksterne og en tilpasning i overensstemmelse med princippet om genomsigtighed.

I takt med den videre udvikling af kontrolordningerne fra 2020 og frem under iagttagelse af kontrolforordningens principper om risikobasering af kontrollen og plantesundhedsforordningens krav om operatørens eget tilsyn, forudser Miljø- og Fødevareministeriet et behov for at lancere nye gebyrtyper og -strukturer og for differentiering af gebyrtakster. Typen og størrelse af disse kan ikke endeligt beskrives på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse men vil forventeligt omhandle elementer såsom gebyrer for auditering, som alternativ til basisgebyret pr. kontrol, gebyrer til dækning af forskellige opgaver i forbindelse med øget digitalisering samt differentiering af takster for kontrolbesøg hos operatører med godkendte risikostyringsplaner henholdsvis operatører uden sådanne godkendte risikostyringsplaner, jf. plantesundhedsforordningens art. 91.

Ved eventuelle fremtidige justeringer af gebyrerne skal det endvidere sikres, at der er balance mellem indtægter og omkostninger over en 4-årig periode. Miljø- og Fødevareministeriet vil i overensstemmelse med budgetvejledningens afsnit 2.3.1.2 årligt vurdere, om omkostninger skal reduceres eller om gebyrsatser skal justeres for at sikre denne balance.

Der blev ved finansloven for 2015 indføjet en tekstanmærkning 167 ad 24.21.01 til § 24, hvorefter opgaver vedrørende certificering af planteformeringsmateriale, sortsadministration og plantenyhedsbeskyttelse henlægges til TystofteFonden. De delegerede opgaver har karakter af myndighedsudøvelse, dels i form af delegation af faktisk forvaltningsvirksomhed, dels i form af delegation af afgørelseskompetence.

I forbindelse med uddelegeringen af opgaver til TystofteFonden er tekstanmærkningens stk. 3 blevet administreret således, at TystofteFonden har opkrævet betaling af borgerne for udførelsen af de tildelegerede opgaver efter priser, som TystofteFonden selv fastlagde. Administrationen er sket på grundlag af betalingsbekendtgørelse om planteformeringsmateriale, hvor der i forhold til betaling for certificering, optagelse på sortliste eller beskyttelse som plantenyhed henvises til, at betaling sker i henhold til Tystoftes prisliste.

I det omfang der herved er fastsat bestemmelser om opkrævning af betaling efter TystofteFondens prisliste, som indebærer, at der opkræves betaling for opgaver med karakter af myndighedsudøvelse, som går ud over omkostningerne

forbundet med de pågældende opgaver, er denne opkrævning uhjemlet. Ministeren vil fastsætte, at betalingen for de tildelegerede opgaver skal opkræves i form af omkostningsbestemte gebyrer, som fastsættes i overensstemmelse med budgetvejledningens regler herom. Dette vil ske ved bekendtgørelse.

Landbrugsstyrelsen vil sikre, at borgere og virksomheder, som har krav på det, får tilbagebetalt beløb, som måtte være opkrævet med urette.

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at der ikke længe er et behov for at tilbyde ydelser efter frølovens § 1, stk. 5, hvorefter prøver af frø og sædekorn mod betaling af et tillæg til analyseprisen kan behandles forud for tidligere modtagne prøver, idet frøanalyserne på nuværende tidspunkt er henlagt til private frølaboratorier. Bestemmelsen foreslås derfor ikke videreført.

For så vidt angår ordningen i frølovens § 1, stk. 6, hvorefter bestillinger på plantesundhedscertifikater for frø- og konsumvarer, der skal udføres til stater, der ikke er medlem af den Europæiske Union, mod betaling af et tillæg til certifikatgebyret kan behandles forud for tidligere modtagne bestillinger i ganske særlige tilfælde, finder Miljø- og Fødevareministeriet, at ordningen bør videreføres.

I den sammenhæng skal Miljø- og Fødevareministeriet gøre opmærksom på, at Landbrugsstyrelsen i en periode uretmæssigt har administreret gebyrerne efter frølovens § 1, stk. 6, således, at virksomheder ikke har skulle dokumentere behovet for at få behandlet en bestilling på plantesundhedscertifikat for frø- og konsumvarer forud for tidligere modtagne bestillinger. Landbrugsstyrelsen vil derfor af egen drift tage kontakt til sådanne virksomheder med henblik på at tilbagebetale uretmæssigt opkrævede gebyrer inden for rammerne af forældelsesreglerne. Beløbet vil blive fundet indenfor Miljø- og Fødevareministeriets eksisterende bevilgning på finansloven.

Det er samtidig Miljø- og Fødevareministeriets forventning, at ophøret af Landbrugsstyrelsens hidtidige administration af ordningen vil medføre en underdækning på den gebyrfinansierede eksportkontrolordning for så vidt angår udstedelse af plantesundhedscertifikater, hvilket vil indebære en mindre forøgelse af gebyrtaksterne for Landbrugsstyrelsens udstedelse af plantesundhedscertifikater.

Med hensyn til muligheden for at indgå en tilstedeværelsesaftale finder Miljø- og Fødevareministeriet, at ordningen bør fortsætte. Det er dog ministeriets vurdering, at ordningen bør revideres således, at en virksomhed mod betaling af et gebyr og på nærmere fastsatte vilkår kan rekvirere udstedelse af plantesundhedscertifikater udført på virksomheden fremfor hos Landbrugsstyrelsen.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at den foreslåede ordning om gebyrfinansiering af opfølgende kontrol og genkontrol ved konstatering af forekomst af flyvehavre vil øge incitamentet til at foretage den pligtige bekæmpelse af flyvehavre. Det er samtidig Miljø- og Fødevareministeriets opfattelse, at ved den foreslåede indførelse af gebyrfinansiering af omkostningerne til gennemførelse af

opfølgende kontroller, vil det blive muligt for Landbrugsstyrelsen at øge den opfølgende kontrolindsats i tilfælde af øget forekomst af flyvehavre.

Miljø- og Fødevarerministeriet finder, at gældende ret for så vidt angår erindringsskrivelser og rentetilskrivning ved for sen eller udeblivende betaling bør videreføres.

Samtidig er det Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at det i videst muligt omfang bør sikres, at der ikke udføres kontrol hos virksomheder, som ikke har betalt for tidligere udført brugerfinansieret kontrol, som f.eks. importkontrol. Det er således Miljø- og Fødevarerministeriets opfattelse, at den foreslåede ordning efter § 14, stk. 2, vil sikre, at opkrævning af betaling for et brugerbetalt kontrolbesøg sker forud for eller i direkte forbindelse med kontrolbesøget, når der er udviklet en elektronisk betalingsløsning, som kan f.eks. tilgås via Landbrugsstyrelsens hjemmeside eller tilbydes til virksomhederne som en app, således at den let kan tilgås.

2.6.3. Den foreslåede ordning

2.6.3.1. Gebyrordninger

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling med bestemmelsen i § 13, stk. 1, 1. pkt. bemyndiges til at fastsætte regler om betaling for omkostninger ved kontrolopgaver, der udføres efter loven eller regler fastsat i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov.

Det foreslås endvidere, at ministeren i § 13, stk. 1, 2. pkt., bemyndiges til at fastsætte regler om betaling for særlige ydelser og ekspeditioner, herunder autorisationer, certificeringer, godkendelser, registreringer, tilladelser, undersøgelser, attestationer og dispensationer, der ydes i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven eller i henhold til Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov.

Den foreslåede bestemmelse i § 13, stk. 1, er en videreførelse af gældende ret.

Med den foreslåede bestemmelse i § 13, stk. 1, videreføres den gældende danske praksis for brugerbetaling af plante-kontrollen. Det er hensigten i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 13, stk. 1, i vidt omfang at videreføre de eksisterende gebyrtyper på baggrund af den nuværende gebyrstruktur. Forslaget betyder således, at langt hovedparten af plantesundhedskontrolopgaverne fortsat skal finansieres fuldt ud af gebyrbetalinger fra de registrerede virksomheder til kontrolordningerne.

Det er forventningen, at størrelsen af de nuværende gebyrer i videst muligt omfang fastholdes ved fastsættelse af regler i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 13, stk. 1. Dog forventes visse gebyrer under henholdsvis importkontrolordningen og eksportkontrolordningen justeret som følge af plantesundhedsforordningens og kontrolforordningens krav og som følge af en korrigeret administration af ordningen omkring betaling af et tillæg til certifikatgebyret i særli-

ge tilfælde ved udstedelse af plantesundhedscertifikater for frø- og konsumvarer.

Endvidere forventes et tilstedeværelsesgebyr ved udstedelse af plantesundhedscertifikater for frø og konsumvarer under eksportkontrolordningen introduceret.

Samtidig udvides den registreringspligtige operatørgruppe som følge af plantesundhedsforordningen krav om registrerings- og kontrolpligt for professionelle operatører i forhold til de nuværende regler. Det er derfor hensigten, at denne nye gruppe af operatører også vil blive omfattet af de samme registrerings- og kontrolgebyrer som de hidtil registrerede virksomheder.

Herudover indeholder kontrolforordningen et krav om, at der skal gennemføres opfølgende kontrol efter konstaterede fejl ved tidligere kontroller, som udløser påbud eller forbud, og at disse kontroller, jf. artikel 79, stk. 2, litra c, skal gebyrfinansieres. Det er hensigten, at der i medfør af den foreslåede § 13, stk. 1, fastsættes regler om, at disse opfølgende kontroller skal pålægges samme basisgebyr som øvrige kontroller, idet basisgebyret dækker kontrol i et vist minimumstidsrum i virksomheden. Hvis kontrollen strækker over et længere tidsrum end det fastsatte minimumstidsrum, er det hensigten, at der fastsættes regler om, at der opkræves et tillægsgebyr som i alle andre tilfælde.

Det bemærkes samtidig, at ændringer af gennemførelsesbestemmelser, der er udstedt i medfør af plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen, på sigt kan medføre behov for yderligere justeringer af gebyrtaksterne.

For en nærmere gennemgang af de enkelte gebyrordninger og den forventede fastsættelse af gebyrtaksterne henvises til bemærkningerne til § 13, stk. 1.

Ved udregningen af, hvilke omkostninger under en plante-kontrolordning, der skal gebyrfinansieres, er det hensigten forsat at anvende det principielle udgangspunkt, at myndighedsopgaver af generel karakter – f.eks. internationalt arbejde, beredskab, overvågning, ministerbetjening mm. – bevillingsfinansieres, mens opgaver, som kan henføres til registrering, kontrol og certificering af virksomheders overholdelse af EU-krav på plantesundheds- og markedsdirektivområderne samt faglig og administrativ understøttelse heraf, inkl. laboratorieanalyseomkostninger og ressourcer anvendt til kontrolinstruktion og faglig og teknisk opdatering af personale – gebyrfinansieres. Gebyrfinansieringen fastlægges som udgangspunkt med henblik på fuld omkostningsdækning, jf. budgetvejledningen 2.3.1.2. Det er hensigten i forbindelse med udnyttelsen af den foreslåede bestemmelse i § 13, stk. 1, at opretholde den her beskrevne forvaltningspraksis for afgrænsning af, hvilke omkostninger der finansieres via gebyrer.

De øvrige gebyrtyper og spektret af gebyrer, der opereres med, har i en længere årrække været sammensat på den nuværende måde som beskrevet i afsnit 2.6.1. Hensigten er, at gebyrerne bedst muligt skal afspejle de omkostninger, som er direkte forbundet med de oplevede konkrete ydelser hos de registrerede virksomheder. Med dette princip for gebyrstrukturer tilstræbes det således, at oplevelsen hos den regi-

strerede og kontrollerede professionelle operatør er, at det er gennemskueligt, hvad en opkrævning indeholder, at takstrukturen afspejler omkostningerne, og hvorfor gebyrerne opkræves. Det er hensigten at videreføre disse betalingsprincipper i forbindelse med udmøntningen af bemyndigelsen i § 13.

Princippet om gennemsigtighed, hvad angår myndighedens ressourceforbrug og omkostningsplacering under de brugerbetalte ordninger, fremgår også af kontrolforordningens artikel 85, hvorefter medlemsstaten skal sikre en høj grad af gennemsigtighed med hensyn til de gebyrer og afgifter, der er omhandlet i artikel 79, stk. 1, litra a, artikel 79, stk. 2, og artikel 80, navnlig vedrørende den metode og de data, der anvendes til at fastsætte disse gebyrer eller afgifter, hvor stor en del af gebyrerne eller afgifterne, der finder anvendelse på hver kategori af operatører og hver kategori af offentlig kontrol eller andre officielle aktiviteter og omkostningernes fordeling eller andre officielle aktiviteter, omkostningernes fordeling, og identiteten af de myndigheder eller organer, der er ansvarlige for opkrævning af gebyrerne eller afgifterne. For til stadighed at kunne efterleve dette princip er det hensigten, at der løbende vil være fokus på, i takt med udviklingen i kontroltilrettelæggelsen og i virksomhedernes praksis og kvalitetsniveau, at vurdere behovet for eventuelle justeringer af gebyrsammensætninger og –typer. Princippet om gennemsigtighed vedrører alle gebyrer, som opkræves til dækning af offentlig kontrol. Kontrolforordningens principper om risikobasering af kontrollen omfatter plantesundhedskontrollerne, og det vil komme til at få indflydelse på videreudviklingen af den offentlige kontrol på området de kommende år.

Det foreslås i § 13, stk. 2, at bestillinger på plantesundhedscertifikater for frø og konsumvarer, der udføres til stater, der ikke er medlemmer af den Europæiske Union mod betaling af et tillæg til certifikatgebyret kan behandles forud for tidligere modtagne bestillinger. I hastende tilfælde betales et tillæg på 50 pct. af certifikatgebyret, som fastsat efter stk. 1 (II-gebyr). I meget hastende tilfælde betales tillige et tillæg på 400 kr. (II-gebyr med fortrin).

Bestemmelsen vil som hidtil danne grundlag for imødekommelse af bestillinger på plantesundhedscertifikater i hastende tilfælde og mod tillægsbetaling forud for tidligere modtagne bestillinger i tilfælde, hvor det er nødvendigt for virksomhedernes ekspedition af hastende eksportordre på frø og konsumvarer, herunder fødevarerhjælp, katastrofehjælp og lignende, til stater, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union, og som kræver et plantesundhedscertifikat som betingelse for at tillade indførsel af det pågældende parti.

Endelig foreslås det i § 13, stk. 3, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om betaling for omkostninger ved opgaver vedrørende opfølgende kontrol og genkontrol efter konstatering af manglende overholdelse af pligt til bekæmpelse af uønskede hjemmehørende plantearter efter regler fastsat i medfør af § 12. Der foreslås således indført brugerbetaling i form af gebyrer for opfølgende kontrol og genkontrol efter konstatering af manglende overholdelse af pligt

til at bekæmpe flyvehavre. Det bemærkes, at flyvehavrekontrollen i dag er fuldt ud bevillingsfinansieret.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 13, stk. 3.

2.6.3.2. Erindringskrivelser og rentetilskrivning ved for sen eller udeblivende betaling m.v.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i § 14, stk. 1, bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om opkrævning af beløb, der er nævnt i den foreslåede § 13, herunder ved brug af særlige e-betalings tjenester.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at der ikke udføres kontrol hos virksomheder, som ikke har betalt for tidligere udført brugerfinansieret kontrol, som f.eks. importkontrol. Hensigten er i overensstemmelse med den almindelige samtidighedsgrundsætning (ydelse-mod-ydelse-princippet, der indebærer, at ydelser i princippet skal udveksles samtidigt, medmindre andet aftales), at virksomheden har betalt for kontrollen eller reserveret pengene til betaling for denne, før kontrollen igangsættes.

Hensigten med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at der kan fastsættes krav om, at opkrævning af betaling for et brugerbetalt kontrolbesøg sker forud for eller i direkte forbindelse med kontrolbesøget.

Det er endvidere hensigten, at der på sigt stilles en e-betalingsløsning til rådighed, hvor virksomheden kan tilgå et online betalingsmodul og indbetale forud for den kontrol, der skal udføres. Den elektroniske betalingsløsning er endnu ikke udviklet, men det er hensigten, at der etableres en e-betalingsløsning, som kan f.eks. tilgås via Landbrugsstyrelsens hjemmeside eller tilbydes til virksomhederne som en app, således at den let kan tilgås. Når betalingen er registreret, kan kontrollen udføres. Virksomheden får efter afsluttet betaling sendt en kvittering automatisk, som kan bruges til at dokumentere, hvad der er betalt for.

Hvis der under kontrollen opstår behov for at lave mere kontrol eller udstede flere certifikater end, der er betalt for på forhånd, skal der findes en løsning til at håndtere dette i betalingsmodulet. Det kan f.eks. ske ved, at der ved betalingen reserveres et beløb, som styrelsen således har en trækingsret på i tilfælde af, at der er behov for dette. Er behovet der ikke, så bortfalder reservationen. Dette er en almindelig kendt metode ved online køb. Hvis det ikke er muligt at etablere en løsning i betalingsmodulet, kan der være behov for at udstede en manuel faktura for kontrollen efterfølgende. Da efterfølgende fakturering er ressourcekrævende, kan det være nødvendigt, der indføres et faktureringsgebyr til disse situationer, når e-betaling er indført.

I tilfælde af, at kontrollen ikke finder sted alligevel, krediteres virksomheden for det beløb, der er betalt, og reservationen annulleres. Krediteringen kan enten udføres manuelt eller styres via betalingsløsningen, således at beløbet kun reserveres under betalingsprocessen og først trækkes, når kontrollen har fundet sted.

Indtil e-betalingsløsningen er etableret, og også for de områder, der ikke er omfattet af betalingsløsningen, vil der ske

fakturerings efter afslutningen af kontrolbesøget. Det er hensigten, at der er i medfør af den foreslåede bestemmelse vil blive fastsat regler om, at gebyrer m.v. forfalder ved påkrav, og betaling skal ske senest 30 dage efter fakturaens dato.

Det foreslås i § 14, stk. 2, at betalingsforpligtelser, der er fastsat ved forordning inden for lovens område, i denne lov eller i regler udstedt i medfør af denne lov, og som ikke betales rettidigt, medmindre andet er fastsat i Den Europæiske Unions retsakter, tillægges en årlig rente, der svarer til den fastsatte referencesats i renteloven med tillæg fra forfaldsdagen at regne. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For rykkerbreve betales et gebyr på 100 kr., som reguleres med tilpasningsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb, der kan deles med 10.

Den foreslåede bestemmelse i § 14, stk. 2, vil finde anvendelse på alle betalingsforpligtelser nævnt i lovens § 13, indtil der etableres en e-betalingsløsning i henhold til stk. 1, og for sådanne forpligtelser, der ikke omfattes af den etablerede e-betalingsløsning. Bestemmelsen finder tillige anvendelse for betalingsforpligtelser efter den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 2, hvorefter kontrolmyndigheden for den ansvarliges regning kan gennemføre de foranstaltninger, der er nødvendige for helt eller delvist at leve op til meddelt forbud eller påbud.

Den foreslåede bestemmelse i § 14, stk. 2, er en videreførelse af gældende ret.

2.7. Kontrol m.v.

2.7.1. Gældende ret

2.7.1.1. Kontrol og tilsyn

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i frølovens § 1, stk. 3, nr. 8, jf. stk. 1 og 2, bemyndiget til at fastsætte regler om kontrol med overholdelsen af bestemmelser om produktion og salg af frø, kartofler samt levende planter og plantedele, herunder fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions retsakter om forhold, der er omfattet af loven. Ligeledes er ministeren i planteskadegørerlovens § 1, jf. § 2, bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af indslæbning og udbredelse af planteskadegørere, herunder fastsætte regler til gennemførelse af Den Europæiske Unions direktiver.

Der er med hjemmel i bestemmelserne udstedt en række bekendtgørelser, herunder plantebekendtgørelsen, der efter bekendtgørelsens § 1 har til formål at beskytte imod spredning af visse skadegørere og sikre kvaliteten af formeringsmateriale m.v. omfattet af bekendtgørelsen. Herudover kan nævnes kartoffelbekendtgørelsen, der også indeholder regler, der har til formål at beskytte mod spredning af visse skadegørere og sikre kvaliteten af læggemateriale m.v. omfattet af bekendtgørelsen.

Endvidere er der også fastsat regler om opbevaring af prøver til undersøgelse af, om et parti overholder kvalitetsnormerne for bevaringssorter og om tidsrummet for denne op-

bevaring, jf. § 38, stk. 3, og § 47, stk. 3, i markfrøbekendtgørelsen.

Endelig er ministeren i driftslovens § 13, stk. 1, bemyndiget til at fastsætte regler om kontrol og tilsyn, som er nødvendige for anvendelse af loven eller af regler fastsat i medfør af loven. Bemyndigelsen er bl.a. udnyttet i flyvehavrebekendtgørelsen.

2.7.1.2. Påbud og forbud m.v.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i planteskadegørerlovens § 2, nr. 1 og 3-10, bemyndiget til at fastsætte regler om påbud og forbud, som f.eks. forbud mod tilsåning eller tilplantning af arealer samt påbud om isolering af disse.

Hvis en ejer eller en bruger af et areal eller en producent, ejer, importør eller eksportør af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier undlader at gennemføre påbudte foranstaltninger, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter planteskadegørerlovens § 10 lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

Efter driftslovens § 14 kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for at sikre overholdelsen af loven eller af regler fastsat i medfør af loven.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i driftslovens § 10, stk. 3, 1. pkt., bemyndiget til at fastsætte bestemmelser om, at ministeren kan lade bekæmpelse eller forebyggelse af udbredelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo udføre, såfremt påbud herom ikke er efterkommet af ejeren eller brugeren inden for en nærmere fastsat frist.

Ministeren er endvidere bemyndiget i driftslovens § 10, stk. 3, 2. pkt., til at fastsætte, at bekæmpelsen af disse arter sker helt eller delvis for ejerens eller brugerens regning. Bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 3, er udnyttet ved flyvehavrebekendtgørelsens § 2, stk. 2.

2.7.1.3. Pligt til at yde myndigheden bistand

Efter frølovens § 2, stk. 2, skal virksomheder omfattet af loven efter anmodning give ministeren de oplysninger, der er nødvendige for kontrollen med overholdelsen af fastsatte bestemmelser og skal yde fornøden bistand ved gennemførelsen af kontrollen.

Efter planteskadegørerlovens § 4, stk. 2, skal ejere eller brugere af arealer og producenter, ejere, importører eller eksportører af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier yde fornøden bistand ved gennemførelse af eftersyn efter § 4, stk. 1.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan efter planteskadegørerlovens § 5 vederlagsfrit udtage prøver af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier til undersøgelse for forekomst af planteskadegørere og afkræve ejere eller brugere af arealer og producenter, ejere, importører eller eksportører af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier foreliggende oplysninger, som er nødven-

dige for at træffe beslutninger efter loven eller regler fastsat i medfør af loven.

Ved kontrollen skal kontrolmyndigheden bl.a. overholde lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, jf. lov nr. 442 af 9. juni 2004 med senere ændringer (herefter retssikkerhedsloven). Retssikkerhedslovens kapitel 2 og 3 finder efter retssikkerhedslovens § 1, stk. 1, anvendelse ved tvangsindgreb, som foretages af den offentlige forvaltning uden for strafferetsplejen, og som består i husundersøgelse eller undersøgelse eller beslaglæggelse af breve og andre papirer.

Formålet med retssikkerhedsloven er at sikre borgeres og virksomheders rettigheder, når myndigheder anvender tvangsindgreb uden for strafferetsplejen. Kontrolmyndighedens fysiske kontrol betragtes normalt som et tvangsindgreb. Loven øger virksomhedernes retssikkerhed ved bl.a. at stille krav i forhold til varsel, bistand, repræsentation og skriftlige information.

Oplysningspligten er begrænset af retssikkerhedslovens § 10, hvorefter bestemmelser i lovgivningen m.v. om pligt til at meddele oplysninger til myndigheden ikke gælder i forhold til mistænkte, hvis der er konkret mistanke om, at en enkeltperson eller en juridisk person har begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf, medmindre det kan udelukkes, at de oplysninger, som søges tilvejebragt, kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse. Den foreslåede bestemmelse vil dermed ikke kunne anvendes i tilfælde, hvor der foreligger mistanke om et strafbart forhold, medmindre der er tale om at tilvejebringe oplysninger til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf. Hvis en enkeltperson eller juridisk person med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse, finder retssikkerhedslovens § 9 anvendelse, hvorefter tvangsindgreb over for den mistænkte med henblik på at tilvejebringe oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfatter, alene gennemføres efter reglerne i retsplejeloven om strafferetsplejen.

2.7.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets opfattelse, at de eksisterende regler om kontrol m.v. bør videreføres, da der er tale om regler, som er nødvendige for håndhævelsen af lovens bestemmelser, regler fastsat i medfør af loven eller Den Europæiske Unions retsakter om forhold, der er omfattet af loven, jf. den foreslåede bestemmelse i § 1.

2.7.3. Den foreslåede ordning

2.7.3.1. Kontrol og tilsyn

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i § 15, stk. 1, bemyndiges til at fastsætte regler om tilsyn og kontrol med overholdelsen af loven eller de i medfør heraf fastsatte regler eller Den Europæiske Unions retsakter om forhold, der er omfattet af loven.

Med den foreslåede bemyndigelse vil ministeren kunne fastsætte nærmere regler for, hvordan myndighederne skal

prioritere, planlægge, gennemføre og følge op på kontrollen eller tilsynet, både når der er tale om tilsyn eller kontrol med overholdelsen af national lovgivning og når det drejer sig om overholdelsen af Den Europæiske Unions retsakter om forhold, der er omfattet af loven, jf. lovforslagets § 1, i det omfang, ministeren efter den foreslåede bestemmelse i § 21 har henlagt opgaver til andre offentlige myndigheder.

Med den foreslåede bemyndigelse vil ministeren også kunne fastsætte regler om kontrolmyndighedens varetagelse af kontrolopgaverne, såfremt dele af varetagelsen af kontrolopgaverne efter kontrolforordningen eller national lovgivning uddelegeres til f.eks. private juridiske personer efter den foreslåede bestemmelse i § 22. Som eksempel kan nævnes kravene i kontrolforordningens artikel 9 om, at kontrollen skal foretages regelmæssigt på grundlag af en risikovurdering og med passende hyppighed, såfremt den som udgangspunkt skal foretages uanmeldt, og artikel 13, hvorefter der som led i kontrollen skal udarbejdes kontrolrapporter, som den kontrollerede skal have adgang til.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af gældende ret.

Det foreslås endvidere, at ministeren i § 15, stk. 2, bemyndiges til at fastsætte regler om opbevaring af oplysninger og analysemateriale med henblik på tilsyn og kontrol med overholdelsen af loven eller de i medfør heraf fastsatte regler eller Den Europæiske Unions forskrifter om forhold omfattet af denne lov.

Ministeren vil efter den foreslåede bestemmelse kunne fastsætte regler om f.eks. opbevaring af regnskabsoplysninger om bl.a. køb og salg af frø. Endvidere er det hensigten, at ministeren også vil anvende bemyndigelsen til at fastsætte regler om f.eks. opbevaring af prøver af frø til undersøgelse af om et parti overholder kvalitetsnormerne for bevaringsorter og krav om opbevaring af oplysningerne og analysematerialerne i op til tre år.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at grundlaget for kontrol eller tilsyn efter § 15, stk. 1, opbevares af operatøren i en passende periode.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at de eksisterende regler kan videreføres.

2.7.3.2. Påbud og forbud m.v.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter lovens § 16, stk. 1, kan træffe de afgørelser, herunder meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for overholdelse af loven eller af regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af loven.

De afgørelser, som ministeren får beføjelser til at træffe i medfør af bestemmelsen, er afgørelser i forvaltningslovens forstand, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, som ændret ved lov nr. 503 af 23. maj 2018, hvorved der forstås en forvaltningsakt, dvs. en udtalelse, der går ud på at fastsætte, hvad der er eller skal være ret i et foreliggende tilfælde. Sådanne afgørelser kan gå ud på at give tilladelser f.eks.

efter plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 1, om midlertidig tilladelse til indførsel i, flytning inden for samt opbevaring og opformering i Danmark af EU-karantæneskadegørere til officielle testmæssige, videnskabelige eller uddannelsesmæssige formål, forsøg, planteforædling eller avl. Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 2 og 3, at en tilladelse, der gives i henhold til artikel 8, stk. 1, skal omfatte en nærmere opregnet række betingelser, begrænsninger og restriktioner. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 1, træffe afgørelse om tilladelse i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 1, herunder fastsætte de nærmere vilkår for udnyttelsen af den pågældende tilladelse, jf. plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 2 og 3. Efter plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 4, skal myndigheden træffe alle de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af manglende overholdelse af vilkårene for en tilladelse meddelt i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 1. Det fremgår af bestemmelsen, at disse foranstaltninger kan være inddragelse af den tilladelse, som meddelt i henhold til artikel 8, stk. 1. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan i sådanne tilfælde i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 1, træffe afgørelse om inddragelse af tilladelse i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 1.

Et påbud er en afgørelse i forvaltningslovens forstand, der fastsætter en handlepligt ved at præcisere, hvordan den ansvarlige skal overholde lovgivningen. Påbud meddeles som udgangspunkt skriftligt med angivelse af en frist for efterkommelse. Som eksempel kan nævnes påbud om at bekæmpe flyvehavre.

Et forbud er en afgørelse i forvaltningslovens forstand, der fastsætter en undladelsespligt ved at præcisere, hvad f.eks. en virksomhed eller en landmand skal undlade at gøre for at overholde lovgivningen. Som eksempel kan nævnes forbud mod flytning af planter, hvor der er mistanke om forekomst af skadegørere, indtil analyseresultatet fra et officielt laboratorium foreligger. Som illustreret ved det sidste eksempel kan et forbud være midlertidigt, og i den nævnte situation vil det typisk blive ophævet, når kontrolmyndigheden på baggrund af analyseresultatet har konstateret, at der ikke er forekomst af skadegørere.

Ud over påbud om helt konkrete handlinger vil der eksempelvis også kunne gives påbud om at fremsende dokumentation for, at der er rettet op på overtrædelser. Der kan i den forbindelse både fastsættes en frist for indsendelse af dokumentationen og en frist for gennemførelse af de nødvendige tiltag.

Som det fremgår, vil indholdet i de enkelte påbud og forbud afhænge af den konkrete situation.

Som udgangspunkt skal påbud og forbud meddeles til den ansvarlige for virksomheden, f.eks. en gartner eller en landmand. Dog kan kontrolmyndigheden undtagelsesvist meddele påbud og forbud til personer, som repræsenterer virksomhedsejeren, for eksempel en ansat, der i kontrolsituationen håndterer planter, uden at disse personer som sådan er ansvarlig for herfor, såfremt det ikke er muligt at kontakte

virksomhedsejeren, og det er nødvendigt at meddele påbud eller forbud straks. Muligheden for at meddele påbud og forbud til den person, som aktuelt håndterer f.eks. planter gælder også i tilfælde, hvor kontrolmyndigheden ikke umiddelbart kan fastslå det formelle ejer- og ansvarsforhold. Dette kan f.eks. være tilfældet i e-handelssituationer.

I de fleste tilfælde forudsætter påbud og forbud, at kontrolmyndigheden har konstateret en overtrædelse. Det vil dog i medfør af bestemmelsen være muligt at meddele påbud og forbud allerede på det tidspunkt, hvor det er nærliggende, at der vil ske en overtrædelse af reglerne, hvis forholdet ikke rettes.

Det foreslås endvidere, at ministeren i henhold til § 16, stk. 2, 1. pkt., kan bestemme, at påbud eller forbud meddelt i medfør af stk. 1 skal gennemføres for den ansvarliges regning.

Med den foreslåede bestemmelse gives der kontrolmyndigheden hjemmel til at gennemføre de foranstaltninger, som er nødvendige for helt eller delvist at leve op til et meddelt forbud eller påbud, og pålægge den ansvarlige at refundere kontrolmyndigheden de dermed forbundne udgifter.

Den foreslåede bestemmelse vil kunne anvendes i situationer, hvor det f.eks. plantesundhedsmæssigt er nødvendigt at gennemføre foranstaltningerne, og den ansvarlige enten ikke kan eller ikke vil gøre dette inden for en rimelig frist.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af gældende ret for så vidt angår adgangen til foretage påbudt bekæmpelse af flyvehavre på den ansvarliges regning og adgangen til at gennemføre påbudte foranstaltninger om bekæmpelse og om forebyggelse af skadegørere på den ansvarliges regning.

Det foreslås endvidere i § 16, stk. 2, 2. pkt., at lovens § 17 om pligt til at yde bistand og § 18 om adgang uden retskendelse finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med kontrolmyndighedens gennemførelse af foranstaltningerne for den ansvarliges regning. Der henvises til afsnit 2.7.3.3 og 2.8.3 og bemærkningerne til §§ 17 og 18 nedenfor.

Den foreslåede bestemmelse, der er en videreførelse af planteskadegørerlovens § 10, stk. 1, 2. pkt., er særligt rettet mod de tilfælde, hvor der er tale om, at f.eks. planter med konstateret forekomst af skadegørere befinder sig i et aflåst produktionslokale, og hvor det plantesundhedsmæssigt er afgørende, at kontrolmyndigheden får mulighed for at komme i besiddelse af de pågældende planter med henblik på efterfølgende destruktion.

Den foreslåede bestemmelse vil efter sin ordlyd også kunne finde anvendelse på området for produktion af og handel med planter, men det forventes at bestemmelsen næppe vil blive anvendt her, da kontrolmyndigheden kan tage mindre indgribende retsmidler i brug ved manglende overholdelse af lovgivningen i form af f.eks. afgørelse om nedklassificering af det konkrete materiale eller afgørelse om afslag på ansøgning om tilladelse.

2.7.3.3. Pligt til at yde myndigheden bistand

Det foreslås i § 17, stk. 1, at den, der er omfattet af reglerne i denne lov, af regler fastsat i medfør af denne lov eller af bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov, efter anmodning fra ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling eller den, ministeren bemyndiger hertil, skal give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som er påkrævet af hensyn til gennemførelse af kontrol efter loven eller Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af loven.

Pligten til at medvirke ved kontrol angår efter den foreslåede bestemmelse afgivelse af oplysninger, som myndigheden anser for nødvendige for kontrollen.

Det vil alene være oplysninger, som er af direkte betydning for kontrollen, der kan kræves afgivet i medfør af den foreslåede bestemmelse.

Bestemmelserne skal sikre, at myndigheden får alle de nødvendige oplysninger til brug ved kontrol af bedriften eller virksomheden.

Oplysningspligten vil være begrænset af retssikkerhedslovens §§ 9 og 10 som omtalt ovenfor i afsnit 2.7.1.3.

Med den foreslåede bestemmelse i § 17, stk. 1, videreføres gældende ret for så vidt angår pligten til at yde myndigheden bistand i forbindelse med kontrol.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 17, stk. 2, skal den, der er omfattet af reglerne i denne lov, af regler fastsat i medfør af denne lov eller af bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov, vederlagsfrit yde ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, fornøden bistand ved kontrol, undersøgelser, udtagning af prøver, kopiering og udlevering af skriftligt materiale samt udskrifter af elektroniske data. Ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, kan vederlagsfrit medtage sådant materiale i forbindelse med kontrol.

Den foreslåede bestemmelse angår pligten til at medvirke ved kontrollen ved at yde den fornødne bistand ved kontrol, undersøgelser, udtagning af prøver, kopiering og udlevering af skriftlige materiale samt udskrifter af oplysninger i elektronisk form vederlagsfrit. Kontrolmyndighederne vil med den foreslåede bestemmelse vederlagsfrit kunne forlange udskrifter af data, der er opbevaret elektronisk og kopier af relevant materiale.

Den praktiske bistand i forbindelse med kontrollen kan bl.a. bestå i identifikation og kopiering af dokumenter samt udtagning, indpakning og forsendelse af prøver.

Det er med den foreslåede bestemmelse præciseret, at den fornødne bistand skal ydes vederlagsfrit samt, at kopier af relevant materiale kan medtages vederlagsfrit i forbindelse med kontrollen.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 17, stk. 3, vil myndighederne med den foreslåede bestemmelse vederlagsfrit kunne udtage eller medtage prøver af planter, planteprodukter og andre objekter af enhver art mod kvittering, som led i løsningen af opgaver i henhold til loven eller til regler, som

er fastsat i medfør af loven eller Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af loven.

Der kan f.eks. være tale om udtagning af blindprøver. Ved blindprøver forstås, at der udtages prøver af f.eks. planter uden synlige symptomer.

Det vil i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 17, stk. 3, være muligt for plantesundhedsmyndigheden vederlagsfrit at udtage prøver i forbindelse med undersøgelser af den generelle plantesundhedstilstand i Danmark i medfør af § 8.

2.8. Adgang uden retskendelse

2.8.1. Gældende ret

For at sikre, at kontrolmyndigheden har mulighed for at gennemføre det forudsatte tilsyn og kontrol på planteområdet, indeholder både frøloven, planteskadegørerloven og driftsloven bestemmelser om adgang uden retskendelse.

Det fremgår således af frølovens § 2, stk. 1, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling eller den, ministeren bemyndiger hertil, mod behørig legitimation og uden retskendelse har adgang til registrerede virksomheder, hvor det er påkrævet af hensyn til kontrollen med overholdelse af bestemmelser fastsat efter loven og kan vederlagsfrit udtage prøver til undersøgelse.

Det fremgår endvidere af planteskadegørerlovens § 4, stk. 1, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling med henblik på at gennemføre bekæmpelse eller for at forebygge indslæbning og udbredelse af planteskadegørere kan foretage eftersyn af offentlig og privat ejendom og transportmidler. Eftersynet skal efter bestemmelsen være nødvendigt for at kontrollere overholdelsen af gældende bestemmelser eller for at træffe beslutning om fastsættelse af regler efter lovens § 1 og kan ske uden retskendelse. På forlangende skal nødvendigheden af eftersynet begrundes, og legitimation skal forevises.

Endelig fremgår det af driftslovens § 13, stk. 2, at ministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, til enhver tid mod behørig legitimation har adgang til arealer omfattet af loven med henblik på gennemførelse af kontrol og løsning af opgaver i henhold til loven eller regler fastsat i medfør af loven. Politiet yder om nødvendigt bistand hertil.

Alle private virksomheder er beskyttet af retssikkerhedsloven. Offentlige virksomheder, lokaler på private virksomheder med fuld offentlig adgang (f.eks. butiklokaler) samt kontrol, der alene foretages i det fri eller på marker, er ikke omfattet af alle bestemmelser i loven. Rekvireres kontrollen af virksomheden, er den ikke omfattet af varslingsreglerne i retssikkerhedsloven.

Kontrollen skal efter retssikkerhedslovens § 5, stk. 1 og 2, som udgangspunkt varsles og begrundes over for borgeren mindst 14 dage før kontroltidspunktet. Begrundelsen skal forklare lovhjemlen og den konkrete anledning til den forestående kontrol. Disse krav opfyldes ved at sende et varslingsbrev mindst 14 dage før, kontrollen foretages. I visse

tilfælde kan der efter retssikkerhedslovens § 5, stk. 4, dog foretages en kontrol uden varsling. Dette gælder bl.a. i tilfælde, hvor formålet med kontrollen ville forspildes ved varsling.

Kontrolmyndigheden har ikke adgang uden retskendelse i de tilfælde, hvor der med rimelig grund foreligger mistanke om en strafbar overtrædelse. I et sådant tilfælde finder retssikkerhedslovens § 9 anvendelse, hvorefter tvangsindgreb over for den mistænkte med henblik på at tilvejebringe oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfatter, alene kan gennemføres efter reglerne i retsplejeloven om strafferetsplejen.

2.8.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets opfattelse, at det også fortsat bør sikres, at kontrolmyndigheden kan gennemføre det forudsatte tilsyn og kontrol på planteområdet.

Frøloven, planteskadegørerloven og driftsloven indeholder alle bestemmelser om adgang uden retskendelse.

Endvidere er det Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at driftslovens bestemmelse om politiets bistand til at gennemføre kontrollen og løsning af opgaver i henhold til loven bør udvides til også at omfatte planteområdet, da det således sikres, at kontrolmyndigheden med bistand fra politiet kan få adgang private ejendomme, hvis det er nødvendigt at gennembyrde eller fjerne hindringer for at kunne varetage opgaver inden for lovens område.

2.8.3. Den foreslåede ordning

Den foreslåede bestemmelse i § 18, stk. 1, medfører, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling eller den, ministeren bemyndiger hertil, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse har adgang til offentlig og privat ejendom, lokaliteter, transportmidler, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger, der er nødvendige til brug for løsning af opgaver i henhold til denne lov, regler fastsat i medfør af loven eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af loven.

Med den foreslåede bestemmelse i § 18, stk. 1, videreføres gældende ret.

Den foreslåede bestemmelse er dog tilpasset sprogligt, så den svarer til lignende bestemmelser i anden lovgivning på Miljø- og Fødevarerministeriets område, jf. økologilovens § 19, stk. 1 og 2, jf. lovbekendtgørelse nr. 21 af 4. januar 2017.

Det foreslås i § 18, stk. 2, at politiet om nødvendigt yder bistand til gennemførelse af løsning af opgaver nævnt i stk. 1. Ministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler herom.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kontrolmyndigheden med bistand fra politiet kan få adgang private ejendomme, hvis det er nødvendigt at gennembyrde eller

fjerne hindringer for at kunne varetage opgaver inden for lovens område.

Den foreslåede bestemmelse i § 18, stk. 2, forventes kun helt undtagelsesvis at blive bragt i anvendelse.

2.9. Offentliggørelse af kontrolresultater

2.9.1. Gældende ret

Efter frølovens § 1, stk. 3, nr. 8, er ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiget til at fastsætte regler om offentliggørelse af kontrol- og analyseresultater samt resultaterne af den officielle sortsafprøvning.

Bemyndigelsen er bl.a. udnyttet ved sortslistebekendtgørelsens § 11, hvorefter TystofteFonden hvert år underretter anmelderne om resultaterne af den officielle værdiafprøvning og offentliggør afprøvningsresultaterne. Efter anmodning fra en anmelder kan TystofteFonden undlade at offentliggøre foreløbige afprøvningsresultater, jf. sortslistebekendtgørelsens § 11, 2. pkt.

Det fremgår endvidere af frølovens § 1 a, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling ved fastsættelse af regler efter § 1, stk. 3, nr. 8, kan fastsætte regler om offentliggørelse med navns nævnelse af resultater samt art og omfang af sanktioner på grundlag af kontrol, som gennemføres i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven, jf. § 1 a, stk. 1, 1. pkt. Ministeren kan efter § 1 a, stk. 1, 2. pkt., fastsætte regler om, at klage ikke har opsættende virkning.

Bemyndigelsen er udnyttet ved kartoffelbekendtgørelsens § 44, hvorefter Landbrugsstyrelsen offentliggør resultater på grundlag af kontrollen. Offentliggørelsen indeholder navn, adresse og autorisationsnummer på virksomheder autoriseret efter bekendtgørelsens §§ 4 og 5 samt resultatet af en gennemført avlskontrol, som er inklusiv en eventuel laboratorieanalyse for forekomst af virus ved undersøgelse af knolde til høst. Formålet med offentliggørelsesordningen er at give slutbruger mulighed for at træffe et kvalificeret valg i relation til avlsklasse og sort ved indkøb af læggemateriale. Offentliggørelsen sker ved afslutningen af avlskontrollen. De berørte bliver orienteret om offentliggørelsen ved fremsendelse af den endelige avlskontrolrapport. Oplysningerne har – som det fremgår ovenfor – en sådan karakter, at de kan henføres til læggekartoffelavlere, der efter omstændighederne kan være en bestemt fysisk person. Offentliggørelsen omfatter ikke oplysninger om egentlige lovovertrædelser eller sanktioner.

Bemyndigelsen er endvidere udnyttet i sædekornsbekendtgørelsens § 53, stk. 2, hvoraf det fremgår, at TystofteFondens kontrol- og analyseresultater offentliggøres. Formålet med offentliggørelsesordningen er at oplyse om analyseresultater vedr. partier af sædekorn, der er anmeldt til certificering, men solgt inden analyseresultaterne foreligger. Offentliggørelsen indeholder oversigter over de enkelte virksomheders produktion af partier af vintersæd og vårsæd efter de danske kvalitetsnormer samt vandindhold i prøver udtaget stikprøvevis af sædekornspartierne. Offentliggørelsen

finder sted årligt, men omfatter ikke oplysninger om lov-overtrædelser eller sanktioner.

Der findes en tilsvarende offentliggørelsesbestemmelse i grønsagsfrøbekendtgørelsens § 45, stk. 2, og markfrøbekendtgørelsens § 53, stk. 2.

For så vidt angår bestemmelsen i grønsagsfrøbekendtgørelsen har den ikke hidtil været anvendt i praksis, mens bestemmelsen i markfrøbekendtgørelsen er udnyttet, således at der offentliggøres en statistik over producerede certificerede partier af markfrø og producerede henholdsvis godkendte eller kasserede avlspartier af de enkelte arter.

Endelig er bemyndigelsen udnyttet ved bekendtgørelse nr. 660 af 31. maj 2018 om fødevarekontrol og offentliggørelse af kontrolresultater. Bekendtgørelsen indeholder reglerne om den såkaldte Smiley-ordning på fødevarerområdet, der administreres af en anden styrelse under Miljø- og Fødevarerministeriet, Fødevarestyrelsen. Hjemmelsgrundlaget for Smiley-ordningen omfatter ud over frøloven primært lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 999 af 2. juli 2018 og økologiloven, lovbekendtgørelse nr. 21 af 4. januar 2017 samt landbrugsstøtteleven, jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2018.

Efter frølovens § 1 a, stk. 2, kan ministeren endvidere fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form virksomheder skal offentliggøre kontrolresultater efter stk. 1, herunder på hvilke betingelser virksomheder kan fritages for pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er herudover bemyndiget i frølovens § 1 a, stk. 3, 1. pkt., til at fastsætte formen for og omfanget af offentliggørelse, herunder at offentliggørelse kan ske elektronisk. Ministeren kan efter frølovens § 1 a, stk. 3, 2. pkt., bestemme, at visse resultater ikke skal offentliggøres.

Endelig kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter frølovens § 1 a, stk. 4, 1. pkt., bestemme, at offentliggørelse skal ske på grund af et af ministeren oprettet edb-informationssystem vedrørende kontrolresultater. Ministeren kan efter frølovens § 1 a, stk. 4, 2. pkt., på ethvert tidspunkt, herunder periodisk, videregive såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger fra informationssystemet til en ubestemt kreds af modtagere.

Efter frølovens § 1 a, stk. 4, 3. pkt., har enhver adgang til fra informationssystemet at få meddelt oplysninger, der enten har været offentliggjort, eller som skal offentliggøres. Adgangen omfatter såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger.

2.9.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser

Miljø- og Fødevarerministeriet finder det hensigtsmæssigt særligt af hensyn til Smiley-ordningen at videreføre offentliggørelsesordninger etableret i medfør af frølovens § 1, stk. 3, nr. 8, og § 1 a inden for planteområdet. Bestemmelsen foreslås dog tilpasset sprogligt, så den svarer til lignende bestemmelser i anden lovgivning på Miljø- og Fødevarerministeriets område, jf. f.eks. § 56 i lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 999 af 2. juli 2018.

Den foreslåede bemyndigelse er udformet som en generel hjemmel, der omfatter alle kontrolresultater på planteområdet. Det er dog hensigten, at muligheden for at offentliggøre oplysninger om sanktioner begrænses til ordninger, der er forbrugerorienterede og dermed bidrager til relevant forbrugeroplysning for derigennem at understøtte fair konkurrencevilkår – særligt Smiley-ordningen.

Vurderingen af, om bemyndigelsesbestemmelsen skal udnyttes til at etablere en offentliggørelsesordning på et bestemt område, vil ske med udgangspunkt i de kriterier, som er anbefalet i betænkning nr. 1516/2010 om offentlige myndigheders offentliggørelse af kontrolresultater, afgørelser mv. Disse kriterier fremgår i form af en "tjekliste" i betænkningens kapitel 4, punkt 6, som indeholder seks spørgsmål, som det i betænkningen anbefales, at man gennemgår forud for indførelsen af nye ordninger med systematisk offentliggørelse af oplysninger om kontrolresultater og afgørelser m.v. på internettet i ikke-anonymiseret form.

Som det fremgår af betænkningen, skal der være et konkret behov for, at der sker offentliggørelse på en sådan måde, at navne på fysiske eller juridiske personer fremgår eller kan udledes af det offentliggjorte. Hvis der under ordningen forventes offentliggjort oplysninger om den enkelte fysiske eller juridiske person, hvis offentliggørelse i almindelighed må betragtes som værende særligt indgribende, taler det imod at etablere ordningen.

Der skal være samfundsmæssige hensyn, som taler for at etablere ordningen, og disse samfundsmæssige interesser skal være så tungtvejende, at ordningen – på trods af karakteren af de oplysninger om fysiske og juridiske personer, som forventes offentliggjort under ordningen – bør etableres.

Der skal være klar lovhjemmel til at etablere ordningen, og det skal af bemærkningerne fremgå, hvordan der med den påtænkte ordning vil kunne tænkes at ske fravigelse af persondataloven og de almindelige regler om tavshedspligt. Det skal i den forbindelse understreges, at databeskyttelsesforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF) og databeskyttelsesloven (lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger) fastlægger de persondatarelige rammer for de offentliggørelsesordninger, som etableres med hjemmel i lovforslaget § 19.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at de allerede iværksatte offentliggørelsesordninger for kontrolresultater på planteområdet, herunder Smiley-ordningen, efter Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering er i overensstemmelse med disse databeskyttelsesregler. Smiley-ordningen blev forinden iværksættelsen forelagt Datatilsynet til udtalelse.

Som led i etableringen af en offentliggørelsesordning skal der slutteligt tages stilling til, hvilke regler der af retssikker-

hedsmæssige grunde bør opstilles administrativt for forvaltningsmyndighedernes behandling af sager, som falder ind under den påtænkte offentliggørelsesordning.

Den foreslåede bestemmelse i § 19 er udformet således, at de nævnte seks kriterier kan opfyldes.

2.9.3. Den foreslåede ordning

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kunne fastsætte regler om offentliggørelse med navns nævnelse af resultater samt art og omfang af sanktioner på grundlag af kontrol, som gennemføres i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af loven. Ministeren vil kunne fastsætte regler om, at klage ikke har opsættende virkning på offentliggørelsen.

Samtidig kan ministeren fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form kontrolresultaterne skal gøres tilgængelige for offentligheden, herunder på hvilke betingelser virksomheder kan fritages for pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige.

Endvidere kan ministeren fastsætte regler om formen for og omfanget af offentliggørelse, herunder at offentliggørelse kan ske elektronisk. Ministeren kan bestemme, at visse resultater af administrativ kontrol ikke skal offentliggøres, hvis resultatet kun har begrænset relevans for offentligheden.

Slutteligt kan ministeren bestemme, at offentliggørelse skal ske på grundlag af et af ministeren oprettet elektronisk informationssystem vedrørende kontrolresultater. Ministeren kan på ethvert tidspunkt, herunder periodisk, videregive såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger fra informationssystemet til en ubestemt kreds af modtagere. Enhver har adgang til fra informationssystemet at få meddelt oplysninger, som enten har været offentliggjort eller som skal offentliggøres. Adgangen omfatter såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af gældende ret. Dog foreslås bestemmelsen tilpasset sprogligt, så den svarer til lignende bestemmelser i anden lovgivning på Miljø- og Fødevarerministeriets område, jf. f.eks. § 56 i lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 999 af 2. juli 2018.

Med den foreslåede bestemmelse i lovens § 19 vil de allerede eksisterende offentliggørelsesordninger etableret i medfør af frølovens § 1, stk. 3, nr. 8, og § 1 a blive videreført.

2.10. Obligatorisk digital kommunikation

2.10.1. Gældende ret

Efter forvaltningslovens § 32 a kan vedkommende minister fastsætte regler om ret til at anvende digital kommunikation ved henvendelse til den offentlige forvaltning og om de nærmere vilkår herfor, herunder fravige formkrav i lovgivningen, der hindrer anvendelse af digital kommunikation.

Endvidere følger det af forvaltningslovens § 32 b, stk. 1, at de dokumenter, der udgår fra en myndighed til borgere, virksomheder m.v., i en sag, hvor der er eller vil blive truffet afgørelse, skal være forsynet med en personlig underskrift eller være udformet på en måde, der i øvrigt sikrer en entydig identifikation af den, som er afsender af dokumentet, og at dokumentet er endeligt. Denne bestemmelse gælder ifølge forvaltningslovens § 32 b, stk. 2, ikke for dokumenter, hvor der anvendes automatisk sagsbehandling.

Som led i udmøntningen af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 vedtog Folketinget i juni 2012 lov om Digital Post fra offentlige afsendere, jf. lovbekendtgørelse nr. 801 af 13. juni 2016 (herefter lov om offentlig digital post). Lov om offentlig digital post indebærer, at det som hovedregel er obligatorisk for borgere og virksomheder at have en digital postkasse til brug for modtagere af digital post fra det offentlige. Loven giver myndighederne ret til at sende meddelelser, dokumenter m.v. digitalt til borgere og virksomheder. Loven fastslår, at digitale meddelelser fremsendt gennem løsningen har samme retsvirkning som meddelelser, dokumenter m.v., der sendes som traditionel papirpost.

Herudover findes der ingen tværgående lovbestemmelser, der regulerer formen for borgernes og virksomhedernes henvendelser til den offentlige forvaltning og omvendt. Som udgangspunkt kan borgere og virksomheder derfor rette henvendelse til forvaltningen i den form, som de selv ønsker, forudsat at forvaltningen teknisk er i stand til at modtage henvendelser i denne form.

Der er således ikke mulighed for, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i medfør af anden lovgivning, kan fastsætte bestemmelser, der udelukker andre kommunikationsformer end digital kommunikation

Inden for Miljø- og Fødevarerministeriets lovgivning er der på visse områder dog allerede i flere love etableret hjemmel til at fastsætte krav om obligatorisk digital kommunikation til og fra Miljø- og Fødevarerministeriet, jf. f.eks. økologilovens §§ 15 a -15 c, jf. lovbekendtgørelse nr. 21 af 4. januar 2017, men der findes ingen bemyndigelser i hverken frøloven eller planteskadegørerloven til at fastsætte krav om obligatorisk digital kommunikation mellem virksomhederne på den ene side og på den anden side Miljø- og Fødevarerministeriet.

På læggekartoffelområdet fremgår det af kartoffelbekendtgørelsens § 9, at læggekartoffelavlere hvert år skal anmelde til Landbrugsstyrelsen, hvilke arealer der påtænkes anvendt til avl af læggekartofler med henblik på styrelsens udtagning af jordprøver til brug for undersøgelse for forekomst af planteskadegøreren kartoffelcystenematoder.

Herudover skal læggekartoffelavlere efter kartoffelbekendtgørelsens § 13, stk. 1, give Landbrugsstyrelsen oplysninger om læggematerialet med henblik på styrelsens marksyn som forudsætning for godkendelse af avlen af læggekartofler, jf. kartoffelbekendtgørelsens § 24.

For begge typer af henvendelser gælder det, at henvendelsen til Landbrugsstyrelsen skal ske ved brug af et særligt

skema. Med henblik på at sikre en bedre, hurtigere og mere effektiv sagsbehandling til gavn for erhvervet, har Landbrugsstyrelsen gjort det muligt at anvende Miljø- og Fødevareministeriets portalløsning Tast selv-service til at foretage de pågældende henvendelser.

Derudover er det praksis for så vidt angår anmeldelse af arealer til avlskontrol efter markfrøbekendtgørelsens § 6, stk. 2, sædekornsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, og grønsagsfrøbekendtgørelsens § 10, stk. 2, og høstede avlspartier, der anmeldes til certificering til TystofteFonden efter markfrøbekendtgørelsens § 13, stk. 1, sædekornsbekendtgørelsens § 13, stk. 1, og grønsagsfrøbekendtgørelsens § 17, stk. 1, at disse anmeldelser foregår digitalt. Det samme gælder for indberetninger af resultater fra avlskontrollen og laboratorieanalyser efter markfrøbekendtgørelsens § 8, stk. 3, sædekornsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, og grønsagsfrøbekendtgørelsens § 17, stk. 1. Anmeldelser og indberetning sker via en portalløsning, via system til system løsninger og i enkelte tilfælde via e-mail. Samtidig sender TystofteFonden afgørelser om godkendelse af avlspartier og afgørelser om godkendelse af certificerede partier elektronisk til virksomhederne. Afgørelser om godkendelser sendes via system til system-løsninger og e-mail fra TystofteFonden til kunden.

2.10.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

Det fremgår af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi for 2016-2020 "Et stærkere og mere trygt digitalt samfund", at et af de tre mål for udviklingen mod en mere digital offentlig sektor de kommende år er, at det digitale skal være let, hurtigt og sikre god kvalitet. De fem initiativer under den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi indebærer bl.a., at borgere/virksomheder skal tilbydes et bedre overblik over deres sager, og at alle meddelelser fra det offentlige er digitale.

Landbrugsstyrelsen har i sin strategi "Nemt, enkelt og til tiden" et særligt strategisk indsatsområde om "Digitalisering i Centrum". Indsatsområdet indeholder en række projekter, som f.eks. etableringen af en ny kundeportal, der samordner al kommunikation med Landbrugsstyrelsens kunder. Kundeportalen skal gøre kommunikationen mellem kunder og Landbrugsstyrelsen mere tydelig og intuitiv og erstatte de forskelligartede løsninger, som stilles til rådighed i dag.

Opfyldelse af målsætningerne i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi og realiseringen af de forudsatte gevinster og effekter af Landbrugsstyrelsens digitaliseringsplan i styrelsens strategi forudsætter, at det ikke skal være frivilligt men obligatorisk at kommunikere med Miljø- og Fødevareministeriet via ministeriets portalløsninger. Med henblik på at særligt at understøtte realiseringen af de forudsatte gevinster og effekter af Landbrugsstyrelsens digitaliseringsplan i styrelsens strategi foreslås det, at det ikke skal være frivilligt men obligatorisk at kommunikere med Miljø- og Fødevareministeriet via ministeriets portalløsninger.

For at gøre kommunikationen mellem borgere/virksomheder og myndigheder så overskuelig som mulig er det hensigten, at enhver kommunikation skal finde sted enten gennem

en portalløsning etableret af Miljø- og Fødevareministeriet (f.eks. Tast selv-service) eller gennem den digitale postløsning Offentlig Digital Post under borger.dk eller virk.dk. Det vil afhænge af den pågældende kommunikations art og indhold hvilken kommunikationskanal, der skal finde anvendelse.

I en række tilfælde vil de rationaliseringer, som Miljø- og Fødevareministeriet forventes at høste i forbindelse med digitalisering, kun kunne opnås i fuld udstrækning, hvis al kommunikation finder sted inden for den etablerede portalløsning.

Miljø- og Fødevareministeriet ønsker at automatisere store dele af sagsbehandlingen helt eller delvist og sikre en bedre, hurtigere og effektiv kommunikation med brugerne. Dette indebærer bl.a. et behov for at kommunikationen og sagsbehandlingen i videst muligt omfang foregår digitalt, f.eks. ved brug af portalløsningen Tast selv-service. Ved at fjerne manuelle rutiner og papirhåndtering frigives tid og ressourcer hos virksomheder og det offentlige. Ligeledes vil det øge mulighederne for automatisering og forenkling af de bagvedliggende forretningsprocesser.

Miljø- og Fødevareministeriet finder derfor, at det vil være hensigtsmæssigt, at det gøres obligatorisk at anvende digital kommunikation om forhold omfattet af loven eller regler fastsat i medfør af loven i videst muligt omfang.

2.10.3. Lovforslagets indhold

Den foreslåede ordning i § 20 vil medføre, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil kunne fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Miljø- og Fødevareministeriet om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør heraf eller af Den Europæiske Unions forordninger, skal foregå digitalt.

Hensigten med bestemmelsen er, at der løbende vil blive indført krav om obligatorisk digital kommunikation i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil kunne anvende bestemmelsen både på enkelte områder, efterhånden som det skønnes hensigtsmæssigt, at der indføres en samlet digital og automatiseret sagsbehandling og kommunikation eller generelt for større områder. Det er i første omgang tanken at udnytte bemyndigelsen til at gøre det obligatorisk at anvende Tast selv-service på læggekartoffelområdet og videre at gøre anvendelse af digital kommunikation obligatorisk i forbindelse med Tystoftefondens certificering og dertil knyttede opgaver som beskrevet ovenfor i afsnit 2.10.1.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 20 finder anvendelse parallelt med lov om offentlig digital post, hvorefter virksomheder og private som hovedregel er forpligtede til at have en digital postkasse til brug for modtagere af digital post fra det offentlige, herunder fra Miljø- og Fødevareministeriet.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i § 20, stk. 2, bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte digitale formater og digital signatur eller lignende. Derved bliver det muligt ved bekendtgørelse at fastsætte krav om anvendelse af bestemte it-systemer, herunder særlige portalløsninger, elektroniske formularer, skemaer og lignende, og særlige digitale formater m.v.

Ved bekendtgørelse kan der endvidere, hvor det er relevant, fastsættes bestemmelser, som skal lette overgangen til digital kommunikation. Der vil således kunne fastsættes bestemmelser om undtagelse fra kravet om digital kommunikation, f.eks. for visse gruppers vedkommende eller i tilfælde, hvor materialet på grund af sin særlige beskaffenhed ikke er egnet til digital fremsendelse.

For at gøre kommunikationen mellem borgere/virksomheder og myndigheder så overskuelig som mulig er det hensigten, at enhver kommunikation skal finde sted enten gennem en portalløsning etableret af Miljø- og Fødevarerministeriet (f.eks. Tast selv-service) eller gennem den digitale postløsning Offentlig Digital Post under borger.dk eller virk.dk. Det vil afhænge af den pågældende kommunikations art og indhold hvilken kommunikationskanal, der skal finde anvendelse.

I en række tilfælde vil de rationaliseringer, som Miljø- og Fødevarerministeriet forventes at høste i forbindelse med digitalisering, kun kunne opnås i fuld udstrækning, hvis al kommunikation finder sted inden for den etablerede portalløsning.

Det vil fremgå af bekendtgørelser, der udstedes på området, på hvilken måde kommunikationen mellem Landbrugsstyrelsen og de pågældende virksomheder eller personer fremover skal foregå.

Erhvervet og andre relevante parter vil blive inddraget i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelserne.

Efter den foreslåede bestemmelse til § 20, stk. 3, anses en digital meddelelse for at være kommet frem til adressaten, dvs. til modtageren af meddelelsen, når den er tilgængelig for denne. En hvilken som helst skriftlig kommunikation, som foretages digitalt, herunder også en afgørelse, som sendes via e-mail, via den offentlige digitale postløsning eller på anden digital vis, er omfattet af bestemmelsen. Dette svarer til, at et papirbrev anses for at være kommet frem, når det pågældende brev er lagt i adressatens fysiske postkasse.

Det er normalt uden betydning, om en afgørelse er kommet til adressatens kundskab. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Adressaten bærer således alene risikoen ved ikke at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen.

Forslaget har betydning for alle meddelelser, herunder også for om f.eks. en indberetning eller lignende kan anses for rettidig fremkommet. Fremkomsttidspunktet er normalt afgørende for, om en indberetning eller lignende til en myndighed anses for rettidig.

En meddelelse til en myndighed vil normalt være tilgængelig for myndigheden på det tidspunkt, hvor myndigheden

kan behandle eller læse meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig, uanset om afsenderen måtte betragte meddelelsen som sendt før kl. 24.00.

Lovgivningen indeholder på nogle områder krav om eller forudsætter, at dokumenter, som udarbejdes af fysiske personer, virksomheder eller andre myndigheder, skal være underskrevet.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at underskriftskravet kan opfyldes på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det i § 20, stk. 4, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i § 20, stk. 5, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan opfyldes, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil. Med den foreslåede bestemmelse sikres det, at underskriftskravet ikke udgør en unødigt barriere for digital kommunikation.

2.11. Delegation og klage

2.11.1. Gældende ret

2.11.1.1. Delegation til statslige myndigheder m.v. og bemyndigelse til at regulere klageadgang

Efter frølovens § 3, stk. 2, planteskadegørerlovens § 12, stk. 1, og driftslovens § 16, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, hvis ministeren henlægger sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet, fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at klage ikke kan indbringes for en anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Det følger af det almindelige over-/underordningsforhold, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan deleger sine beføjelser til en institution under ministeriet, f.eks. Landbrugsstyrelsen, uanset disse bestemmelser.

Bestemmelserne indebærer samtidig, at det er muligt helt eller delvist at afskære klageadgangen. Som alt overvejende hovedregel fraviges 2-instansprincippet ikke, men hensigten med bestemmelserne er at gøre det muligt at afskære klageadgang i de situationer, hvor der er principielt er mulighed for at få prøvet afgørelser i 3 instanser.

Samtidig kan ministeren regulere selve indsendelsen og behandlingen af klager. Der vil eksempelvis kunne fastsættes en frist for udnyttelse af rekursmuligheden, krav til klagens form og indhold eller regler om klagens indsendelse.

Folketingets Ombudsmand har i FOB 1997, s. 74 ff., givet udtryk for, at remonstration i tilfælde, hvor der er indgivet klage, kræver udtrykkelig hjemmel. Derfor er ministeren i

bestemmelserne endvidere bemyndiget til at fastsætte regler om remonstration, dvs. at en sag kan genoptages af den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden vil således kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Denne nye afgørelse kan også påklages til rekursinstansen.

Bestemmelserne i frølovens § 3, stk. 2, planteskadegørerlovens § 12, stk. 1, og driftslovens § 16, stk. 1, er senest udnyttet ved bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Fødevarerministeriets Klagecenter blev nedlagt den 1. februar 2017 med oprettelsen af Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. § 24, stk. 1, i lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Bestemmelserne har derfor ikke på nuværende tidspunkt noget konkret anvendelsesområde.

Efter frølovens § 3 a, planteskadegørerlovens § 12 a og driftslovens § 16 a kan afgørelser truffet i henhold til disse love eller regler udstedt i medfør heraf, hvis ikke andet er fastsat i lovene eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Der henvises til bemærkningerne nedenfor i afsnit 2.11.1.3.

Efter frølovens § 3, stk. 3, og planteskadegørerlovens § 12, stk. 2, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med vedkommende minister henlægge sine beføjelser efter loven til en anden statslig myndighed eller institution. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheder eller institutioners afgørelser, herunder om, at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens eller institutionens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Af bemærkningerne til bestemmelserne, jf. Folketingstidende 2004-05/2, tillæg A, L 122, fremgår, at baggrunden for bestemmelserne var oprettelsen af Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender ved kongelig resolution af 2. august 2004 og 9. august 2004, jf. bekendtgørelse nr. 855 af 12. august 2004 om ændringer i ministeriernes forretningsområder, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1530 af 20. december 2004, hvorved ministeriet fik tilført en række sagsområder fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. I den forbindelse blev Fødevarestyrelsen, hvorunder fødevareregionerne henhører, overført til det nye ministerium.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan således delegere sine beføjelser efter lovene til en statslig myndighed eller institution uden for ministerområdet. Hensigten med bestemmelserne er at skabe grundlag for at opnå langsigtede rationaliseringsgevinster ved f.eks. etablering af servicefællesskaber på tværs af institutioner og myndigheder.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil bevare sine beføjelser, herunder instruktionsbeføjelsen, på de områder, der uddelegeres til andre statslige myndigheder eller institutioner, da disse funktionelt vil høre under ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling.

Bestemmelserne i frølovens § 3, stk. 3, 2. pkt., og planteskadegørerlovens § 12, stk. 2, 2. pkt., indeholder i lighed med bestemmelserne i frølovens § 3, stk. 2, planteskadegørerlovens § 12, stk. 1, og driftslovens § 16, stk. 1, bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler om klageadgang i forbindelse med delegation og til at fastsætte regler om afskæring af klageadgang.

Ved kongelig resolution af 23. november 2007, jf. bekendtgørelse nr. 266 af 17. april 2008 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene, blev Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender nedlagt, og ressortansvaret for bl.a. Fødevarestyrelsen blev overført til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (det nuværende Miljø- og Fødevareministerium). Hjemlerne til uddelegering af kompetence til andre statslige myndigheder og institutioner samt kompetencen til regeludstedelse har derfor ikke på nuværende tidspunkt noget konkret anvendelsesområde.

2.11.1.2. Delegation til private juridiske personer

Efter frølovens § 3, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndige offentlig- eller privatretlige juridiske og fysiske personer til på sine vegne og på nærmere fastsatte vilkår at varetage nærmere angivne offentlige kontrol- og tilsynsfunktioner i medfør af loven.

Hensigten med bestemmelsen er at etablere hjemmel til at delegere udøvelse af offentlige kontrol- og tilsynsfunktioner til private organisationer og eventuelt enkeltpersoner inden for nærmere fastsatte rammer og på nærmere fastsatte vilkår. Det er en forudsætning for delegation, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling får fuld indsigt i den pågældendes udøvelse af de nævnte funktioner på det offentlige vegne, at dette sker efter regler fastsat af styrelsen, og at den pågældende ikke har personlig eller økonomisk fordel af resultatet af udøvelsen af disse funktioner. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 1991-92, tillæg A, L 52 som fremsat, at hvis disse forudsætninger er opfyldt, vil en delegation opfylde kravet i de EU-direktiver, der er nævnt i bemærkningerne til § 1 om, at en foranstaltning skal træffes på statens ansvar for, at den kan betegnes som offentlig.

I medfør af bestemmelsen er marksyn af præbasislæggekartofler, der er en forudsætning for godkendelsen af avlen, jf. kartoffelbekendtgørelsens § 41, stk. 2, henlagt til SEGES efter udbud. SEGES er en faglig del af erhvervsorganisationen Landbrug & Fødevarer.

Produktion af opformeringsmateriale til kartoffelproduktionen forudsætter kontrol med henblik på certificering. Kontrollen omfatter blandt andet et marksyn, som er en visuel inspektion af avlen på marken for forekomst af en række planteskadegørere og for forekomst af anden sort for at sikre at bestemmelserne i kartoffelbekendtgørelsens § 24, stk. 1, nr. 2, samt for så vidt angår skadegørere, at kartoffelbekendtgørelsens § 16, stk. 1 og 4, er opfyldt.

Den private aktør indberetter observationerne i form af marksynsrapporter til Landbrugsstyrelsen, som på grundlag heraf foretager en foreløbig klassifikation af avlen og iværk-

sætter en høring af den enkelte avler og en laboratorieundersøgelse for virusforekomst, og træffer endelig beslutning om klassifikation af avlen på grundlag heraf.

Derudover kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i overensstemmelse med tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019 bl.a. henlægge opgaver inden for certificering af planteformeringsmateriale og sortsadministration til en privat juridisk person. Ministeren kan herunder overlade til den private juridiske person dels at løse opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, dels delegere kompetence til at træffe forvaltningsafgørelser til den juridiske person.

Ministeren kan fastsætte regler om adgang til at klage over den private juridiske persons forvaltningsafgørelser, herunder om at afgørelserne ikke kan indbringes for en administrativ myndighed, og om den private juridiske persons adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage, jf. tekstanmærkningen stk. 2.

Det fremgår af anmærkningerne til tekstanmærkningen, at hensigten med bestemmelsen er at kunne henlægge opgaver omkring forvaltning af planteformeringsmateriale, herunder sortsafprøvning, til en privat juridisk person tættere på de erhverv, der efterspørger de pågældende ydelser. Der er således åbnet mulighed for, at sortsafprøvningen og de opgaver, der naturligt hænger sammen med varetagelsen heraf, kan udføres af en privat juridisk person, f.eks. en erhvervsdrivende fond, som samtidig skal være uafhængig af økonomiske og kommercielle interesser i de virksomheder, hvis materiale den private juridiske person skal afprøve.

Derudover fremgår det af anmærkningen, at Landbrugsstyrelsen den 1. juli 2015 overførte opgaver vedrørende den danske sortliste til TystofteFonden i form af afprøvningsopgaver.

Fra den 1. januar 2017 blev beføjelserne til at træffe afgørelse om optagelse af plantesorter på den danske sortliste og certificering af planteformeringsmateriale m.v. henlagt til TystofteFonden i medfør af tekstanmærkning nr. 167, stk. 1. Dette er dog sket således, at beføjelsen til at træffe afgørelse om afvisning af optagelse af en sort på sortlisten, hvis dyrkningen heraf kan medføre risiko for menneskers, dyrs eller planters sundhed eller for miljøet, udøves af direktøren for Landbrugsstyrelsen, jf. § 5, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1273 af 27. november 2017 om Landbrugsstyrelsens opgaver og beføjelser.

Som grundlag for certificeringen af planteformeringsmateriale foretages kontrol af marker, hvor der sker opformering af frø og sædekorn samt prøvetagning af de færdige partier. Disse kontrolopgaver har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed. Officiel prøvetagning af frø konkurrenceudsættes, og væsentlige dele af denne kontrol varetages derfor af andre private aktører. Området blev senest konkurrenceudsat i november 2011 for 4 år med efterfølgende forlængelse indtil november 2017. TystofteFonden forlængede i november 2017 kontrakten med Baltic Control Certification A/S.

Den egentlige forvaltningsvirksomhed, der er omfattet af delegationen, er ifølge tekstanmærkningerne til tekstanmærkning nr. 167 omfattet af de samme lovbestemmelser og principper, som Landbrugsstyrelsen selv var omfattet af, da styrelsen varetog denne virksomhed, dvs. forvaltningsloven, offentlighedsloven, miljøoplysningsloven, ombudsmandsloven, arkivloven og almindelige forvaltningsretlige principper.

Endelige fremgår det af anmærkningerne til tekstanmærkningen, at denne vil være gældende, indtil der gennemføres en ændring af relevant lovgivning.

Landbrugsstyrelsen fører tilsyn med, at TystofteFonden opfylder kravene til sortsafprøvning som beskrevet i Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortliste over landbrugsplanter samt de til enhver tid gældende regler og praksis på området. Endvidere føres der et årligt tilsyn med alle aspekter af certificeringen af frø og sædekorn. Tilsynet omfatter forvaltningsregler, faglige regler og fondens almindelige funktion. Fonden skal efter anmodning udlevere alle oplysninger om fondens aktiviteter, som Landbrugsstyrelsen finder relevante for tilsynet.

2.11.1.3. Indbringelse af klager for Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Efter frølovens § 3 a, stk. 1, planteskadegørerlovens § 12 a, stk. 1, og driftslovens § 16 a, stk. 1, kan afgørelser truffet i henhold til lovene eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i lovene eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i klagenævnsløven.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet er inddelt i ni afdelinger. Afdelingen omhandlet i klagenævnsløvens § 3, stk. 1, nr. 4, er sammensat af 1 formand, 2 medlemmer, der er udpeget af landsretterne, og 2 særligt sagkyndige i jordbrugsforhold. Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen i klagenævnsløvens § 3, stk. 1, nr. 4, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 44 som fremsat, side 36, skal disse særlige sagkyndige have viden inden for bl.a. planteavl.

Det fremgår endvidere af frølovens § 3 a, stk. 1, planteskadegørerlovens § 12 a, stk. 1, og driftslovens § 16 a, stk. 1, at nævnets afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Bestemmelsen indebærer, at afgørelserne, hvis de er truffet af en styrelse under Miljø- og Fødevarerministeriet eller en privat juridisk person efter delegation, ikke kan indbringes for ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling.

Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal efter frølovens § 3 a, stk. 2, planteskadegørerlovens § 12 a, stk. 2, og driftslovens § 16 a, stk. 2, indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Ifølge bemærkningerne til klagenævnsløven, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 44 som fremsat, side 27, så indebærer kravet om, at en klage skal indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørel-

sen, ved anvendelse af digital selvbetjening, en pligt for den myndighed, hvis afgørelse, der er påklaget, til at overveje, om der er grundlag for at genoptage sagen og dermed også en retlig mulighed for – men normalt ikke en pligt til – at genoptage sagen til fuld realitetsbehandling (remonstrationsadgang i forbindelse med indgivelse af klage). Det fremgår endvidere, at reglen også gælder for de afgørelser, der er truffet af private i henhold til delegation, medmindre der er fastsat særlige regler for klageadgangen ved bekendtgørelse i medfør af særlovene.

Efter klagenævnslovens § 21 skal indgivelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med nævnet ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Nævnet afviser som udgangspunkt en klage, der ikke indgives ved digital selvbetjening.

Myndigheden skal efter frølovens § 3 a, stk. 2, 2. pkt., planteskadegørerlovens § 12 a, stk. 2, 2. pkt., og driftslovens § 16 a, stk. 2, 2. pkt., hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. I nogle tilfælde har førsteinstansen dog behov for længere tid, f.eks. hvis klagepunkterne vedrører komplicerede forhold. Endvidere kan førsteinstansen have behov for længere tid til at undersøge, om der er grundlag for at genoptage sagen.

Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter, jf. frølovens § 3 a, stk. 2, 3. pkt., planteskadegørerlovens § 12 a, stk. 2, 3. pkt., og driftslovens § 16 a, stk. 2, 3. pkt.

Efter § 7 i bekendtgørelse nr. 131 af 30. januar 2017 om forretningsorden for Miljø- og Fødevareklagenævnet (herefter klagenævnsbekendtgørelsen) skal klage til nævnet indbringes inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Spørgsmålet om klagers opsættende virkning reguleres ikke i frøloven, planteskadegørerloven eller driftsloven, men følger af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage har således som udgangspunkt ikke opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og Miljø- og Fødevareklagenævnet kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Der opkræves ikke gebyr for indbringelse af afgørelser truffet efter frøloven, planteskadegørerloven og driftsloven for Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. klagenævnslovens § 19, nr. 5.

Efter klagenævnsbekendtgørelsens § 15 offentliggør nævnet løbende dets afgørelser og redegør herunder særskilt for nævnets principielle afgørelser. Offentliggørelsen finder sted på Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelsesportal mfknafoerelser.dk.

2.11.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

Som Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg er blevet orienteret om ved brev af 24. oktober 2019, er Miljø- og Fødevareministeriet blevet opmærksom på juridiske problemstillinger i forhold til konstruktionen for TystofteFonden og dens praksis med at opkræve betaling for afprøvningsvirksomhed med en prisliste, hvorfor reglerne for TystofteFonden er taget ud af nærværende lovforslag.

Som konsekvens heraf vil tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019 om ministerens adgang til bl.a. at henlægge opgaver inden for certificering af planteformeringsmateriale og sortsadministration til en privat juridisk person, herunder overlade til den private juridiske person at løse opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, dels delegere kompetence til at træffe forvaltningsafgørelser til den juridiske person, ikke blive indarbejdet i nærværende lovforslag.

For så vidt angår den opgaveløsning, der er tillagt private juridiske personer på læggekartoffelområdet uden en tidsmæssig begrænsning, er det Miljø- og Fødevareministeriets opfattelse, at adgangen til at henlægge sådanne opgaver til private juridiske personer bør videreføres.

Delegation af afgørelseskompetence til private, herunder virksomheder og fonde, kræver udtrykkelig lovhjemmel, jf. f.eks. Folketingets Ombudsmands udtalelse i FOB 1985.116 vedrørende delegation til private brancheorganisationer. Det fremgår af udtalelsen, at ”det er almindeligt antaget, at overførsel af offentligtretlige kompetencer til enkeltpersoner eller organisationer forudsætter særlig lovhjemmel”. Det fremgår endvidere, at ”såfremt egentlig delegering af beføjelser til brancheorganisationer bliver aktuel, forudsætter dette efter dansk forvaltningsret og -praksis, at der er tale om klart definerede opgaver, at landbrugsministeriet kan instruere de pågældende organisationer, og at der er rekursmulighed over for ministeren”.

Folketingets Ombudsmand udtalte i FOB 2013-9, at delegation til private af afgørelseskompetence – både i forhold til endelige afgørelse samt beslutninger, der træffes undervejs i sagen, og som har karakter af afgørelser – forudsætter lovhjemmel. Der gælder til gengæld intet krav om lovhjemmel, når det drejer sig om inddragelse af private i forberedelsen af afgørelsessager. I sagen blev der opstillet fire centrale krav, der vil skulle opfyldes for, at der kan ske delegation til private. Det drejer sig om følgende

- 1) den private aktør må have den fornødne faglige ekspertise,
- 2) de sagsskridt, den private aktør skal tage, må leve op til de saglige og retssikkerhedsmæssige krav, der stilles til den offentlige forvaltning,
- 3) delegationen skal ske på en måde, der sikrer, at der ikke sker risiko for tab af rettigheder for den private part i sagen, og
- 4) den delegerende myndighed må – både formelt og reelt – stå inden for den afgørelse, der bliver truffet.

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at det er hensigtsmæssigt, at der skabes sikkerhed om hjemmelsgrundlaget

for delegation inden for lovens område, herunder også tidsbegrænset delegation af opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, og bibeholde den remonstrationsadgang, som fremgår af driftslovens § 16, frølovens § 3 og planteskadegørerlovens § 12.

Det er samtidig Miljø- og Fødevarerministeriets opfattelse, at tidsbegrænset delegation i øvrigt af opgaver af begrænset omfang som har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed kan ske i overensstemmelse med FOB 2013-9 og de forvaltningsretlige grundsætninger i øvrigt.

Udøvelse af faktisk forvaltningsvirksomhed stiller på den ene side krav om overholdelse af visse grundlæggende forvaltningsretlige krav, idet denne faktiske forvaltningsvirksomhed danner grundlag for senere forvaltningsafgørelser. På den anden side bør udførelsen af de omhandlede opgaver ikke underlægges forvaltningsretlige krav i et omfang, der påfører de private juridiske personer en uforholdsmæssig administrativ merbelastning. På denne baggrund finder Miljø- og Fødevarerministeriet, at kun visse bestemmelser i forvaltningsloven bør finde anvendelse ved private juridiske personers udførelse af faktisk forvaltningsvirksomhed i form af løsning af opgaver henlagt til dem i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 22, stk. 1.

Det er endvidere Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at de private juridiske personers virksomhed efter omstændighederne kan være omfattet af § 1, stk. 2, i lov om aktindsigt i miljøoplysninger (miljøoplysningsloven), jf. bekendtgørelse nr. 980 af 16. august 2017 af lov om aktindsigt i miljøoplysninger. Ifølge denne bestemmelse gælder loven for organer, herunder fysiske og juridiske personer, der har offentligt ansvar for eller udøver offentlige funktioner eller tjenesteydelser i relation til miljøet, og som er underlagt offentlig kontrol. Miljøoplysningsloven vil dermed efter omstændighederne kunne finde anvendelse på miljøoplysninger vedrørende opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, jf. den foreslåede bestemmelse i § 22, stk. 1.

Såfremt selskaber, institutioner, foreninger m.v. ved lov eller administrativt helt eller delvis inddrages under de regler og principper, der gælder for den offentlige forvaltning, kan Ombudsmanden bestemme, at de pågældende organer i samme omfang som den offentlige forvaltning skal være omfattet af Ombudsmandens virksomhed, jf. § 7, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013 af lov om Folketings Ombudsmand. Under hensyn til Ombudsmandens hidtidige praksis vedrørende sådanne organer kan det formentlig forventes, at Ombudsmanden vil bestemme, at de i lovforslaget nævnte private juridiske personer vil være omfattet af Ombudsmandens virksomhed.

Angående klageadgang er det Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at den nuværende ordning om klageadgang til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår afgørelser på lovens område bør fortsættes.

Endvidere er det Miljø- og Fødevarerministeriets opfattelse, at adgangen til at indbringe afgørelser for Miljø- og Fødevarerklagenævnet bør udvides til også at omfatte afgørelser truffet i henhold til direkte anvendelige bestemmelser i Den

Europæiske Unions forordninger, da det følger af f.eks. kontrolforordningens artikel 7, at afgørelser, der træffes af de kompetente myndigheder i henhold til visse af kontrolforordningens bestemmelser, er omfattet af fysiske eller juridiske personers ret til at klage i overensstemmelse med national ret.

Samtidig finder Miljø- og Fødevarerministeriet, at spørgsmålet om klagers opsættende virkning fortsat ikke bør reguleres i loven men vil som udgangspunkt fortsat følge af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage har således som udgangspunkt ikke opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

2.11.3. Den foreslåede ordning

2.11.3.1. Delegation til statslige myndigheder m.v. og bemyndigelse til at regulere klageadgang

Med den foreslåede bestemmelse i § 21 vil ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling ved henlæggelse af sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet få bemyndigelse til at fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren foreslås bemyndiget til at fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Videre foreslås det, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med vedkommende minister kan henlægge sine beføjelser efter loven til en anden statslig myndighed eller institution og i den forbindelse kan ministeren fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens eller institutionens afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren foreslås endvidere bemyndiget til at fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Med den foreslåede bestemmelse videreføres gældende ret suppleret med bemyndigelsen til ministeren i sidste pkt., således at ministeren kan fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

2.11.3.2. Delegation til private juridiske personer

Det foreslås i § 22, stk. 1, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan henlægge løsning af visse opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, som følger af regler fastsat i medfør af §§ 5 og 15 om sagsbehandlingskridt i forbindelse med kontrol og prøvetagning på læggekartoffelområdet til private juridiske personer. Den private juridiske person er undergivet ministerens instruk-

tion og tilsyn med hensyn til alle opgaver, som er henlagt efter denne bestemmelse.

Det er hensigten med den foreslåede bestemmelse, at ministeren fortsat vil kunne henlægge visse opgaver i forbindelse med kontrol og prøvetagning på læggekartoffelområdet til en privat juridisk person, således at den nuværende delegering af opgaven efter offentligt udbud kan fortsættes uden en tidsmæssig begrænsning.

Ministerens vil kunne udøve sin tilsynsbeføjelse efter almindelige forvaltningsretlige regler samt have instruktionsbeføjelser over for den private juridiske person i de sager, som henlægges efter den foreslåede bestemmelse.

Det foreslås endvidere i § 22, stk. 2, at hvis ministeren efter stk. 1 henlægger løsning af visse opgaver til private juridiske personer, gælder forvaltningslovens § 3, § 4, stk. 1, § 6 og § 27 for disse private juridiske personer i forbindelse med løsningen af de tillagte opgaver.

Forvaltningslovens § 3, § 4, stk. 1, og § 6 indeholder bestemmelser om inhabilitet for personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, medens forvaltningslovens § 27 omhandler sådanne personers tavshedspligt.

Den behandling af personoplysninger, som foretages i forbindelse med private juridiske personers udførelse af faktisk forvaltningsvirksomhed, vil i det hele være omfattet af de gældende databeskyttelsesretlige regler, dvs. Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse), EU-Tidende 2016, nr. L 119, s. 1 (databeskyttelsesforordningen), og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, fastlægger forudsætningerne for lovlig behandling af personoplysninger. Ifølge artikel 6, stk. 1, litra e, er behandling af personoplysninger lovlig, hvis behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Når ministeren henlægger sine beføjelser til andre, må denne henlæggelse i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, betragtes som hjemmel til behandling af personoplysninger for den, som får beføjelsen tillagt. De konkrete omstændigheder omkring hvert enkelt tilfælde af henlagte beføjelser vil i øvrigt være afgørende for anvendelsen af de øvrige databeskyttelsesretlige regler, herunder fastlæggelsen af hvem der er dataansvarlig, og hvem der efter omstændighederne er databehandler.

2.11.3.3. Indbringelse af klager for Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Den foreslåede bestemmelse i § 23 vil medføre, at afgørelser truffet i henhold til loven eller regler udstedt i medfør heraf eller i henhold til direkte anvendelige bestemmelser i Den Europæiske Unions retsakter, hvis ikke andet er fastsat i regler udstedt i medfør af §§ 21, kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den afdeling, der er nævnt i § 3, stk. 1, nr. 4, i klagenævnsløven, og dermed ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Endvidere foreslås det, at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet som hidtil skal indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21 i klagenævnsløven. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen skal videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af gældende ret for så vidt angår adgangen til at indbringe klage over afgørelser truffet i henhold til lovene eller regler udstedt i medfør heraf for Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Muligheden for at indbringe afgørelser for Miljø- og Fødevarerklagenævnet foreslås dog udvidet til også at omfatte afgørelser truffet i henhold til direkte anvendelige bestemmelser i Den Europæiske Unions retsakter i overensstemmelse med f.eks. kontrolforordningens artikel 7, hvorefter afgørelser, der træffes af de kompetente myndigheder i henhold til kontrolforordningens artikel 55, artikel 66, stk. 3 og 6, artikel 67, artikel 137, stk. 3, litra b, og artikel 138, stk. 1 og 2, vedrørende fysiske eller juridiske personer, er omfattet af sådanne personers ret til at klage i overensstemmelse med national ret.

Den foreslåede bestemmelse i § 23 indebærer dermed, at de afgørelser, som træffes i henhold til plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen med tilhørende gennemførelsesbestemmelser, som hovedregel kan påklages til nævnet.

Det fremgår af kontrolforordningens artikel 7, 2. pkt., at retten til klage ikke berører de kompetente myndigheders forpligtelse til straks at gribe ind for at eliminere eller begrænse risiciene for bl.a. planters sundhed i overensstemmelse med kontrolforordningen og plantesundhedsforordningen.

For så vidt angår gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevarerklagenævnet, bemærkes det, at den hidtidige retstilstand foreslås videreført med bestemmelsen i § 27, således at et sådant gebyr ikke opkræves.

2.12. Straf m.v.

2.12.1. Gældende ret

2.12.1.1. Straf

Efter frølovens § 4, stk. 1, kan overtrædelser af bestemmelser med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af loven, truffet i medfør af frølovens § 1, stk. 1, straffes med bøde. Endvidere kan overtrædelse af bestemmelser om fravigelse af Den Europæiske Unions direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af loven, truffet efter § 1, stk. 2, straffes med bøde, § 4, stk. 1. Endelig kan undladelse af at afgive oplysninger, der er nødvendige for kontrollen med overholdelse af de fastsatte bestemmelser, eller af at yde fornøden bistand ved gennemførelse af kontrol, jf. frølovens § 2, stk. 2, efter frølovens § 4, stk. 1, straffes med bøde.

Efter frølovens § 4, stk. 2, kan der i forskrifter efter lovens § 1 fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne samt for overtrædelse af bestemmelser i Det Europæiske Fællesskabs forordninger og beslutninger om forhold, der er omfattet af frøloven.

Bemyndigelsen i § 4, stk. 2, er f.eks. udnyttet ved sædekornsbekendtgørelsens § 54, hvorefter salg af restpartier af sædekorn, der ikke er blevet godkendt ved kontroldyrkning, straffes med bøde for overtrædelse af sædekornsbekendtgørelsens § 24.

Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes efter planteskadegørerlovens § 13, stk. 1, med bøde den, der giver urigtige oplysninger eller undlader at give oplysninger efter lovens § 5, nr. 2. Efter planteskadegørerlovens § 13, stk. 2, straffes undladelse af at yde fornøden bistand ved gennemførelse af tilsyn efter loven, jf. planteskadegørerlovens § 4, stk. 2, med bøde.

Endelig kan der i bestemmelser, der fastsættes efter planteskadegørerloven, fastsættes straf af bøde for den, der overtræder forskrifter i bestemmelserne og den, der underlader at efterkomme forbud og påbud, der meddeles efter bestemmelserne, jf. planteskadegørerlovens § 13, stk. 3.

Bemyndigelsen i planteskadegørerlovens § 13, stk. 3, er udnyttet ved planteskadegørerbekendtgørelsens § 12, hvorefter f.eks. overtrædelse af forbuddet i planteskadegørerbekendtgørelsens § 3 mod fordeling eller på anden måde overdragelse af planteskadegørere nævnt i planteskadegørerbekendtgørelsens bilag 1 straffes med bøde.

Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning straffes efter driftslovens § 18, stk. 1, nr. 2, med bøde den, der overtræder forbud eller undlader at efterkomme et påbud meddelt i henhold til driftslovens § 14.

Efter driftslovens § 18, stk. 2, kan der fastsætte straf af bøde i regler, der fastsættes i medfør af loven for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

Bemyndigelsen i driftslovens § 18, stk. 2, er udnyttet ved flyvehavrebekendtgørelsen § 7, hvorefter overtrædelse af bekendtgørelsens § 1 om ejers og brugers pligt til at holde

alle dyrkede og udyrkede arealer fri af flyvehavre, straffes med bøde.

I bødeudmålingen indgår overtrædelsens omfang samt de sparede omkostninger ved den sparede bekæmpelse, herunder lugning og sprøjtning, jf. TfL2001. 207V. Efter fund af flyvehavre på et areal på 10,6 ha rejstes tiltale med påstand om en bøde på 5.500 kr. Bøden var beregnet på grundlag af et notat fra Plantedirektoratet, der tog udgangspunkt i et beløb på 600 kr. pr. ha svarende til omkostningerne ved en fuldstændig bekæmpelse af flyvehavre for arealer med flere kolonier/udbredt forekomst af flyvehavre. Da tiltalte uden held havde forsøgt bekæmpelse, blev der fradraget 200 kr. pr. ha for kemisk bekæmpelse med godkendt middel og 50 kr. pr. ha for lugning. Landsretten stadfæstede byrettens dom, hvorefter der ikke var grundlag for at tilsidesætte Plantedirektoratets bødeberegning, idet der herved var taget højde for de bekæmpelsesforanstaltninger, som tiltalte havde udført.

Den beskrevne bødeberegning ligger til grund for den bødeberegning, der anvendes i forbindelse med Landbrugsstyrelsens meddelelse af administrative bødeforelæg efter driftslovens § 19. Der henvises til bemærkningerne i afsnit 2.12.3.2.12 og bemærkningerne til lovforslagets § 25.

Efter driftslovens § 18, stk. 3, frølovens § 4, stk. 3, og planteskadegørerlovens § 13, stk. 4, kan der pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Efter straffelovens § 26, stk. 1, omfatter bestemmelser om strafansvar for selskaber m.v., medmindre andet er bestemt, enhver juridisk person, herunder aktie-, anparts- og andels-selskaber, interessentskaber, foreninger, fonde, boer, kommuner og statslige myndigheder. Endvidere omfatter strafansvaret efter straffelovens § 26, stk. 2, enkeltmandsvirksomheder, for så vidt disse navnlig under hensyn til deres størrelse og organisation kan sidestilles med de i stk. 1 nævnte selskaber.

2.12.1.2. Administrative bødeforelæg

Efter frølovens § 5, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling ved overtrædelse af bestemmelser fastsat efter lovens § 1 under overholdelse af bestemmelserne i retsplejelovens regler om indholdet af anklageskrifter i politisager tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, hvis den, der har begået overtrædelsen, erkender sig skyldig og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde. Hvis bøden betales i rette tid, eller bliver den efter stedfunden vedtagelse inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning, jf. § 5, stk. 2.

Efter planteskadegørerlovens § 13, stk. 5, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, hvis en overtrædelse af bestemmelser fastsat efter loven skønnes ikke at ville medføre højere straf end bøde, tilkendegive at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning. Det er en betingelse herfor, at den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet

frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde. Bestemmelserne i retsplejelovens § 895 – nu retsplejelovens § 834, stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 2, om krav til indholdet af et anklageskrift – finder tilsvarende anvendelse for så vidt angår den i stk. 5 nævnte tilkendegivelse, jf. § 13, stk. 6. Hvis bøden betales i rette tid, eller bliver den efter vedtagelsen inddrevet eller afsonet, bortfalder den videre forfølgning, jf. § 13, stk. 7.

Efter driftslovens § 19, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, hvis en overtrædelse af regler i loven eller af regler udstedt i medfør af loven skønnes ikke at ville medføre højere straf end bøde, tilkendegive at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde. Med hensyn til den i stk. 1, nævnte tilkendegivelse finder retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, tilsvarende anvendelse, jf. driftslovens § 19, stk. 2. Det fremgår af driftslovens § 19, stk. 3, at hvis bøde betales i rette tid, eller bliver den efter stedfunden vedtagelse inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning.

Det er en forudsætning for anvendelse af administrative bødeforelæg efter ovennævnte regler, at sagen er klar såvel med hensyn til overtrædelsens indhold, som med hensyn til de retsregler, der er overtrådt. Det er som anført i bestemmelserne ligeledes en forudsætning, at den pågældende erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist at betale en nærmere angivet bøde, dvs. er indforstået med, at sagen kan afgøres med et bødeforelæg. Den pågældende kan ved at nægte sig skyldig eller ved at undlade at betale bøden få prøvet sagen ved domstolene.

Der er herudover en forudsætning for anvendelse af administrative bødeforelæg, at bødeniveauet for overtrædelsen er i overensstemmelse med retspraksis.

Det følger af § 11 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, jf. lovbekendtgørelse nr. 29 af 12. januar 2015 med senere ændringer, at vedtagne bøder kan inddrives ved udpantning.

2.12.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

Miljø- og Fødevareministeriet finder, at de eksisterende bestemmelser i planteskadegørerloven, frøloven og driftsloven, som giver ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling mulighed for at kunne fastsætte bestemmelser om straf af bøder for overtrædelser af regler fastsat i medfør disse love, bør videreføres.

Da Danmark er forpligtet til at fastsætte bestemmelser om sanktioner for overtrædelser af plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen, vurderer Miljø- og Fødevareministeriet, at det vil være hensigtsmæssigt, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling får mulighed for at fastsætte sådanne regler ved bekendtgørelse.

For så vidt angår anvendelsen af administrative bødeforelæg, er det Miljø- og Fødevareministeriets opfattelse, at vedtagelse af et sådant ofte opfattes som en mere enkel og mindre belastende afgørelsesform end en indenretlig afgørelse, der involverer såvel politi som retsvæsen. Anvendelse af administrative bødeforelæg indebærer en aflastning af domstolene og tillige en hurtigere afgørelse af den enkelte sag. Det er på den baggrund ministeriets vurdering, at det er hensigtsmæssigt, at landbrugere og virksomheder i relativt ukomplicerede sager fortsat kan vælge at vedtage et administrativt bødeforelæg eller få sin sag afgjort ved domstolene.

Miljø- og Fødevareministeriet finder derfor, at det fortsat bør være muligt at udstede administrative bødeforelæg i visse sager om overtrædelser af denne lov, regler fastsat i medfør af denne lov og regler i den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov, jf. lovfor slagets § 1.

2.12.3. Den foreslåede ordning

2.12.3.1. Straf

Det foreslås i § 24, stk. 1, nr. 1, at den, der overtræder beslutninger truffet efter den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 1, 1, pkt., med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af denne lov, kan straffes med bøde.

Den foreslåede bestemmelse angår overtrædelse af beslutninger med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver og beslutninger om produktion af og handel med planter og er en videreførelse af gældende ret.

Det foreslås endvidere i § 24, stk. 1, nr. 2, at den, der undlader at efterkomme beslutninger truffet efter Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af loven, jf. den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 1, 2. pkt., kan straffes med bøde.

Herudover foreslås det i § 24, stk. 1, nr. 3, at den, der overtræder vilkår i afgørelser meddelt efter § 16, stk. 1, kan straffes med bøde.

Den foreslåede bestemmelse vedrører muligheden for at straffe overtrædelse af vilkår i afgørelser, som træffes i medfør af § 16, stk. 1, om f.eks. tilladelser efter plantesundhedsforordningens artikel 8.

Der henvises til bemærkningerne til § 24, stk. 1, nr. 3.

Det foreslås i § 24, stk. 1, nr. 4, at den, der overtræder et forbud meddelt efter § 16, stk. 1, kan straffes med bøde. Det foreslås endvidere i § 24, stk. 1, nr. 5, at den, der undlader at efterkomme påbud meddelt efter § 16, stk. 1, kan straffes med bøde.

Med de foreslåede bestemmelser videreføres gældende ret.

Det foreslås i § 24, stk. 1, nr. 6, at den, der undlader at afgive oplysninger eller undlader at stille bistand til rådighed efter § 17, stk. 1 og 2, kan straffes med bøde.

Med den foreslåede bestemmelse videreføres gældende ret.

Det foreslås i § 24, stk. 2, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i regler, som udstedes i medfør af ministerens øvrige bemyndigelser i loven.

Ministeren vil således f.eks. kunne fastsætte bestemmelser om straf for manglende bekæmpelse af flyvehavre efter regler fastsat i medfør af den foreslåede bemyndigelse i lovforslagets § 12.

Den foreslåede bestemmelse i § 24, stk. 2, er en videreførelse af gældende ret.

Det foreslås i § 24, stk. 3, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser fastsat af Den Europæiske Union om forhold, der er omfattet af loven.

Den foreslåede bestemmelse er en forudsætning for at sikre håndhævelsen af bestemmelserne på området, herunder den håndhævelse af EU-forskrifterne, som Danmark som medlemsland er forpligtet til at sikre.

Bestemmelsen giver mulighed for, at der kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen med tilhørende gennemførelsesbestemmelser.

Der henvises til bemærkningerne til § 24, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse i § 24, stk. 4, vil medføre, at selskaber m.v. (juridiske personer) kan pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelser.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af gældende ret.

2.12.3.2. Vejledende bødeniveauer for de enkelte kategorier af visse strafbare forhold

For så vidt angår udmålingen af bøder efter den foreslåede bestemmelse i § 24 finder de almindelige strafudmålingsprincipper i straffelovens kapitel 10 anvendelse. Ved udmåling af bøder vil der således blive lagt vægt på lovovertrædelsens grovhed og på oplysninger om gerningsmanden, jf. straffelovens § 80, stk. 1.

I forbindelse med udmålingen af bøder skal der endvidere tages hensyn til kontrolforordningens artikel 139, stk. 2, hvorefter de økonomiske sanktioner for overtrædelse af forordningen og de regler, der er omhandlet i forordningens artikel 1, stk. 2, begået ved svigagtig eller vildledende adfærd, skal afspejle den økonomiske fordel for den pågældende operatør eller efter omstændighederne en procentdel af operatørens omsætning. Beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere fremgår af kontrolforordningens artikel 1, stk. 2, litra g.

Plantesundhed er meget vigtigt for planteproduktionen, skove, naturområder og beplantede områder, naturlige økosystemer, økosystemtjenester og biodiversiteten.

Plantesundhed er derfor et væsentligt samfundsanliggende, og det er af stor vigtighed, at overtrædelser af plantesundhedslovgivningen bliver sanktioneret konsekvent og følgelig for virksomhederne. Det er af stor betydning for sank-

tionernes effektivitet, at incitamentet til at overtræde bestemmelserne i lovgivningen reduceres.

Der findes kun i meget begrænset omfang fast retspraksis for bøder på planteproduktions- og plantesundhedsområdet. I det følgende fastsættes et vejledende bødeniveau for visse overtrædelse af de bestemmelser, som ministeren i § 25 foreslås bemyndiget til at udstede administrative bødeforelæg for.

Sager om overtrædelse af regler inden for lovens anvendelsesområde, der er beskrevet i § 1, og som er omfattet af de nedenfor nævnte bødekategorier, er meget forskellige. I den ene ende af skalaen ligger de mere formelle overtrædelser, f.eks. manglende registrering af professionelle operatører efter plantesundhedsforordningens artikel 65, og i den anden ende af skalaen de overtrædelser, som medfører fare for plantesundheden, f.eks. frigivelse af en prioriteret EU-karantæneskadegører på Unionens område i strid med forbuddet i plantesundhedsforordningens artikel 5.

Bødefastsættelsen skal afspejle karakteren af overtrædelserne, beskyttelseshensynet bag de overtrådte bestemmelser, risikoen for planternes sundhed, risikoen for plantesundheden generelt og den eventuelle økonomiske gevinst eller besparelse, der er opnået som følge af overtrædelserne.

Gennemgangen af de nedenfor nævnte kategorier af strafbare forhold er ikke udtømmende, hvilket vil sige, at ikke alle typer af overtrædelser er beskrevet. Ved fastsættelse af vejledende bødestørrelser for de overtrædelser, der ikke er omfattet af kategorierne af strafbare forhold, bør den pågældende overtrædelse vurderes i forhold til de ovenfor nævnte principper for bødefastsættelsen.

Gennemgangen omfatter som udgangspunkt sager, hvor overtrædelsen er begået én gang, og hvor den pågældende ikke tidligere er straffet for en tilsvarende overtrædelse. Niveauet bør skærpes efter generelle principper, såfremt der er tale om gentagne overtrædelser af den samme bedømmelse til samtidig pådømmelse, og/eller såfremt den pågældende tidligere er straffet for lignende overtrædelser.

Der er ved fastlæggelsen af de vejledende bødeniveauer nedenfor taget udgangspunkt i de vejledende bødeniveauer, der er fastsat ved overtrædelser af fødevarerlovlovgivningen, som beskrevet i bemærkningerne til forslag til lov om ændring af lov om fødevarer, lov om næringsbrev til fødevarerbutikker og lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v., jf. Folketingstidende 2006-07/1, tillæg A, lovforslag nr. L 28, afsnit 2.4.4.2.

Herudover fremgår de overtrædelser, hvor der allerede i dag er fastlagt et bødeniveau, som anvendes i forbindelse med de administrative bødeforelæg, som udstedes i medfør af frølovens § 5, stk. 1, planteskadegørerlovens § 13, stk. 5, og driftslovens § 19, stk. 1, som foreslås videreført ved den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 25, som beskrevet nedenfor i afsnit 2.12.3.2.

Det bemærkes, at bødestraffen, uanset de ovenfor angivne retningslinjer for bøderne fastsættelse, fortsat vil bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af sagens omstændigheder, og det angivne bødeniveau vil kunne

fraviges i både op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder, jf. de ovenfor omtalte almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

2.12.3.2.1. *Forbud mod indslæbning, flytning, opbevaring, opformering og frigivelse af EU-karantæneskadegørere*

Der har ikke tidligere eksisteret en fast bødepraksis for disse overtrædelser. Ved vurderingen af hvilket bødeniveau, der bør gælde fremover, er grovheden af overtrædelser vurderet i forhold til dels grovheden og bødestørrelsen for de overtrædelser, som i øvrigt er behandlet i lovforslaget, og de vejledende bødeniveauer, der anvendes inden for fødevarerlovgivningen på beslægtede områder om fare for folkesundheden.

Efter artikel 5, stk. 1, må en EU-karantæneskadegørere ikke indslæbes, flyttes inden for eller opbevares, opformeres eller frigives på Unionens område.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 40, stk. 1, må visse planter, planteprodukter og andre objekter ikke indføres på Unionens område, hvis de stammer fra visse tredjelandslande eller områder i tredjelandslande. Forbuddet omfatter planter, planteprodukter eller andre objekter på EU-kommissionens liste over planter, planteprodukter eller andre objekter, der har oprindelse i eller afsendes fra et tredjelandsland, og som udgør en uacceptabel skadegørerrisiko, fordi de formodes at være vært for EU-karantæneskadegørere, og hvor skadegørerrisikoen ikke kan reduceres til et acceptabelt niveau.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 42, stk. 2, må højrisikoplanter, -planteprodukter og andre -objekter, der er omfattet af EU-Kommissionens liste over midlertidige højrisikoplanter, -planteprodukter og andre -objekter, ikke indføres på Unionens område fra de oprindelseslande, grupper af oprindelseslande og specifikke områder i oprindelsestredjelandslande, som listen finder anvendelse på.

Formålet med bestemmelserne er at sikre, at der ikke introduceres og spredes skadegørere i Unionen, som hidtil ikke er forekommet på Unionens område, idet sådanne skadegørere kan have alvorlige økonomiske, miljømæssige eller sociale konsekvenser for Unionens område som helhed. Bestemmelserne er således helt centrale for plantesundhedssikkerheden og er et meget vigtigt element i sikringen af hensynene bag plantesundhedsreguleringen i EU og på globalt plan i IPPC-konventionen.

Overtrædelser af bestemmelserne vedrørende EU-karantæneskadegørere er selvsagt alvorlige og kan i værste fald få meget store konsekvenser, særligt hvis der er tale om en prioriteret EU-karantæneskadegørere, som fremgår af EU-listen over prioriterede skadegørere, jf. plantesundhedsforordningens artikel 6. Det er derfor helt afgørende, at sanktionen for overtrædelse af disse regler er mærkbar og har præventiv virkning.

På den baggrund bør normalbødestørrelsen i sådanne tilfælde fastsættes i størrelsesordenen 40.000 kr. i lighed med salg m.v. af sundhedsskadelige fødevarer.

I forhold til overtrædelse af bestemmelserne vedr. EU-karantæneskadegørere er der specielt i tilfælde, hvor der er tale om prioriterede EU-karantæneskadegørere, og der er nærliggende risiko for, at der sker spredning med alvorlige økonomiske, miljømæssige eller sociale konsekvenser for hele Unionen til følge, særlig grund til at overveje politianmeldelse af den ansvarlige virksomhed, ligesom der er grund til at overveje, om der skal nedlægges særskilt påstand om konfiskation efter straffelovens § 75.

I de tilfælde, hvor et forhold udgør såvel en overtrædelse af plantesundhedsforordningens artikel 5, artikel 40 eller artikel 42, stk. 2, som overtrædelse af andre regler, skal bødestørrelsen for overtrædelse af artikel 5 og artikel 40 anvendes.

2.12.3.2.2. *Forbud mod flytning af beskyttet zone-karantæneskadegørere*

Efter plantesundhedsforordningens artikel 32, stk. 1, kan Kommissionen anerkende en medlemsstats område eller en del heraf som beskyttet zone for karantæneskadegørere, som forekommer på Unionens område, men ikke forekommer på den pågældende medlemsstats område eller dele heraf.

En beskyttet zone-karantæneskadegørere må ikke introduceres i, flyttes inden for eller opbevares, opformeres eller frigives i den pågældende beskyttede zone, jf. plantesundhedsforordningens artikel 32, stk. 2.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 33, stk. 2, må planter, planteprodukter eller andre objekter med oprindelse i et afgrænset område, som er etableret i en beskyttet zone for den pågældende beskyttede zone-karantæneskadegørere, ikke flyttes fra dette afgrænsede område til den resterende del af den beskyttede zone eller til en anden beskyttet zone, der er etableret for denne beskyttede zone-karantæneskadegørere.

Visse planter, planteprodukter og andre objekter, som stammer fra tredjelandslande eller har deres oprindelse inden for Unionens område må ikke indføres i visse beskyttede zoner, jf. plantesundhedsforordningens artikel 53, hvis de er opført på EU-Kommissionens liste.

Overtrædelse af plantesundhedsforordningens bestemmelser vedrørende beskyttede zone-karantæneskadegørere, må betragtes som uacceptabelt, da overtrædelse af bestemmelserne indebærer risiko for, at anerkendelsen af den beskyttede zone ophæves efter plantesundhedsforordningens artikel 35 med risiko for økonomiske og miljømæssige konsekvenser for det pågældende område til følge.

Overtrædelse af regler om forbud vedrørende beskyttet zone-karantæneskadegørere bør som udgangspunkt straffes med en normalbøde i størrelsesordenen 20.000 kr. i lighed med salg m.v. af fødevarer, der er uegnede til menneskeføde.

2.12.3.2.3. Forbud mod indslæbning og flytning af EU-regulerede ikkekarantæneskadegørere på planter til plantning

Professionelle operatører må efter plantesundhedsforordningens artikel 37, stk. 1, ikke indslæbe en EU-reguleret ikkekarantæneskadegørere i eller flytte denne skadegørere inden for Unionens område på de planter til plantning, hvorved den overføres, jf. EU-Kommissionens liste som udarbejdet i henhold til artikel 37, stk. 2.

EU-regulerede ikkekarantæneskadegørere, der hovedsageligt overføres via bestemte planter til plantning, kan have unacceptable økonomiske konsekvenser for så vidt angår den påtænkte anvendelse af disse planter.

Overtrædelse af regler om forbud mod indslæbning og flytning af EU-regulerede ikkekarantæneskadegørere på planter til plantning bør som udgangspunkt straffes med en normalbøde i størrelsesordenen 15.000 kr. i lighed med normalbøden for overtrædelse af reglerne om forurening m.v. af fødevarer.

2.12.3.2.4. Hindring af spredning og tilbagetrækning

Efter plantesundhedsforordningens artikel 14, stk. 3, skal en professionel operatør, der har modtaget officiel bekræftelse på forekomst af EU-karantæneskadegørere på planter, planteprodukter eller andre objekter, som denne har kontrol med, træffe alle de nødvendige foranstaltninger til at hindre spredning af den pågældende skadegørere. Den professionelle operatør skal efter artikel 14, stk. 6, straks trække de planter, planteprodukter og andre objekter, som denne har kontrol med, og hvorpå skadegøreren kan forekomme, tilbage fra markedet.

Reglerne i plantesundhedsforordningens artikel 14 er fastsat for at sikre plantesundhedssikkerheden. Formålet med reglerne er, sammenholdt med reglerne om sporbarhed i plantesundhedsforordningens artikel 69, at virksomhederne til enhver tid skal kunne identificere og effektivt og hurtigt trække planter, planteprodukter og andre objekter tilbage, der ikke opfylder plantesundhedsreguleringen for derved at hindre etablering og spredning af planteskadegørere.

Såfremt virksomhederne undlader dette, er det en særdeles alvorlig overtrædelse, som kan have alvorlige konsekvenser for plantesundheden. Manglende eller utilstrækkelige foranstaltninger til hindring af spredning eller manglende eller utilstrækkelig tilbagetrækning bør derfor som udgangspunkt straffes med en normalbøde i størrelsesordenen 40.000 kr. i lighed med normalbøden for overtrædelse af reglerne om tilbagetrækning af fødevarer.

2.12.3.2.5. Sporbarhed

Efter plantesundhedsforordningens artikel 69 skal en professionel operatør, der modtager planter, planteprodukter eller andre objekter, føre fortegnelser, der gør det muligt for operatøren for hver handelsenhed af planter, planteprodukter og andre objekter, der modtages, at identificere de professionelle operatører, der har leveret produkterne.

Endvidere skal en professionel operatør, der leverer planter, planteprodukter eller andre objekter, føre fortegnelser, således at den pågældende operatør for hver handelsenhed af planter, planteprodukter og andre objekter, der er leveret, kan identificere de professionelle operatører, som produkterne er leveret til, jf. artikel 69.

Kravet om sporbarhed understøtter reglerne i plantesundhedsforordningens artikel 14, med hensyn til muligheden for tilbagetrækning, og er fastsat for at sikre plantesundheden. Formålet med sporbarhedskravet er at virksomhederne har mulighed for hurtigt at identificere og effektivt og hurtigt trække planter, planteprodukter og andre objekter tilbage, der ikke opfylder plantesundhedsreguleringen for derved at hindre etablering og spredning af planteskadegørere.

En manglende sporbarhedsfortegnelse må betragtes som et alvorligt brud på lovgivningen, da manglende mulighed for at spore f.eks. en plante tilbage i blot et enkelt led vil kunne vanskeliggøre mulighederne for at begrænse eller hindre spredningen af skadegørere. På den baggrund bør normalbøden for overtrædelsen fastsættes til i størrelsesordenen 15.000 kr. i lighed med normalbøden for overtrædelse af reglerne om etablering af et sporbarhedssystem i fødevarerlovlovgivningen.

2.12.3.2.6. Import, eksport, genindførsel, transit og samhandel m.v.

Bestemmelserne på området spænder vidt, og der opregnes således kun udvalgte eksempler på reglerne.

Et plantepas er en officiel mærkeseddel til brug ved flytning af planter, planteprodukter og andre objekter inden for Unionens område, som f.eks. attesterer, at varerne er fri for EU-karantæneskadegørere, jf. plantesundhedsforordningens artikel 78, jf. artikel 85.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 79 kræves plantepas for flytning inden for Unionen af visse planter, planteprodukter og andre objekter, der er opført på EU-Kommissionens liste.

Ligeledes kræves der efter plantesundhedsforordningens artikel 80 plantepas for visse planter, planteprodukter og andre objekter, der indføres i eller flyttes inden for visse beskyttede zoner.

Herudover kan planter, planteprodukter og andre objekter indføres på eller passere Unionens område til et tredjeland i form af enten transit eller omladning, hvis varerne er ledsaget af en erklæring underskrevet af den professionelle operatør, som har kontrol med de pågældende varer, med angivelse af, at varerne er underlagt plantesundhedsrelevant transit, og varerne er pakket og kan flyttes på en sådan måde, at der ikke er risiko for spredning af EU-karantæneskadegørere under indførelsen på og passagen gennem Unionens område, jf. plantesundhedsforordningens artikel 47, stk. 1. Efter plantesundhedsforordningens artikel 47, stk. 2, kan de kompetente myndigheder forbyde plantesundhedsrelevant transit, hvis de pågældende varer ikke overholder, eller der er rimeligt belæg for, at de ikke vil overholde stk. 1.

Efter kontrolforordningens artikel 50 skal de originale officielle certifikater eller dokumenter eller elektroniske udgaver heraf, der ifølge plantesundhedsforordningens kapitel 6, afdeling 1, skal ledsage de varer, der er omfattet af kontrolforordningens artikel 47, forelægges de kompetente myndigheder på et grænsekontrolsted.

Det overordnede hensyn bag bestemmelserne er plantesundheden i bred forstand, og normalbøden bør i sådanne tilfælde fastsættes i størrelsesordenen 10.000 kr. i lighed med normalbøden for overtrædelse af tilsvarende regler på fødevarerområdet.

2.12.3.2.7. Manglende registrering

Plantesundhedsforordningen indeholder i artikel 65 en række professionelle operatører, der skal være registreret hos myndighederne.

Der er endvidere fastsat registreringskrav i bekendtgørelserne vedrørende markedsføring og produktion af planter, jf. f.eks. § 5 i skovfrøbekendtgørelsen fastsat i medfør af § 1, stk. 3, nr. 1, som foreslås videreført i lovforslagets § 4, stk. 1.

Registreringskravet sikrer, at myndighederne har kendskab til virksomheden og hermed kan føre den nødvendige kontrol.

Det er af afgørende betydning for hele kontrollen med planteområdet, at myndighederne har kendskab til virksomhederne på området, og normalbødestørrelsen for manglende registrering bør derfor fastsættes i størrelsesordenen 10.000 kr. i lighed med normalbøden for overtrædelse af tilsvarende regler på fødevarerområdet.

2.12.3.2.8. Manglende efterkommelse af vilkår, påbud, forbud m.v.

Lovforslaget indeholder i § 16, stk. 1, hjemmel til at træffe de afgørelser, herunder meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for overholdelse af loven eller af regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af loven.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 41 må visse planter, planteprodukter eller andre produkter opført på EU-Kommissionens liste kun indføres på eller flyttes inden for Unionens område, hvis særlige eller ækvivalente krav er opfyldt.

Plantesundhedsforordningens artikel 48, stk. 1, indeholder endvidere mulighed for, at myndighederne efter anmodning midlertidigt kan tillade indførelse på og flytning inden for deres område af planter, planteprodukter og andre objekter, der anvendes til officielle testmæssige, videnskabelige eller uddannelsesmæssige formål, forsøg, planteforædling eller avl, hvis betingelserne i artikel 48, stk. 2, er opfyldt.

Efter kontrolforordningens artikel 69 skal den operatør, der er ansvarlig for en sending, straks og senest 60 dage efter den dato, hvor myndighederne har meddelt den pågældende aktør en afgørelse om nægtelse af indførsel af en sending, jf. artikel 66, stk. 5, gennemføre alle de foranstaltninger,

som de kompetente myndigheder har påbudt i henhold til artikel 66, stk. 3, om f.eks. destruktion eller i henhold til artikel 66, stk. 6, om f.eks. tilbageholdelse, eller f.eks. om at holde en sending af varer, der udgør en risiko for planters sundhed i karantæne efter artikel 67.

Baggrunden for reglerne om, at der kan meddeles de nødvendige vilkår, påbud og forbud, er generelt hensynet til sikring af, at reglerne på området overholdes og i sidste ende hensynet til plantesundheden og de EU-harmoniserede regler for produktion og markedsføring af planter. Det er helt afgørende, at myndighederne kan stille de vilkår og give de påbud og forbud, som er tilpasset netop den enkelte operatør, idet det dermed sikres, at der sættes de nødvendige grænser for den enkelte virksomhed.

Disse hensyn sammenholdt med at virksomheden i forbindelse med vilkåret, påbuddet eller forbuddet får direkte besked om, hvilke forhold der skal rettes op på, medfører, at manglende efterkommelse af et vilkår, påbud og forbud må anses som et alvorligt brud på lovgivningen.

På den baggrund bør manglende efterkommelse som udgangspunkt medføre en normalbøde i størrelsesordenen 20.000 kr. i lighed med normalbøden for tilsvarende overtrædelser af regler på fødevarerområdet.

2.12.3.2.9. Manglende samarbejde med myndighederne, oplysnings- og underretningspligter m.v.

Efter lovforslagets § 17 foreslås det, at den, der er omfattet af reglerne i loven, af regler fastsat i medfør af loven eller af bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov, efter anmodning skal give alle de oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som er påkrævet af hensyn til gennemførelse af kontrol efter loven eller efter Den Europæiske Unions forordninger på plantesundhedsområdet, samt vederlagsfrit yde ministeren fornøden bistand ved kontrol, undersøgelser, udtagning af prøver, kopiering og udlevering af skriftligt materiale samt udskrifter af oplysninger, som opbevares i elektronisk form. Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af frølovens § 4, stk. 2, og planteskadegørerlovens § 4, stk. 2.

Efter lovforslagets § 18 foreslås det, at ministeren, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse har adgang til offentlig og privat ejendom, lokaliteter, transportmidler, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale der opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger, der er nødvendige til brug for løsning af opgaver i henhold til loven, regler fastsat i medfør af loven eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af loven. Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af frølovens § 2, stk. 1, planteskadegørerlovens § 4, stk. 1, og driftslovens § 13, stk. 3.

En tilsvarende bestemmelse om oplysningspligt og adgang findes i kontrolforordningens artikel 15, hvis oplysningerne er nødvendige for gennemførelsen af offentlig kontrol eller andre officielle aktiviteter.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 66, stk. 5, skal registrerede operatører indsende ajourføring af oplysninger i det officielle register over professionelle operatører, jf. artikel 65

Efter plantesundhedsforordningens artikel 14, stk. 1, skal professionelle operatører underrette myndighederne, hvis den pågældende har mistanke om eller får kendskab til, at f.eks. en EU-karantæneskadegører forekommer på planter, planteprodukter eller andre objekter, som denne har kontrol med.

Endvidere fremgår det af plantesundhedsforordningens artikel 15, stk. 1, at hvis en person, der ikke er professionel operatør, får kendskab til forekomst af bl.a. en EU-karantæneskadegører, skal den pågældende underrette den kompetente myndighed.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 45 skal bl.a. søhavne, lufthavne og internationale transportoperatører stille oplysninger om f.eks. importforbudte planter m.v. efter plantesundhedsforordningens artikel 40 og restriktioner efter artikel 42 for indførelse af højrisikoplanter m.v., til rådighed for passagerer.

Hensynet bag ovennævnte regler er at sikre, at myndighederne kan føre den nødvendige kontrol via adgang til virksomheder og i øvrigt få de oplysninger, som er nødvendige for at foretage en effektiv kontrol. Herudover har reglerne et forebyggende formål, som er med til at sikre plantesundheden i bredere forstand.

Da myndighederne ikke har mulighed for at føre effektiv kontrol i alle virksomheder, hvis ikke disse virksomheder samarbejder, bør normalbøden for overtrædelse af ovennævnte regler medføre en normalbøde i størrelsesordenen 5.000 kr. i lighed med normalbøden for tilsvarende overtrædelser af lignende regler på fødevarerområdet.

2.12.3.2.10. Udskifning af læggemateriale ved avl af konsumkartofler

Denne overtrædelse er tidligere blevet straffet med en bøde, der er beregnet ud fra den besparelse, der opnås ved overtrædelse af reglerne. Bødeberegningen anvendes i forbindelse med Landbrugsstyrelsens anvendelse af muligheden i planteskadegørerlovens § 13, stk. 5-7, for overtrædelse af plantesundhedslovgivningen fastsat i kartoffelbekendtgørelsens § 31, nr. 2, der omfatter reglerne om udskifning af læggemateriale ved avl af konsumkartofler. Den foreslåede bødeberegningsmodel foreslås videreført som grundlag for udstedelse af bødeforelæg på området efter den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 25.

Efter bestemmelsen i kartoffelbekendtgørelsens § 31, nr. 2, må kartofler, der er avlet på godkendte læggekartofler, indkøbt året før, på egen ejendom eller forpagtede arealer, kun anvendes til avl af konsumkartofler, hvis der hvert år indkøbes godkendte læggekartofler af den pågældende sort svarende til mindst 10 pct. af det areal og mindst 10 pct. af den mængde, der skal anvendes til lægning året efter.

Ved anvendelse af f.eks. egen avl af konsumkartofler som læggemateriale frem for godkendte læggekartofler, kan der

opnås en betydelig besparelse. Efter retspraksis (2019-niveau) udgør bødeniveauet 920 kr. pr. hektar, hvor der ikke er anvendt godkendte læggekartofler.

Modellen for beregning af bødestørrelser sker ud fra følgende principper:

- 1) Den beregnede prisforskel ved brug af konsumkartofler frem for indkøb af godkendte læggekartofler udgør 46 kr. pr. hkg. Prisforskellen er fastlagt ved en beregning, der er sket ud fra de gennemsnitlige salgspriser over en årrække (1994-2008), hvilket har givet en prisforskel på 92 kr. pr. hkg. Den fremkomne prisforskel er reduceret til ca. 50 pct. for at tage højde for udsving i prisen.
- 2) Der anvendes gennemsnitligt 20 hkg. kartofler pr. hektar.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at den beskrevne bødemodel, der anvendes ved fastsættelsen af bødestørrelserne på området, er velfungerende, og den foreslås derfor videreført.

De gennemsnitlige salgspriser revideres dog løbende for at sikre effektiviteten af udskiftningsreglerne. De gennemsnitlige salgspriser, der lægges til grund for beregningen vurderes som minimum over en 10-årig periode, og den der ved fremkomne prisforskel vil fortsat blive reduceret til ca. 50 pct. for at tage højde for udsving i prisen.

2.12.3.2.11. Salg af partier af frø og sædekorn, der ikke opfylder minimumskvalitetsnormerne

Denne overtrædelse er tidligere blevet straffet med bøde på mellem 2.000 kr. og 10.000 kr.

Der anvendes i dag som udgangspunkt en normalbøde på 5.000 kr. ved Landbrugsstyrelsens anvendelse af administrative bødeforelæg efter frølovens § 5 i dag i forbindelse med overtrædelser af kravet om, at partier af frø og sædekorn først må sælges, når de er certificeret, som f.eks. fremgår af sædekornsbekendtgørelsens § 24, stk. 1. Betingelserne for certificering findes i bekendtgørelsens kapitel 6 og indebærer bl.a., at partier af sædekorn skal overholde de EU-minimumskvalitetsnormer, der er fastsat i bekendtgørelsens bilag 5.

Ved vurderingen af bødeniveauet i den enkelte sag, vurderes overskridelsens størrelse, hvilket f.eks. vil sige, hvor lav spireevnen er i forhold til den fastsatte norm, og antallet af partier der overskrider denne i forhold til virksomhedens produktion. Herudover tages der hensyn til, om der er forekommet væsentlige overskridelser i virksomheden tidligere. Ved væsentlige overskridelser og/eller gentagne tidligere overskridelser er bødeniveauet øget til 10.000 kr.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at det nuværende bødeniveau er passende, og at normalbøden for overtrædelser af bestemmelsen fastsættes i størrelsesordenen 5.000 kr., med mulighed for forøgelse af bødeniveauet til 10.000 kr. ved væsentlige overskridelser af EU-minimumskvalitetsnormer og/eller gentagne tidligere væsentlige overskridelser i virksomheden. Det foreslåede bødeniveau foreslås videreført som grundlag for udstedelse af bødeforelæg

på området efter den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 25.

2.12.3.2.12. Manglende bekæmpelse af flyvehavre

Overtrædelse af flyvehavrebekendtgørelsen § 1 og § 7, stk. 1, nr. 1, om pligt til bekæmpelse af flyvehavre er tidligere blevet straffet med en bødestørrelse, der er beregnet ud fra den besparelse pr. ha, der opnås ved overtrædelse af reglerne, hvilket typisk svarer til omkostningerne ved en fuldstændig bekæmpelse af flyvehavre. Bødeberegningen anvendes i forbindelse med Landbrugsstyrelsens udstedelse af administrative bødeforelæg efter driftslovens § 19 ved manglende bekæmpelse af flere kolonier/udbredt forekomst af flyvehavre. Den foreslåede bødeberegningsmodel foreslås videreført som grundlag for udstedelse af bødeforelæg på området efter den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 25.

Som det fremgår, beregnes bødeniveauet pr. ha ud fra, hvad der typisk svarer til omkostningerne ved en fuldstændig bekæmpelse af flyvehavre.

Ved beregningen af de kemiske bekæmpelsesomkostninger er der taget udgangspunkt i et af markedets mest anvendte og billigste bekæmpelsesmidler på overtrædelsestidspunktet. Der udstedes en minimumsbøde på 2.000 kr.

Eksempel på beregning af bekæmpelsesomkostninger pr. ha. (2018-niveau):

Bekæmpelsesmiddel	490 kr.
Udbringningsomkostninger	150 kr.
Efterfølgende lugning	<u>260 kr.</u>
I alt	900 kr.

Der tages hensyn til, at der er forsøgt bekæmpelse af flyvehavre. Har jordbrugeren uden held forsøgt at bekæmpe flyvehavren, betragtes dette som en formildende omstændighed, og bødeniveauet pr. ha reduceres:

Eksempel på beregning af reduktion af bødeniveauet ved forsøgt bekæmpelse pr. ha (2018-niveau):

Kemisk bekæmpelse med godkendt middel:	250 kr.
Lugning	100 kr.

Reduktion af bøden beror på et skøn over indsatsen. Med hensyn til kemisk bekæmpelse gives der en reduktion svarende til det antal ha, som det pågældende middel kan behandle ved godkendt dosering.

Har jordbrugeren i flere år i træk udført bekæmpelse uden effekt, sidestilles det med manglende forsøg på bekæmpelse, og bødestørrelsen reduceres derfor ikke.

Det bemærkes, at ethvert bødebeløb afrundes til nærmeste 500 kr.

Eksempel på beregning af udbredt forekomst af flyvehavre på 10,6 ha, hvor der er forsøgt både kemisk bekæmpelse med 5 liter bekæmpelsesmiddel, som i godkendt dosis kan behandle 2 ha, og lugning (2018-niveau):

$$2 \text{ ha} \times (900 \text{ kr./ha} \div 250 \text{ kr./ha} \div 100 \text{ kr./ha}) + 8,6 \text{ ha} \times (900 \text{ kr./ha} \div 100 \text{ kr./ha}) = 8.000 \text{ kr. (afrundet)}$$

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at den beskrevne bødemodel, der anvendes ved fastsættelsen af bødestørrelserne på området, er velfungerende, hvorfor den foreslås videreført.

2.12.3.2. Administrative bødeforelæg

Med den foreslåede bestemmelse i § 25 kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at Landbrugsstyrelsen for nærmere angivne sager om overtrædelser af denne lov, regler fastsat i medfør af denne lov og regler i den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov, jf. lovforslagets § 1, der ikke skønnes at medføre højere straf end bøde, i et bødeforelæg kan tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget.

Endvidere foreslås det, at retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse på sådanne bødeforelæg.

Slutteligt foreslås det, at såfremt bøden vedtages, bortfalder videre forfølgning.

Med den foreslåede ordning vil ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling videreføre muligheden for under visse omstændigheder at kunne udstede administrative bødeforelæg.

Den foreslåede bestemmelse viderefører gældende ret og vil samtidig gøre det muligt for ministeren at udstede administrative bødeforelæg for visse overtrædelser af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov.

2.13. Konsekvensændringer af anden lovgivning

2.13.1. Gældende ret

2.13.1.1. Klagenævnsloven

Det fremgår af klagenævnslovens § 18, at for behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodninger om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau).

Dog følger det samtidig af klagenævnslovens § 19, stk. 5, at der ikke opkræves gebyrer for indbringelse af klager på frø- og planteområdet og plantesundhedsområdet.

2.13.1.2. Driftsloven

Efter driftslovens § 10, stk. 1, træffer ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bestemmelse om, hvilke plante-

arter der skal anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen eller landskabet.

Bemyndigelsen til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til at føre en optegnelse over uønskede plantearter omfatter både hjemmehørende og invasive plantearter, der er uønskede, fordi de kan blive eller er blevet truende enten for de dyrkede afgrøder eller for den hjemmehørende natur.

Ved hjemmehørende plantearter forstås naturligt forekommende plantearter, der ikke er indført af mennesker. Flyvehavre, der er en ukrudtsplante af græsfamilien, er et eksempel på en hjemmehørende plantearter. Flyvehavre har en stor spredningsevne, da kernen spredes på mange måder, f.eks. med vind, vand, fugle og via diverse landbrugsmaskiner.

Ved invasive arter forstås introducerede arter, der truer den hjemmehørende flora og fauna. Ved introducerede arter forstås arter, der ikke naturligt er forekommet i Danmark siden sidste istid, men som på et eller andet tidspunkt er blevet bragt til landet ved menneskelig hjælp. Arterne er med andre ord spredt uden for deres naturlige udbredelsesområde og dermed uden for det område, som arten ved egen hjælp vil kunne sprede sig til.

Kæmpebjørneklo er et eksempel på en introduceret plantearter, der betegnes som invasiv. Reguleringen af kæmpebjørneklo rangerer derfor under Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2014/1143/EU af 22. oktober 2014 om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter. Kæmpebjørneklo er optaget på EU-Kommissionens liste over invasive ikkehjemmehørende arter, som er problematiske på EU-plan, jf. Kommissionens gennemførelsesforordning 2017/1263/EU af 12. juli 2017 om ajourføring af listen over invasive ikkehjemmehørende arter, som er problematiske på EU-plan, som fastsat i gennemførelsesforordning (EU) 2016/1141 i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1143/2014.

Efter driftslovens § 10, stk. 2, er ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af plantearter, som anses for uønskede plantearter efter § 10, stk. 1. Ministeren kan i medfør af bestemmelsen i § 10, stk. 2, fastsætte regler om håndtering, behandling, transport ad offentlig vej og overdragelse af varer og produkter med indhold af uønskede plantearter. Ministeren kan endvidere fastsætte krav om rengøring af transportmidler, maskiner, redskaber, emballage og lokaler, der har været anvendt til transport, behandling, håndtering og opbevaring af varer med indhold af uønskede plantearter. Endelig kan ministeren fastsætte krav om behandling af arealer med forekomst af uønskede plantearter og fastsætte regler om pligt til at afgive oplysning om forekomst af uønskede plantearter, herunder ved overdragelse af ejendoms- eller brugsret til arealer eller ved anvendelse af maskiner og redskaber m.v., der tilhører andre.

Bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 2, er udnyttet til at fastsætte krav om forebyggelse og bekæmpelse af flyvehavre på alle dyrkede og udyrkede arealer, jf. flyvehavrebekendtgørelsen. Bemyndigelsen er endvidere udnyttet til at

fastsætte krav om bekæmpelse af forekomst af kæmpebjørneklo, såfremt der i den kommune, hvor det inficerede areal er beliggende, er vedtaget en indsatsplan for bekæmpelsen, jf. kæmpebjørneklobekendtgørelsen.

Efter driftslovens § 14 kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for at sikre overholdelsen af loven eller af regler fastsat i medfør af loven.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er efter driftslovens § 10, stk. 3, 1. pkt., bemyndiget til at fastsætte bestemmelser om, at ministeren kan lade bekæmpelse eller forebyggelse af udbredelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo udføre, såfremt påbud herom ikke er efterkommet af ejeren eller brugeren inden for en nærmere fastsat frist.

Bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 3, 1. pkt., er udnyttet ved flyvehavrebekendtgørelsens § 2, stk. 2, og kæmpebjørneklobekendtgørelsens § 5, stk. 2.

Efter driftslovens § 10, stk. 3, 2. pkt., kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætte, at bekæmpelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo, som ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter driftslovens § 10, stk. 3, 1. pkt., har ladet udføre på grund af ejers eller brugers manglende efterkommelse af påbud herom, sker helt eller delvist for ejerens eller brugerens regning.

Bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 3, 2. pkt., er udnyttet ved flyvehavrebekendtgørelsens § 2, stk. 2, og kæmpebjørneklobekendtgørelsens § 5, stk. 3.

2.13.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt at udskille reguleringen af uønskede hjemmehørende plantearter fra reguleringen af invasive plantearter, se også afsnit 1.4.

Det er derfor nødvendigt at tilpasse driftsloven, således at denne alene regulerer bekæmpelse af kæmpebjørneklo.

Endvidere finder Miljø- og Fødevareministeriet, at det vil være hensigtsmæssigt, at den hidtil gældende retstilstand videreføres, således at der heller ikke fremadrettet opkræves gebyrer for indbringelse af klage på frø- og planteområdet og plantesundhedsområdet.

2.13.3. Den foreslåede ordning

2.13.3.1. Klagenævnsloven

Det foreslås, at klagenævnslovens § 19 suppleres med et nyt nr. 9, således at der ikke opkræves gebyrer for indbringelse af klage efter lov om planter og plantesundhed m.v.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af gældende ret.

2.13.3.2. Driftsloven

Det foreslås, at anvendelsesområdet for driftslovens § 10 ændres, således at bestemmelsen fremover kun angår bekæmpelse af kæmpebjørneklo.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 12 i nærværende lovforslag, hvorefter det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler med henblik på bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af hjemmehørende plantearter, der er uønskede.

Derfor foreslås den adgang, som ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling har til at træffe bestemmelse om hvilke plantearter, der skal anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen eller landskabet, ophævet.

Endvidere foreslås ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af kæmpebjørneklo, herunder om behandling af arealer med forekomst heraf.

Ligeledes foreslås ministerens bemyndigelse til at fastsætte bestemmelser om at lade bekæmpelse udføre, såfremt påbud herom ikke er efterkommet af ejeren eller brugeren, tilpasset således, at denne fremover alene angår bekæmpelse af kæmpebjørneklo.

Endelig foreslås ministerens bemyndigelse justeret, således at den fremover alene angår muligheden for at foretage bekæmpelse af kæmpebjørneklo helt eller delvist for ejerens eller brugerens regning.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Det bemærkes overordnet, at lovforslaget først og fremmest supplerer plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen, som har økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for staten.

Lovforslaget har endvidere i vid udstrækning karakter af en bemyndigelseslov med henblik på videreførelse af gennemførelsen af markedsdirektiverne vedr. frø, kartofler og planter i dansk ret og af tiltag til bekæmpelse af hjemmehørende uønskede plantearter.

Lovforslaget forventes på den baggrund ikke i sig selv at have økonomiske eller implementeringsmæssige konsekvenser for staten, regioner og kommuner.

I forbindelse med udstedelsen af bekendtgørelser i medfør af lovens bemyndigelsesbestemmelser vil der blive foretaget en vurdering af eventuelle økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for stat, kommuner og regioner.

Det bemærkes, at det på nuværende tidspunkt er ikke endeligt afklaret, hvordan og hvornår e-betalingsløsningen, der kan anvendes ved opkrævning af betaling for omkostninger ved kontrol m.v. efter regler fastsat i medfør af § 13, skal implementeres, jf. § 14. Der er ikke med lovforslaget fastsat en endelig frist for implementeringen. Det vurderes umiddelbart, at anskaffelse og implementering af en sådan løsning ikke er forbundet med væsentlig usikkerhed eller kompleksitet. Det skyldes navnlig, at det forventes at være mu-

ligt at basere den ønskede anskaffelse på standardløsninger i markedet. Landbrugsstyrelsen har endvidere stor erfaring med opsætning og implementering af IT-understøttet sagsbehandling, og det er forventningen, at den ønskede løsning vil falde inden for rammerne heraf. Statens ressourcetræk til implementering af løsningen vurderes derfor at være af mindre karakter.

For så vidt angår lovforslagets efterlevelse af de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning, vurderer Miljø- og Fødevareministeriet, at lovforslaget ved samling af frøloven, planteskadegørrerloven og tiltag til bekæmpelse af hjemmehørende uønskede plantearter i én samlet lov er i overensstemmelse med det første princip om enkle og klare regler.

Med hensyn til det andet princip om obligatorisk digital kommunikation vurderes det, at lovforslaget er i overensstemmelse med dette, idet ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at stille krav om brug af digital kommunikation. Ministeren vil dog kunne fastsætte bestemmelser om undtagelse fra kravet om digital kommunikation, f.eks. for visse gruppers vedkommende eller i tilfælde, hvor materialet på grund af dets særlige beskaffenhed ikke er egnet til digital fremsendelse.

Samtidig skaber bemyndigelsen grundlag for en automatisering og forenkling af styrelsens bagvedliggende forretningsprocesser, hvilket vurderes at være i overensstemmelse med det tredje princip om at muliggøre automatisk sagsbehandling.

Samtidig vurderes det, at lovforslaget ved brug af tydelige definitioner af lovforslagets væsentligste begreber i den foreslåede § 2 skaber grundlag for sammenhæng på tværs gennem genbrug af begreber og definitioner i overensstemmelse med det fjerde princip.

Videre er det Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at det vil være i overensstemmelse med det syvende princip om effektiv it-anvendelse i kontroløjemed, når ministeren ved anvendelse af udmøntning af bemyndigelsen til offentliggørelse af kontrolresultater alene vil foretage offentliggørelse under forhold, der lever op til de seks kriterier, som er anført i Justitsministeriets betænkning nr. 1516/2010 om offentlige myndigheders offentliggørelse af kontrolresultater. Der henvises i øvrigt til afsnit 2.9.3.

Slutteligt vurderes det, at den forventede udmøntning af ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om obligatorisk digital kommunikation ved anvendelse af Miljø- og Fødevareministeriets portalløsning "Tast selv-service" kan være en delvis fravigelse af det sjette princip om brug af fællesoffentlige løsninger. Fravigelsen skyldes dog, at anvendelsen af portalløsningen vil sikre, at det digitale vil være let, hurtigt og af god kvalitet. Samtidig vil anvendelsen af "Tast selv-service" også indebære, at virksomhederne vil få et bedre overblik over deres sager, og at alle meddelelser vil være digitale.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Som tidligere nævnt supplerer lovforslaget først og fremmest plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen, som har økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Samtidig er lovforslaget i vidt omfang en bemyndigelseslov med henblik på videreførelse af gennemførelsen af markedsdirektiverne vedr. frø, kartofler og planter i dansk ret og videreførelse af tiltag til bekæmpelse af hjemmehørende uønskede plantearter.

Lovforslaget forventes på den baggrund ikke i sig selv at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det bemærkes, at selve plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen vil have række administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

På plantesundhedsområdet er virksomhederne registreret under en række forskellige kontrolordninger, herunder importkontrol, eksportkontrol, avls- og omsætningskontrol, træemballagekontrol samt læggekartoffelkontrol. Samlet set er ca. 1.200 virksomheder registreret under en eller flere af disse kontrolordninger.

I forbindelse med udstedelsen af bekendtgørelser i medfør af lovens bemyndigelsesbestemmelser vil der blive foretaget en vurdering af eventuelle økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Det forventes, at udmøntningen af lovens bemyndigelsesbestemmelser vil have begrænsede økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Derudover vil de eksisterende kontrolordninger på sigt skulle udvides, og der vil skulle indføres principper for øget risikobasering af kontrollen. Der vil endvidere blive indført elektroniske løsninger indenfor import- og eksportkontrollen. Forordningernes krav om risikobaseret kontrol indebærer øgede opgaver i Landbrugsstyrelsen i forhold til datamæssig styring af kontrollerne. Der skal tilvejebringes et styrket datagrundlag, og der skal i langt højere grad end tidligere anvendes kontroldata til brug for den risikobaserede kontroludvælgelse. Der skal også indføres elektroniske løsninger i forbindelse med import- og eksportkontrol.

Det anslås, at disse tiltag udgør en samlet årlig omkostning på ca. 1,3 mio. kr. i 2020 og 2021, stigende til ca. 1,9 mio. kr. i 2022 og fremover. Disse øgede omkostninger vil blive gebyrfinansieret. Den stigende omkostning over årene skyldes en løbende indfasning af elektroniske løsninger for udstedelse af plantesundhedscertifikater til eksport som først forventes fuldt indfaset i 2022.

Den samlede indtægt på de gebyrfinansierede kontrolordninger, der omfattes af disse tiltag, udgjorde i 2018 ca. 15,6 mio. kr. De nye gebyrer vil medføre en forøgelse på denne indtægt med ca. 2,3-2,9 mio. kr. årligt svarende til en stigning på 15-19 %.

For så vidt angår de erhvervsøkonomiske konsekvenser af de seks eksisterende gebyrordninger på planteområdet, som administreres af Landbrugsstyrelsen, var den samlede gebyr-

rindtægt i 2018 på ca. 19 mio. kr. Samlet var ca. 1.200 virksomheder omfattet af gebyrordningerne på planteområdet i 2018.

Derudover var den samlede gebyrindtægt på de to eksisterende gebyrordninger på frøcertificerings- og sortslisteområdet i 2018 på ca. 3 mio. kr. Samlet var ca. 60 virksomheder omfattet af gebyrordningerne på frøcertificerings- og sortslisteområdet i 2018.

Det er forventningen, at konsekvenserne af de ni gebyrordninger, som det er hensigten at fastsætte i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 13 som beskrevet i afsnit 2.6.3.1, fordeler sig på følgende vis:

For så vidt angår ordningen for importkontrol af planter og planteprodukter udgjorde gebyrindtægten ca. 4 mio. kr. fordelt på 150 virksomheder tilknyttet ordningen, hvilket indebar en gennemsnitlig omkostning pr. virksomhed på ca. 26.600 kr. i 2018.

Forordningernes krav om risikobaseret kontrol indebærer øgede opgaver i Landbrugsstyrelsen i forhold til datamæssig styring af importkontrollerne. Der skal tilvejebringes et styrket datagrundlag, og der skal i langt højere grad end tidligere anvendes kontroldata til brug for den risikobaserede kontroludvælgelse.

Det er forventningen, at den årlige gebyrindtægt på importkontrolordningen forøges med 1,1 mio. kr. i 2020-21 og 1,2 mio. kr. fra 2022. Fordelt på 150 virksomheder tilknyttet ordningen er der således tale om et gennemsnitligt årlig meromkostning pr. virksomhed på ca. 7.300 kr. i 2020-21 og 8.000 kr. fra 2022.

Med hensyn til ordningen for avl- og omsætningskontrol af planter udgjorde gebyrindtægten ca. 3,7 mio. kr. fordelt på ca. 500 virksomheder tilknyttet ordningen, hvilket indebar en gennemsnitlig omkostning på ca. 7.400 kr. pr. virksomhed i 2018.

Den registreringspligtige operatørgruppe, som skal være tilmeldt den obligatoriske avls- og omsætningskontrol, vil blive udvidet med den nye plantesundhedsforordning. Det forventes, at ca. 315 nye virksomheder vil blive omfattet af ordningen, herunder ca. 150 plantegrossister, ca. 100 internethandelsvirksomheder og ca. 65 frøvirksomheder. Med et forventet uændret gebyrniveau estimeres det, at gebyrindtægten på ordningen vil øges forholdsmæssigt med de øgede aktiviteter under ordningen.

Det er forventningen, at den gebyrordning, som det er hensigten at fastsætte i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 13 som beskrevet i afsnit 2.6.3.1, vil medføre, at den årlige gebyrindtægt på ordningen vil øges med ca. 0,9 mio. kr. årligt til ca. 4,6 mio. kr. årligt.

I relation til ordningen for prøvetagning og analyse af jordprøver fra læggekartoffelarealet udgjorde gebyrindtægten ca. 1,5 mio. kr. fordelt på 80 virksomheder tilknyttet ordningen, hvilket indebar en gennemsnitlig omkostning på ca. 3.950 kr. pr. virksomhed i 2018.

Gebyrordningen, som det er hensigten at fastsætte i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 13 som beskrevet i

afsnit 2.6.3.1, vil medføre, at aktiviteten og den årlige gebyrindtægt på ordningen vil forblive uændret.

Dog vil den nye kontrolforordnings krav om opfølgende kontrol ved konstaterede fejl ved tidligere kontroller udløse et mindre antal opfølgende kontroller på læggekartoffel-området, som vil skulle være gebyrfinansierede. Disse opfølgende kontroller er i dag gebyrafløftede, hvilket ikke vil kunne videreføres, jf. artikel 79, stk. 2, litra c, i kontrolforordningen. Der forventes et niveau på ca. 5 opfølgende kontroller pr. år med et samlet gebyrindtægt på ca. 20.000 kr.

For så vidt angår ordningen for øvrig herkomstkontrol af skovfrø- og planter udgjorde gebyrindtægten ca. 0,7 mio. kr. fordelt på ca. 50 virksomheder tilknyttet ordningen, hvilket indebar en gennemsnitlig omkostning på ca. 14.000 kr. pr. virksomhed i 2018.

Det er forventningen, at den gebyrordning, som det er hensigten at fastsætte i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 13 som beskrevet i afsnit 2.6.3.1, vil medføre, at aktiviteten og den årlige gebyrindtægt på ordningen vil forblive uændret.

Med hensyn til ordningen for eksportkontrol af planter og planteprodukter udgjorde gebyrindtægten ca. 7,8 mio. kr. fordelt på 340 virksomheder tilknyttet ordningen, hvilket indebar en gennemsnitlig omkostning på ca. 22.940 kr. pr. virksomhed i 2018.

Den eksisterende kontrolordning vil skulle udvides, og der vil skulle indføres principper for øget risikobasering af kontrollen. Der vil endvidere blive indført elektroniske løsninger indenfor eksportkontrollen.

Det anslås, at disse tiltag udgør en samlet årlig omkostning på ca. 0,3 mio. kr. i 2020 og 2021, stigende til ca. 0,8 mio. kr. i 2022 og fremover. Disse øgede omkostninger forudsættes at blive gebyrfinansieret. Den stigende omkostning over årene skyldes en løbende indfasning af elektroniske løsninger for udstedelse af plantesundhedscertifikater til eksport som først forventes fuldt indfaset i 2022.

Det er forventningen, at den gebyrordning, som det er hensigten at fastsætte i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 13 som beskrevet i afsnit 2.6.3.1, vil medføre, at den årlige gebyrindtægt på ordningen vil blive øget med 0,3 – 0,8 mio. kr. Dette vil medføre en gennemsnitlig årlig merkostning pr. virksomhed på ca. 900 – 2.400 kr.

Derudover forventes det, at gebyret for udstedelse af plantesundhedscertifikater under ordningen generelt vil blive øget som følge af, at det såkaldte hastegebyr for udstedelse af plantesundhedscertifikater på frø og konsumvarer ved udførsel til stater, der ikke er medlem af Den Europæiske Union alene kan anvendes i tilfælde af fødevarerhjælp, katastrofehjælp og lignende tilfælde.

For så vidt angår ordningen for certificering af virksomheder, som producerer og varmebehandler træemballage udgjorde gebyrindtægten ca. 1,1 mio. kr. fordelt på 132 virksomheder tilknyttet ordningen, hvilket indebar en gennemsnitlig omkostning på ca. 8.333 kr. pr. virksomhed i 2018.

Det er forventningen, at den gebyrordning, som det er hensigten at fastsætte i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 13 som beskrevet i afsnit 2.6.3.1, vil medføre, at den årlige gebyrindtægt på ordningen vil forblive uændret.

For så vidt angår ordningen for sortslisoptagelse af planteforneringsmateriale udgjorde gebyrindtægten ca. 198.000 kr. fordelt på 20 virksomheder tilknyttet ordningen, hvilket indebar en gennemsnitlig omkostning på 9.900 kr. pr. virksomhed i 2018.

Det er forventningen, at den gebyrordning, som det er hensigten at fastsætte i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 13 som beskrevet i afsnit 2.6.3.1, vil medføre, at den årlige gebyrindtægt på ordningen vil forblive uændret.

Med hensyn til ordningen for certificering af planteforneringsmateriale udgjorde gebyrindtægten ca. 2,8 mio. kr. fordelt på 41 virksomheder tilknyttet ordningen, hvilket indebar en gennemsnitlig omkostning på 68.293 kr. pr. virksomhed.

Det er forventningen, at den gebyrordning, som det er hensigten at fastsætte i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 13 som beskrevet i afsnit 2.6.3.1, vil medføre, at den årlige gebyrindtægt på ordningen vil forblive uændret.

Med hensyn til den foreslåede gebyrordning for opfølgende kontrol og genkontrol ved konstatering af forekomst af flyvehavre vil der blive indført en variabel gebyromkostning for lodsejeren, hvor en simpel gennemført kontrol forventes at koste ca. 5.000 kr. og en kompliceret gennemført kontrol forventes at koste ca. 20.000 kr. Gennemsnitligt forventes det at koste ca. 11.000 kr. pr. kontrolbesøg for både en opfølgende kontrol og en genkontrol.

Principperne for agil erhvervsrettet regulering er på grund af lovforslagets karakter af en bemyndigelseslov ikke relevante for forslaget.

Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering bemærker, at planteloven er en ny hovedlov, der sammenfatter og viderefører nugældende regler samt supplerer kontrolforordningen og plantesundhedsforordningen. Lovforslaget forventes ikke i sig selv at have administrative konsekvenser for erhvervslivet. Team Effektiv Regulering bemærker, at lovforslaget giver hjemmel til udstedelse af bekendtgørelser, som kan indebære administrative konsekvenser for erhvervslivet. Team Effektiv Regulering vil foretage en nærmere vurdering af de administrative konsekvenser for erhvervslivet i forbindelse med høringen af ny regulering, der følger af disse bemyndigelser.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovslaget har ikke i sig selv miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder i § 11, stk. 1, en bemyndigelse til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til at fastsætte regler om kompensation til ejere i forbindelse med påbudt tilintetgørelse af planter, planteprodukter eller andre objekter efter den foreslåede § 16. Herunder foreslås ministeren i § 11, stk. 2, bemyndiget til at fastsætte regler om, i hvilket omfang udgifter i forbindelse med påbudte foranstaltninger mod planteskadegørere, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler, kan kompenseres.

Efter TEUF artikel 107 er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked i det omfang, den påvirker samhandlen mellem medlemsstaterne.

Det er en generel betingelse, at artikel 107 kun finder anvendelse på støtte rettet mod virksomheder, som er omfattet af TEUFs virksomhedsbegreb. Begrebet virksomhed er fortolket og udviklet af Domstolen og indebærer, at en enhed, uanset dens retlige status og finansieringsmåde, er omfattet af virksomhedsbegrebet, såfremt denne enhed udøver økonomisk aktivitet.

Den kompensationsordning, som kan etableres i medfør af den foreslåede § 11, omfatter både private borgere og virksomheder, som f.eks. gartnerier og landbrug, idet behovet for bekæmpelse af og forebyggelse af indslæbning af planteskadegørere retter sig mod alle steder, hvor der findes planter, planteprodukter og andre objekter, der kan opformere og sprede planteskadegørere. Da kompensationsordningen omfatter virksomheder, vil den som udgangspunkt være omfattet af TEUF artikel 107. Det er dog ikke al støtte, der kan anses som statsstøtte i EU-retlig forstand, og som nødvendiggør anmeldelse af ordningen til Kommissionen. Bestemmelsen i TEUF artikel 107 indeholder således flere kumulative betingelser for, at et initiativ er omfattet af statsstøttebegrebet. Betingelserne er opdelt i følgende kriterier:

- Er der tale om statsmidler?
- Er der tildelt en fordel?
- Er ordningen selektiv?
- Fordrejer eller truer ordningen med at fordreje konkurrencevilkårene?
- Er der samhandlingspåvirkning?

Det er hensigten, at statskassen i lighed med den eksisterende ordning i planteskadegørerlovens § 7 skal kompensere ejere for tab, som følge af påbudt tilintetgørelse af planter, planteprodukter eller andre objekter efter den foreslåede § 16, jf. lovforslagets § 11, stk. 1. Dog således at såfremt det tilintetgjorte er angrebet af skadegørere, kan dette tab også søges kompenseres. Det er ligeledes hensigten, at statskassen i lighed med den eksisterende ordning i planteskadegørerlovens § 8, stk. 2, skal kunne kompensere udgifter i forbindelse med påbudte foranstaltninger mod planteskadegørere, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler, jf. lovforslagets § 11, stk. 2.

Den kompensationsordning, som kan etableres i medfør af den foreslåede § 11, finansieres således af statsmidler.

Udgifterne ved påbudte foranstaltninger påhviler som hovedregel den, som påbuddet er rettet imod.

Det er hensigten, at den kompensationsordning, som etableres i medfør af den foreslåede i § 11, stk. 1, hvorefter der kan ydes kompensation til ejere i forbindelse med påbudt tilintetgørelse af planter, planteprodukter eller andre objekter efter den foreslåede § 16 i lighed med den eksisterende ordning i planteskadegørerlovens § 7, jf. § 9, stk. 2, begrænses således, at krav på kompensation bortfalder, hvis den pågældende ejer ved overtrædelse af påbud eller forbud meddelt i medfør af den foreslåede § 16, eller på anden måde ved uforsvarlig adfærd har nødvendiggjort tilintetgørelsen.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at den kompensation, som ejeren vil kunne opnå efter ordningen etableret i medfør af den foreslåede § 11, stk. 1, på de beskrevne betingelser, ikke vil udgøre en fordel, og dermed er der ikke tale om statsstøtte i EU-retlig forstand omfattet af TEUF artikel 107.

For så vidt angår den kompensationsordning, som ministeren er bemyndiget til at etablere i medfør af den foreslåede § 11, stk. 2, om kompensation for udgifter i forbindelse med påbudte foranstaltninger mod planteskadegørere, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler, vil den indebære en fordel for virksomhederne, idet der vil være tale om at kompensere virksomhederne for udgifter, som de almindeligvis selv må afholde som en del af deres driftsomkostninger.

Det er hensigten, at den kompensationsordning, som ministeren er bemyndiget til at etablere i medfør af den foreslåede § 11, stk. 2, i lighed med den gældende ordning i planteskadegørerlovens § 8, stk. 2, som udgangspunkt etableres således, at der i visse særlige tilfælde af udbrud af planteskadegørere, som f.eks. prioriterede EU-karantæneskadegørere, jf. plantesundhedsforordningens artikel 6, på visse nærmere betingelser kan opnås kompensation for udgifter til påbudte foranstaltninger, der rettes mod en bredere kreds af virksomheder og borgere. Det er endvidere hensigten at udnytte bemyndigelsen i § 11, stk. 2, til i visse særlige tilfælde af udbrud af planteskadegørere at etablere en kompensationsordning, hvorefter der overlades ministeren en skønsbeføjelse med hensyn til, om der skal ydes en kompensation i konkrete tilfælde. Det er hensigten, at ordningen vil blive indrettet således, at spørgsmålet om muligheden for at opnå kompensation vil blive vurderet på baggrund af en konkret og individuel vurdering af sagens omstændigheder, herunder den offentlige interesse i bekæmpelse af den pågældende skadegører af hensyn til beskyttelsen af f.eks. den danske natur.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at en kompensationsordning med det beskrevne indhold, er omfattet af artikel 107, stk. 1, idet der er mulighed for at tildele kompensationen selektivt til nogle ansøgerne og ikke til andre. Dette skyldes, at den ovenfor beskrevne kompensationsordning er en fravigelse fra det almindelige system, der indebærer, at udgifterne ved påbudte foranstaltninger påhvi-

ler den, som påbuddet er rettet imod, og at der foreslås til-lagt ministeren en skønsebeføjelse til at yde kompensation i konkrete tilfælde.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at kom-pensation efter den ovenfor beskrevne ordning etableret i medfør af den foreslåede § 11, stk. 2, som fritager modtage-re fra sædvanlige udgifter eller omkostninger i dennes dag-lige drift, må betragtes som konkurrenceforvridende, idet kompensationen styrker en virksomheds position i forhold til andre virksomheder, som denne konkurrerer med i sam-handlen inden for Unionen. Det er Miljø- og Fødevaremini-steriets vurdering, at kompensationen efter den ovenfor beskrevne ordning etableret i medfør af den foreslåede § 11, stk. 2, dermed også potentielt har samhandelspåvirkninger. Det er Miljø- og Fødevareministeriets samlede vurdering, at kompensation efter den ovenfor beskrevne ordning etableret i medfør af den foreslåede § 11, stk. 2, opfylder kriterierne i TEUF art. 107, stk. 1, og dermed udgør statsstøtte, som ikke er omfattet af undtagelserne i artikel 107, stk. 2 og 3. Efter TEUF artikel 108, stk. 3, skal ordningen som udgangspunkt anmeldes til og godkendes af Kommissionen, inden den kan sættes i kraft. Ved tilrettelæggelsen af kompensationsord-ningen i denne sammenhæng vil det være relevant at anven-de Kommissionens retningslinjer af 1. juli 2014 for statsstøt-te i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter 2014-2020, jf. EU-Tidende C 204/4 af 1.7.2014, s. 1 med ef-terfølgende ændringer, særligt Del II, kapitel 1, afsnit 1.2.1.3, om støtte til omkostningerne ved forebyggelse, be-kæmpelse og udryddelse af dyresygdomme og skadegørere og støtte til at råde bod på skader forårsaget af dyresygdom-me og skadedyrsangreb, og/eller kapitel 2, afsnit 2.8.1 og 2.3.1, jf. del I, kapitel 3.

Efter TEUF artikel 109 kan Rådet imidlertid bestemme, at visse former for støtte er fritaget for anmeldelsespligten ef-ter TEUF artikel 108, stk. 3. I henhold til TEUF artikel 108, stk. 4, kan Kommissionen vedtage forordninger vedrørende disse former for støtte. Det fremgår af artikel 1 i Rådets for-ordning 2015/1588/EU af 13. juli 2015 om anvendelse af ar-tikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på visse former for horisontal statsstøtte, jf. EU-Tidende 2015, nr. L 248 af 24. september 2015, s. 1, at Kommissionen ved forordning kan erklære, at en række for-mer for støtte er forenelig med det indre marked og ikke omfattet af underretningspligten i artikel 108, stk. 3 (gruppe-fritagelser). I medfør af forordningen har Kommissionen vedtaget forordning 2014/702/EU af 25. juli 2014 om fore-nelighed med det indre marked efter artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde af vis-se kategorier af støtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter, hvor især artikel 26 om støtte til omkostnin-gerne ved forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af dyre-sygdomme og skadegørere og støtte til kompensation for skader forårsaget af dyresygdomme og skadedyrsangreb og artikel 34 om støtte til forebyggelse og genopretning af ska-der på skove som følge af skovbrande, naturkatastrofer, ugunstige vejrforhold, skadedyrangreb og katastrofegæ-benheder vil være relevante.

Det fremgår af artikel 2 i Rådets forordning 2015/1588/EU af 13. juli 2015, at Kommissionen kan be-slutte, at en støttetildeling på baggrund af det indre markeds udvikling og funktion ikke opfylder alle kriterierne i artikel 107, stk. 1, i TEUF og derfor er fritaget for underretnings-pligten i artikel 108, stk. 3, i TEUF, forudsat at støtten til den samme virksomhed i en given periode ikke overstiger et bestemt fast beløb (de minimis). I medfør af forordningen har kommissionen vedtaget forordning 2013/1408/EU af 18. december 2013 om anvendelse af artikel 107 og 108 om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støt-te i landbrugssektoren med senere ændringer.

Det er en forudsætning for, at der kan udbetales kompen-sation i overensstemmelse med EU-retten, at den ordning, som ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling foreslås bemyndiget til at fastsætte i medfør af § 11, stk. 2, kan etab-leres inden for de ovenfor beskrevne regelsæt.

Danmark har mulighed for at opnå EU-tilskud til den kompensation, som udbetales i henhold til den ordning, der etableres i medfør af den foreslåede § 11, stk. 2, på de betin-gelser og vilkår, der fremgår af artikel 16-18, jf. artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2014/652/EU af 15. maj 2014 om bestemmelser vedrørende forvaltning af udgifter i tilknytning til fødevarekæden, dyresundhed og dy-reveffærd samt til plantesundhed og planteformeringsmateri-ale.

8. Internationale forpligtelser

Som det fremgår ovenfor, så følger det af TEUF artikel 216, stk. 2, at de internationale aftaler, som Unionen indgår med et eller flere tredjelande eller en eller flere internationa-le organisationer, jf. TEUF artikel 216, stk. 1, er bindende for medlemsstaterne. For så vidt angår nationale støtteord-ninger i landbrugssektoren, så reguleres disse under WTO-aftalen om landbrugssektoren, som blev færdigbehandlet i Uruguay-runden (1986-1994) og trådte i kraft i 1995

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at den ordning, som ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling foreslås bemyndiget til at fastsætte i medfør af § 11, stk. 2, og som etableres i overensstemmelse med EU's statsstøtte-regler, også vil være forenelig med EU's internationale for-pligtelser og navnlig med WTO-aftalen om landbrug.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 8. juli til den 22. august 2019 været sendt i høring hos følgende myndig-heder og organisationer m.v.:

3F, Aarhus Universitet, Det Jordbrugsvidenskabelige Fa-kultet, Advokatsamfundet, Agri Nord, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Biologiforbundet, Bornholms Landbrug, Bran-cheudvalget for Biogas, Brancheudvalget for Frø, Bæredyg-tigt Landbrug, Centrovce, DAKOFA, DAKOFO, Danmarks Biavlerforening, Danmarks Fiskeriforening Producent Orga-nisation, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Landboun-gdom, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sports-fiskerforbund, Dansk Akvakultur, Dansk Amatørfiskerfor-

ening, Dansk Botanisk Forening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Frø, Dansk Gartneri, Dansk Industri (DI), Dansk Juletræsdyrkerforening, Dansk, Kartoffelhandlerforening, Dansk Kartoffelproducentforening, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Miljøteknologi, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Planteværn, Dansk Skovforening, Dansk Træforening, Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA), Danske Advokater, Danske Biavlernes Landsforening, Danske Havne, Danske Juletræer, Danske Kartofler, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Regioner, Danske Sortsejere, Danske Svineproducenter, Danske Vandløb, Danske Vandværker, Den Danske Dommerforening, Den Danske Landinspektørforening, Datatilsynet, Det Danske Fjerkræråd, Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet (Københavns Universitet), Det Økologiske Råd, Djursland Landboforening, Dronningeavlforeningen af 1921, DTU Miljø, Ejendomsforeningen Danmark, ErhvervsBiavlerne, Erhvervsstyrelsen Team Effektiv Regulering, Ferskvandsfiskeriforeningen, Finans Danmark, Foreningen af Danske Handlsmøller, Foreningen af Danske Landskabsarkitekter, Foreningen af Danske Planteforædlere, Foreningen af Danske Stammeejere af Mark- og Havefrø, Foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige (ENVINA), Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, Foreningen for Reduceret jordbearbejdning i Danmark, Frie bønder – levende land, Friluftsrådet, Frøsektionen, Greenpeace, Haveselskabet, Hedeselskabet, Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (Københavns Universitet), Institut for Plante- og Miljøvidenskab (Københavns Universitet), KL, Kolding-

Herreds Landbrugsforening, Kopenhagen Fur, Københavns Universitet, Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet, Skov og Landboskab, Kødbbranchens Fællesråd, Landbo Limfjord, LandboForeningen Midtjylland, LandboNord, LandboSyd, LandboThy, Landbrug & Fødevarer, Landbrugets Kartoffelfond, Landbrugsrådgivning Syd, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen for Dansk Fåreavl, Landsforeningen Praktisk Økologi, Lemvigegnens Landboforening, Levinsen & Abies A/S, LHN, LMO, Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug (Aarhus Universitet), Nationalt Center for Miljø og Energi (Aarhus Universitet), NF Plus, NOAH, Nordic Seed A/S, Odsherreds Landboforening, Patriotisk Selskab, Plantning og Landskab, Landsforeningen, Rådgivningscenter Nord, SAGRO, Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere, Sammenslutningen af Danske Småøer, Sammenslutningen af Danske Sortsejere, Science and Technology (Aarhus Universitet), SEGES, SEGES Svineproduktion, Skov og Landskab (Københavns Universitet), Skovdyrkerne, SvineRådgivningen, Sønderjysk Landboforening, Verdens Skove, Vestjysk Landboforening, Vkst, WWF Verdensnaturfonden, Økologisk Landsforening, Østdansk Landboforening, Udvalg for plantesorter og udsæd, Udvalget for skovfrø og –planter, Plantesundhedsudvalget og UFPP arbejdsgruppen for kartofler.

Et revideret udkast til lovforslagets § 13 har været i fornyet høring i perioden fra den 29. august til den 5. september 2019 hos de ovenfor opregnede myndigheder og organisationer m.v.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/–mindredgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommune og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Statens ressource-træk til en eventuel implementering af e-betalingsløsning vurderes at være af mindre karakter. Lovforslaget forventes ikke at have implementeringskonsekvenser for kommuner og regioner.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Lovforslaget i sig selv har ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet.

		Det er dog hensigten at udnytte bemyndigelser i lovforslaget til at fastsætte gebyrordningerne, der vil medføre en samlet udgift for erhvervet på ca. 25 mio. kr. årligt.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Det er en forudsætning for etablering af en ordning om kompensation i forbindelse med påbudte foranstaltninger mod planteskadegørere, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler, at ordningen kan etableres inden for EU's statsstøtteregler. Spørgsmålet kan ikke nærmere afklares, før indholdet af en konkret kompensationsordning er nærmere fastlagt.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Kapitel 1

Lovens anvendelsesområde

Til § 1

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* er ny og fastslår, at loven finder anvendelse på produktion af og handel med planter og ved bekæmpelse af uønskede hjemmehørende plantearter.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at loven kan danne grundlag for den fortsatte implementering af markedsdirektiverne om produktion af og handel med planter, som hidtil har været reguleret i frøloven. Bestemmelsen svarer til gældende ret.

Samtidig indebærer den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*, at loven skal omfatte bekæmpelse af planter, som kan forvolde tab for planteavl. Dermed overføres reguleringen af uønskede hjemmehørende plantearter fra driftsloven.

Ved hjemmehørende plantearter forstås almindeligvis naturligt forekommende plantearter, der ikke er indført af mennesker. Det bemærkes, at flyvehavre, der er en ukrudtsplante af græsfamilien, er en hjemmehørende planteart. Ved flyvehavre forstås planter af *Avena fatua* L, *Avena sterilis* L, *Avena ludoviciana* Dur. og andre vildtvoksende etårige havrearter, der har løsningslag ved grunden af en eller flere kerner i småakset.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i de almindelige bemærkninger.

Videre foreslås det i *stk. 2, 1. pkt.*, at med henblik på sikring af plantesundheden finder loven også anvendelse på enhver art, stamme eller biotype af patogener, dyr og parasitplanter, der er skadelige for planter eller plante produkter (skadegørere).

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, 1. pkt.*, er ny og stemmer overens med plantesundhedsforordningens artikel 1, *stk. 1* og 2, hvoraf det fremgår, at forordningen fastsætter regler vedrørende plantesundhedsmæssige risici, som udgøres af enhver art, stamme eller biotype af patogener, dyr eller parasitplanter, der er skadelige for planter eller plante produkter ("skadegørere"), og foranstaltninger til at begrænse disse risici til et acceptabelt niveau.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 1, *stk. 2*, kan andre ikke-parasitære planter, der ikke er reguleret i henhold til artikel 4, *stk. 1*, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2014/1143/EU af 22. oktober 2014 om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikke-hjemmehørende arter, betragtes som skadegørere i henhold til plantesundhedsforordningen, når der er dokumentation for, at disse ikke-parasitære planter udgør plantesundhedsrisici med alvorlige økonomiske, sociale og miljømæssige konsekvenser for Unionens område.

Det bemærkes, at visse organismer, de såkaldte vektorer, kan optræde som smittespredere ved at overføre andre skadegørere fra planter til andre planter, mens vektoren ikke nødvendigvis selv forvolder stor skade på planter. En række vektorer vil derfor blive anset som skadegørere og opføres på Kommissionens liste over EU-karantæneskadegørere, jf. plantesundhedsforordningens artikel 5, *stk. 2*, og er allerede i dag reguleret af plantesundhedsdirektivet, jf. direktivets bilag 1 og 2. Som et eksempel på en vektor kan nævnes træbukke i slægten *Monochamus*, som er en vektor for skadegøreren fyrrevednematoden og spreder denne fra træ til træ, når træbukken gnaver i unge skud af nåletræer. Fyrrevedne-

matoden er en mikroskopisk rundorm, der kan blokere træers saftstrømme og dermed forårsage visnedød i nåletræer.

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 2, 2. pkt.*, der er ny, at loven også finder anvendelse på andre objekter, med hvilke der kan indslæbes eller spredes skadegørere, herunder jord og vækstmedier. Sådanne andre objekter kan f.eks. være transportmidler, maskiner og emballage.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* medfører, at loven generelt angår bekæmpelse af og forebyggelse af indslæbning og udbredelse af skadegørere, uanset om disse forefindes i forbindelse med planter, planteprodukter eller andre objekter, og uanset om disse skadegørere findes i planteproduktionen, skove, naturområder eller beplantede områder m.v.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.3 i de almindelige bemærkninger.

Definitioner

Til § 2

Den foreslåede bestemmelse, der er ny, fastslår i *stk. 1, nr. 1*, at handel forstås som salg, herunder lagerføring, fremvisning, frembydelse eller besiddelse med henblik på salg, udbud til salg og enhver overdragelse, levering eller overførsel med henblik på kommerciel udnyttelse af planter til tredjepart mod vederlag eller vederlagsfrit.

Den foreslåede definition af handel indeholder de definitioner af begreberne handel, afsætning og markedsføring, der anvendes i markedsdirektiverne, jf. f.eks. artikel 2, litra i, i Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale (markedsføring), artikel 2, nr. 3, i Rådets direktiv 1998/56/EF af 20. juli 1998 om afsætning af prydblanteformeringsmateriale (afsætning) og artikel 1 a i Rådets direktiv 1966/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn (handel).

Med bestemmelsen i *stk. 1, nr. 2*, foreslås det, at planter defineres som levende planter og følgende levende plantedele:

- a) Frø i botanisk forstand, bortset fra sådanne, som ikke er bestemt til brug som såsæd.
- b) Frugter i botanisk forstand.
- c) Grønsager.
- d) Rod- og stængelknolde, løg, jordstængler, rødder, grundstammer og stolonier.
- e) Skud, stængler og udløbere.
- f) Afskårne blomster.
- g) Grene med eller uden løv.
- h) Fældede træer med løv.
- i) Blade og løv.
- j) Plantevævskulturer, herunder cellekulturer, kimplasma, meristemer, kimæriske kloner og materiale produceret ved mikroformering.
- k) Levende pollen og sporer.

- l) Knopper, okuleringsmateriale, stiklinger, podekviste og podninger.
- m) Kogler og frøstande.

Den foreslåede definition er i vid udstrækning en gengivelse af plantesundhedsforordningens definition af planter i artikel 2, nr. 1. Dog er definitionen af planter suppleret med kogler og frøstande, jf. *stk. 1, nr. 2, litra m*, idet Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale definerer formeringsmateriale som frømateriale i form af kogler, frugtstande, frugter og frø, som er bestemt til produktion af plantemateriale bestemt til udplantning, jf. artikel 2, litra b, nr. i.

Med den foreslåede afgrænsning af begrebet planter sikres det, at den nuværende implementering af markedsdirektiverne, se afsnit 2.2.3 i de almindelige bemærkninger, kan fortsætte uændret inden for rammerne af loven.

Den foreslåede bestemmelse definerer således to væsentlige begreber i loven.

For så vidt angår planteprodukter, er disse defineret i plantesundhedsforordningens artikel 2, nr. 2, som produkter af uforarbejdet materiale af vegetabilsk oprindelse og de forarbejdede produkter, der i kraft af deres natur eller deres forarbejdning kan udgøre en risiko for spredning af karantæneskadegørere.

Medmindre andet angives i de i henhold til artikel 28, 30 og 41 vedtagne gennemførelsesretsakter, betragtes træ kun som et planteprodukt, hvis det opfylder mindst en af følgende betingelser:

- a) Det har helt eller delvis bevaret sin naturlige runde form med eller uden bark.
- b) Det har ikke bevaret sin naturlige runde form som følge af savning, skæring eller kløvning.
- c) Det har form af flis, spåner, savsmuld, træaffald, høvlspåner eller skrot af træ og har ikke undergået en behandling, som indebærer anvendelse af lim, varme eller tryk eller en kombination heraf til at producere pellets, briketter, krydsfiner eller spånplader.
- d) Det anvendes eller er bestemt til anvendelse som emballagemateriale, uanset om det faktisk anvendes til transport af varer.

Denne definition finder umiddelbart anvendelse i dansk ret.

Kapitel 2

Bemyndigelse til regulering af produktion af og handel med planter og til foranstaltninger mod planteskadegørere m.v.

Gennemførelse af EU-lovgivning m.v.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*, der er en videreførelse af frølovens § 1, *stk. 1, 2. og 3. pkt.*, og *stk. 2*, fastslår, at

ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler eller træffe beslutninger med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver og beslutninger om forhold omfattet af loven. Ministeren kan endvidere fastsætte regler eller træffe de beslutninger, som er nødvendige for anvendelsen af Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af denne lov. Ministeren kan fastsætte regler om fravigelse af reglerne i de ovennævnte retsakter, i det omfang disse indeholder adgang hertil.

Med den foreslåede bestemmelse videreføres ministerens adgang til at fastsætte regler eller træffe beslutninger med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions retsakter og dertil hørende gennemførelsesbestemmelser om produktion af og handel med planter.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at den danske implementering af markedsdirektiverne med tilhørende gennemførelsesbestemmelser, der er opregnet ovenfor i afsnit 2.2.1, kan videreføres.

For så vidt angår bemyndigelsen at træffe konkrete beslutninger med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs retsakter om produktion af og handel med planter, så forudsættes bestemmelsen alene anvendt i tilfælde af, at der f.eks. skal gennemføres EU-beslutninger om hastende foranstaltninger vedrørende f.eks. importbegrænsninger, og hvor der ikke er tid til at afvente udstedelse af generelle regler.

Samtidig vil den foreslåede bestemmelse medføre, at ministeren kan fastsætte regler eller træffe de beslutninger, som er nødvendige for anvendelsen af Den Europæiske Unions forordninger på plantesundhedsområdet.

Den foreslåede bestemmelse vil dermed udgøre hjemmelsgrundlaget for fastsættelse af nationale regler til supplerung af henholdsvis kontrolforordningens og plantesundhedsforordningens bestemmelser.

Med den foreslåede bestemmelse kan ministeren fastsætte regler om fravigelse af reglerne i de ovennævnte retsakter, i det omfang disse indeholder adgang hertil.

Med den foreslåede bestemmelse vil de eksisterende regler, der afviger fra markedsdirektivernes krav, kunne videreføres.

Den foreslåede bestemmelse fastslår, at såfremt en retsakt udstedt af Den Europæiske Union indeholder adgang for medlemsstaterne til at fravige retsakten, er ministeren således bemyndiget til at afgøre, om adgangen skal udnyttes. Dette indebærer, at såfremt en retsakt åbner adgang for medlemsstaterne til at fravige retsakten ved at fastsætte afvigende regler, er ministeren bemyndiget til at afgøre, om og på hvilken måde denne adgang skal udnyttes i det omfang nærværende lov i øvrigt giver mulighed for at fastsætte sådanne afvigende regler.

For så vidt angår produktion af og handel med planter findes der en række regler i markedsdirektiverne med tilhørende gennemførelsesbestemmelser, der indeholder adgang for medlemsstaterne til enten at fastsætte lempede eller skærpede krav til det materiale, der dyrkes i medlemsstaten, i forhold til direktivernes krav. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil således i medfør af den foreslåede bestem-

melse i stk. 1, 3. pkt., kunne beslutte at udnytte disse adgange til at fravige retsakterne og fastsætte de afvigende regler.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 1, 3. pkt., kunne beslutte at udnytte de adgange for medlemsstaterne til at fravige plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen med tilhørende gennemførelsesbestemmelser ved at fastsætte afvigende regler og vil således eksempelvis kunne beslutte at anvende plantesundhedsforordningens artikel 31, sk. 1, og artikel 37, stk. 9, til at fastsætte regler om strengere plantesundhedsforanstaltninger inden for de rammer, som beskrevet i artikel 31, stk. 1.

Der henvises til afsnit 2.2.3 i de almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2*, der er ny, fastsætter, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler med henblik på opfyldelse af internationale traktater, konventioner og aftaler inden for lovens område.

Hensigten med den foreslåede bestemmelse er at sikre hjemmel til, at der kan fastsættes regler på områder, hvor Danmark har påtaget sig forpligtelser til at opfylde internationale traktater, konventioner og aftaler inden for lovens område.

Den foreslåede bestemmelse vil dermed udgøre hjemmelsgrundlaget for opfyldelse af de danske forpligtelser efter IPPC-konventionen for så vidt angår plantesundhedsområdet og ISTA- og OECD-reglerne i relation til produktion af og handel med planter i det omfang, disse ikke allerede er opfyldt i kraft af EU-reguleringen på området.

For nærmere om henholdsvis ISTA- og OECD-reglerne samt IPPC-konventionen henvises i øvrigt til afsnit 1.2.1 og 1.2.2 i de almindelige bemærkninger.

Registrering m.v. af professionelle operatører

Til § 4

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* er ny og viderefører frølovens § 1, stk. 3, nr. 1, jf. § 1, stk. 1, for så vidt angår muligheden for at fastsætte regler om registrering af produktions- og salgsvirksomheder. Den foreslåede bestemmelse bemyndiger ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til at fastsætte regler om registrering, godkendelse og autorisation af professionelle operatører. Ministeren fastsætter nærmere regler herom, herunder betingelser og vilkår for registrering m.v., tilbagekaldelse af autorisation og indbringelse af afgørelser for domstolene.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at markedsdirektivernes bestemmelser om registrering og godkendelse af professionelle operatører kan gennemføres i dansk ret.

Det bemærkes, at registreringsopgaver af professionelle operatører, som er relevante i forhold til certificering af planteforneringsmateriale, fortsat forventes henlagt til Ty-

stofteFonden, jf. tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019.

I medfør af den foreslåede bestemmelse vil ministeren kunne fastsætte regler om, at en professionel operatør skal autoriseres for at kunne varetage visse former for erhverv og opgaver og de nærmere betingelser for opnåelse af disse autorisationer.

De autorisationsordninger, der angår certificering af plan-teformeringsmateriale, forventes fortsat henlagt til Tystofte-Fonden, jf. tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019.

Det fremgår af artikel 2, stk. 1, litra b-d, og artikel 7, nr. 1, i Rådets direktiv 66/401/EØF af 14. juni 1966 om handel med frø af foderplanter, at markbesigtigelse, frøanalyser og prøvetagning kan foregå som en undersøgelse under officielt tilsyn (autorisation/egenkontrol). Endvidere fremgår det af artikel 19, at der skal føres kontrol med, hvorvidt kravene og betingelserne i direktivet er opfyldt.

Der gælder tilsvarende bestemmelser for sædekorn, bederoer, olie- og spindplanter og grønsagsfrø, som fremgår af Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn, Rådets direktiv 2002/54/EF af 13. juni 2002 om handel med bederoerfrø, Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grønsagsfrø og Rådets direktiv 2002/574/EF af 13. juni 2002 om handel med frø af olie- og spindplanter.

For så vidt angår de eksisterende otte autorisationsordninger på læggekartoffel-området, jf. §§ 4-6 i kartoffelbekendtgørelsen, er det hensigten i videst muligt omfang at videreføre disse.

Det er hensigten at fastsætte nærmere regler om, under hvilke vilkår en producent af kerneplanter, mikroknolde eller miniplanter, en læggekartoffelavl i form af præbasisavlere eller basisavlere med opformering på grundlag af mini-knolde eller en sorterevirksomhed kan autoriseres.

Der vil f.eks. kunne fastsættes krav til produktionsfaciliteter og adskillelse af læggekartofler og konsumkartofler.

Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, under hvilke betingelser ministeren kan tilbagekalde en meddelt autorisation. Det er hensigten at fastsætte regler om, at ministeren kan tilbagekalde en autorisation, hvis autorisationsindehaveren groft eller gentagne gange har overtrådt Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold omfattet af denne lov, bestemmelserne i denne lov eller regler fastsat i medfør af loven. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis autorisationsindehaveren gentagne gange groft har tilsidesat hensynet til sikringen af plantesundheden f.eks. ved manglende adskillelse af læggekartofler og konsumkartofler, ved manglende rettidig anmeldelse af avl til marksyn eller ved videresalg af ikke godkendt avl. Ved afgørelse om tilbagekaldelse af en autorisation vil der skulle tages hensyn til almindelige principper om proportionalitet. I den forbindelse må det bl.a. tages i betragtning, at en fratagelse af autorisationen – selv om den ikke formelt har karakter af en straf – typisk vil være overordentlig indgribende for den pågældende, da autorisationsindehaveren ved fratagelsen af autorisation og-

så fratages retten til at udøve sit erhverv. Derfor må det bl.a. sikres, at fratagelsen ikke er uforholdsmæssig i forhold til den forseelse mv., som autorisationsindehaveren har begået.

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren kunne fastsætte regler om, at adressaten for en afgørelse om nægtelse eller tilbagekaldelse af autorisation efter regler fastsat i medfør af stk. 1 kan forlange sådanne afgørelser indbragt for domstolene af ministeren. Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, at anmodning herom skal fremsættes over for ministeren for inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt adressaten.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre den enkelte borgers retssikkerhed i forbindelse med nægtelse eller tilbagekaldelse af en autorisation, da afgørelsen angår muligheden for at udøve et erhverv på bestemte betingelser og er et vidtgående indgreb, som vil have store økonomiske konsekvenser for den pågældende, hvorfor den berørte borger skal have mulighed for at få afgørelsen om inddragelse prøvet ved domstolene. Anmodningen om domstolsprøvelse skal dog være modtaget senest 4 uger efter, afgørelsen er meddelt den pågældende ansøger eller autorisationsindehaver. Ministeren vil derudover også kunne fastsætte regler om, at ministeren anlægger sag mod ansøger eller autorisationsindehaveren i den borgerlige retsplejes former. Anmodning om sagsanlæg har opsættende virkning, medmindre retten bestemmer andet.

Det er endvidere hensigten at fastsætte regler i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 21, stk. 1, om, at afgørelse om tilbagekaldelse eller nægtelse af autorisation kan ikke påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, da afgørelsen kan forlanges prøvet ved domstolene.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* er ny og bemyndiger ministeren til at fastsætte regler om, at professionelle operatører er registreringspligtige i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger på plantesundhedsområdet.

Med den foreslåede bestemmelse sikres det, at ministeren kan udnytte det nationale råderum i plantesundhedsforordningen og fastsætte krav om, at professionelle operatører skal registreres i overensstemmelse med forordningens artikel 65, stk. 1, sidste pkt., og stk. 3, sidste pkt.

Der henvises til afsnit 2.4.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Produktion af og handel med planter

§ 5

Den foreslåede bestemmelse svarer til dele af frølovens § 1, stk. 3, nr. 2-7, og bemyndiger ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til at fastsætte regler om produktion og handel med planter og planteprodukter, herunder om afprøvning og godkendelse af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter med henblik på optagelse på sortlisten og af formeringsmateriale af slægter og arter af træer med henblik på optagelse på kåringslisten, om klassificering og godkendelse

til salg på grundlag af oprindelse, anvendelse, sundhed, kvalitet og behandling, om dokumentation, egenkontrol, indførsel, udførsel, pakning og mærkning samt regnskab over lager, køb og salg. Det bemærkes, at reglerne om navngivning af sorter og optagelse på sortslisten og kåringslisten foreslås reguleret med bestemmelsen i § 6.

Bestemmelsen skal sikre, at markedsdirektiverne, der bl.a. regulerer kvalitetskrav og kontrol af disse krav til planteforneringsmateriale for kommercielt vigtige afgrøder forud for, at planteforneringsmaterialet kan bringes i handlen indenfor EU, kan gennemføres i dansk ret.

Det fremgår af artikel 3 i Rådets direktiv 2002/56/EF af 13. juni 2002 om handel med læggekartofler, at læggekartofler kun må bringes i handelen, hvis de er officielt certificerede som basislæggekartofler eller læggekartofler, og hvis de opfylder direktivets mindstekrav som fastsat i direktivets bilag I og II om oprindelse, krav til avl og til kvalitet af de markedsførte knolde. Efter artikel 4 kan læggekartofler i generationer forud for basis- og certificerede læggekartofler bringes i handelen som præbasislæggekartofler forudsat bestemmelserne i artikel 18 om mindstekrav, lukning og mærkning af beholdere følges.

I artikel 5 gives medlemslandene mulighed for at fastsætte yderligere eller strengere betingelser for egen produktion og tilsvarende i artikel 8 med hensyn til at adskille produktion, sortering, oplagring, håndtering og transporter af læggekartofler adskilt fra andre kartofler af plantesundhedsmæssige hensyn.

Disse bemyndigelser vil blive udnyttet for produktion i Danmark.

Efter direktivets artikel 6 kan medlemslandene under visse betingelser give producenter tilladelse til at afsætte små mængder af læggekartofler, der ikke opfylder direktivets bestemmelser for markedsføring, til videnskabelige formål m.m.

I direktivets artikel 9 fastlægges, at læggekartofler behandlet med spirehæmmende midler ikke må bringes i handel, og i artikel 10, at de markedsførte knolde skal opfylde bestemte størrelseskrav, der dog kan fraviges for national produktion.

Direktivets artikel 11 fastlægger, at markedsførte partier af læggekartofler skal være tilstrækkeligt ensartede. Partier skal markedsføres i pakninger eller beholdere, der opfylder kravene i artikel 12 om lukning og i artikel 13-16 om mærkning. Medlemsstaterne kan fravige bestemmelserne i artikel 11 for små mængder til den endelige forbruger og bestemmelserne i artikel 12 og 13 for småpakninger lukket på eget område.

Der er i henhold til Rådets direktiv 2002/56/EF af 13. juni 2002 om handel med læggekartofler fastsat gennemførelsesbestemmelser med hensyn til minimumsbestemmelser og EU-klasser for præbasislæggekartofler i Kommissionens gennemførelsesdirektiv af 2014/21/EU af 6. februar 2014 om minimumsbetingelser og EU-klasser for præ-basislæggekartofler, der også indeholder krav til avlens oprindelse med hensyn til EU-klasser for basislæggekartofler og certifi-

cerede læggekartofler om de betingelser og betegnelser, der skal gælde for disse i Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2014/20/EU af 6. februar 2014 om EU-klasser for basislæggekartofler og certificerede læggekartofler og de betingelser og betegnelser, der skal gælde for disse klasser, og om visse undtagelser med henblik på godkendelse af landracer og sorter af landbrugsarter, der er naturligt tilpassede de lokale og regionale forhold og truet af genetisk erosion, samt om handel med frø og læggekartofler af sådanne landracer og sorter, i Kommissionens direktiv 2008/62/EF af 20. juni 2008 om visse undtagelser med henblik på godkendelse af landracer og sorter af landbrugsarter, der er naturligt tilpasset de lokale og regionale forhold og truet af genetisk erosion, og om handel med frø og læggekartofler af sådanne landracer og sorter.

Det fremgår af artikel 5, stk. 3 og artikel 7, stk. 5 og 6, i Rådets direktiv 2008/90/EF af 29. september 2008 om afsætning af frugtplanteforneringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion, udmøntet i Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2014/97/EU af 15. oktober 2014 om gennemførelse af Rådets direktiv 2008/90/EF for så vidt angår registrering af leverandører og sorter samt den fælles sortsliste, at frugtplanter til kommerciel anvendelse og forneringsmateriale heraf, af en række arter skal være listet på den fælles EU sortsliste over frugtplanter. Hver medlemsstat udarbejder bidrag til listen med sorter, som har enten en officiel beskrivelse, som er resultatet af en officiel sortsafprøvning, eller en officielt anerkendt beskrivelse, såfremt disse sorter har været i handlen før 30. september 2012. Listen samles for alle EU-medlemsstater og udgives på EU-kommissionens hjemmeside.

Det fremgår af artikel 1, at direktivet gælder for produktion i handelsøjemed og afsætning af planter, grundstammer og andre plantedele af de listede slægter og arter inden for EU.

Af artikel 3 i Rådets direktiv 2008/90/EF af 29. september 2008 om afsætning af frugtplanteforneringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion fremgår det, at forneringsmateriale eller frugtplanter kun må afsættes, hvis de opfylder en række generelle krav, herunder at de er officielt certificeret som kerneplanter, basisplanter eller certificeret materiale eller er kvalificeret som CAC-materiale.

De specifikke krav til slægter og arter, der skal certificeres eller kategoriseres som CAC-materiale er beskrevet i artikel 4 og omfatter krav til metoder til bevaring af sortens og kløns identitet, plantesundhed, prøvningsmetoder og -fremgangsmåder, forneringsmateriale og evt. sortstræk hhv. forneringsmåde, renhed, plantesundhed og sortstræk. Her præciseres også de betingelser, som grundstammer og andre plantedele af slægter og arter, der ikke er listet i direktivet, skal opfylde, hvis de listede slægter og arter eller hybrider heraf podes på dem.

Medlemsstaterne skal i henhold til direktivets artikel 5 sikre, at leverandører registreres officielt for de aktiviteter, de udfører i henhold til direktivet. Kravet kan dog begrænses til leverandører, der er erhvervsdrivende. Der stilles i artikel 6 krav om, at medlemsstaterne sikrer, at registrerede le-

verandører overholder en række krav under produktionen, herunder identificerer og overvåger kritiske punkter i produktionsprocessen, der kan påvirke materialets kvalitet, gemmer oplysninger herfra, udtager stikprøve til analyse ved behov og sikrer, at partierne kan identificeres særskilt under produktionen. Leverandøren skal føre registre over køb og salg, og opbevare disse i mindst 3 år efter afsætning og anmelde eventuelle fund af karantæneskadegørere samt kvalitetsskadegørere, der overskrider tolerancerne.

I artikel 7 stilles der krav om, at formeringsmateriale og frugtplanter skal afsættes med angivelse af, hvilken sort materialet og planterne tilhører, ligesom kravene ved sortside-identifikation og officiel registrering af sorter præciseres. Der gives i artikel 7 endvidere mulighed for, at medlemslande kan give leverandører tilladelse til, under visse betingelser, at afsætte små mængder af formeringsmateriale og frugtplanter, der ikke opfylder direktivets bestemmelser for markedsføring, til videnskabelige formål m.m.

Derudover fastlægger artikel 9, at materialet kun må afsættes i ensartede partier under en af kategorierne: CAC-materiale, kerneplanter, basismateriale eller certificeret materiale.

Det nationale råderum, der i artikel 5 tillader at begrænse kravet om registrering til leverandører, der er erhvervsdrivende, samt i artikel 10 at fritage mindre producenter for direktivets krav ved lokal omsætning, vil blive udnyttet for produktion og afsætning i Danmark.

Medlemsstaterne skal i henhold til artikel 13 gennemføre officiel inspektion under produktion og afsætning for at sikre, at kravene og betingelserne i direktivet er overholdt.

I medfør af Rådets direktiv 2008/90/EF af 29. september 2008 om afsætning af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter er der fastsat gennemførelsesbestemmelser, der præciserer de specifikke krav vedrørende mærkning, lukning og emballering i artikel 1-5.

I medfør af Rådets direktiv 2008/90/EF af 29. september 2008 om afsætning af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter, særligt artikel 4, stk. 1, er der fastsat gennemførelsesbestemmelser, der præciserer de betingelser, som CAC-materiale, kerneplanter, basismateriale og certificeret materiale skal opfylde for at kunne afsættes under de nævnte kategorier, samt de specifikke krav til leverandører og de nærmere regler vedrørende officielle inspektioner i Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2014/98/EU af 15. oktober 2014 om gennemførelse af Rådets direktiv 2008/90/EF for så vidt angår specifikke krav til de i bilag I til samme direktiv nævnte slægter og arter af frugtplanter, specifikke krav til leverandører og nærmere regler vedrørende officielle inspektioner.

I Rådets direktiv 2008/72/EF af 15. juli 2008 om afsætning af plantemateriale og formeringsmateriale af grøntsagsplanter bortset fra frø, er det i artikel 1 præciseret, at plante- og formeringsmateriale af de listede arter skal overholde kravene i direktivet, hvis de skal afsættes indenfor EU.

Af artikel 4 i direktivet fremgår det, at plantemateriale og formeringsmateriale af grøntsagsplanter skal overholde en

række betingelser vedrørende afgrødens kvalitet, renhed og sortstræk hhv. formeringsmåde, renhed af afgrøden på roden og sortsegenskaber. Materialet kan afsættes, hvis det overholder disse krav og afsættes af godkendte leverandører i henhold til direktivets artikel 8.

Der stilles i artikel 5 krav om, at medlemsstaterne sikrer, at leverandører træffer de nødvendige foranstaltninger til at de fastsatte normer overholdes på alle trin af produktion og afsætning. Leverandøren skal således sikre, at der foretages kontrol på baggrund af de i direktivet nævnte principper, herunder identificere og overvåge kritiske punkter i produktionsprocessen, udtage stikprøver til analyse ved behov og gemme dokumentation/fortegnelser herfor, samt føre fortegnelser over produktion og afsætning og gemme dokumentation i et år. Leverandøren skal endvidere anmelde eventuelle fund af karantæneskadegørere, samt kvalitetsskadegørere, der overskrider tolerancerne.

Myndigheden skal i henhold til direktivets artikel 6 godkende leverandøren, når det er fastslået, at leverandørens produktionsmetoder og anlæg opfylder kravene i direktivet. Myndigheden sikrer regelmæssig kontrol af leverandørens anlæg og træffer foranstaltninger, hvis det viser sig, at kravene ikke er overholdt. Myndigheden skal have fri adgang til alle dele af anlægget.

Det fremgår af artikel 9, at formerings- og plantemateriale af grøntsagsplanter af slægter og arter opført i bilag 2 til direktivet kun må afsættes, hvis de tilhører en sort, der er godkendt i henhold til betingelserne beskrevet i Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grøntsagsfrø og opført på den fælles sortliste for grøntsagsarter, som omhandlet i artikel 17 i dette direktiv.

I henhold til Rådets direktiv 2008/72/EF af 15. juli 2008 om afsætning af plantemateriale og formeringsmateriale af grøntsagsplanter bortset fra frø, artikel 10, skal formerings- og plantemateriale af grøntsagsplanter holdes i adskilte partier under produktionen. Sker der en sammenblanding skal leverandøren registrere oplysninger om partiets sammensætning og de enkelte bestanddeles oprindelse. Materialet må kun afsættes i tilstrækkeligt ensartede partier, der skal opfylde direktivets bestemmelser, følges af et leverandørdokument, samt overholde krav til mærkning og/eller lukning og emballering i henhold til artikel 11.

I medfør af direktivets artikel 12 kan mindre leverandører fritages fra kravet om leverandørdokument og officiel inspektion mm., hvis deres samlede salg er bestemt til personer, der ikke er erhvervsmæssigt beskæftiget med planteproduktion.

I medfør af direktivets artikel 17 skal medlemsstaterne sikre, at der udføres kontrol under produktion og afsætning for at sikre, at kravene og betingelserne i direktivet er overholdt.

Medlemsstaterne kan i henhold til artikel 19 forbyde, at formerings- og plantemateriale af grøntsager, der ikke opfylder kravene, kan afsættes inden for EU. Forbuddet kan opheves, hvis det kan fastslås, at plantematerialet opfylder kravene.

I Rådets direktiv 98/56/EF af 20. juli 1998 om afsætning af prydblanteforneringsmateriale stilles der i artikel 3 krav om, at leverandører kun må afsætte forneringsmateriale, hvis det opfylder kravene i direktivet. Undtaget fra kravet er dog forneringsmateriale bestemt til videnskabelig formål m.m.

I henhold til artikel 5 skal forneringsmaterialet ved afsætning overholde en række krav til kvalitet, samt sortsidentitet og -renhed. For forneringsmateriale af citrus stilles der derudover krav til udgangsmaterialet, samt øget fokus på frihed for vira og viruslignende organismer. For blomsterløg stilles der tilsvarende krav til udgangsmaterialet.

I medfør af artikel 6 skal leverandører officielt registreres i medfør af de aktiviteter, de udfører i henhold til dette direktiv. Registreringspligten gælder dog ikke leverandører, der kun sælger til personer, der ikke anvender materialet erhvervsmæssigt. Disse leverandører skal dog fortsat opfylde kravene i dette direktiv.

Der stilles i artikel 7 krav om, at producenter af forneringsmateriale skal identificere og overvåge kritiske punkter i deres produktionsproces, gemme oplysninger fra overvågningen, udtage prøver til analyse ved behov og sikre, at partierne kan identificeres særskilt under produktionen.

Ved fund af specifikke skadegørere omfattet af direktiv 77/93/EØF af 21. december 1976 om foranstaltninger mod indslæbning af skadegørere på planter eller planteprodukter eller indført i medfør af artikel 5, stk. 5, skal leverandøren anmelde det til myndigheden og følge myndighedens anvisninger. Artikel 8 stiller krav til afsætning af materialet, herunder krav til mærkning og følgedokumentation, samt registrering af oplysninger ved sammensætning af forskellige partier i en samlet forsendelse. Artikel 9 foreskriver, at forneringsmaterialet kun må afsættes med angivelse af sort, hvis sorten er sortsbeskyttet, beskyttet som en plantenyhed, officielt registreret, almindeligt kendt eller opført på en liste, som føres af en leverandør og opfylder beskrevne krav.

Der gives i artikel 10 mulighed for i tilfælde af forsyningsvanskeligheder at afsætte forneringsmateriale af prydblant, der opfylder mindre strenge krav. Artikel 11 giver importører mulighed for, indtil der findes en fælles EU afgørelse, at importere forneringsmateriale, der giver de samme garantier vedrørende kvalitet, identifikation og plantesundhed, som materiale produceret i EU. Importøren skal underrette myndigheden.

Medlemsstaten skal i henhold til artikel 12 sikre officiel inspektion af forneringsmaterialet og udtage prøver til analyse ved behov. I medfør af artikel 13 kan materialet forbydes afsat, hvis materialet ikke overholder direktivets krav, ligesom der skal træffes passende foranstaltninger, hvis leverandøren ikke overholder direktivets krav.

I Rådets direktiv 1999/66/EF af 28. juni 1999 om krav til den etiket eller det dokument, som udfærdiges af leverandøren i henhold til Rådets direktiv 98/56/EF er beskrevet de specifikke krav til de etiketter eller andre dokumenter, som udfærdiges af leverandører af prydblanteforneringsmateriale.

Det bemærkes, at det fortsat er hensigten at henlægge opgaverne inden for henholdsvis certificering af frø og certificering af planteforneringsmateriale til TystofteFonden, jf. tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019.

Det er fortsat hensigten at fastsætte de nødvendige regler for at udnytte det nationale råderum, som er muligt inden for rammerne af markedsdirektiverne. Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.1.

Der er ikke med den ændrede formulering tilsigtet nogen ændring i forhold til gældende ret.

Navngivning af plantesorter, sortlisten og kåringslisten

Til § 6

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* svarer indholdsmæssigt til frølovens § 1, stk. 3, nr. 2, for så vidt angår navngivning af sorter af landbrugs- og havebrugsarter. Der er ikke med den ændrede formulering tilsigtet nogen ændring i forhold til gældende ret.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætter regler om navngivning af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter.

Det fremgår artikel 9, stk. 6, i Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortliste over landbrugsplantearter, at for så vidt angår en sortsbetegnelses egnethed finder artikel 63 i Rådets forordning nr. 1994/2100/EF af 27. juli 1994 om EF-sortsbeskyttelse anvendelse. Der findes en tilsvarende bestemmelse i artikel 9, stk. 6, i Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grønsagsfrø. I medfør af bestemmelserne i direktivernes artikel 9, stk. 6, er der fastsat gennemførelsesbestemmelser med hensyn til egnetheden af sortsbetegnelser for landbrugsplantearter og grøntsagsarter i Kommissionens forordning 2009/637/EF af 22. juli 2009.

Det er hensigten, at ministeren vil udnytte den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om, at sortsnavnet skal være egnet som generisk betegnelse for sorten og som identifikation af denne.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* svarer indholdsmæssigt til frølovens § 1, stk. 3, nr. 2, for så vidt angår en officiel fortegnelse over godkendte sorter af landbrugsplante-, frugtplante- og grøntsagsarter (sortslisten).

Den foreslåede bestemmelse medfører, at ministeren kan fastsætte regler om en officiel fortegnelse over godkendte sorter af landbrugsplante-, frugtplante- og grøntsagsarter (sortslisten). Sortslisten vil således skulle offentliggøres i bekendtgørelsesform.

Det fremgår af artikel 1 i Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortliste over landbrugsplantearter, at direktivet omhandler optagelsen af de forskellige sorter af bederoer, foderplanter, korn, kartofler samt olie- og spindplanter i en fælles sortliste over landbrugsplantearter, hvis frø eller planter kan forhandles i henhold til direktiver-

ne om handel med bederoefrø (2002/54/EF), med frø af folderplanter (66/401/EØF), med sædekorn (66/402/EØF) med læggekartofler (2002/56/EF), og med frø af olie- og spindelplanter (2002/57/EF).

Det fremgår endvidere af artikel 3 i ovennævnte direktiv, at hver medlemsstat skal udarbejde en eller flere lister over de sorter, som med officiel tilladelse kan godkendes og afsættes på deres territorium.

Samtidig fremgår det af artikel 3 i Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grønsagsfrø, at grønsagsfrø kun kan godkendes og bringes i handlen, når den pågældende sort er officielt godkendt i en medlemsstat. Efter direktivets artikel 3, stk. 2, skal hver medlemsstat udarbejde en eller flere lister over de sorter, der er officielt tilladt til godkendelse, kontrol og forhandling på deres område.

Det fremgår af artikel 7, stk. 1, i Rådets direktiv 2008/90/EF af 29. september 2008 om afsætning af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion, at formeringsmateriale og frugtplanter afsættes med angivelse af, hvilken sort materialet og planterne tilhører. Endvidere fremgår det af artikel 7, stk. 6, at Kommissionen kan træffe afgørelse om udarbejdelse og offentliggørelse af en fælles liste. Kommissionens bemyndigelse er udnyttet ved Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2014/97/EU af 15. oktober 2014 om gennemførelse af Rådets direktiv 2008/90/EF for så vidt angår registrering af leverandører og sorter samt den fælles sortliste.

Samtidig reguleres bl.a. sortsregistreringen i artikel 3-10 i Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2014/97/EU af 15. oktober 2014 om gennemførelse af Rådets direktiv 2008/90/EF for så vidt angår registrering af leverandører og sorter samt den fælles sortliste.

Det er derfor hensigten med den foreslåede bemyndigelse i stk. 2 at fastsætte regler til gennemførelse af de ovennævnte direktiver.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* svarer indholdsmæssigt til frølovens § 1, stk. 3, nr. 3, for så vidt angår oprettelse af en officiel fortegnelse over godkendt materiale.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at ministeren kan fastsætte regler om en officiel fortegnelse over godkendt formeringsmateriale af slægter og arter af træer, der finder forstlig anvendelse (kåringlisten). Kåringlisten vil således skulle offentliggøres i bekendtgørelsesform.

Det fremgår af artikel 10, stk. 1, i Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale, at hver medlemsstat skal udarbejde et nationalt register over grundmateriale af forskellige arter af forstligt formeringsmateriale, som er godkendt på dens område. Hver medlemsstat skal udarbejde en sammenfatning af det nationale register i form af en national liste.

Det er hensigten med den foreslåede bemyndigelse i stk. 3 at fastsætte regler til gennemførelse af artikel 10 i Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale.

De foreslåede bestemmelser viderefører ministerens adgang til at fastsætte nærmere regler om navngivning af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter, sortlisten og kåringlisten i overensstemmelse med Den Europæiske Unions retsakter.

Der henvises til afsnit 2.3.3.3 i de almindelige bemærkninger.

Foranstaltninger mod skadegørere m.v.

Til § 7

Den foreslåede bestemmelse, der er ny, fastsætter i *stk. 1*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om foranstaltninger med henblik på at forebygge introduktion og spredning af skadegørere og på at inddæmme og udrydde skadegørere.

Med den foreslåede bestemmelse bemyndiges ministeren til at fastsætte regler om foranstaltninger med henblik på at forebygge introduktion og forebygge spredning, herunder også etablering, af skadegørere på Unionens område. Samtidig foreslås ministeren også bemyndiget til at fastsætte regler om foranstaltninger med henblik på at inddæmme og udrydde skadegørere.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at det bliver muligt for ministeren at fastsætte de nødvendige supplerende regler om foranstaltninger i Danmark med henblik på at forebygge introduktion og spredning af skadegørere og på at inddæmme og udrydde skadegørere, herunder begrænse skadegørericisi til et acceptabelt niveau, i overensstemmelse med plantesundhedsforordningen.

Sådanne foranstaltninger kan angå både karantæneskadegørere og EU-regulerede ikke-karantæneskadegørere.

Karantæneskadegørere er defineret i plantesundhedsforordningens artikel 3, hvoraf det fremgår, at en skadegører er en "karantæneskadegører" i forhold til et afgrænset område, hvis den opfylder følgende betingelser:

- 1) Dens identitet er fastslået, jf. plantesundhedsforordningens bilag I, afsnit 1, punkt 1.
- 2) Den forekommer ikke i området, jf. plantesundhedsforordningens bilag I, afsnit 1, punkt 2, litra a), eller hvis den forekommer, er ikke vidt udbredt i det pågældende område, jf. plantesundhedsforordningens bilag I, afsnit 1, punkt 2, litra b og c.
- 3) Den kan trænge ind, etablere sig og sprede sig i området eller, hvis den forekommer i området, men ikke er vidt udbredt, kan den trænge ind, etablere sig og sprede sig i de dele af det pågældende område, hvor den ikke forekommer, jf. plantesundhedsforordningens bilag I, afsnit 1, punkt 3.
- 4) Dens indtrængen, etablering og spredning vil som omhandlet i plantesundhedsforordningens bilag I, afsnit 1, punkt 4, have uacceptable økonomiske, miljømæssige eller sociale konsekvenser for det pågældende område eller, hvis den forekommer, men ikke er vidt udbredt, for de dele af området, hvor den ikke forekommer.

- 5) Der findes gennemførlige og effektive foranstaltninger til at hindre indtrængen, etablering eller spredning af den pågældende skadegørere i dette område og afbøde de risici og konsekvenser, der er forbundet med den.

EU-karantæneskadegørere er defineret i plantesundhedsforordningens artikel 4, hvoraf det fremgår, at en karantæneskadegører er en EU-karantæneskadegører, hvis det afgrænsede område som omhandlet i artikel 3 er Unionens område, og hvis den er opført på den liste, som Kommissionen ved en gennemførelsesretsakt i henhold til artikel 5 er bemyndiget til at opstille. De potentielle økonomiske, miljømæssige eller sociale konsekvenser ved, at visse af EU-karantæneskadegørerne indfinder sig i Unionen, er så alvorlige, at disse endvidere benævnes som ”prioriterede skadegørere”, jf. plantesundhedsforordningens artikel 6.

En karantæneskadegører, der forekommer på Unionens område, men ikke forekommer på en medlemsstats område eller en del deraf kaldes ”beskyttet zone-karantæneskadegører”, hvis kommissionen efter en anmodning fra den pågældende medlemsstat anerkender medlemsstatens område eller en del heraf som beskyttet zone i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 32.

”EU-regulerede ikke-karantæneskadegørere” er defineret i plantesundhedsforordningens artikel 36 og er en skadegører, der forekommer på Unionens område. Skadegøreren er ikke en EU-karantæneskadegører eller en skadegører, der er omfattet af foranstaltninger efter artikel 30, stk. 1 (herefter potentiel EU-karantæneskadegører), og som hovedsageligt overføres via planter til plantning. Dens forekomst på de pågældende planter til plantning har uacceptable økonomiske konsekvenser for så vidt angår den påtænkte anvendelse af disse planter til plantning. Der findes gennemførlige og effektive foranstaltninger til forebyggelse af skadegøreren forekomst på de pågældende planter til plantning.

Samtidig fastslår den foreslåede bestemmelse, at ministeren ved bekendtgørelse vil kunne fastsætte afgrænsningen af det område, hvor disse foranstaltninger er relevante. Det er hensigten, at afgrænsningen af områderne fastsættes ved bekendtgørelse med angivelse af koordinaterne for de pågældende områder, eller på anden entydig vis.

Endvidere er det hensigten, at ministeren med den foreslåede bestemmelse vil kunne fastsætte strengere foranstaltninger end de foranstaltninger, Kommissionen har vedtaget, hvis det er begrundet i målet om plantesundhedsbeskyttelse og er i overensstemmelse med principperne i afsnit 2 i bilag II i plantesundhedsforordningen, jf. forordningens artikel 31, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* medfører, at ministeren underretter offentligheden og professionelle operatører om foranstaltninger efter *stk. 1* i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger på plantesundhedsområdet.

Det er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse i *stk. 2* til ved bekendtgørelse at foretage disse underretninger.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* betyder, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om fravigelse af offentlighedens og professionelle operatørers underretningsforpligtigelser om forekomst af planteskadegørere i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger.

Det er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse i *stk. 3* til ved bekendtgørelse at fravige professionelle operatørers og andres underretningsforpligtigelser i overensstemmelse med plantesundhedsforordningen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Undersøgelser af plantesundhedstilstanden

Til § 8

Den foreslåede bestemmelse er ny og tillægger i *stk. 1* ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kompetence til at undersøge plantesundhedstilstanden i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger på plantesundhedsområdet. Undersøgelserne kan foretages på offentlige og private ejendomme og lokaliteter og af transportmidler, maskiner og emballage.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* fastslår, at undersøgelser efter *stk. 1* kan foretages ved visuel gennemgang, opsætning af fælder til indsamling af skadegørere, indsamling af prøver og analyser heraf.

Undersøgelserne efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* foretages ved visuel gennemgang, opsætning af fælder til indsamling af skadegørere, indsamling af prøver og analyser heraf.

Ministerens foreslåede adgang til at kunne foretage undersøgelser af plantesundhedstilstanden på privat ejendom og lokaliteter og af private transportmidler, maskiner og emballage er afhængig af, at ministeren af ejeren frivilligt får adgang til disse. Dette gælder også i forbindelse med den passive skadegøreroberobservation og indsamling af prøver. Det forventes, at den passive skadegøreroberobservation udover visuelle undersøgelser også vil kunne indebære opsætning af feromonfælder med henblik på indsamling af planteskadegørere. Den konkrete undersøgelsesmetode, herunder også hvilken teknisk løsning, der kan tænkes anvendt, vil dog afhænge af, hvilken type skadegører undersøgelsen angår. Det vil således i visse situationer kunne være relevant at foretage undersøgelsen med droner, mens det i andre tilfælde vil være mest hensigtsmæssigt at foretage fysiske undersøgelser af et konkret afgrænset område med bistand fra en specialtrænet sporhund.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4.3.3 i de almindelige bemærkninger.

Foranstaltninger påkrævet efter tredjelandes plantesundhedslovgivning

Til § 9

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* svarer indholdsmæssigt til planteskadegørerlovens § 3.

Der henvises til afsnit 2.4.3.4 i de almindelige bemærkninger.

Med den foreslåede bestemmelse kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling ved eksport af planter, planteprodukter og andre objekter, med hvilke der kan spredes skadegørere, herunder jord eller vækstmedier, træffe afgørelse om iværksættelse af nødvendige foranstaltninger, som er påkrævet efter modtagerlandets plantesundhedslovgivning.

Derudover vil det også fremadrettet være muligt for ministeren at betinge udstedelsen af attester i forbindelse med udførsel af planter, planteprodukter, jord eller andre vækstmedier, som er påkrævet efter plantesundhedslovgivningen i et modtagerland uden for Den Europæiske Union af, at virksomheden foretager de nødvendige foranstaltninger til brug for udfærdigelsen af en sådan attest.

Sådanne nødvendige foranstaltninger vil f.eks. kunne være yderligere kontrolbesøg på virksomheden med henblik på, at ministeren vil kunne attestere, at specifikke krav i modtagerlandets plantesundhedslovgivning er efterlevet. Det kan f.eks. være krav om frihed for visse skadegørere, der er reguleret i modtagerlandet eller behandling af planter eller planteprodukter med særlige bekæmpelsesmidler.

Grænsekontrolsteder m.v.

Til § 10

Den foreslåede bestemmelse, der er ny, fastsætter i *stk. 1*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om, at der i forbindelse med udpegningen af et grænsekontrolsted, et inspektionscenter i tilknytning til et grænsekontrolsted eller et andet kontrolsted uden udgift for staten af de lokale interessenter stilles udstyrede lokaler og indretninger til rådighed for grænsekontrollen i overensstemmelse med den Europæiske Unions retsakter om forhold, der er omfattet af loven, med henblik på kontrol af planter, planteprodukter og andre objekter ved indførsel fra lande, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union.

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren kunne fastsætte regler om, at i de tilfælde, hvor erhvervet ønsker nye grænsekontrolsteder, et inspektionscenter i tilknytning til et grænsekontrolsted eller et andet grænsekontrolsted udover de allerede eksisterende grænsekontrolstede m.v., skal sådanne stilles til rådighed for grænsekontrollen uden udgift for staten. Lokaler og indretninger skal være etableret i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger på plantesundhedsområdet for at kunne blive udpeget som grænsekontrolsted, jf. artikel 64, stk. 3, i kontrolforordningen.

Samtidig vil ministeren kunne fastsætte regler om, at omkostningerne til driften af et grænsekontrolsted helt eller del-

vist skal afholdes af interessenterne til grænsekontrolstedet, jf. den foreslåede bestemmelse i *stk. 2*. Sådanne regler kan fastsættes i det omfang, omkostningerne til driften af grænsekontrolstederne ikke indgår i fastsættelsen de gebyrer, der er fastsat i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 13. Ved lokale interessenter forstås de virksomheder, der ønsker at benytte sig af grænsekontrolstedet ved indførsel af planter, planteprodukter og andre objekter fra lande, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union.

Videre vil ministeren efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* kunne indgå aftaler om, at selve etableringen og driften af grænsekontrolsteder helt eller delvist finansieres af lokale interessenter.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4.3.5 i de almindelige bemærkninger.

Kompensationsordning

Til § 11

Den foreslåede bestemmelse, der er en delvis videreførelse af §§ 7-9 i planteskadegørerloven, fastslår i *stk. 1*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om kompensation til ejere i forbindelse med påbudt tilintetgørelse af planter, planteprodukter eller andre objekter efter § 16. Ordningen efter planteskadegørerlovens §§ 7-9 foreslås dog justeret således, at kompensationsordningen skal gøre det muligt for professionelle operatører og private at få godtgjort både tab og andre udgifter ved foranstaltninger mod karantæneskadegørere inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2014/652/EU af 15. maj 2014 om bestemmelser vedr. forvaltning af udgifter i tilknytning til plantesundhed og planteforneringsmateriale eller regler, der måtte erstatte denne.

Med bestemmelsen i *stk. 2* foreslås det, at ministeren endvidere kan fastsætte regler om, i hvilket omfang udgifter i forbindelse med påbudte foranstaltninger mod skadegørere, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler, kan kompenseres.

Det er hensigten at udnytte bemyndigelserne i *stk. 1* og 2 til at etablere en kompensationsordning, der gør det muligt for professionelle aktører og private at få kompenseret tab og andre udgifter ved foranstaltninger mod skadegørere inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2014/652/EU af 15. maj 2014 om bestemmelser vedr. forvaltning af udgifter i tilknytning til plantesundhed og planteforneringsmateriale eller regler, der måtte erstatte denne.

Endelig foreslås ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i *stk. 3* bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om beregning af kompensationen i henhold til *stk. 1* og 2.

Det er hensigten at udnytte bemyndigelsen i den foreslåede *stk. 3* til at fastsætte nærmere regler om, hvilke tab og udgifter, der kan indgå i den kompensation, der ydes i henhold til de foreslåede bestemmelser i *stk. 1* og 2, som svarer til de udgifter, der anses for støtteberettigende i artikel 18, *stk. 1*,

litra c og d, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2014/652/EU af 15. maj 2014 om bestemmelser vedr. forvaltning af udgifter i tilknytning til plantesundhed og planteformeringsmateriale eller regler, der måtte erstatte denne.

Det er en forudsætning, at den foreslåede kompensationsordning etableres inden for rammerne af de statsstøtteretlige regler.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4.3.6 i de almindelige bemærkninger.

Uønskede hjemmehørende plantearter

Til § 12

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* fastslår, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte, hvilke hjemmehørende plantearter der skal anses for uønskede og regler med henblik på bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af disse plantearter ved forhold omfattet af nr. 1-5.

Den foreslåede bestemmelse svarer til driftslovens § 10, stk. 1 og 2, for så vidt angår uønskede hjemmehørende plantearter med henblik på bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af disse plantearter ved forhold omfattet af nr. 1-5.

Det er hensigten, at ministeren med bestemmelsen i det foreslåede stk. 1 vil videreføre de gældende regler om bekæmpelse af flyvehavre. Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 kan dog også finde anvendelse i en situation, hvor andre arter kan blive eller er blevet truende for de dyrkede afgrøder eller for de øvrige hjemmehørende arter.

Optagelse af andre arter på eller ændring af den optegnelse, der forudsættes fastsat ved bekendtgørelse, vil som hidtil ske efter forudgående høring af relevante høringsparter, herunder landbrugets organisationer og andre organisationer med natur- og miljøbeskyttelse som formål.

Dog foreslås det, at bestemmelsen i stk. 1, nr. 5, præciseres således, at det fremgår af bestemmelsen, at kravene om behandling af arealer med forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter omfatter både dyrkede og udyrkede arealer med forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter.

Ved ministerens fastsættelse af regler efter den foreslåede bestemmelse i stk. 1 forventes det, at definitionen af udyrkede arealer i driftslovens § 2, stk. 7, vil blive lagt til grund.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling foreslås i *stk. 2* bemyndiget til at fastsætte, at reglerne om bekæmpelse og forebyggelse af uønskede hjemmehørende plantearter finder anvendelse for ejere og brugere af ubebyggede og ubefæstede arealer samt virksomheder tilknyttet landbrugsdrift.

Ved ejere og brugere forstås både fysiske og juridiske personer og sammenslutninger heraf. Ved ejer forstås den juridiske ejer, som kan være en virksomhed, et selskab eller lignende såvel som en enkeltperson eller en personkreds. Ved bruger forstås den fysiske eller juridiske person, som enten i

kraft af ejerskab eller i kraft af en aftale med ejeren har råderet over et areal.

Virksomheder, der er knyttet til driften af landbrugsjorderne, kan f.eks. være maskinstationer.

Ved bebyggede arealer forstås de arealer, der står bygninger på, og ved befæstede arealer dem, der har belægning i form af asfalt eller grus på veje, fliser og lignende.

Den foreslåede bemyndigelse i stk. 2 vil sikre, at ministeren kan videreføre den eksisterende ordning i flyvehavrebekendtgørelsen med hensyn til ordningens anvendelsesområde.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.3 i de almindelige bemærkninger.

Kapitel 3

Formålsbestemte betalinger m.v.

Betaling for omkostningerne ved kontrol m.v.

Til § 13

Den foreslåede bestemmelse medfører, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i *stk. 1, 1. pkt.*, bemyndiges til at fastsætte regler om betaling for omkostninger ved kontrolopgaver, der udføres efter loven eller regler fastsat i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af loven.

Det foreslås endvidere i *stk. 1, 2. pkt.*, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om betaling for særlige ydelser og ekspeditioner, herunder autorisationer, certificeringer, godkendelser, registreringer, tilladelser, undersøgelser, attestationer og dispensationer, der ydes i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven eller i henhold til Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af loven.

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 1, videreføres ministerens bemyndigelse i frølovens § 1, stk. 3, nr. 9, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om opkrævning af gebyrer til dækning af udgifterne ved afprøvning, godkendelse, kontrol og administration. For så vidt angår ministerens bemyndigelse i frølovens § 1, stk. 3, nr. 9, til at fastsætte regler om gebyrer til hel eller delvis dækning af omkostningerne for erindringsskrivelser, foreslås denne bemyndigelse erstatet af den foreslåede bestemmelse i § 14, stk. 2. For så vidt angår denne bestemmelse henvises til afsnit 2.6.1.2 i de almindelige bemærkninger og bemærkningerne til § 14 nedenfor.

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 1 videreføres endvidere planteskadegørerlovens § 11, stk. 1, hvorefter ministeren kan fastsætte gebyrer til dækning af udgifterne ved kontrollen med indførsel og udførsel af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 indebærer, at det bliver muligt at videreføre den gældende danske praksis for brugerbetaling af plantekontrollen med de ændringer, som følger af det nye forordningsgrundlag på plantesundhedsområdet, som f.eks. kontrolforordningens artikel 79, stk. 2, litra c, om obligatorisk gebyropkrævning for så vidt angår opfølgende kontrol.

Det er som udgangspunkt hensigten i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 1 at videreføre de eksisterende gebyrtyper på baggrund af den gældende gebyrstruktur.

Det er hensigten i forbindelse med fastsættelse af gebyrer i medfør af den foreslåede stk. 1 fortsat at anvende det overordnede princip, at myndighedsopgaver af generel karakter – f.eks. internationalt arbejde, beredskab, overvågning, ministerbetjening m.v. – bevillingsfinansieres, mens opgaver, som kan henføres til registrering, kontrol og certificering af virksomheders overholdelse af EU-krav omfattet af plantesundheds- og kontrolforordningerne og af markedsdirektiverne, samt faglig og administrativ understøttelse heraf, inkl. laboratorieanalyseomkostninger og ressourcer anvendt til kontrolinstruktion, samt faglig og teknisk opdatering af personale – gebyrfinansieres.

Ved fastsættelse af gebyrer i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 1, finder Finansministeriets Budgetvejledning 2016 og vejledning om prisfastsættelse fra 2006 anvendelse. I overensstemmelse med Budgetvejledningens afsnit 2.3.1.2 skal taksterne for de enkelte gebyrtyper, som fastsættes i medfør af den foreslåede bemyndigelse fastsættes således, at der opnås fuld dækning for de enkelte omkostninger, der er forbundet med det pågældende gebyrbetalte område, og således at det tilstræbes balance over en løbende 4-årig periode. Dette indebærer, at Landbrugsstyrelsen mindst en gang årligt skal vurdere, om der er balance på de enkelte gebyrer eller om omkostninger eller takster bør justeres.

Landbrugsstyrelsen har ved en række særlige bevillingsbestemmelser på 24.21.01 til § 24 på finansloven adgang til bl.a. at fravige kravet om fuld omkostningsdækning for visse af styrelsens gebyrer, og fravige prisstigningsloftet for plantekontrolområderne. Herudover fremgår det, at Landbrugsstyrelsen i takstfastsættelsen for lovpligtige ydelser ikke skal indregne kalkulatorisk momsandel.

Kontrolforordningens principper om risikobasering af kontrollen forventes at få indflydelse på videreudviklingen af den offentlige kontrol på plantesundhedsområdet i de kommende år. I medfør af den foreslåede bemyndigelse i stk. 1 er det muligt at foretage de nødvendige justeringer i gebyrstrukturen som følge af udviklingen på området.

Det foreslås i *stk. 2*, der svarer til frølovens § 1, stk. 6, at bestillinger på plantesundhedscertifikater for frø og konsumvarer, der udføres til stater, der ikke er medlemmer af den Europæiske Union, mod betaling af et tillæg til certifikatgebyret kan behandles forud for tidligere modtagne bestillinger. I hastende tilfælde betales et tillæg på 50 pct. af certifikatgebyret, som fastsat efter stk. 1. I meget hastende tilfælde betales tillige et tillæg på 400 kr.

Den foreslåede bestemmelse danner grundlag for imødekommelse af bestillinger på plantesundhedscertifikater i hastende tilfælde og mod tillægsbetaling forud for tidligere modtagne bestillinger i tilfælde, hvor det er nødvendigt for virksomhedernes ekspedition af hastende eksportordre på frø og konsumvarer, herunder fødevarerhjelpe, katastrofehjelpe og lignende, til stater, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union, og som kræver et plantesundhedscertifikat som betingelse for at tillade indførsel af det pågældende parti.

Det foreslås i *stk. 3*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling som noget nyt bemyndiges til at fastsætte regler om betaling af omkostninger for opgaver ved opfølgende kontrol og genkontrol efter konstatering af manglende overholdelse af pligt til bekæmpelse af uønskede hjemmehørende plantearter efter regler fastsat i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 12.

Ved opfølgende kontrol efter denne bestemmelse forstås en kontrol, der har vist sig nødvendig som opfølgning på et kontrolbesøg, hvorved der er konstateret manglende overholdelse af pligten til bekæmpelse af uønskede hjemmehørende plantearter efter regler fastsat i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 12.

Ved genkontrol efter denne bestemmelse forstås en kontrol, der gennemføres i året efter konstatering af manglende overholdelse af pligten til bekæmpelse af uønskede hjemmehørende plantearter efter regler fastsat i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 12, der har ført til en opfølgende kontrol i konstateringsåret.

Som det fremgår ovenfor af afsnit 1.2.3 har flyvehavne en stor spredningsevne og medfører udbyttetab på inficerede arealer.

De danske regler for bekæmpelse af flyvehavne er grundlag for, at Danmark har fået en undtagelse fra de normale handelsregler for såsæd i EU, som indebærer, at Danmark kan pålægge såsæd indført fra andre lande i EU strengere krav. Dette sikrer mod spredning af flyvehavne fra udenlandsk til dansk produceret såsæd, hvilket giver en økonomisk gevinst for erhvervet. Erhvervet har tidligere vurderet, at en svækkelse af den danske status på området vil skade den danske eksport af såsæd betydeligt. Det skal bemærkes, at det økonomiske tab ved flyvehavreforekomst ikke er isoleret til de bedrifter, der undlader bekæmpelse. En effektiv udryddelseskampagne forudsætter derfor statslig regulering og kontrol.

Formålet med fastsættelse af gebyr for opfølgende kontrol og genkontrol i medfør af den foreslåede bestemmelse er at øge incitament til at foretage den pligtige bekæmpelse af flyvehavne. Ved at indføre gebyrfinansiering af omkostningerne til gennemførelse af opfølgende kontroller, bliver det samtidig muligt for Landbrugsstyrelsen at øge den opfølgende kontrolindsats i tilfælde af øget forekomst af flyvehavne. Gebyret vil skulle finansiere de øgede udgifter ved den styrkede indsats.

Den fremtidige kontrolmodel bygger på den forståelse, at forekomst af flyvehavne kan ramme enhver med hurtig

spredning fra omkringliggende arealer. På den baggrund er der indarbejdet en slags bagatelgrænse for, hvornår en forekomst af flyvehavre kan og bør udløse et behov for opfølgende kontrol og genkontrol.

Hvis der i forbindelse med et kontrolbesøg konstateres ganske få eller enkeltstående, spredte planter, men ingen samlet forekomst af flyvehavre, vil der ikke blive foretaget gebyrbelagt opfølgende kontrol, og der vil dermed heller ikke være grundlag for at foretage gebyrbelagt genkontrol.

Hvis der derimod konstateres en mere udbredt forekomst af flyvehavre, vil der blive foretaget gebyrbelagt opfølgende kontrol i konstateringsåret og eventuelt en gebyrbelagt genkontrol.

Det bemærkes, at myndigheden i tilfælde af forekomst af flyvehavre har mulighed for at påbyde bekæmpelse heraf efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 16, stk. 1. Manglende efterkommelse af påbud og forbud meddelt efter den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 1, er strafbelagt, jf. den foreslåede bestemmelse i § 24, stk. 1, nr. 1. Ligeledes fremgår det af den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 2, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, hvis et påbud ikke efterkommes inden for en nærmere fastsat frist, kan lade arbejdet udføre for den ansvarliges regning. Endelig foreslås ministeren i lovforslagets § 23, stk. 2, bemyndiget til i forbindelse med fastsættelse af regler i medfør af loven at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i reglerne. Det er hensigten i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 24, stk. 2, at videreføre de hidtil gældende straffebestemmelser i flyvehavrebekendtgørelsen.

Der henvises til afsnit 2.5, 2.7.3.2 og 2.12.3.2.12 og bemærkningerne til §§ 12, 16 og 24.

Det bemærkes endvidere, at en gebyrbelagt genkontrol kan føre til en gebyrbelagt opfølgende kontrol i samme dyrkningsår med gebyrbelagt genkontrol i det efterfølgende dyrkningsår. Landmænd, som råder over arealer med svær forekomst af flyvehavre risikerer derfor at skulle betale gebyr for kontrolbesøg indtil flere gange i en årrække, medmindre der sættes ind med tilstrækkelig indsats for at bekæmpe flyvehavren.

Gebyret indføres for at finansiere den øgede kontrolindsats på området med opfølgende kontrol og genkontroller. Af samme årsag foreslås der ikke indført gebyr på første kontrolbesøg, hvor eventuel forekomst af flyvehavre ikke er kendt på forhånd. Den enkelte vil derfor kun blive pålagt gebyr for omkostninger til Landbrugsstyrelsens merarbejde, som følger af konstatering af flyvehavre med en relativt stor udbredelse, hvilket er udtryk for manglende pligtig bekæmpelse.

For så vidt angår udmøntningen af de ovenfor nævnte gebyrordninger, forventes det, at de otte eksisterende gebyrordninger videreføres på følgende vis og suppleres med en ny gebyrordning for opfølgende kontrol og genkontrol efter konstatering af manglende overholdelse af pligt til bekæmpelse af uønskede hjemmehørende plantearter:

Importkontrol af planter og planteprodukter

Efter kontrolforordningens artikel 49 skal de kompetente myndigheder som hovedregel gennemføre offentlig importkontrol af bl.a. sendinger af planter, planteprodukter og andre objekter, omfattet af kontrolforordningens artikel 47, stk. 1, for at verificere overholdelsen af plantesundhedsforordningens krav. Denne importkontrol omfatter som hidtil dokumentkontrol, identitetskontrol og fysisk kontrol. Efter kontrolforordningens artikel 79, stk. 1 og 2, skal der opkræves gebyrer herfor, der fastsættes på grundlag af de omkostninger, der er opregnet i kontrolforordningens artikel 81 og beregnet i overensstemmelse med principperne i artikel 82.

Plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen indeholder en række skærper af plantesundhedslovgivningen og krav til myndighederne om en mere risikobaseret kontrol af virksomheder, der indebærer, at kontrollen i højere grad skal målrettes virksomheder og områder, hvor der vurderes størst risiko for plantesundhedsproblemer. Der bliver blandt andet skærper i form af risikobaserede minimumskrav til, hvad Landbrugsstyrelsen skal udføre under importkontrollen. Dette vil blive fastsat i en gennemførelsesretsakt. Det vurderes, at de samlede meromkostninger ved den mere risikobaserede kontrol af virksomhederne vil udgøre ca. 1,1 mio. kr. årligt.

Den øgede risikobasering indebærer en udvidelse af opgaverne, der varetages af Landbrugsstyrelsen som kontrolmyndighed i forhold til styring af kontrollen, herunder tilvejebringelse af styrket datagrundlag og dataforarbejdning samt løbende dataanalyse til brug for kontroludvælgelse. Dette understøttes blandt andet af EU's IT-system TRACES NT, hvorved der vil være øgede omkostninger til driften og den obligatoriske anvendelse af dette. Det bliver obligatorisk for alle medlemsstater at anvende TRACES NT eller levere data til dette. Kravet om brug af TRACES NT er fastsat i kontrolforordningen og der vil blive fastsat detaljerede bestemmelser om anvendelsen af systemet i en række gennemførelsesbestemmelser. Det vurderes, at de samlede meromkostninger til den øgede risikobasering samt drift og anvendelse af TRACES i alt vil udgøre ca. 1,1 mio. kr. årligt.

De årlige meromkostninger i Landbrugsstyrelsen til udvidelsen af opgaverne som kontrolmyndighed skønnes at udgøre ca. 0,3 mio. kr. Det vil vedrøre ændret tilrettelæggelse af importkontrol for at efterleve særlige krav til grænsekontrol og forskudt kontrol. Da der er tale om generel understøtning af kontrollen, er det hensigten at finansieringen af meromkostninger tilvejebringes ved en forhøjelse af det årlige registreringsgebyr, som alle de registrerede importvirksomheder betaler. Med meromkostningen fordelt på de ca. 150 tilmeldte virksomheder forventes det at medføre en gebyrstigning på ca. 2.000 kr. pr. virksomhed i forhold til det gældende gebyr fastsat i bilag 3, nr. 1, i betalingsbekendtgørelse om plantesundhedskontrol.

Herudover indebærer den øgede risikobasering et øget fokus på risikoprodukter i forhold til de skadegørere, der er omfattet af kontrollen, hvilket vil forøge omkostningerne i form af forøgede opgaver i forhold til tilrettelæggelsen af de enkelte kontroller som følge af nye skærpede krav, herunder anvendelse af modtagne importinformationer via EU TRA-

CES NT IT-systemet. Der vil endvidere blive fastsat bestemmelser om kontrolhyppighed for bestemte produkttyper i en gennemførelsesretsakt til kontrolforordningen.

Endvidere indføres der 1 pct.-kontrol af forsendelser af certifikatpligtige produkter, jf. artikel 5 i Kommissionens gennemførelsesforordning 2019/66/EU af 16. januar 2019 om regler for ensartede praktiske ordninger for gennemførelse af offentlig kontrol af planter, planteprodukter og andre objekter for at verificere overholdelsen af de EU-regler om beskyttelsesforanstaltninger over for planteskadegørere, som finder anvendelse på disse varer, hvor importen ikke skal forud anmeldes, jf. artikel 2 og bilag II i Kommissionens gennemførelsesforordning 2018/2019/EU af 18. december 2018 om oprettelse af en midlertidig liste over højrisikoplanter, -planteprodukter eller andre -objekter, jf. artikel 42 i forordning (EU) 2016/2031, og en liste over planter, for hvilke der ikke kræves plantesundhedscertifikater ved indførelse på Unionens område, jf. artikel 73 i nævnte forordning. Dette understøttes af særligt modul (e-phyto) i TRACES NT-systemet.

De årlige meromkostninger i Landbrugsstyrelsen skønnes at udgøre ca. 0,1 mio. kr. Da der er tale om en stikprøvebaseret kontrol, som rammer tilfældigt, er det hensigten, at finansieringen af meromkostningerne tilvejebringes ved en forøgelse af registreringsgebyret, som betales af alle operatører.

Yderligere skønnes de årlige meromkostninger i Landbrugsstyrelsen ved meropgaver knyttet til risikobaseringen af den enkelte kontrol, systembrug samt supervision at udgøre ca. 0,4 mio. kr. Da der er tale om meropgaver knyttet til forberedelsen og gennemførelsen af de enkelte kontroller, er det hensigten, at finansieringen af meromkostningerne tilvejebringes ved en forøgelse af det basisgebyr, der betales pr. forsendelse for den fysiske plantesundhedskontrol. I 2018 blev der gennemført ca. 1.900 kontroller, men det er forventningen, at de skærpede EU-regler vil medføre en stigning til ca. 2.000 kontroller. Med meromkostningen fordelt på ca. 2.000 forventede årlige kontroller vil det medføre en gebyrstigning pr. kontrol på ca. 200 kr. i forhold til det gældende gebyr fastsat i bilag 3, nr. 4. a, i betalingsbekendtgørelse om plantesundhedskontrol, hvis kontrolbesøget foretages inden for Landbrugsstyrelsens sædvanlige åbningstid. Hvis kontrollen ønskes udført uden for styrelsens sædvanlige åbningstid, hvor styrelsen har øgede personaleomkostninger, vil meromkostningen i forhold til det gældende gebyr fastsat i bilag 3, nr. 4. a, i betalingsbekendtgørelse om plantesundhedskontrol dog udgøre ca. 400 kr.

Det er hensigten at videreføre gebyropkrævning for registrering af importører i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 1. Som det fremgår ovenfor, så indebærer den øgede risikobasering af kontrollen forøgede omkostninger for så vidt angår den generelle understøtning af kontrollen, og omkostningerne til den stikprøvevise kontrol. Disse meromkostninger forventes finansieret ved en forhøjelse af registreringsgebyret, og det er forventningen, at gebyret for 2020 vil udgøre ca. 8.000 kr. om året. Det er dermed hensigten, at registreringsgebyret fortsat fastsættes således, at ge-

byret finansierer den andel af styrelsens centrale omkostninger, der er faste og nødvendige som grundlag for at drive ordningen, og som ikke reduceres i samme takt som efterspørgslen efter kontrol, som eksempelvis understøttende opgaver i Landbrugsstyrelsens centrale planteenhed, fagspecifik IT-understøttelse, udarbejdelse af kontrolinstruktion- og -kurser, kontrolkoordinering, vedligeholdelse af registreringsbase, samt samarbejdsaktiviteter med Toldstyrelsen som knytter sig til importkontrollen. Idet alle operatører som hidtil har lige stor nytte af basisapparatet, så er det forventningen, at gebyret også fremover vil blive opkrævet som et ens årligt registreringsgebyr.

I overensstemmelse med kontrolforordningens artikel 79, stk. 1 og 2, er det hensigten at videreføre gebyropkrævning for dokumentkontrol, identitetskontrol og fysisk plantesundhedskontrol i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 1.

Det er forventningen, at dokumentkontrolgebyrets størrelse i 2020 vil udgøre 351 kr. pr. forsendelse. Dog forventes gebyret for kontrol udført uden for Landbrugsstyrelsens sædvanlige åbningstid (forhøjet takst) i 2020 at udgøre 702 kr. pr. forsendelse. Det er forventningen, at gebyrerne fortsat fastsættes ud fra et anslået tidsforbrug på ½ time, der medgår til kontrol af, om det medfølgende plantesundhedscertifikat foreligger i original og er udfyldt korrekt m.v.

For så vidt angår gebyret for identitetskontrol, er det forventningen, at identitetskontrolgebyret i 2020 vil udgøre 351 kr. pr. forsendelse. Dog forventes gebyret for kontrol udført uden for Landbrugsstyrelsens sædvanlige åbningstid (forhøjet takst) i 2020 at udgøre 702 kr. pr. forsendelse. Det er forventningen, at gebyrerne fortsat fastsættes ud fra et anslået tidsforbrug på ½ time, der medgår til kontrol af, om plantesundhedscertifikatets angivelse af mængde og plantearart m.v. stemmer overens med forsendelsens faktiske indhold.

For så vidt angår gebyret for fysisk plantesundhedskontrol, så fremgår det ovenfor, at den øgede risikobasering af kontrollen indebærer meromkostninger som følge af forøgede opgaver i forhold til tilrettelæggelsen af de enkelte kontroller, som forventes finansieret ved en forøgelse af basisgebyret pr. forsendelse. Det er forventningen, at gebyret for 2020 vil udgøre 1.300 kr. pr. forsendelse. Dog forventes gebyret for kontrol udført uden for Landbrugsstyrelsens sædvanlige åbningstid (forhøjet takst) i 2020 forhøjes til 2.600 kr. pr. forsendelse. Det er hensigten, at basisgebyret fortsat udløses pr. inspiceret forsendelse, der fremover omfatter op til 1 kontroltime i virksomhed eller på indgangssted samt bidrag til følgeomkostninger, beregnet som 1/2 time til kørsel og 1 time til administrative omkostninger, laboratorieundersøgelser, kontrolforberedelse og -afrapportering, i alt svarende til pris for 2,5 timer, som medgår til kontrol af en importforsendelse for forekomst af karantæneskadegørere, og udtagning og laboratorieanalyser, hvis der under kontrollen er mistanke om forekomst af sådanne skadegørere. Laboratorieundersøgelsen vil som hidtil blive dækket af basisgebyret, da den enkelte operatør ikke kan påvirke omkostningen. Omkostningerne til kørsel er inkluderet som en fællessats for sikre ligebehandling af kunderne, uanset kontrolsted. For de administrative omkostninger, laboratorieun-

dersøgelser, kontrolforberedelse og afrapportering er det vurderet, at det vil være administrativt kompliceret at henføre det direkte tidsforbrug på den enkelte kunde, hvorfor der opkræves en enhedspris herfor.

Tillægsgebyret for fysisk plantesundhedskontrol, der opkræves, når tidsforbruget til den fysiske plantesundhedskontrol overstiger 1 time, videreføres. Det er forventningen, at gebyret oftere vil blive opkrævet på grund af risikobasering af kontrollen. Gebyret forventes i 2020 at udgøre 806 kr. pr. påbegyndt time. Dog forventes gebyret for fysisk plantesundhedskontrol udført uden for Landbrugsstyrelsens sædvanlige åbningstid (forhøjet takst) i 2020 at udgøre 1.613 kr. pr. påbegyndt time.

Avls- og omsætningskontrol af planter inkl. herkomstkontrol af skovplanter i produktion

Den nye plantesundhedsforordning indebærer dels en udvidelse af den gruppe af virksomheder, der er omfattet af plantesundhedsreglerne, dels en skærpelse af visse materielle bestemmelser. Der vil således være nye krav til operatørernes plantesundhedskompetencer som forudsætning for deres udstedelse af plantepas, krav til operatørernes sporingssystemer og egne planteskadegørerobservationer i den daglige drift, jf. artikel 69, 87, 89 og 90 i plantesundhedsforordningen. Den nye kontrolforordning indebærer på sigt en mere risikobaseret kontroltilrettelæggelse, hvor kontrollen i stigende omfang tilpasses situationen og historikken hos den enkelte operatør, jf. artikel 9 i kontrolforordningen. Samtidig vil kontrollen mere udtalt end i dag kunne antage karakter af et løbende tilsyn med operatørernes aktiviteter og procedurer, supplerende til plantesundhedskontrollen af planterne i produktion og omsætning under kontrolbesøget.

Landbrugsstyrelsen vil fremover skulle registrere flere engrosleverandører samt de virksomheder, der udbyder planter til private over internettet, i overensstemmelse med artikel 65 i plantesundhedsforordningen. I dag gælder registreringskravet kun de virksomheder, som skal udstede plantepas for de partier, virksomheden leverer. I fremtiden vil registreringskravet også gælde for dem, som køber og sælger partier, der allerede er udstyret med plantepas fra anden side, herunder også planter, der købes og sælges via fjernsalg som f.eks. salg over internettet.

Registreringskravet indføres for at sikre, at myndigheden har kendskab til alle operatører og disses aktiviteter jf. plantesundhedsforordningens artikel 65 og 66. Dette har de hidtidige regler ikke sikret i tilstrækkeligt omfang.

Der vil skulle føres løbende kontrol med den delmængde af de nytilkomne operatører, der godkendes til at udstede plantepas. Registreringen og kontrollen hos disse nytilkomne operatører vil blive finansieret efter den samme gebyrmodel som hidtil.

Samlet set forventes Landbrugsstyrelsen at skulle afholde merudgifter som følge af plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen ved varetagelse af kontrol- og registreringsopgaverne på i alt ca. 0,9 mio. kr.

De årlige meromkostninger til at drive Landbrugsstyrelsens basisapparat i forbindelse med avls- og omsætnings-

kontrollen, inkl. registrering af operatører og administrative opgaver, skønnes at udgøre ca. 0,7 – 0,8 mio. kr. Da der er tale om en generel understøtning af registreringen, administrationen og kontrollen, forudsættes gebyrfinansieringen at skulle tilvejebringes ved det årlige registreringsgebyr.

Selvom registreringen udvides til at omfatte nye operatørtyper, forventes registreringsgebyret ikke at skulle reguleres eller differentieres. De nye operatørgrupper udgøres dels af nogle engrosleverandører, som sælger planter omfattet af plantepaskrav og dermed er et led i handelskæden med planter blandt professionelle operatører, dels af nogle detailleverandører, som via internettet sælger planter omfattet af plantepaskrav til private. Nogle af operatørerne i de to nye grupper vil få behov for at kunne udstede plantepas og opnå godkendelse til dette. Disse vil blive underlagt samme løbende kontrol som hidtil registrerede operatører og vil derfor naturligt skulle være med til at dække det samme omfang af basisapparatet, inklusive i kontrolafdelingerne, som andre operatører underlagt den løbende plantesundhedskontrol. Hvad angår de øvrige nye operatører, som skal registreres, men ikke underlægges samme løbende kontrol som operatører, der udsteder plantepas, forventes det, at der vil være behov for at tilrettelægge lejlighedsvis kontroller baseret på bestemmelserne i kontrolforordningens artikel 10, som f.eks. kan basere sig på oplysninger fra søgninger om den internetbaserede plantehandel og fra underretninger til myndigheden om plantesundhedsrelaterede problemer i omsatte plantepartier. Disse nye administrative opgaver forudsættes finansieret via det årlige registreringsgebyr, og opgaverne vurderes omfangsmæssigt at være af en størrelse, som kan begrunde opkrævning af samme størrelse registreringsgebyr hos disse sidstnævnte operatører som hos andre operatører i gruppen. Landbrugsstyrelsen vil følge omkostningsudviklingen på området i forhold til operatørtyperne og derudfra vurdere eventuelle behov for tilpasninger af gebyrtaksterne.

De årlige meromkostninger til at drive Landbrugsstyrelsens konkrete kontrolrelaterede opgaver forventes at udgøre mellem 0,1 og 0,2 mio. kr., idet kun en mindre del af de nye registreringspligtige virksomheder vil skulle underlægges den løbende kontrol. Da der for kontrollens vedkommende er tale om meropgaver af samme karakter som kontrollen hos de øvrige, hidtil registrerede operatører, vurderes gebyrfinansieringen at skulle tilvejebringes ved det basisgebyr, der betales pr. kontrol. Dette basisgebyr forventes ikke at skulle reguleres som følge af plantesundhedsforordningens krav om registrering af operatører, jf. artikel 65.

Samlet set vil der være en øget gebyrindtægt på avls- og omsætningskontrolområdet på 0,9 mio. kr. I 2018 udgjorde gebyrindtægten ca. 3,7 mio. kr. fra gebyrbetaling fra de ca. 500 registrerede virksomheder. For de virksomheder, der hidtil har været tilknyttet ordningen, forventes der ikke øgede omkostninger. For de virksomheder, der vil skulle tilknyttes ordningen som følge af de ændrede krav efter den nye plantesundhedsforordning, anslået ca. 315 virksomheder, forventes en årlig omkostning pr. virksomhed på 2.354 kr. for dem, som alene skal registreres, og på 4.618 kr. for de virksomheder, som foruden registreringen også skal god-

kendes til at kunne udstede plantepas. De 4.618 kr. inkluderer det årlige registreringsgebyr samt et basisgebyr på 2.264 kr. for et kontrolbesøg. Hvis der gennemføres kontrol hos en operatør, der ikke udsteder plantepas men alene er registreret, forventes det, at der vil blive opkrævet basisgebyret på 2.354 kr. pr. kontrolbesøg.

Det er fortsat hensigten, at basisgebyret for herkomstkontrolmæssig henholdsvis kombineret plantesundhedsmæssig og herkomstkontrolmæssig avls- eller omsætningskontrol skal finansiere Landbrugsstyrelsens forberedelse og op til 2 timers besøg på virksomheden, inklusive afrapportering af kontrolresultat og eventuel prøvetagning, der foretages inden for dette tidsrum. Gebyret forventes fastsat til 2.712 kr. i 2020.

Samtidig forventes tillægsgebyret for tidsforbrug ud over 1 henholdsvis 2 timer, som inkluderet i basisgebyrerne, jf. ovenfor, at blive fastsat til 510 kr. pr. påbegyndt time på samme måde som hidtil.

Kontrolforordningen indeholder som noget nyt på plantesundhedsområdet krav om, at der skal gennemføres opfølgende kontrol efter konstaterede fejl ved tidligere kontroller, som udløser påbud eller forbud. Det fremgår af kontrolforordningens artikel 79, stk. 2, litra c, at der skal opkræves gebyr for offentlig kontrol, der ikke oprindeligt var planlagt, og som har vist sig nødvendig efter konstatering af et tilfælde af manglende overholdelse fra samme operatørs side i forbindelse med gennemførelse af offentlig kontrol i henhold til forordningen, og gennemføres for at vurdere omfanget og virkningen af den manglende overholdelse eller for at verificere, om der er blevet rettet op på den manglende overholdelse.

Opfølgende kontroller, der viser sig nødvendige på grund af manglende overholdelse af reglerne, er generelt set fuldt sammenlignelige med sædvanlige kontroller indenfor de enkelte kontrolordninger. Det er derfor hensigten, at der i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 1 fastsættes regler om, at gebyret for opfølgende kontrol beløbsmæssigt vil være identisk med det basisgebyr, som er fastsat for de øvrige kontroller på det pågældende kontrolområde. Basisgebyret forventes at blive fastsat til 2.264 kr. for opfølgende kontrol både under avls- og omsætningskontrolordningen og under læggekartoffel-kontrolordningen, mens basisgebyret forventes fastsat til 2.240 kr. for opfølgende kontrol under certificeringsordningen for virksomheder som producerer og varmebehandler træemballage. Basisgebyret dækker kontrol i et vist tidsrum i virksomheden, og hvis sådanne opfølgende kontroller rækker ud over dette basistidsrum, er det hensigten at fastsætte regler om, at der opkræves et tillægsgebyr pr. påbegyndt time.

Gebyret for opfølgende kontrol, som fastsættes i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 1, med henblik på opfyldelse af kravet i kontrolforordningens artikel 79, stk. 2, litra c, vil omfatte kontrol af virksomheder, som producerer og varmebehandler træemballage samt avls- og omsætningskontrol af planter og kartofler, herunder også af berørte operatører på kartoffelområdet. Som det fremgår af afsnit

2.6.1.1.3, er plantesundhedskontrollen på kartoffelområdet i dag i vid udstrækning bevillingsfinansieret.

Opfølgende kontrol i forbindelse med manglende overholdelse er ikke relevant i forbindelse med importkontrol og eksportkontrol, idet forsendelser af planter og planteprodukter, som ikke overholder import- eller eksportbestemmelserne, altid vil blive afvist ved import- eller eksportkontrollen. En operatør skal således altid rekvirere fornyet kontrol, hvis en afvist import- eller eksportforsendelse skal fremstilles til kontrol på ny.

Prøvetagning og analyse af jordprøver fra læggekartoffelarealer

Det er hensigten at videreføre gebyropkrævningen for jordprøvetagning i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 1. Det er forventningen, at gebyret fastsættes efter de eksisterende principper, som beskrevet ovenfor i afsnit 2.6.1.1.3 og vil som hidtil omfatte dele af Landbrugsstyrelsens forberedelse, prøvetagning, prøveadministration, laboratorieanalyse, IT-understøttelse og afrapportering af kontrolresultater m.v. Resten af omkostningerne på området forventes fortsat finansieret via Miljø- og Fødevarerministeriets bevilling.

Det er forventningen, at gebyret for 2020 vil udgøre 380 kr. pr. 500 ml. jordprøve.

Øvrig herkomstkontrol af skovfrø- og planter

Hverken plantesundhedsforordningen eller kontrolforordningen indebærer ændringer i forhold til herkomstkontrollen, hvorfor det foreslås at videreføre den hidtidige gebyrfinansiering af området uændret.

Det er derfor hensigten, at registreringsgebyret fortsat vil blive fastsat til 5.912 kr. årligt. Registreringsgebyret finansierer på samme måde som hidtil den andel af styrelsens centrale omkostninger, der er faste og nødvendige som grundlag for at drive ordningen, og som ikke reduceres i samme takt som efterspørgslen efter kontrol.

Det forventes, at gebyret for optagelse af godkendte frøavlsbevoksninger eller frøavlsplantager i kåringsfortegnelsen fortsat vil udgøre 416 kr. pr. enhed pr. år.

For udstedelse af stamcertifikater er det forventningen, at der på samme måde som hidtil vil blive opkrævet et gebyr på 2.513 kr. pr. certifikat, mens der for udstedelse af oprindelsesbevis som hidtil vil blive opkrævet et gebyr på 248 kr. pr. bevis.

Gebyret for besigtigelse af frøavlsbevoksninger og frøavlsplantager forventes fortsat at udgøre 5.149 kr. pr. år pr. anmeldt enhed. Gebyret vil på samme måde som hidtil finansiere Landbrugsstyrelsens administrative arbejde i forbindelse med udstedelsen af kåringsdeklarationer.

Endelig er det hensigten fortsat at opkræve et gebyr på 1.398 kr. for ændring af kåringsdeklarationen pr. anmodning. Gebyret vil som hidtil dække Landbrugsstyrelsens administration i forbindelse med behandling af ønsker om deklarationsændringer samt eventuel udstedelse af en ændringsdeklaration.

Eksportkontrol af planter og planteprodukter

Frem mod 2022 sker indfasning af elektroniske plantesundhedscertifikater, hvor der hidtil er anvendt manuelle certifikater. Dette skal understøttes af et særligt modul (e-phyto) i EU-TRACES NT-systemet. Det estimeres på nuværende tidspunkt, at Landbrugsstyrelsen derfor vil skulle afholde omkostninger til udvikling og drift af IT-systemet på 0,3 mio. kr. i 2020-2021 og 0,8 mio. kr. fra 2022 og frem. Da der er tale om en overgangsfase til elektronisk understøtning, forventes det, at styrelsen først vil kunne realisere besparelser på bortfald af manuel håndtering af certifikater fra 2025 og frem.

Da der er tale om meropgaver knyttet til de enkelte kontroller, er det hensigten at tilvejebringe finansieringen heraf ved en forøgelse af det basisgebyr, der betales pr. certifikat eller kontrol. Dette udgør alt efter, om der skal udføres administrativ kontrol eller fysisk partikontrol mellem 400 og 900 kr. pr. kontrol. Med meromkostningen fordelt på i alt 14.000 årlige kontroller eller certifikater, forventes det, at det i gennemsnit vil medføre en gebyrstigning pr. kontrol eller certifikat på ca. 21 kr. i 2020-2021 og på ca. 57 kr. fra 2022 og frem.

Endvidere medfører den ændrede gebyrstruktur vedrørende udstedelse af administrative plantesundhedscertifikater som følge af den ændrede administration af muligheden for at få hastebehandling mod betaling af il-gebyret, at prisen for administrativt udstedte plantesundhedscertifikater samt certifikater udstedt i samme ekspedition vil stige med 51 kr.

I 2018 udgjorde gebyrindtægten på den samlede eksportkontrol ca. 7,9 mio. kr. med en gennemsnitlige gebyromkostning pr. virksomhed ca. 23.200 kr. Fordelt på ca. 340 virksomheder tilknyttet ordningen vil en årligt øget gebyrindtægt på 0,3-0,8 mio. kr. i gennemsnit medføre en meromkostning pr. virksomhed på ca. 900-2.400 kr.

Det er hensigten i medfør af den foreslåede bemyndigelse i stk. 1 at videreføre gebyropkrævningen vedrørende eksportkontrolordningen efter de eksisterende principper, men med justerede takster.

Det er forventningen, at registreringsgebyret i 2020 vil udgøre 3.812 kr. årligt og det fastsættes som hidtil således, at gebyret finansierer den andel af styrelsens centrale omkostninger, der er faste og nødvendige som grundlag for at drive ordningen, og som ikke reduceres i samme takt som efterspørgslen efter kontrol.

For så vidt angår partikontrol ved udførsel af planter og visse planteprodukter, er det forventningen, at basisgebyret pr. kontrolbesøg i 2020 vil udgøre 893 kr. Dog forventes basisgebyret for partikontrol ved udførsel af planter og visse planteprodukter, der ønskes udført uden for Landbrugsstyrelsens sædvanlige åbningstid (forhøjet takst) i 2020 at udgøre 1.563 kr. Det er forventningen, at gebyret fortsat fastsættes således, at gebyret inkluderer op til 1 times kontrol i de tilfælde, hvor der samtidigt med udstedelsen af certifikatet skal udføres fysisk kontrol af forsendelsen. Der inkluderes følgeomkostninger i basisgebyret, herunder 1/2 time til kørsel og 1/4 time til administrative omkostninger, diagnosebidrag, kontrolforberedelse og -afrapportering, dvs. i alt

opkræves en omkostning svarende til 1 1/4 timer. Omkostningerne til kørsel er inkluderet som en fællessats for sikre ligebehandling af kunderne, desuagtet operatørens bopæl.

Tillægsgebyret for partikontrol ved udførsel af planter og visse planteprodukter, hvor tidsforbruget til eksportkontrollen overstiger 1 time, forventes i 2020 at udgøre 684 kr. pr. påbegyndt time. Dog forventes tillægsgebyret for partikontrol ved udførsel af planter og visse planteprodukter, der ønskes udført uden for Landbrugsstyrelsen sædvanlige åbningstid (forhøjet takst) i 2020 at udgøre 1.401 kr.

Gebyret for yderligere dokumenter, certifikater eller attester i samme ekspedition forventes i 2020 at udgøre 348 kr. pr. dokument, certifikat eller attest. Dog forventes gebyret for yderligere dokumenter, certifikater, attester i samme ekspedition i 2020 at udgøre 609 kr. pr. dokument, certifikat eller attest, hvis den fysiske partikontrol ved udførsel af planter og visse planteprodukter ønskes udført uden for Landbrugsstyrelsen sædvanlige åbningstid (forhøjet takst).

Gebyret for administrativ udstedelse af certifikater ved eksport af frø og vegetabiliske konsumvarer m.m., forventes i 2020 at udgøre 482 kr. og forventes fastsat således, at gebyret inkluderer op til 1/2 times tidsforbrug til sagsbehandling.

For så vidt angår bestillinger på plantesundhedscertifikater for frø og konsumvarer, der udføres til stater, der ikke er medlemmer af den Europæiske Union, mod betaling af et tillæg til certifikatgebyret kan behandles forud for tidligere modtagne bestillinger. I hastende tilfælde betales et tillæg på 50 pct. af certifikatgebyret, som fastsat efter stk. 1. I meget hastende tilfælde betales tillige et tillæg på 400 kr.

Tillægsgebyret, der opkræves, hvis tidsforbruget til den administrative udstedelse af certifikater af gebyret i overstiger 1/2 time, forventes i 2020 at udgøre 684 kr. pr. påbegyndt time.

Gebyr for udstedelse af yderligere certifikater eller yderligere EU-informationsdokumenter i forbindelse med administrativ udstedelse af certifikater ved eksportkontrol af frø og vegetabiliske konsumvarer m.m. forventes i 2020 at udgøre 273 kr., og dækker omkostningerne til administrativ udstedelse af et plantesundhedscertifikat, et re-eksportcertifikat eller et EU-informationsdokument, såfremt der er tale om yderligere certifikater/dokumenter, der udstedes i samme ekspedition.

Det er ligeledes hensigten, at der vil blive fastsat en ny gebyrtype under ordningen i form af et tilstedeværelsesgebyr, som opkræves for, at Landbrugsstyrelsen foretager den administrative udstedelse af certifikater hos den enkelte virksomhed. Besøget på virksomheden vil alene angå udstedelse af certifikater, og der vil derfor ikke være fysisk kontrol forbundet med besøget. Certifikatet forventes at blive fastsat til 480 kr. Gebyret dækker Landbrugsstyrelsens omkostninger til transport mv. i forbindelse med tilstedeværelsen på virksomheden.

Certificering af virksomheder, som producerer og varmebehandler træemballage

Reglerne om certificering af virksomheder, der fremstiller, reparerer og behandler og mærker træemballage i ISPM-15

bekendtgørelsen, bliver pr. 14. december 2019 erstattet af bestemmelserne i plantesundhedsforordningens artikel 96-98.

Det er hensigten at videreføre gebyropkrævningen vedr. certificering af virksomheder, der fremstiller, reparerer, behandler og mærker træemballage i medfør af den foreslåede bemyndigelse i stk. 1.

For så vidt angår det årlige grundgebyr, så er det forventningen, at det årlige gebyr for 2020 fortsat vil udgøre 2.990 kr. årligt. Det er dermed hensigten, at grundgebyret fortsat fastsættes således, at det finansierer den andel af styrelsens centrale omkostninger, der er faste og nødvendige som grundlag for at drive ordningen, og som ikke reduceres i samme takt som efterspørgslen efter kontrol.

Det er endvidere forventningen, at det basisgebyr, der opkræves i forbindelse med ansøgning om certificering i 2020, vil udgøre 6.721 kr. pr. kontrolbesøg. Det er dermed hensigten, at basisgebyret fortsat fastsættes således, at det dækker Landbrugsstyrelsens behandling af en ansøgning, herunder styrelsens administrative forberedelse forud for auditeringsbesøget og op til 4 kontroltimer i virksomheden samt evt. tildeling af certificeringsnummer og udstedelse af certifikat.

Det er ligeledes hensigten at videreføre tillægsgebyret, der opkræves pr. påbegyndt time, hvis tidsforbruget til auditeringen overstiger 4 timer. Det er forventningen, at tillægsgebyret i 2020 vil udgøre 510 kr. pr. påbegyndt time.

Det er forventningen, at gebyret for opfølgende besøg i forbindelse med ansøgning om certificering i 2020 vil udgøre 2.240 kr., pr. besøg, og det er hensigten, at gebyret som hidtil vil dække op til 2 kontroltimer i virksomheden og forberedelse af det opfølgende besøg og kørsel udgør ca. 2 timer.

Det er ligeledes hensigten at videreføre tillægsgebyret for opfølgende besøg i forbindelse med ansøgning om certificering, der opkræves pr. påbegyndt time, hvis tidsforbruget til den opfølgende auditering overstiger 2 timer. Det er forventningen, at tillægsgebyret i 2020 vil udgøre 510 kr. pr. påbegyndt time.

For så vidt angår forlængelser af certificering, så er det forventningen, at det basisgebyr, der opkræves pr. besøg på virksomheden, i 2020 vil udgøre 5.042 kr. Det er hensigten, at basisgebyret også fremover fastsættes således, at det dækker op til 3 kontroltimer i virksomheden.

Det er ligeledes hensigten at videreføre tillægsgebyret, der opkræves i forbindelse med auditeringsbesøg med henblik på forlængelse af certificering pr. påbegyndt time, hvis tidsforbruget til auditeringen overstiger 3 timer. Det er forventningen, at tillægsgebyret i 2020 fastsættes til 510 kr. pr. påbegyndt time.

Herudover er det hensigten at videreføre gebyret for opfølgende besøg i forbindelse med forlængelse af certificering, som i 2020 forventes at udgøre 2.240 kr. pr. besøg. Det er hensigten, at gebyret også fremover fastsættes således, at det dækker op til 2 timers yderligere besøg på virksomheden i forbindelse med certificeringen og derudover inkluderer finansiering af administrationen forbundet med behovet for at

følge op på et indledende certificeringsbesøg eller forlængelse af en certificering.

Endelig er det hensigten at videreføre gebyret for sagsbehandling pr. time af konstaterede afvigelser i forbindelse med audit med henblik på forlængelse af certificering af virksomheder, som i 2020 forventes at udgøre 685 kr. pr. påbegyndt time. Det er hensigten, at gebyret også fremover fastsættes således, at det dækker Landbrugsstyrelsens tidsforbrug ved behandling af konstaterede afvigelser i forbindelse med audit med henblik på forlængelse af certificering af virksomheder.

Sortslisteoptagelse af planteformeringsmateriale

Det er hensigten at videreføre gebyret for sortslisteoptagelse uændret.

Gebyret forventes fastsat til ca. 700 kr. pr. sort til dækning af TystofteFondens udgifter til administration og godkendelse m.m.

Certificering af planteformeringsmateriale

Det er hensigten at videreføre gebyret for certificering af frø uændret.

Gebyret forventes fastsat til ca. 1.232 kr. for de første otte producerede partier inden for et kalenderår og et yderligere gebyr på ca. 154 kr. pr. parti produceret ud over de første otte partier som betaling til dækning af TystofteFondens udgifter til godkendelsen m.m.

Gebyr for opfølgende kontrol og genkontrol ved konstatering af forekomst af flyvehavre

Der foreslås i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 13, stk. 3, indført et gebyr, der vil bestå af et fast grundgebyr samt et variabel gebyr beregnet på baggrund af en timetakst for den tid, som kan henføres til den enkelte sag i forbindelse med den fysiske kontrol og relateret administrativt arbejde.

I beregningen af grundgebyret indgår omkostninger, som ikke direkte kan henføres til den enkelte sag, men som dels fungerer understøttende for at ordningen, herunder IT-understøttelse, kontroltilrettelæggelse, revision, klagesagsbehandling mm. samt dels omkostninger, hvor den enkelte lodsejer ikke skal belastes uforholdsmæssigt af omkostningerne til eksempelvis kørselstid. Tidstaksten beregnes efter totaltidsprikket, dvs. ud fra princippet om, at lodsejeren selv har mulighed for at påvirke den pris, som denne faktureres.

Timetaksten regnes på alle timer, som kan henføres direkte til den almindelige sagsbehandling af den enkelte sag, f.eks. forberedelse af kontrol, fysisk kontrol på stedet og efterfølgende sagsbehandling. Dette forventes at tilskynde lodsejeren til at have foretaget og færdiggjort sin bekæmpelse inden et opfølgende kontrolbesøg eller ved genkontrol.

Ovenstående model resulterer i en variabel gebyromkostning for lodsejeren, hvor en simpel gennemført kontrol forventes koste omkring 5.000 kr. og en kompliceret gennemført kontrol forventes at koste ca. 20.000 kr. Gennemsnitligt forventes det at koste ca. 11.000 kr. pr. kontrolbesøg, for både en genkontrol og en opfølgende kontrol.

Erindringskrivelser og renteskrivning ved for sen eller udeblivende betaling m.v.

Til § 14

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* er ny og tillægger ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kompetence til at fastsætte nærmere regler om opkrævning af beløb, der er nævnt i den foreslåede § 13, herunder ved brug af særlige e-betalings tjenester.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at der ikke udføres kontrol hos virksomheder, som ikke har betalt for tidligere udført brugerfinansieret kontrol, som f.eks. importkontrol. Hensigten med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at der kan fastsætte krav om, at betaling for et brugerbetalt kontrolbesøg sker forud for eller i direkte forbindelse med kontrolbesøget.

Det er endvidere hensigten, at der på sigt stilles en e-betalingsløsning til rådighed, hvor kunderne kan tilgå et online betalingsmodul og indbetale forud for den kontrol, de skal have. Den elektroniske betalingsløsning er endnu ikke udviklet.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* fastslår, at betalingsforpligtelser, der er fastsat ved forordning inden for lovens område, i denne lov eller i regler udstedt i medfør af denne lov, og som ikke betales rettidigt, tillægges, medmindre andet er fastsat i Den Europæiske Unions retsakter, en årlig rente, der svarer til den fastsatte referencesats i renteloven med tillæg fra forfaldsdagen at regne. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For rykkerbreve betales et gebyr på 100 kr., som reguleres med tilpasningsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb, der kan deles med 10.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af plante-skadegørerlovens § 11, stk. 2, driftslovens § 15 og frølovens § 1, stk. 7, hvorefter ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, kan fastsætte regler om renter ved for sen indbetaling af gebyrer og om opkrævning af gebyrer for erindringskrivelser.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* vil finde anvendelse på alle betalingsforpligtelser nævnt i den foreslåede bestemmelse i lovens § 13, indtil der etableres en e-betalingsløsning i henhold til *stk. 1*, og for sådanne forpligtelser, der ikke omfattes af den etablerede e-betalingsløsning. Bestemmelsen finder tillige anvendelse for betalingsforpligtelser efter den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 2, hvorefter kontrolmyndigheden for den ansvarliges regning kan gennemføre de foranstaltninger, der er nødvendige for helt eller delvist at leve op til meddelt forbud eller påbud.

Der henvises til afsnit 2.6.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Kapitel 4

Kontrol og offentliggørelse af kontrolresultater m.v.

Kontrol og tilsyn

Til § 15

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*, der svarer til frølovens § 1, stk. 3, nr. 8, jf. *stk. 1* og 2, og driftslovens § 13, tillægger ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling beføjelse til at fastsætte regler om tilsyn og kontrol med overholdelsen af loven eller de i medfør heraf fastsatte regler eller Den Europæiske Unions retsakter om forhold, der er omfattet af denne lov.

Med den foreslåede bemyndigelse, der hænger sammen med de foreslåede bestemmelser i §§ 21 og 22 om ministerens bemyndigelse til at henlægge opgaver til andre offentlige myndigheder og private juridiske personer, kan ministeren fastsætte nærmere regler for, hvordan myndighederne skal prioritere, planlægge, gennemføre og følge op på kontrollen. Den foreslåede bemyndigelse vil således være væsentlig som grundlag for, at kontrolmyndighederne lever op til en række af de centrale krav i kontrolforordningen, såfremt dele af varetagelsen af kontrolopgaverne efter denne uddelegeres til f.eks. private juridiske personer. Som eksempel kan nævnes kravene i kontrolforordningens artikel 3 om, at kontrollen skal foretages regelmæssigt på grundlag af en risikovurdering og med passende hyppighed, såfremt den som udgangspunkt skal foretages uanmeldt, og artikel 9, hvorefter der som led i kontrollen skal udarbejdes kontrolrapporter, som den kontrollerede skal have adgang til.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* svarer til eksisterende regler og bemyndiger ministeren til at fastsætte regler om opbevaring af oplysninger og analysematerialer med henblik på tilsyn og kontrol med overholdelsen af loven eller de i medfør heraf fastsatte regler eller Den Europæiske Unions retsakter om forhold, der er omfattet af denne lov.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ministeren vil kunne fastsætte regler om, at visse oplysninger og materialer, som operatøren har foretaget analyser af, skal opbevares i et vist tidsrum med henblik på, at ministeren i forbindelse med kontrol eller tilsyn får adgang til dette.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.7.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Påbud og forbud m.v.

Til § 16

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*, der svarer til gældende ret, medfører at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan træffe de afgørelser, herunder meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for overholdelse af loven eller af regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov.

Med den foreslåede bemyndigelse vil ministeren kunne træffe afgørelser i forvaltningslovens forstand, hvorved der forstås en forvaltningsakt, der går ud på at fastsætte, hvad der er eller skal være ret i et foreliggende tilfælde. Sådanne afgørelser vil kunne være såvel tilladelser som påbud og forbud.

Tilladelser vil f.eks. kunne være midlertidige indførselstilladelser efter plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 1, om midlertidig tilladelse til indførsel i, flytning inden for samt opbevaring og opformering i Danmark af EU-karantæneskadegørere til officielle testmæssige, videnskabelige eller uddannelsesmæssige formål, eller til forsøg, planteforædling eller avl. Ministeren vil i medfør af denne bestemmelse ligeledes kunne træffe konkrete afgørelser om vilkår, betingelser og restriktioner i forbindelse med sådanne tilladelser, jf. herved plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 2 og 3.

Ministeren vil endvidere kunne træffe alle nødvendige foranstaltninger i tilfælde af manglende overholdelse af vilkårene for sådanne tilladelser, jf. herved plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 4, herunder inddragelse af en med-delt tilladelse.

Påbud er afgørelser, der pålægger en handlepligt ved at præcisere, hvad den ansvarlige skal gøre, for at overholde lovgivningen. Påbud vil f.eks. kunne være påbud om bekæmpelse af skadegørere, isolering, tilbagetrækning eller destruktion af produkter samt fremsendelse af dokumentation mv.

Forbud er afgørelser, der pålægger en undladespligt, og forbud vil f.eks. kunne være midlertidige omsætningsforbud.

Både påbud og forbud vil indholdsmæssigt afhænge af den konkrete situation, idet det påses, at disse ikke er mere indgribende, end forholdene betinger.

Som udgangspunkt skal påbud og forbud meddeles den ansvarlige for virksomheden, men kontrolmyndigheden kan undtagelsesvist meddele påbud og forbud til personer, som repræsenterer virksomheden, f.eks. en ansat, såfremt omstændighederne gør, at det ikke er muligt eller forsvarligt at afvente kontakt med denne. Dette gælder også i f.eks. i e-handelssituationer, hvor det ikke umiddelbart kan være muligt at identificere ejeren, og hvor forbud og påbud derfor vil kunne rettes til den, der konkret håndterer varen.

Normalt forudsætter forbud og påbud, at der foreligger en overtrædelse, men det vil med bestemmelsen være muligt at meddele forbud og påbud på et tidspunkt, hvor det er nærliggende, at der vil ske en overtrædelse af reglerne, hvis forholdet ikke rettes.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, 1. pkt.*, bemyndiger ministeren til lade påbud eller forbud effektuere for den ansvarliges regning, hvis denne ikke selv kan eller vil efterkomme disse. Med denne bestemmelse gives der kontrolmyndigheden mulighed for at gennemføre de foranstaltninger, der er nødvendige i den givne situation. Bestemmelsen vil f.eks. kunne anvendes i forbindelse med påbudte foran-

staltninger om bekæmpelse eller forebyggelse af skadegørere.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af gældende ret for så vidt angår adgangen til at lade bekæmpelse af flyvehavre og påbudte foranstaltninger om bekæmpelse og forebyggelse af skadegørere udføre på den ansvarliges regning.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, 2. pkt.*, fastslår, at bestemmelserne i §§ 17 og 18 også finder anvendelse, såfremt ministeren lader påbud og forbud effektuere for den ansvarliges regning.

Den foreslåede bestemmelse er endvidere rettet mod tilfælde, hvor f.eks. planter med en konstateret forekomst af skadegørere befinder sig under lås, og hvor det er afgørende vigtigt, at kontrolmyndigheden kan komme i besiddelse af de pågældende planter med henblik på bekæmpelse eller destruktion.

Den foreslåede bestemmelse vil efter sin ordlyd også kunne anvendes på området for produktion af og handel med planter, men det forventes, at bestemmelsen næppe vil blive anvendt her, da det her normalt vil være muligt at anvende mindre indgribende retsmidler.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.7.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Pligt til at yde myndigheden bistand

Til § 17

Den foreslåede bestemmelse, der svarer til gældende ret, fastslår i *stk. 1*, at den, der er omfattet af reglerne i denne lov, af regler fastsat i medfør af denne lov eller af bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov, efter anmodning fra ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, eller den ministeren bemyndiger hertil, skal give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som er påkrævet af hensyn til gennemførelse af kontrol efter loven eller efter Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov.

Pligten til at medvirke ved kontrol efter den foreslåede bestemmelse angår såvel afgivelse af oplysninger, som myndigheden anser for nødvendige for kontrollen, som praktisk bistand i forbindelse med kontrol. Det vil dog kun være oplysninger, som er af direkte betydning for kontrollen, der kan kræves afgivet i medfør af den pågældende bestemmelse. Det bemærkes, at oplysningspligten vil være begrænset af retssikkerhedslovens § 10.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* fastslår, at den, der er omfattet af reglerne i denne lov, af regler fastsat i medfør af denne lov eller af bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov, vederlagsfrit skal yde ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, fornøden bistand ved kontrol, undersøgelser, udtagning af prøver, kopiering og udlevering af skriftligt

materiale samt udskrifter af elektroniske data. Ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, kan vederlagsfrit medtage sådant materiale i forbindelse med kontrol.

Pligten til at medvirke ved kontrol i relation til denne bestemmelse angår praktisk bistand i forbindelse med kontrol. Bistanden kan bl.a. bestå i identifikation og kopiering af dokumenter, samt udtagning, indpakning og forsendelse af prøver. Det er præciseret i bestemmelsen, at den fornødne bistand skal ydes vederlagsfrit. Myndighederne vil dermed vederlagsfrit kunne forlange udskrifter af data, der er opbevaret elektronisk og kopier af relevant materiale. Det vil dog kun være oplysninger, som er af direkte betydning for kontrollen, der kan kræves afgivet i medfør af den pågældende bestemmelse.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* fastslår, at ministeren, eller den ministeren bemyndiger hertil, som led i løsningen af opgaver i henhold til loven, regler fastsat i medfør af loven eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov, vederlagsfrit kan medtage eller udtage prøver af planter, planteprodukter og andre objekter mod kvittering.

Myndighederne vil med bestemmelsen vederlagsfrit kunne forlange prøver af planter, planteprodukter og andre objekter af enhver art mod kvittering, som led i løsningen af opgaver i henhold til loven eller til regler, som er fastsat i medfør af loven eller Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov. Der kan f.eks. være tale om udtagning af blindprøver. Ved blindprøver forstås, at der udtages prøver af f.eks. planter uden synlige symptomer. Det vil i henhold til den foreslåede bestemmelse være muligt for plantesundhedsmyndigheden vederlagsfrit at udtage prøver i forbindelse med undersøgelser af den generelle plantesundhedstilstand i Danmark i medfør af den foreslåede § 8.

Der henvises til afsnit 2.7.3.3 i de almindelige bemærkninger.

Adgang uden retskendelse

Til § 18

Den foreslåede bestemmelse, der svarer til gældende ret, fastslår i *stk. 1*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling eller den, ministeren bemyndiger hertil, har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til offentlig og privat ejendom, lokaliteter, transportmidler, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger, der er nødvendige til brug for løsning af opgaver i henhold til denne lov, regler fastsat i medfør af loven eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov.

Med den foreslåede bestemmelse gives der adgang til, at myndigheden kan foretage kontrol uden retskendelse. Kontrollen skal gennemføres i overensstemmelse med retssik-

kerhedsloven. Der henvises til afsnit 2.7.1.3 og 2.8.1 i de almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse er nødvendig, da der kan forekomme tilfælde, hvor et kontrolbesøg skal gennemføres uvarslet f.eks. i henhold til artikel 9, stk. 4, i kontrolforordningen, og uden at sagen forsinkes ved, at myndigheden skal indhente retskendelse.

Som det fremgår af bestemmelsen, kan tvangsindgreb kun finde anvendelse, hvis det skønnes nødvendigt for løsning af opgaver efter loven eller EU-reguleringen. Det almindelige proportionalitetsprincip indebærer, at myndigheden til enhver tid er forpligtet til at anvende den mindst indgribende reaktion, som er tilstrækkelig til opnåelse af formålet.

Repræsentanter for kontrolmyndigheden og bemyndigede personer skal forevise nødvendig legitimation for den ansvarlige eller en repræsentant for denne. Som udgangspunkt skal dette ske, inden kontrollen påbegyndes, men er ejeren eller en repræsentant for denne ikke til stede, kan kontrollen gennemføres uden at forevise legitimation. Kommer ejeren eller en repræsentant for denne til stede senere, forevises legitimationen på dette tidspunkt.

Med udtrykket ”den, ministeren bemyndiger hertil” gives der mulighed for, at andre, såsom repræsentanter for EU-Kommissionen og EU’s Revisionsret, i følge med repræsentanter for de danske myndigheder, kan medvirke ved kontrollen. Denne mulighed indebærer ikke, at de pågældende EU-repræsentanter kan træffe beslutninger inden for lovens område. Sådanne beslutninger kan kun træffes af de danske myndigheder. Repræsentanter for tilsynsmyndigheden og bemyndigede personer skal forevise nødvendig legitimation for den ansvarlige eller en repræsentant for denne.

Retten til adgang uden retskendelse omfatter såvel offentlige og private ejendomme, lokaliteter og transportmidler, såsom landbrugsbedrifter og virksomheder m.v., herunder lokaler og køretøjer, der anvendes som led i virksomheden. Kontrolmyndigheden har endvidere ret til at gøre sig bekendt med alt skriftligt materiale, der opbevares i elektronisk form, i det omfang det skønnes nødvendigt for at udøve kontrol efter loven.

Det bemærkes, at kontrollen kan gennemføres på lokaliteter, hvor en opdeling i en privat og en forretningsmæssig del ikke er mulig. Det er derfor ikke muligt at begrænse adgangen til kontrol inklusive retten til at gennemse dokumenter m.v. til den forretningsmæssige del. Dette gælder også i situationer, hvor kontrollen gennemføres for at vurdere, om der på stedet er erhvervs-mæssige aktiviteter omfattet af særligt plantesundhedslovgivningen.

Det bemærkes, at der i forbindelse med kontrollen kan være behov for at foretage fotografiske optagelser eller lignende, herunder såvel optagelser med almindeligt håndholdt kamera som optagelser med droner. Optagelser med droner udføres af kontrollører med dronebevis og i overensstemmelse med de særlige regler, der gælder for professionel flyvning med droner.

Det forudsættes, at fotografering som hidtil anvendes med mådehold, og kun når dette er nødvendigt for at kunne do-

kumentere forhold af betydning for afgørelse af en kontrolsag, og hvor disse forhold enten er af flygtig karakter eller er vanskelige at beskrive verbalt.

Fotografier og videooptagelser behandles i overensstemmelse med den øvrige lovgivning om dokumenter og oplysninger som fastsat i f.eks. forvaltningsloven, databeskyttelsesforordningen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016, og databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018. Det følger af § 15 i offentlighedsloven, jf. lov nr. 606 af 12. juni 2013 med senere ændringer, at fotografier ligesom andre dokumenter i sagen skal journaliseres. Ligesom det gør sig gældende for andre dokumenter m.v., der skal indgå i afgørelsens faktiske grundlag, forudsættes det, at der i forbindelse med en parts-høring oplyses om fotograferingen eller prøveudtagninger, jf. forvaltningslovens kapitel 5.

Den foreslåede bestemmelse finder også anvendelse i situationer, hvor det af plantesundhedsmæssige grunde skønnes nødvendigt at skaffe sig hurtig adgang til private ejendomme. Dette kan f.eks. være i tilfælde, hvor der fra offentligheden er modtaget oplysninger om mistanke om fund af en prioriteret EU-karantæneskadegører. Sådanne oplysninger kan være tilstrækkeligt troværdige til at kræve opfølgning fra plantesundhedsmyndigheden, uden at være tilstrækkeligt underbyggede til en ransagningskendelse efter retsplejeloven. I sådanne tilfælde kan der opstå et akut behov for at skaffe sig adgang, hvis der eksempelvis ikke er personer til sted på den private ejendom.

Offentlige myndigheder har som udgangspunkt ikke ret til at anvende magt. I den forbindelse omfatter magtanvendelse også tilsynsmyndighedernes adgang til private ejendomme, hvis det forudsætter behov for at gennembryde eller fjerne hindringer som eksempelvis en låst dør eller en ejer, som nægter kontrolmyndigheden adgang. I sådanne situationer er det kun politiet, som er tillagt magtanvendelsesbeføjelser til at gennemtvinge retten til adgang uden retskendelse.

Det foreslås derfor i *stk. 2*, at politiet yder om nødvendigt bistand til gennemførelse af den i *stk. 1* nævnte kontrol, og at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte nærmere regler herom. Med den foreslåede bestemmelse gives der således mulighed for, at kontrolmyndigheden med bistand fra politiet kan få adgang, hvis det er nødvendigt for at kunne varetage opgaver inden for lovens område.

Den foreslåede bestemmelse i § 18, *stk. 2*, forventes som hidtil kun undtagelsesvist at blive bragt i anvendelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.8.3 i de almindelige bemærkninger.

Offentliggørelse af kontrolresultater

Til § 19

Den foreslåede bestemmelse, der viderefører gældende ret, fastslår i *stk. 1*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og li-

gestilling kan fastsætte regler om offentliggørelse med navns nævnelser af resultater samt art og omfang af sanktioner på grundlag af kontrol, som gennemføres i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at klage ikke har opsættende virkning på offentliggørelsen.

Ministeren foreslås således bemyndiget til at fastsætte regler om offentliggørelse med navns nævnelser af resultater samt art og omfang af sanktioner på grundlag af kontrol, som gennemføres i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov. Hjemlen til offentliggørelse omfatter resultaterne dels fra ordinær offentlig kontrol med både national lovgivning og fællesskabslovgivning, dels fra andre relevante offentlige kontroller, f.eks. resultater fra kontrolkampagner. Offentliggørelsen under Smiley-ordningen vil omfatte både gode og dårlige kontrolresultater, herunder indskærpelser, påbud, forbud, politianmeldelser m.v.

Endvidere foreslås det, at ministeren får beføjelser til at fastsætte regler om, at klage ikke har opsættende virkning på offentliggørelsen.

Erfaringerne fra fødevareområdet viser, at kontrolresultaterne skal offentliggøres hurtigst muligt efter kontrollen, for at resultaterne er relevante for forbrugerne. I henhold til bestemmelsen bliver det derfor muligt at offentliggøre kontrolresultater, inden klagemulighederne er udtømte, eller inden der er faldet endelig dom. Hvis et kontrolresultat påklages eller indbringes for domstolene, vil det offentliggjorte kontrolresultat efterfølgende blive korrigeret, hvis klageren får medhold ved klageinstansen henholdsvis frifindes af domstolene.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* fastslår, at ministeren kan fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form kontrolresultaterne skal gøres tilgængelige for offentligheden. Endvidere kan ministeren fritage virksomheder for pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige.

Som led i Smiley-ordningen skal detailvirksomheder offentliggøre kontrolresultaterne ved ophængning i detailvirksomhederne og på deres evt. egne hjemmesider. Engrosvirksomheder skal offentliggøre kontrolresultaterne på deres hjemmesider.

Virksomheder kan i øvrigt frit anvende kontrolresultaterne i markedsføring, så længe det ikke er vildledende. Herved får virksomhederne et positivt incitament til at sikre overholdelse af lovgivningen.

På fødevareområdet er virksomheder uden fast kontrolfrekvens således fritaget fra at offentliggøre deres kontrolrapporter på deres hjemmeside, da de kan være adskillige år gamle og derfor ikke aktuelle.

Bestemmelsen i *stk. 3* medfører, at ministeren kan fastsætte regler om formen for og omfanget af offentliggørelse, herunder at offentliggørelse kan ske i elektronisk form. Ministeren kan bestemme, at visse resultater af administrativ

kontrol ikke skal offentliggøres, hvis resultatet kun har begrænset relevans for offentligheden.

På fødevarerområdet sker der løbende offentliggørelse af kontroloplysninger på internettet. Kontrolresultaterne bliver sammenfattet i en lettilgængelig kategorisering på basis af objektive kriterier, som på detailområdet bliver anskueliggjort ved grafiske symboler – de såkaldte smileyer.

Formålet med offentliggørelsen er at sikre forbrugerne relevant og aktuel information, og der kan være kontrolresultater, der vil være mindre relevante for forbrugerne. Offentliggørelse kan eksempelvis være vildledende, hvis den er baseret på en enkelt observation og ikke på et egentlig kontrolbesøg. Som eksempel kan nævnes en situation, hvor det ved en administrativ kontrol er konstateret, at en registreringspligtig virksomhed er registreret hos den relevante myndighed. En sådan kontrol, hvor der udarbejdes en kontrolrapport uden anmærkninger, kunne forlede forbrugerne til at tro, at der er gennemført en egentlig fysisk kontrol, hvor alt er fundet at være i orden. Resultatet af sådanne administrative kontroller vil derfor ikke blive omfattet af offentliggørelsen.

Endelig foreslås det i *stk. 4*, at ministeren kan bestemme, at offentliggørelse skal ske på grundlag af et af ministeren oprettet elektronisk informationssystem vedrørende kontrolresultater. Ministeren kan på ethvert tidspunkt, herunder periodisk, videregive såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger fra informationssystemet til en ubestemt kreds af modtagere. Enhver har adgang til fra informationssystemet at få meddelt oplysninger, som enten har været offentliggjort, eller som skal offentliggøres. Adgangen omfatter såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger.

Under Smiley-ordningen bliver kontrolrapporterne eksempelvis offentliggjort på internettet på hjemmesiden findsmiley.dk

Der henviser i øvrigt til afsnit 2.9.3 i de almindelige bemærkninger.

Kapitel 5

Obligatorisk digital kommunikation

Til § 20

Den foreslåede bestemmelse, der er ny, bemyndiger i *stk. 1* ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til fastsætte regler om, at al skriftlig kommunikation til og fra Miljø- og Fødevarerministeriet om forhold omfattet loven eller af regler udstedt i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger skal foregå digitalt.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede. Det er i første omgang tanken at udnytte bemyndigelsen til at det gøre det obligatorisk at anvende Tast selv-service på læggekartoffelområdet som beskrevet ovenfor.

Kravet om obligatorisk digital kommunikation indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Landbrugsstyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt f.eks. mellem Landbrugsstyrelsen og virksomhederne også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Hvis en henvendelse sendes på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 1, at myndigheden har pligt til at vejlede om, hvorledes manglerne kan afhjælpes. Kun hvis der, f.eks. inden for en fastsat frist, ikke er rettet på de mangler, den pågældende ved vejledning er gjort opmærksom på, kan henvendelsen afvises eller oplysningerne anses for ikke at være modtaget.

Det er lagt til grund, at en afvisning af at tage en sag under realitetsbehandling på grund af manglende anvendelse af den obligatoriske digitale kommunikation er en afgørelse og indebærer en sagsbehandling, der følger de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis parts høring og begrundelse. Det er ikke hensigten med indførelse af krav om digital kommunikation at ændre på, hvordan den offentlige myndighed håndterer situationer, hvor virksomheden overskrider en eventuel frist. Der vil således i samme omfang som hidtil kunne tages hensyn til årsagen til, at en frist ikke er overholdt.

De sanktioner, der i dag er knyttet til manglende indberetning eller indsendelse i papirform, vil også finde anvendelse, når indberetning eller indsendelse ikke sker i overensstemmelse med de krav om digital indberetning, der fastsættes i bekendtgørelse i henhold til dette lovforslag.

Af bekendtgørelserne, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Miljø- og Fødevarerministeriet, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen som en bemyndigelse vil der således kunne fastsættes bestemmelser om undtagelse fra kravet om digital kommunikation, f.eks. for visse gruppers vedkommende eller i tilfælde, hvor materialet på grund af sin særlige beskaffenhed ikke er egnet til digital fremsendelse.

Herudover vil det være muligt for virksomheder efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet, f.eks. til virksomheder i områder, hvor det er teknisk problematisk at koble sig på internettet.

Hvad angår fritagelse for tilslutning til Offentlig Digital Post, henvises der i det hele til de regler, som Finansministeriet (Digitaliseringsstyrelsen) har fastsat om henholdsvis fritagelse af fysiske personer fra tilslutning til Offentlig Digital Post m.v. og fritagelse af juridiske enheder med CVR-num-

mer samt fysiske personer med erhvervsaktiviteter for tilslutning til Offentlig Digital Post. Fritagelse for tilslutning til Offentlig Digital Post medfører ikke samtidig fritagelse for pligten til at benytte en af Miljø- og Fødevarerministeriet etableret portalløsning til kommunikation vedrørende forhold omfattet af loven.

Det forhold, at en virksomhed oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende selv at overvinde, kan som udgangspunkt ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation.

Dog vil det være muligt for virksomheder ansøge om dispensation fra kravet om digital kommunikation i helt ekstraordinære situationer, hvor det på grund af akut opståede omstændigheder i en kort periode ikke er muligt for virksomhederne at kommunikere digitalt med Miljø- og Fødevarerministeriet.

Den ansvarlige myndighed vil skulle foretage en konkret vurdering af, om der foreligger sådanne ekstraordinære tilfælde, hvor en virksomhed anmoder om fritagelse. Myndigheden vil i givet fald skulle informere virksomheden om mulighederne for at lade en anden, f.eks. en rådgiver, varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* bemyndiges ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling endvidere til at fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation.

Der er ikke ved de foreslåede formkrav om anvendelse af digital kommunikation lagt op til at ændre grundlæggende forvaltningsretlige regler eller principper om eksempelvis notatpligten, myndighedernes vejledningspligt, pligten til at oplyse en sag tilstrækkeligt m.v.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder oplyser en e-mailadresse, som Landbrugsstyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. Dette forventes i praksis at være vedkommende virksomheds eller borgers e-mailadresse i Offentlig Digital Post.

Der vil også kunne stilles krav om anvendelse af digital signatur eller lignende i forbindelse med andre former for digital kommunikation, eksempelvis via digitale selvbetjeningsløsninger, så Landbrugsstyrelsen har sikkerhed for, at afsenderen er den, som vedkommende giver sig ud for at være.

Der kan efter forslaget ved bekendtgørelse stilles krav om, at virksomheden skal anvende bestemte it-systemer og særlige digitale formater for at sikre, at styrelsen kan håndtere de modtagne indberetninger.

Landbrugsstyrelsen vil som offentlig myndighed fortsat skulle iagttage de databeskyttelsesretlige regler i forbindelse med håndtering af personoplysninger, som indsendes digitalt, samt ved udvikling og implementering af digitale selvbetjeningsløsninger. De centrale regler om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger findes i databeskyttelsesforordningen, jf. Europa-Par-

lamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016, og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Med bestemmelsen til *stk. 3* foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen. Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

Det er i denne forbindelse uden betydning, om adressaten for myndighedens meddelelse har bragt sig i stand til at tilgå meddelelsen, f.eks. hvis modtageren af en meddelelse, som myndigheden har sendt til den pågældende via den offentlige digitale postløsning, ikke har skaffet sig den fornødne offentlige digitale signatur til at modtage meddelelser i den offentlige digitale postløsning, jf. lov om Offentlig Digital Post, eller modtageren i sit elektroniske system har installeret anordninger (spamfiltre, firewalls osv.), som afviser at modtage meddelelser.

Det er endvidere uden betydning, om adressaten oplever, at vedkommendes egen computer ikke fungerer, at vedkommende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det som udgangspunkt er op til adressaten selv at overvinde.

Den foreslåede bestemmelse finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Landbrugsstyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem.

En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig, uanset om afsenderen betragter meddelelsen som sendt før kl. 24.00.

IT-problemer hos Landbrugsstyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Landbrugsstyrelsen.

Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse til en myndighed ikke fastlægges som følge af problemer med myndighedens it-system eller andre lignende problemer, må

meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

Det vil således ikke kunne komme virksomheden til skade, at indberetning modtages efter fristens udløb, hvis dette skyldes systemnedbrud hos myndigheden.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør heraf er et krav, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet. Det foreslås endvidere i *stk. 4, 2. pkt.*, at sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet.

Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes en bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 5*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift, jf. *stk. 4*, kan opfyldes. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes til at fastsætte regler om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Der vil kunne forekomme tilfælde, hvor en ansøgning til Miljø- og Fødevarerministeriet skal være ledsaget f.eks. af en tilladelse fra en kommune. Sådanne originale tilladelser og lignende udstedt af andre myndigheder skal kunne indsendes som bilag til en ansøgning til Miljø- og Fødevarerministeriet, og der vil således kunne fastsættes regler om, at underskriftskravet vil kunne opfyldes ved at sådanne originale tilladelser og lignende udstedt af andre myndigheder vedlægges i indscannet form.

Endvidere kan der stilles krav om, at virksomheder eller fysiske personer, som indsender dokumenter til en myndighed uden personlige underskrifter, skal opbevare et eksemplar af det pågældende dokument forsynet med originale underskrifter, som myndigheden kan forlange at få forevist i kontroløjemed.

Kapitel 6

Delegation og klage

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling ved henlæggelse af sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Den foreslåede bestemmelse svarer i vid udstrækning til gældende ret. Dog foreslås det som noget nyt, at ministeren kan fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* medfører, at ministeren ved henlæggelse af sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet kan fastsætte regler om klageadgangen over myndighedens afgørelser og også at klageadgangen helt eller delvist kan afskæres. Det er som hidtil ikke hensigten at udnytte bemyndigelsen til at fravige 2-instansprincippet, men derimod at gøre det muligt at afskære klageadgang i de situationer, hvor det principielt vil være mulighed for at få prøvet afgørelser i 3 instanser.

Det vil også fremadrettet være muligt i medfør af den foreslåede bestemmelse at regulere selve indsendelsen og behandlingen af klager. Der vil eksempelvis kunne fastsættes en frist for udnyttelse af rekursmuligheden, krav til klagens form og indhold eller regler om klagens indsendelse. Ligeledes kan der i medfør af bestemmelsen fastsættes krav om, at klager skal indgives gennem den myndighed, som har truffet afgørelsen. Denne såkaldte "postkassemodel" indebærer, at myndigheden skal videresende klagen med myndighedens bemærkninger. Herved opnås en hurtigere og mere effektiv sagsgang.

Ligeledes vil der i medfør af den foreslåede bemyndigelse som hidtil kunne fastsættes regler om remonstration, dvs. at en sag kan genoptages af den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden vil således kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Denne nye afgørelse vil også kunne påklages til rekursinstansen.

Endvidere foreslås det i *stk. 2*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med vedkommende minister kan henlægge sine beføjelser efter loven til en anden statslig myndighed eller institution. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens eller institutionens afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* vil indebære, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling som hidtil vil kunne delegere sine beføjelser efter loven til en statslig

myndighed eller institution uden for ministerområdet. Hensigten med bestemmelserne er fortsat at skabe grundlag for at opnå langsigtede rationaliseringsgevinster ved f.eks. etablering af servicefællesskaber på tværs af institutioner og myndigheder.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil bevare sine beføjelser, herunder instruktionsbeføjelsen, på de områder, der uddelegeres til andre statslige myndigheder eller institutioner, da disse funktionelt vil høre under ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling.

Den foreslåede bestemmelse har ikke på nuværende tidspunkt noget konkret anvendelsesområde.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.11.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Til § 22

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* svarer i et vist omfang til frølovens § 3, stk. 1. Dog foreslås formuleringen af bestemmelsen ændret således, at det fremgår af den foreslåede bestemmelse, at delegationen til en privat juridisk person angår sagsbehandlingsskridt i forbindelse med kontrol og prøvetagning på læggekartoffelområdet.

Efter den foreslåede bestemmelse kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling henlægge løsningen af visse opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, som følger af regler fastsat i medfør af §§ 5 og 15 om sagsbehandlingsskridt i forbindelse med kontrol og prøvetagning på læggekartoffelområdet, til en privat juridisk person. Den private juridiske person er undergivet ministerens instruktion og tilsyn med hensyn til alle opgaver, som er henlagt efter denne bestemmelse.

Det foreslås som noget nyt, jf. den foreslåede bestemmelse i *stk. 2*, at forvaltningsloven skal finde anvendelse på aktiviteter, der i henhold til delegation udføres af private juridiske personer.

Det foreslås endvidere, at hvis ministeren efter *stk. 1* henlægger løsningen af sagsbehandlingsskridt i forbindelse med kontrol og prøvetagning på læggekartoffelområdet til private juridiske personer, gælder forvaltningslovens § 3, § 4, stk. 1, § 6 og § 27 for enhver, der hos disse private juridiske personer er beskæftiget med varetagelsen af de tillagte opgaver.

Forvaltningslovens § 3, § 4, stk. 1, og § 6 indeholder bestemmelser om inhabilitet for personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, medens forvaltningslovens § 27 omhandler sådanne personers tavshedspligt.

Den behandling af personoplysninger, som foretages i forbindelse med private juridiske personers udførelse af faktisk forvaltningsvirksomhed, vil i det hele være omfattet af de gældende databeskyttelsesretlige regler, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse), EU-Tidende 2016, nr. L 119,

s. 1 (databeskyttelsesforordningen), og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Det henvises i øvrigt til afsnit 2.11.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 23

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* fastslår, at afgørelser truffet i henhold til loven eller regler udstedt i medfør heraf eller i henhold til direkte anvendelige bestemmelser i Den Europæiske Unions retsakter, hvis ikke andet er fastsat i regler udstedt i medfør af § 21, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den afdeling, der er nævnt i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og dermed ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Den foreslåede bestemmelse svarer til frølovens § 3 a, stk. 1, planteskadegørerlovens § 12 a, stk. 1, og driftslovens § 16 a, stk. 1.

Muligheden for at indbringe afgørelser for Miljø- og Fødevareklagenævnet foreslås udvidet til også at omfatte afgørelser truffet i henhold til direkte anvendelige bestemmelser i Den Europæiske Unions retsakter i overensstemmelse med kontrolforordningens artikel 7, hvis det er fastsat, at afgørelser, der træffes af de kompetente myndigheder i henhold til kontrolforordningens artikel 55, artikel 66, stk. 3 og 6, artikel 67, artikel 137, stk. 3, litra b), og artikel 138, stk. 1 og 2, vedrørende fysiske eller juridiske personer, er omfattet af sådanne personers ret til at klage i overensstemmelse med national ret.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* indebærer dermed, at de afgørelser, som træffes i henhold til plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen med tilhørende gennemførelsesbestemmelser, som hovedregel kan påklages til nævnet.

Med forslaget vil det som hidtil være afdelingen omhandlet i klagenævnenslovens § 3, stk. 1, nr. 4, hvortil der er tilknyttet to særligt sagkyndige i jordbrugsforhold, der som udgangspunkt behandler sagen, og Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser vil fortsat ikke kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Forslaget indebærer, at afgørelserne ikke kan indbringes for ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet som skal indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, skal indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Med forslaget videreføres førsteinstansens remonstrationsadgang, idet kravet om skriftlig indgivelse af klage via førsteinstansen som førnævnt indebærer en pligt for førsteinstansen, hvis afgørelse, der er påklaget, til at overveje, om der er grundlag for at genoptage sagen og dermed også en

retlig mulighed for – men normalt ikke en pligt til – at genoptage sagen til fuld realitetsbehandling.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at myndigheden som hidtil, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen, skal videresende klagen til klageinstansen. Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af frølovens § 3 a, stk. 2, 2. pkt., planteskadegørerlovens § 12 a, stk. 2, 2. pkt., og driftslovens § 16 a, stk. 2, 2. pkt.

Forslaget indebærer, at førsteinstansen, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen, skal videresende klagen til klageinstansen, men førsteinstansen vil som hidtil i visse tilfælde kunne fravige oversendelsesfristen, hvis denne på grund af indholdet af klagen har behov for længere tid, f.eks. hvis klagepunkterne vedrører komplicerede forhold, eller førsteinstansen har behov for længere tid til at undersøge, om der er grundlag for at genoptage sagen.

Endelig foreslås det i *stk. 2, 3. pkt.*, at klagen ved videre-sendelsen som hidtil skal være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter. Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af frølovens § 3 a, stk. 2, 3. pkt., planteskadegørerlovens § 12 a, stk. 2, 3. pkt., og driftslovens § 16 a, stk. 2, 3. pkt.

For så vidt angår spørgsmålet om klagers opsættende virkning foreslås dette fortsat ikke reguleret i planteloven, men det vil som udgangspunkt fortsat følge af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage har således som udgangspunkt ikke opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Det fremgår af kontrolforordningens artikel 7, 2. pkt., at retten til klage ikke berører de kompetente myndigheds forpligtelse til straks at gribe ind for at eliminere eller begrænse risiciene for bl.a. planters sundhed i overensstemmelse med kontrolforordningen og plantesundhedsforordningen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.11.3.3 i de almindelige bemærkninger.

Kapitel 7

Straf m.v.

Straffebestemmelser

Til § 24

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1*, at den, der overtræder beslutninger truffet efter den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 1,

1. pkt., med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af loven, straffes med bøde.

Der foreslås endvidere i *stk. 1, nr. 2*, at den, der undlader at efterkomme beslutninger truffet efter Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af loven, jf. den foreslåede § 3, stk. 1, 2. pkt., straffes med bøde.

De foreslåede bestemmelser er en videreførelse af dele af frølovens § 4, stk. 1.

Herudover foreslås det i *stk. 1, nr. 3*, at den, der overtræder vilkår i afgørelser meddelt efter § 16, kan straffes med bøde.

Den foreslåede bestemmelse er ny og vedrører vilkår i afgørelser, som træffes i medfør af § 16, stk. 1, om f.eks. tilladelser efter plantesundhedsforordningens artikel 8.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 4*, at den, der overtræder et forbud meddelt efter den foreslåede bestemmelse i § 16, kan straffes med bøde.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 5*, at den, eller undlader at efterkomme påbud meddelt efter den foreslåede bestemmelse i § 16, kan straffes med bøde.

Med de foreslåede bestemmelser videreføres driftslovens § 18, stk. 1, nr. 2.

Det foreslås endvidere i *stk. 1, nr. 6*, at den, der undlader at afgive oplysninger eller undlader at stille bistand til rådighed efter den foreslåede bestemmelse i § 17, kan straffes med bøde.

Med den foreslåede bestemmelse videreføres dele af planteskadegørerlovens § 13, stk. 1 og 2, og dele af frølovens § 4, stk. 1.

Det foreslås i *stk. 2*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i regler, som udstedes i medfør af ministerens øvrige bemyndigelser i loven.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af driftslovens § 18, stk. 2, planteskadegørerlovens § 13, stk. 3, og dele af frølovens § 4, stk. 2.

Bestemmelsen indebærer, at ministeren f.eks. kan fastsætte bestemmelser om straf for manglende bekæmpelse af flyvehavre efter regler fastsat i medfør af den foreslåede bemyndigelse i lovforslagets § 12.

Det foreslås i *stk. 3*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser fastsat af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af loven.

Den foreslåede bestemmelse er en forudsætning for at sikre håndhævelsen af bestemmelserne på området, herunder den håndhævelse af EU-forskrifterne, som Danmark som medlemsland er forpligtet til.

Bestemmelsen giver mulighed for, at der kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen med tilhørende gennemførelsesbestemmelser.

Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 108, at medlemsstaterne skal fastsætte bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af forordningen og træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, forholdsmæssige og have afskrækkende virkning.

Det er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse i stk. 3 til ved bekendtgørelse at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af de bestemmelser i plantesundhedsforordningen, der fremgår af listen i afsnit 2.12.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Det fremgår af kontrolforordningens artikel 139, stk. 1, 1. og 2. pkt., at medlemsstaterne skal fastsætte regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af forordningen, og træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Det er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse i stk. 3 til ved bekendtgørelse at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af de bestemmelser i kontrolforordningen, der fremgår af listen i afsnit 2.13.3.2 i de almindelige bemærkninger.

I medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 3 er det endvidere muligt at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af gennemførelsesbestemmelser til markedsdirektiverne, der evt. udstedes af den Europæiske Union i forordningsform.

Det er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse i stk. 3 til ved bekendtgørelse at fastsætte straf af bøde for følgende overtrædelser af plantesundhedsforordningens bestemmelser:

- Overtrædelse af forbuddet i artikel 5 mod indslæbning, flytning, opbevaring, opformering eller frigivelse af en EU-karantæneskadegører.
- Overtrædelse af vilkår i en midlertidig tilladelse meddelt i henhold til artikel 8.
- Manglende efterlevelse af pligten i henhold til artikel 9, stk. 3, til at underrette myndighederne om enhver dokumentation vedrørende overhængende fare.
- Manglende efterlevelse af pligten i henhold til artikel 14, stk. 1, for professionelle operatører til at underrette myndighederne om mistanke om eller kendskab til en skadegører forekommer på planter, planteprodukter eller andre objekter, som de har kontrol med.
- Manglende efterlevelse af pligten i henhold til artikel 14, stk. 3, for professionelle aktører til at høre myndighederne om, hvilke foranstaltninger, der skal træffes, hvis der er modtaget officiel bekræftelse på forekomst af EU-karantæneskadegørere på planter, planteprodukter og andre objekter, som de har kontrol med.
- Manglende efterlevelse af pligten i henhold til artikel 14, stk. 3, for professionelle aktører til at træffe de relevante foranstaltninger i overensstemmelse med plantesundhedsforordningens artikel 14, stk. 4-7.
- Manglende efterlevelse af pligten i henhold til artikel 15, stk. 1, for andre end professionelle aktører til at underrette myndighederne om kendskab til eller begrundet mistanke om forekomst af en EU-karantæneskadegører.
- Manglende efterlevelse af pligten i henhold til artikel 15, stk. 3, for andre end professionelle aktører til at høre myndigheder om, hvilke foranstaltninger, der skal træffes.
- Manglende efterlevelse af pligten i henhold til artikel 15, stk. 1, for andre end professionelle aktører til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at hindre spredning af den pågældende skadegører og fjerne den fra de berørte planter, planteprodukter eller andre objekter og i givet fald fra sine anlæg.
- Overtrædelse af forbuddet i artikel 32, stk. 2, mod introduktion, flytning inden for, opbevaring og opformering inden for beskyttede zoner af beskyttet zone-karantæneskadegørere.
- Overtrædelse af forbuddet i artikel 33, stk. 2, mod flytning af planter, planteprodukter og andre objekter med oprindelse i et afgrænset område, som er etableret i en beskyttet zone for den pågældende beskyttet zone-karantæneskadegører, fra det afgrænsede område til den resterende del af den beskyttede zone eller til en anden beskyttet zone, der er etableret for denne beskyttede zone-karantæneskadegører.
- Overtrædelse af forbuddet i artikel 37, stk. 1, mod indslæbning af en EU-reguleret ikkekarantæneskadegører eller flytning af denne skadegører på de planter til plantning, hvormed denne overføres.
- Overtrædelse af forbuddet i artikel 40, stk. 1, mod indførsel af visse planter, planteprodukter og andre objekter på Unionens område, hvis de stammer fra visse tredjelande eller områder i tredjelande.
- Manglende opfyldelse af særlige eller ækvivalente krav i forbindelse med import eller flytning inden for Unionens område af visse planter, planteprodukter eller andre objekter, jf. artikel 41, stk. 1.
- Overtrædelse af forbuddet i artikel 42, stk. 2, mod indførelse af højrisikoplanter, planteprodukter eller andre objekter fra oprindelsestredjelande, grupper af oprindelsestredjelande og specifikke områder i oprindelsestredjelande.
- Manglende opfyldelse af de særlige krav i forbindelse med import af emballagemateriale på Unionens område, jf. artikel 43.
- Manglende efterlevelse af pligten i henhold til artikel 45, stk. 1, om information til rejsende og posttjenestekunder.
- Overtrædelse af forbud meddelt af myndighederne efter artikel 47, stk. 2, vedrørende plantesundhedsrelevant transit.
- Overtrædelse af vilkår i en midlertidig tilladelse meddelt i henhold til artikel 48.
- Overtrædelse af forbuddet i artikel 53, stk. 1, om indførelse af visse planter, planteprodukter eller andre objekter, som stammer fra tredjelande eller har deres oprindelse inden for Unionens område, i visse beskyttede zoner.
- Manglende opfyldelse af særlige krav vedrørende visse beskyttede zoner i forbindelse med indførelse i eller flyt-

ning af visse planter, planteprodukter eller andre objekter inden for disse beskyttede zoner.

- Manglende overholdelse af de generelle krav til køretøjer, maskiner og emballagemateriale fastsat i artikel 59.
- Flytning af planter, planteprodukter og andre objekter fra karantænestationer og indeslutningsfaciliteter uden tilladelse fra myndighederne efter artikel 64, stk. 1.
- Overtrædelse af vilkår i en afgørelse om tilladelse til flytning efter artikel 64, stk. 2.
- Manglende efterlevelse af ansøgningspligten i artikel 66, stk. 1.
- Manglende efterlevelse af ajourføringspligten i artikel 66, stk. 3.
- Manglende efterlevelse af sporbarhedskravet i artikel 69.
- Manglende efterlevelsen af pligten i artikel 70 til at anvende sporingssystemer eller procedurer, og stille disse til rådighed for myndighederne.
- Overtrædelse af krav i artikel 74 om plantesundhedscertifikater i forbindelse med indførelse af visse planter, planteprodukter og andre objekter i visse beskyttede zoner fra visse oprindelses- og forsendelsestredjelande.
- Overtrædelse af krav i artikel 79, stk. 1, om plantepas ved flytning af visse planter, planteprodukter og andre objekter inden for Unionens område.
- Overtrædelse af krav i artikel 80, stk. 1, om plantepas ved indførsel i eller flytning inden for visse beskyttede zoner.
- Manglende efterlevelse af pligter i artikel 91 om indførelse af risikoplaner.
- Overtrædelse af kravene til mærkning af træ, emballagemateriale af træ, og andre objekter i artikel 96.
- Overtrædelse af kravene til reparation af emballagemateriale af træ i artikel 97.

Endvidere er det hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelsen i § 24, stk. 3, til ved bekendtgørelse at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af følgende bestemmelser i kontrolforordningen:

- Manglende efterlevelse af forpligtelserne i artikel 15.
- Undladelse af at opfylde forpligtelserne i artikel 50, stk. 1.
- Manglende efterlevelse af betingelserne i artikel 50, stk. 3.
- Manglende efterlevelse af kravene i artikel 69, stk. 1.
- Undladelse af at efterkomme påbud meddelt i medfør af artikel 69, stk. 2.

Den ovenstående liste over bestemmelser, der strafbelægges i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 24, stk. 3, er ikke udtømmende.

Ligeledes giver den foreslåede bestemmelse i § 24, stk. 3, mulighed for at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af gennemførelsesbestemmelser til markedsdirektiverne for produktion af og handel med planter, der udstedes af Den Europæiske Union i forordningsform.

For så vidt angår udmålingen af bøder efter den foreslåede bestemmelse finder de almindelige strafudmålingsprincipper i straffelovens kapitel 10 anvendelse. Ved udmåling af bøder vil der således være lagt vægt på lovovertrædelsens

grovhed og på oplysningerne om gerningsmanden, jf. straffelovens § 80, stk. 1.

Efter kontrolforordningens artikel 139, stk. 2, skal medlemsstaterne sikre, at de økonomiske sanktioner for overtrædelse af forordningen og de regler, der er omhandlet i forordningens artikel 1, stk. 2, begået ved svigagtig eller vildledende adfærd i henhold til national lovgivning, som minimum afspejler den økonomiske fordel for den pågældende operatør eller efter omstændighederne en procentdel af operatørens omsætning. Beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere fremgår af kontrolforordningens artikel 1, stk. 2, litra g.

Plantesundhed er meget vigtigt for planteproduktionen, skove, naturområder og beplantede områder, naturlige økosystemer, økosystemtjenester og biodiversiteten.

Plantesundhed er derfor et væsentligt samfundsanliggende, og det er af stor vigtighed, at overtrædelser af plantesundhedslovgivningen bliver sanktioneret konsekvent og føleligt for virksomhederne. Det er af stor betydning for sanktionernes effektivitet, at incitamentet til at overtræde bestemmelserne i lovgivningen reduceres.

Der findes kun i meget begrænset omfang fast retspraksis for bøder på planteproduktion og plantesundhedsområdet. Afsnit 2.12.3.2 i de almindelige bemærkninger indeholder et forslag til et vejledende bødeniveau for visse overtrædelse af de bestemmelser, som ministeren i § 25 foreslås bemyndiget til at udstede administrative bødeforelæg for.

Begås en overtrædelse af selskaber m.v. (juridiske personer), foreslås det i *stk. 4*, at der kan pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Det følger af straffelovens § 27, stk. 1, 1. pkt., at strafansvar for en juridisk person forudsætter, at der inden for dens virksomhed er begået en overtrædelse, der kan tilregnes en eller flere til den juridiske person knyttede personer eller den juridiske person som sådan.

I de tilfælde, hvor de strafbelagte bestemmelser omhandler pligter og forbud for virksomheden, er de mulige ansvarssubjekter ved overtrædelse af bestemmelserne virksomheden eller en eller flere personer med tilknytning til virksomheden – ofte ledelsen. Der vil kunne rejses tiltale mod virksomheden alene eller mod både virksomheden og en eller flere personer med tilknytning til virksomheden. Ved valg af ansvarssubjekt er det udgangspunktet, at tiltalen rejses mod den juridiske person. Der kan i en række tilfælde være anledning til – ud over tiltalen mod den juridiske person – tillige at rejse tiltale mod en eller flere fysiske personer, såfremt den eller de pågældende har handlet forsætligt eller udvist grov uagtsomhed. Der bør som udgangspunkt ikke rejses tiltale mod underordnede ansatte.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af planteskadegørerlovens § 13, stk. 3, frølovens § 4, stk. 3, og driftslovens § 18, stk. 3.

Administrative bødeforelæg

Til § 25

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 medfører, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte regler om, at Landbrugsstyrelsen for nærmere angivne sager om overtrædelser af denne lov, regler fastsat i medfør af denne lov og regler i den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af loven, der ikke skønnes at medføre højere straf end bøde, i et bødeforelæg kan tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelser, erklærer sig skyldig i overtrædelser og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget.

Det foreslås endvidere i *stk. 2*, at retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse på sådanne bødeforelæg.

Endvidere foreslås det i *stk. 3*, at hvis bøden vedtages, bortfalder videre forfølgning.

Med forslaget til § 25 videreføres muligheden i de gældende bestemmelser i frølovens § 13, planteskadegørerlovens § 13, stk. 5-7, og driftslovens § 19, idet bestemmelsen dog er sprogligt tilpasset, så den svarer til lignende bestemmelser i anden lovgivning, f.eks. § 257 i lov om kapitalmarkeder, jf. lovbekendtgørelse nr. 12 af 8. januar 2018.

Muligheden for at afslutte overtrædelsessager med vedtagelse af et administrativt bødeforelæg efter frølovens § 5 anvendes i forbindelse med overtrædelse af krav om, at partier af frø og sædekorn først må sælges, når de er certificeret, som det f.eks. fremgår af sædekornsbekendtgørelsens § 24, stk. 1. Betingelserne for certificering findes i bekendtgørelsens kapitel 6, og indebærer bl.a. at partier af sædekorn skal overholde de EU-minimumskvalitetsnormer, der er fastsat i bekendtgørelsens bilag 5.

Muligheden for at afslutte overtrædelsessager med vedtagelse af et administrativt bødeforelæg efter planteskadegørerlovens § 13, stk. 5-7, anvendes i dag i forbindelse med overtrædelse af reglerne om udskiftning af læggemateriale ved avl af konsumkartofler, som fremgår af kartoffelbekendtgørelsens § 31, nr. 2.

Endelig anvendes muligheden for at afslutte overtrædelsessager med vedtagelse af et administrativt bødeforelæg efter driftslovens § 19 i forbindelse med manglende bekæmpelse af flere kolonier/udbredt forekomst af flyvehavre, jf. flyvehavrebekendtgørelsen § 1 og § 7, stk. 1, nr. 1.

Der henvises til afsnit 2.12.1.2 i de almindelige bemærkninger.

Det forudsættes, at den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i stk. 1 alene anvendes til at give ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling mulighed for at udstede administrative bødeforelæg ved overtrædelse af de i bekendtgørelsen nærmere angivne bestemmelser, hvor overtrædelserne generelt er ensartede og ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål, og hvor sanktionsniveauet ligger fast. Overtrædelserne skal generelt være klare og umiddelbart

konstaterbare, og sagens afgørelse, herunder fastsættelsen af bødens størrelse, skal være uden skønmæssige elementer af betydnings.

Det vil næppe kunne udelukkes, at der vil kunne opstå konkrete tilfælde, hvor overtrædelse af de pågældende bestemmelser alligevel ikke kan anses for ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål, eller hvor der kan rejses tvivl om det rette sanktionsniveau. Det forudsættes, at sagen i så fald vil blive overgivet sagen til politiet og anklagemyndigheden til videre foranstaltning.

Miljø- og Fødevarerministeriet er på nuværende tidspunkt af den opfattelse, at en række bestemmelser er af en sådan karakter, at overtrædelser generelt vil være ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål.

De overtrædelser, som f.eks. overtrædelse af forbud mod indslæbning, flytning, opbevaring, opformering og frigivelse af EU-karantæneskadegørere, der er omtalt i afsnit 2.12.3.2 i de almindelige bemærkninger, vurderes generelt af være egnede til udstedelse af administrative bødeforelæg, forudsat at der med vedtagelsen af dette lovforslag fastsættes retningslinjer for sanktionsfastsættelsen.

Det er forudsat, at en udvidelse af det nuværende anvendelsesområde for ordningen med administrative bødeforelæg skal ske efter forhandling med Justitsministeriet under inddragelse af Rigsadvokaten i overvejelserne.

Det er fortsat en forudsætning for, at sagen kan afsluttes ved et administrativt bødeforelæg, at den pågældende fysiske eller juridiske person dels erklærer sig skyldig, dels vedtager sagens udenretlige afgørelse. Hvis den pågældende fysiske eller juridiske person ikke ønsker at acceptere et administrativt bødeforelæg, enten fordi vedkommende ikke ønsker at erkende sig skyldig eller ikke kan erklære sig indforstået med, at sagen afgøres af Miljø- og Fødevarerministeriet, overgår sagen til politi og anklagemyndighed med henblik på en sædvanlig strafferetlig forfølgelse.

Vedtagne bøder kan som hidtil inddrives ved udpantning, jf. § 11 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Kapitel 8

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser m.v.

Til § 26

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. februar 2020.

Det foreslås endvidere i *stk. 2*, at lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 12 af 4. januar 2017, ophæves den 1. februar 2020.

Plantesundhedsforordningen trådte i kraft den 13. december 2016. Kontrolforordningen trådte i kraft den 27. april 2017. For begge forordningers vedkommende finder de fleste af forordningsbestemmelserne anvendelse fra 14. decem-

ber 2019, jf. plantesundhedsforordningens artikel 113, stk. 1, og kontrolforordningens artikel 167, stk. 1.

Som beskrevet ovenfor i de almindelige bemærkninger afsnit 1.5 og bemærkningerne til lovforslagets § 1, vil den foreslåede nye lov således udgøre hjemmelsgrundlaget for fastsættelse af nationale regler til supplerende af henholdsvis kontrolforordningens og plantesundhedsforordningens bestemmelser.

For så vidt angår følgende særdirektiver på plantesundhedsområdet, følger det af plantesundhedsforordningens artikel 113, stk. 2, at disse direktiver ophæves den 1. januar 2022:

- Rådets direktiv 69/464/EØF af 8. december 1969 om bekæmpelse af kartoffelbrok
- Rådets direktiv 93/85/EØF af 4. oktober 1993 om bekæmpelse af kartofflens ringbakteriose
- Rådets direktiv 98/57/EF af 20. juli 1998 om bekæmpelse af *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.
- Rådets direktiv 2007/33/EF af 11. juni 2007 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder og om ophævelse af direktiv 69/465/EØF

Det foreslås derfor i *stk. 3*, at lov om planteskadegørere, jf. lovbekendtgørelse nr. 14 af 4. januar 2017, ophæves den 1. januar 2022.

Når planteskadegørerloven først ophæves den 1. januar 2022 sikres det, at loven fortsat udgør det hjemmelsmæssige grundlag for gennemførelse af de fire særdirektiver på plantesundhedsområdet, indtil direktiverne afløses af plantesundhedsforordningen med tilhørende gennemførelsesbestemmelser den 1. januar 2022, herunder også håndhævelsesbestemmelser og betalingsbestemmelser. Eventuelle ændringer af de fire særdirektiver vil således også kunne gennemføres i dansk ret.

Det foreslås i *stk. 4*, at de regler, der er udstedt i medfør af lov om frø, kartofler og planter, lov om planteskadegørere og driftsloven forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler fastsat i medfør af denne lov. Det drejer sig om følgende bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse nr. 1421 af 30. november 2018 om grønsagsfrø.
- Bekendtgørelse nr. 1406 af 30. november 2018 om en fortegnelse over godkendte sorter af landbrugsplante-, frugtplante- og grønsagsarter (sortslisten).
- Bekendtgørelse nr. 1394 af 30. november 2018 om sædekorn.
- Bekendtgørelse nr. 1393 af 30. november 2018 om markfrø.
- Bekendtgørelse nr. 883 af 26. august 2019 om planteskadegørere.
- Bekendtgørelse nr. 883 af 26. august 2019 om planter.
- Bekendtgørelse nr. 660 af 31. maj 2018 om fødevarerkontrol og offentliggørelse af kontrolresultater for så vidt angår offentliggørelse af resultater af kontrol af regler fastsat i medfør af lov om frø, kartofler og planter.
- Bekendtgørelse nr. 584 af 28. maj 2018 om avl m.v. af kartofler.

- Bekendtgørelse nr. 1348 af 29. november 2017 om salg af træ af platan.
- Bekendtgørelse nr. 596 af 31. maj 2017 om skovfrø og -planter.
- Bekendtgørelse nr. 1690 af 20. december 2016 om betaling for kontrol med planteformeringsmateriale.
- Bekendtgørelse nr. 942 af 11. august 2015 om plantesortsnavne.
- Bekendtgørelse nr. 1031 af 26. september 2014 om betaling for plantesundhedskontrol m.m.
- Bekendtgørelse nr. 1192 af 13. december 2012 om betaling for kontrol med skovfrø og -planter m.m.
- Bekendtgørelse nr. 1235 af 15. december 2011 om betaling for jordprøvetagning m.v., på arealer, der skal anvendes til dyrkning af læggekartofler.
- Bekendtgørelse nr. 452 af 16. maj 2011 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder.
- Bekendtgørelse nr. 97 af 31. januar 2007 om planteskadegøreren *Ralstonia solanacearum*.
- Bekendtgørelse nr. 96 af 31. januar 2007 om kartoffelringbakteriose.
- Bekendtgørelse nr. 9 af 11. januar 1985 om bekæmpelse af kartoffelbrok.
- Bekendtgørelse nr. 1122 af 20. september 2013 om certificering af virksomheder der fremstiller træemballage m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1225 af 13. december 2011 om betaling for certificering og kontrol med virksomheder der fremstiller træemballage m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1548 af 11. december 2015 om flyvehavre.
- Bekendtgørelse nr. 842 af 23. juni 2017 om bekæmpelse af kæmpebjørneklo.

Kapitel 9

Ændringer af anden lovgivning

Til § 27

Til nr. 1

Det følger af klagenævnslovens § 19, stk. 5, at der ikke opkræves og betales gebyr for klager over afgørelser, der træffes efter de love på fødevarer-, landbrugs- og fiskeriets område, som giver klageadgang til nævnet efter bestemmelser i bl.a. klagenævnslovens §§ 84 og 86.

Det foreslås, at klagenævnslovens § 19 suppleres med et nyt nr. 9, hvorefter der ikke opkræves og betales gebyr for klager over afgørelser, der indbringes for Miljø- og Fødevarerklagenævnet efter § 23 i lov om planter og plantesundhed m.v.

Den foreslåede bestemmelse er en konsekvensændring af lovteknisk karakter og i øvrigt en videreførelse af gældende ret.

Til § 28

Til nr. 1

Overskriften før § 10 er »Uønskede plantearter«.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.13.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at overskriften ændres til »Bekæmpelse af kæmpebjørneklo«.

Det vil således fremgå, at bestemmelsen i lovens § 10 alene vil angå bekæmpelse af kæmpebjørneklo i modsætning til alle uønskede plantearter.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 12, hvorefter reguleringen af bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af hjemmehørende plantearter flyttes fra driftsloven til lov om planter og plantesundhed m.v.

Til nr. 2

Det fremgår af § 10, stk. 1, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling træffer bestemmelse om, hvilke plantearter der skal anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen eller landskabet.

Der henviser i øvrigt til afsnit 2.5.1 i de almindelige bemærkninger.

Med den foreslåede bestemmelse ophæves ministerens bemyndigelse til at føre en optegnelse over uønskede plantearter som følge af, at § 10 fremover kun angår bekæmpelse af kæmpebjørneklo. Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i nærværende lovforslags § 12, hvorefter det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler med henblik på bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af hjemmehørende plantearter, der er uønskede.

Til nr. 3

Det følger af § 10, stk. 2, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af plantearter, som anses for uønskede plantearter efter § 10, stk. 1. Ministeren kan i medfør af bestemmelsen i § 10, stk. 2, fastsætte regler om håndtering, behandling, transport ad offentlig vej og overdragelse af varer og produkter med indhold af uønskede plantearter. Ministeren kan endvidere fastsætte krav om rengøring af transportmidler, maskiner, redskaber, emballage og lokaler, der har været anvendt til transport, behandling, håndtering, opbevaring af varer med indhold af uønskede plantearter. Endelig kan ministeren fastsætte krav om behandling af arealer med forekomst af uønskede plantearter og fastsætte regler om pligt til at afgive oplysning om forekomst af uønskede plantearter, herunder ved overdragelse af ejendoms- eller brugsret til arealer eller ved anvendelse af maskiner og redskaber m.v., der tilhører andre.

Bemyndigelsen er udnyttet til at fastsætte krav om forebyggelse og bekæmpelse af flyvehavre på alle dyrkede og

udyrkede arealer i flyvehavrebekendtgørelsen. Bemyndigelsen er endvidere udnyttet til at fastsætte krav om bekæmpelse af forekomst af kæmpebjørneklo, såfremt der i den kommune, hvor det inficerede areal er beliggende, er vedtaget en indsatsplan for bekæmpelsen, jf. kæmpebjørneklobekendtgørelsen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at § 10, stk. 2, der bliver stk. 1, nyaffattes som følge af den foreslåede ændring af anvendelsesområdet for så vidt angår § 10, der foreslås begrænset til kun at angå bekæmpelse af kæmpebjørneklo.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at ministeren bemyndiges til i medfør af lovens § 10, stk. 2, der bliver stk. 1, at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af kæmpebjørneklo, herunder om behandling af arealer med forekomst heraf. Der tilsigtes ingen ændringer af retstilstanden på området som følge af lovændringen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 12 i nærværende lovforslag, hvori det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler med henblik på bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af hjemmehørende plantearter, der er uønskede.

Til nr. 4

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er ved lovens § 10, stk. 3, 1. pkt., bemyndiget til at fastsætte bestemmelser om, at ministeren kan lade bekæmpelse eller forebyggelse af udbredelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo udføre, såfremt påbud herom ikke er efterkommet af ejeren eller brugeren inden for en nærmere fastsat frist.

Bestemmelsen er udnyttet ved flyvehavrebekendtgørelsens § 2, stk. 2, og kæmpebjørneklobekendtgørelsens § 5, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.1 i de almindelige bemærkninger.

Med den foreslåede bestemmelse, hvorefter ordene ”flyvehavre og” udgår af § 10, stk. 3, 1. pkt., der bliver stk. 2, 1. pkt., vil bemyndigelsen fremover alene angå muligheden for at lade bekæmpelse af kæmpebjørneklo udføre, såfremt påbud herom ikke er efterkommet af ejeren eller brugeren.

Forslaget er en konsekvens af forslaget om adskillelsen af reguleringen af uønskede plantearter og skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 12 i nærværende lovforslag.

Til nr. 5

Efter lovens § 10, stk. 3, 2. pkt., kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætte, at bekæmpelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo, som ministeren efter driftslovens § 10, stk. 3, 1. pkt., har ladet udføre på grund af ejers eller brugers manglende efterkommelse af påbud herom, sker helt eller delvis for ejerens eller brugerens regning.

Bestemmelsen er udnyttet ved flyvehavrebekendtgørelsens § 2, stk. 2, og kæmpebjørneklobekendtgørelsens § 5, stk. 3.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.1 i de almindelige bemærkninger.

Med den foreslåede bestemmelse, hvorefter ordene »af disse arter« udgår af § 10, stk. 3, 2. pkt., der bliver til § stk. 2, 2. pkt., vil udgå af bemyndigelsen, og denne tilpasses således, at den fremover alene angår muligheden for at foretage bekæmpelse af kæmpebjørneklo helt eller delvis for ejerens eller brugerens regning.

Forslaget er en konsekvens af forslaget om adskillelsen af reguleringen af uønskede plantearter og skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 12 i nærværende lovforslag.

Kapitel 10

Territorial gyldighed

Til § 29

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed og svarer til gældende ret.

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland. Lovforslaget vedrører et sagsområde, der er overtaget af Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

§ 27. I lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet, som ændret ved § 57 i lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, foretages følgende ændring:

§ 19. Uanset § 18, stk. 1, opkræves og betales ikke gebyr for klager i følgende sager:

1) – 8) ---

1. I § 19 indsættes som *nr. 9*:

»9) Klager over afgørelser, der indbringes for nævnet efter § 23 i lov om planter og plantesundhed m.v.«

Lov om drift af landbrugsjorder

§ 28. I lov om drift af landbrugsjorder, jf. lov-bekendtgørelse nr. 958 af 10. juli 2017, foretages følgende ændringer:

Uønskede plantearter

1. *Overskriften* før § 10 affattes således:

»Bekæmpelse af kæmpebjørneklo«.

§ 10. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling træffer bestemmelse om, hvilke plantearter der skal anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen eller landskabet.

2. § 10, *stk. 1*, ophæves.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 1 og 2.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af uønskede plantearter, herunder om

- 1) håndtering og behandling af varer og produkter med indhold af uønskede plantearter,
- 2) transport ad offentlig vej af varer og produkter med indhold af uønskede plantearter,

3. § 10, *stk. 2*, der bliver stk. 1, affattes således:

»Ministeren kan fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af kæmpebjørneklo, herunder om behandling af arealer med forekomst af heraf.«

- 3) rengøring af transportmidler, maskiner, redskaber, emballage og lokaler, der har været anvendt til transport, behandling, håndtering og opbevaring af varer med indhold af uønskede plantearter,
- 4) overdragelse af varer og produkter med indhold af uønskede plantearter,
- 5) behandling af arealer med forekomst af uønskede plantearter og
- 6) pligt til at afgive oplysning om forekomst af uønskede plantearter, herunder ved overdragelse af ejendoms- eller brugsret til arealer eller ved anvendelse af maskiner og redskaber m.v., der tilhører andre.

Stk. 3. I regler udstedt i medfør af stk. 2 kan der fastsættes bestemmelser om, at ministeren kan lade bekæmpelse eller forebyggelse af udbredelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo udføre, såfremt påbud herom ikke er efterkommet af ejeren eller brugeren inden for en nærmere fastsat frist. Ministeren kan herunder fastsætte, at bekæmpelsen af disse arter sker helt eller delvis for ejerens eller brugerens regning.

4. I § 10, stk. 3, 1. pkt., der bliver stk. 2, 1. pkt., udgår »flyvehavre og«.

5. I § 10, stk. 3, 2. pkt., der bliver stk. 2, 2. pkt. udgår »af disse arter«.